

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_198687

UNIVERSAL
LIBRARY

॥೓ಂ ವಿರಾಟಾವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ॥

ಶ್ರೀ ಮೌನೇಶ್ವರ ವಿಜಯ

ಇದನ್ನು

ವಿಶ್ವಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪುರೋಹಿತರಾದ

ಪೇ. ಲಿಂಗಾಚಾರ್ಯ ಕಾಳಾಚಾರ್ಯ

ಮುಕ್ಕಾಂ ಮಾಗೋಡ,

ತಾಲೂಕು

ಪೋಷ್ಪ

ಜಿಲ್ಲಾ

}

ರಾಣೇಬೆನ್ನೂರು

ಧಾರವಾಡ

ಇವರು ಬರೆದರು.

೧೯೪೪

ಸುಧಾರಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ

ಶ್ರೀ ಆವೃತ್ತಿ (೫೦೦) ಪ್ರತಿಗಳು.

ಶಕೆ ೧೮೬೯ ಸರ್ವಜಿತು ಸಂವತ್ಸರದ ಫಾಲ್ಗುಣಮಾಸ

ಬೆಲೆ ೨ ರೂ. ೮ ಆ.

ಪ್ರಿ. ಸಿ. ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ

ಪ್ರಕಾಶಕ:—

ವೇ. ಲಿಂಗಾಚಾರ್ಯ ಕಾಳಾಚಾರ್ಯ

ಮುಕ್ಯಾಂ ಮಾಗೋಡ,

ತಾಲೂಕು

ರಾಣೇಬೆನ್ನೂರ

CHECKED 1951

ಪೋಷ್ಠ

ಜಿಲ್ಲಾ

ಧಾರವಾಡ

CHECKED 1956

ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು

ಬಿ. ಪಿ. ಕಾಳೆ, ಅವರು ಶ್ರೀ ಶೇಷಾಚಲ ಪ್ರೆಸ್,

ಮದಿಹಾಳ-ಧಾರವಾಡ ಇಲ್ಲಿ

Checked 1985

ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಯಾವತ್ತೂ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಗ್ರಂಥಕರ್ತರು
ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಅರ್ಪಣವತ್ರಿಕೆ.

ಶಾಂತಿಸ್ವರೂಪರೂ; ಉದಾರ ಚರಿತರೂ; ಸದ್ಗುಣ
ಭರಿತರೂ ಆಗಿ ಮೆರೆಯುವ
ಶ್ರೀಗುರುಪರಬ್ರಹ್ಮ ಶ್ರೀ ಕಾಶೀವತಿ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರ
ದಿವ್ಯ ಚರಣಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮಾಸೇಶ್ವರ ವಿಜಯ ರೂಪ
ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಕುಮಾರವನ್ನು ಅನನ್ಯ ಭಕ್ತಿ ಯಿಂದ ಸಮರ್ಪಿ
ಸಿರುವೆನು.

ಶ್ರೀಗಳವರ ಚರಣಸೇವಕ,
ವೇ. ಲಿಂಗಾಚಾರ್ಯ ಕಾಳಾಚಾರ್ಯ
ಮುಕ್ತಾಂ ಮಾಗೋಡ.

ಪ್ರ ಸ್ತಾ ವ ನೆ

‘ಶ್ರೀ ಮೌನೇಶ್ವರ ವಿಜಯ’ ಎಂಬ ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಮೊದಲನೇ ಅವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರತಿಗಳು ಬಹು ಬೇಗನೆ ತೀರಿಹೋದವು. ಇದರ ಬೇಡಿಕೆಯ ಪ್ರತಿಗಳಂತೂ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದವಲ್ಲದೆ ಸಮಕ್ಷಮ ಸಹ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಬಂದು ಇದನ್ನು ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳೇ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿ ಹೋದವು. ನಮಗಾದರೂ ಮನೆತನದ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದಲೂ, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಕಂಟ್ರೋಲ-ಪರಿಮಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಇಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದಲೂ ಪರವಾನಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ಕಾಗದ ಕೊಳ್ಳುವದಾಗಲೀ, ಪ್ರಿಂಟು ಮಾಡಿಸುವ ಕೆಲಸವಾಗಲಿ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸರಕಾರದವರ ಅಪ್ಪಣೆ ದೊರೆತರೂ ಹಣದ ಅಭಾವದ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಭಾಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದೆವು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಶ್ರೀ ಮೌನಪರಮಾತ್ಮನ ಅನುಗ್ರಹವಾಯಿತೋ ಎನ್ನೋ? ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ಕುಲಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಕಾಶೀಪತಿ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ಉಪನಯನ ಕಾರ್ಯಮಾಡಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು. ಅವರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲು ದಯಾಳುಗಳಾದ ಸದ್ಗುರುಗಳು ನಮಗೆ ಕೆಲವು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆಗ ನಾವು ಗುರುಕರುಣವಾಯಿತೆಂಬ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅವರಿಂದ ಆರ್ತಿವಾದ ಪಡೆದು ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಬಂದೆವು. ಆ ಕೂಡಲೇ ನಮ್ಮೂರ ಮ|| ರಾ||ರಾ|| ಹನುಮಂತಪ್ಪ ಕೆಂಚರಡ್ಡಿಯವರ, ಮಳ್ಳಪ್ಪ ಕಮದೋ

ಡವರ, ವಿರೂಪಾಕ್ಷಸ್ವಾಮಿ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರ ಇವರು ಕೆಲವು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದಲೂ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಭಾಷಿಸುವ ಸುಯೋಗ ಉಂಟಾಯಿತು. ಇದಲ್ಲ ಶ್ರೀಮೌನಪರಮಾತ್ಮನ ಅನುಗ್ರಹವೇ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಇದರ ಮೊದಲನೆಯ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಭಾಷಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವೆವು.

ಆದಕಾರಣ ಈ ಎಲ್ಲ ಮಹನೀಯರ ಉಪಕಾರವನ್ನು ನಾವು ಎಂದಿಗೂ ಮರೆಯಲಾರೆವು. ಇದಲ್ಲದೆ ನಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ಶ್ರೀ ಕಾಶಿ ರಾಜ ವಿಜಯ ಅಥವಾ ರನ್ನದ ಕನ್ನಡಿ, ಎಂಬ ಒಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದಿರುವೆವು. ಇದನ್ನು ಭಾಷಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಮಹನೀಯರು ೨೦-೧೫-೧೦-೮-೫ ಈ ಪ್ರಕಾರ ತಮ್ಮ, ತಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತೆಯಂತೆ ವರ್ಗಣೀರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ವರ್ಗಣಿದಾರರ ಹೆಸರನ್ನು ಸದರೀ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಂಟು ಮಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಒಂದೊಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳಿಸುವೆವು. ಅದುದುಕಾರಣ ವಿಶ್ವಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾದಿ ಸರ್ವರೂ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಮಹನೀಯರಂತೆ ವರ್ಗಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಸಾವಿರಾರು ಜನರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹೆಸರು ನಲಿದಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಪರೋಪಕಾರ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿರಿ. ಇಂತಹ ಸದ್ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಕಲರಿಗೂ ಕೊಡಲೆಂದು ಆ ಜಗನ್ನಿಯಾಮಕನಾದ ಮೌನಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ದ್ವಾನಿಸುವೆವು.

ತಮ್ಮ

ಲಿಂಗಾಚಾರ್ಯ ಕಾಳಾಚಾರ್ಯ ಮಾಗೋಡ

ಮು ನ್ನ ಡೆ

ಬಂಧುಗಳೇ, ವಿಶ್ವಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪುರೋಹಿತರಾದ ವೇ||ಲಿಂಗಾಚಾರ್ಯ
ಮಾಗೋಡು ಇವರು ರಚಿಸಿದ ಶ್ರೀಮೌನೇಶ್ವರ ವಿಜಯ ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕ
ವನ್ನು ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಓದಿದೆನು. ಇವರ ಭಾಷಾಶೈಲಿಯು ಒಳ್ಳೆ
ಮನೋಹರವಾಗಿಯೂ, ಸವಿಕಟ್ಟಾಗಿಯೂ ಇರುವದು. ಇದನ್ನು ಕೈಯೊಳಗೆ
ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದರೆ ಮುಗಿಯುವ ವರೆಗೂ ಎಂತಹ ತ್ವರೆಯ
ಕೆಲಸಗಳಿದ್ದರೂ ಕೆಳಗೆ ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಯಾಕಂದರೆ ಮಹಾ
ಮಹಿಮನಾದ ಶ್ರೀ ಮೌನೇಶ್ವರನ ಆಮಾನುಷ ಕೃತಿಗಳು ಓದುಗರ
ಮನಸ್ಸು ಸೆಳೆದು ಬಿಡುತ್ತವಾದ ಕಾರಣ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಸರ್ವರೂ ಓದಲೇ
ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೇಳುವೆನು.

ವಿರೂಪಾಕ್ಷಪ್ಪಾ ಮಲಕಪ್ಪಾ ಐರಣ್ಣಿ

ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರ ಮಾಗೋಡು

ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಅಧ್ಯಾಯ	ಪುಟ
೧ ಮಂಗಲಾಚರಣ ಮತ್ತು ಮಾನಗುರುವಿನ ಅವತಾರ.	೧
೨ ಉಪನಯನ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನ.	೧೮
೩ ರಾಜಪುತ್ರನಿಗೆ ಪ್ರಾಣದಾನ.	೨೬
೪ ಪರ್ವತಪ್ಪನಿಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯ ಕೊಟ್ಟದ್ದು, ಮತ್ತು ರಾಜೋಟಿ ಯಲ್ಲಿ ವೀರಭದ್ರದೇವರಿಗೆ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿದ್ದು.	೩೮
೫ ರಾಜೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಮಹಾತ್ಮ್ಯ ತೋರಿಸಿದ್ದು.	೪೭
೬ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ್ಯ ತೋರಿಸಿದ್ದು.	೬೩
೭ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳಿಗೂ, ಪರ್ವತಪ್ಪನಿಗೂ ಮೋಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟದ್ದು	೬೯
೮ ವಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ್ಯ ತೋರಿಸಿದ್ದು.	೭೯
೯ ದೇವದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ್ಯ ತೋರಿಸಿದ್ದು.	೮೮
೧೦ ಶಿರಶ್ಯಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ್ಯ ತೋರಿಸಿದ್ದು.	೯೮
೧೧ ಲಿಂಗನಭಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ್ಯ ತೋರಿಸಿದ್ದು.	೧೦೫
೧೨ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ್ಯ ತೋರಿಸಿದ್ದು.	೧೧೨
೧೩ ವೀರಗೊಲ್ಲಾಳನಿಗೆ ಆಯುಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟದ್ದು.	೧೨೦
೧೪ ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮೋಪದೇಶ ಮಾಡಿದ್ದು.	೧೨೯
೧೫ ನರವೀ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ್ಯ ತೋರಿಸಿದ್ದು; ಮತ್ತು ತಿಂಥಿಣಿಯಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾದದ್ದು.	೧೪೨

ನರ್ಗಣಿಕೋಟ್ಟ ಮಹನೀಯರ ಹೆಸರುಗಳು

ಮಿ. ಭಾಸ್ಕರಾಚಾರ್ಯರು	ಮುಕ್ಕಾಂ	ಹಿರಿಯೂರು.	೧೦ ರೂ.
ಮಿ. ವೀರಾಚಾರ್ಯರು	ಮುಕ್ಕಾಂ	ಹಿರಿಯೂರು.	೧೦ ರೂ.
ಮಿ. ಹೊಸಳ್ಳಿಪ್ಪಾಚಾರ್ಯರು	,,	ಹಿರಿಯೂರು	೧೦ ರೂ.
ಮಿ. ಚಂದ್ರಾಚಾರ್ಯ	,,	ತಿಳುವಳ್ಳಿ	೧೦ ರೂ.
ಮಳ್ಳಪ್ಪಾ ಉಜ್ಜಪ್ಪಾ ಕಮದೋಡನರ,		ಮಾಗೋಡ	೧೦ ರೂ.
ಬಸವಣ್ಣಿಪ್ಪಾ ಮರಡೆಪ್ಪಾ, ಹೆಡ್ಡೆಮಾಸ್ತರ ತಡಕನಹಳ್ಳಿ	ಮುಕ್ಕಾಂ	ತುಮ್ಮಿನಕಟ್ಟಿ	೧೦ ರೂ.

ಶ್ರೀ ಮೌನಗುರು ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ
ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯನಮಃ

ಶ್ರೀ ಮೌನೇಶ್ವರ ವಿಜಯವು

ಮೊದಲನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಮಂಗಳಾಚರಣ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಮೌನಗುರುವಿನ ಅವತಾರ.

|| ಶ್ಲೋಕ || ವಂದೇ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಾಣಂ | ವಾಂಛಿತಾರ್ಥ
ಪ್ರದಾಯಕಂ || ವಿಶ್ವೇಶ್ವತ್ತಿರ್ವಿನಾಕಶ್ಚ | ಸ್ಥಿತಿಯು ಸ್ಥಾಪ್ತಜಾಯತೇ ||
|| ಟೀಕು || ಪ್ರಪಂಚದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು, ಸ್ಥಿತಿಯು, ನಾಶವು ಯಾವ
ಪರಮಾತ್ಮನಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವದೋ, ಅಂಥ ಇಷ್ಟಾರ್ಥದಾಯಕನಾದ
ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

|| ಶ್ಲೋಕ || ಯಾ ಮಾಯಾ ಮಧುಕೈಟಭಃ ಪ್ರಶಮನೀ ಯಾ
ಮಾಹಿಷೋನ್ಮೂಲಿನೀ | ಯಾ ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷಕ ಚಂಡ ಮುಂಡ ಮಥಿನೀ ಯಾ
ಸಿದ್ಧ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪರಾ || ಯಾ ಶುಂಭಾವಿ ನಿಶುಂಭದೈತ್ಯದಳಿನೀ ಯಾ ರಕ್ಷ

బీజాతిని | సా శక్తి నవకూటి మంత్ర సహితా మాం పాతు
విష్వేత్సరే |

|| ట్లీకు || యావ మహా మాయే యు మధుక్తేటిభరన్న సంకు
శిదళో, యావ మహిమలు మహిషాసురనన్న నిమూల మాడి
దళో, యావ జగన్మోహినియు ధూమ్రాక్ష, చండ-చాముండ
రన్న నాశ మాడిదళో, యావ కరుణాసముద్రలు భక్తర ఇష్టార్థ
వన్న కౌడువదక్కోష్ఠర సిద్ధ లక్ష్మీ ఎనిసికొండిరువళో, యావ
భగవతియు శుంభ-నిశుంభరన్న కౌందళో, యావ మహాశక్తియు
రక్త బీజాసురన సోక్తన్న మురిదళో, యావ జగజ్జననియు
ఓంబత్తు క్షోటి మంత్రశక్తియరింద సేవిసికొళ్ళుత్తిరువళో,
యావ శంకరియు పుపంచక్తల్ల కర్తవేనిసికొండిరువళో ఆంభ
మహామహిమలూద శ్రీ మహా కాళికాదేవియు నన్నన్న రక్షి
లేందు బేడికొళ్ళువేను.

|| శ్లోక || శ్రీకంఠతనయం వందే | శ్రీకంఠోపరివారణం |
వికుంఠదనందేవం | వృకుంఠాది సురాచారితం ||

|| ట్లీకు || శివశూరనాగియూ, గజముఖనాగియూ, భిన్న
వాద కూరేఱుగలుళ్ళవనాగియూ, విష్ణువే మోదలాద దేవతే
గళింద పూజసికొళ్ళువనాగియూ మేరయువ దేవశ్రేష్ఠనాద శ్రీ
గణపతియన్న నమస్కరిసుత్తేనే.

|| శ్లోక || శివంకుంఠవిధాతారం తత్పత్నిస్తత్సతానాగురూన్
వందే సమస్త ప్రత్యూఢ శాంతయే మంగళామృతం ||

|| ట్లీకు || ఎల్ల విష్ణు గళు శాంతియన్న యోంది, శుభవుంటూ
గువదక్కోష్ఠర శ్రీ శివనిగూ, విష్ణునిగూ, బ్రహ్మనిగూ, అవర పత్ని
యనిగూ, అవర పుత్రనిగూ మత్తు గురుశ్రేష్ఠరాద శ్రీ రూఢాచా
యర చరణ కమలగళిగూ పునః పునః నమస్కరిసువేను.

పరబ్రహ్మస్వరూపనాగియూ, వేదాగమగళిగే ఆగోచర
నాగియూ, సృష్టి, స్థితి, లయ ఇవ్వుగళ కారణకర్తనాగియూ. కృపా

ಸಮುದ್ರನಾಗಿಯೂ, ಭಕ್ತೋದ್ಧಾರಕನಾಗಿಯೂ, ಲೀಲಾಮೂರ್ತಿಯಾಗಿಯೂ, ಮಹಾಮಹಿಮನಾಗಿಯೂ, ಅನಾಥರಕ್ಷಕನಾಗಿಯೂ ಮೆರೆಯುವ ಶ್ರೀಗುರು ಮೌನದೇವನೇ, ಈ ನಿನ್ನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬರೆಯಲು ದ್ಯುಕ್ತನಾದ ನನಗೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಉಂಟಾಗದಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಇದನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿನ್ನ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ದೀರ್ಘದಂಡ ಬಿನ್ನಹಮಾಡಿಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನು.

— —

ಕಥಾ ಪ್ರಾರಂಭಃ

ಶ್ರೀ ಮಹಾ ಮೇರುವಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಐವತ್ತಾರು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರವಾದ 'ಸಗರನಾಡು' ಎಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವಿತ್ತು. ಆ ನಾಡೊಳಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ಜನರು ಆಚಾರಶೀಲರೂ, ಪರೋಪಕಾರಿಗಳೂ, ಸ್ವಧರ್ಮ ಪಾಲಕರೂ, ಸದ್ಗುಣ ಭರಿತರೂ, ಸತ್ಯ ವಂತರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ನೋಸಗಾರರೂ, ಚಾಡಿಮೋರರೂ, ಜಾರರೂ, ಚೋರರೂ, ಆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದರೂ ಸಿಗುವಂತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಸರ್ವರೂ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಟ್ಟು ಸೌಖ್ಯದಿಂದ ಕಾಲ ಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮರಗಳು ಫಲಭರಿತವಾಗಿ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳ ಹಾಗೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಕ್ಕಳುಗಳು ಸಭ್ಯರೀತಿಯಿಂದ ಹಾಲನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿರುವವರಿಂದ ನೋಡಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ಕಾಮಧೇನುಗಳೆಂದು ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಗಿಡ-ಬಳ್ಳಿಗಳಂತೂ ಸುವಾಸನೆಯುಳ್ಳ ಹೂಗಳಿಂದ ಪರಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪದ್ಮಿನೀ ಜಾತಿಯವರೂ, ಪತಿವ್ರತಾ ಪರೋಮಣಿಗಳೂ, ಗುರು-ಹಿರಿಯರ ಮತ್ತು ಅತ್ತೆ-ಮಾವಂದಿರ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸತಕ್ಕವರೂ ಆಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಶಿಳಿನೀರಿನ ಸರೋ

ವರಗಳೂ, ಪವಿತ್ರವಾದ ನದಿಗಳೂ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವವಲ್ಲದೆ, ಮನೆ-ಮನೆಗೆ ಸೀನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳೂ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಯಾರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಹೆಂಡಿರು-ಮಕ್ಕಳುಗಳಿಗೂ, ಧನ-ಧಾನ್ಯಗಳಿಗೂ, ಅನ್ನ-ವಸ್ತ್ರಗಳಿಗೂ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಏನತ್ತಾರು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಸಗರ ರಾಜ್ಯವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಹೆಸರುಗೊಂಡಿತ್ತು.

ಈ ಮೇರೆಗೆ ಸುಖ-ಸಂಪತ್ತುಗಳ ತವರಮನೆ ಎನಿಸಿದ ಸಗರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುರಪುರವೆಂಬ ಪಟ್ಟಣವು. ಮೆರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಯೇ 'ಗೋನಾಲ' ವೆಂಬ ಗ್ರಾಮವು ಮಂಗಳಕರವಾಗಿಯೂ, ಮನೋಹರವಾಗಿಯೂ ರಾಜಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಹರ (ಕನ್ಯಾಧರಕಿ) ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವ ಹಾವಕ್ಕನೆಂಬ ನಿರ್ಮಲ ಮನಸ್ಸಿನ ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿದ್ದನು. ಆತನು ಆಚಾರಶೀಲನೂ, ಸಮಾಧಾನ ಗುಣವುಳ್ಳವನೂ, ಸತ್ಯವಾಕ್ಯವನ್ನು ಆಡತಕ್ಕವನೂ, ದೇವರಲ್ಲಿ ಯೂ ಗುರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನೂ, ಧರ್ಮಿಷ್ಠನೂ, ಉದ್ಯೋಗತತ್ಪರನೂ ಆಗಿದ್ದನು. ಆತನಿಗೆ ಪತಿವ್ರತಾಶೀಲೋಮಣಿಯಾದ ಹಾವಕ್ಕನೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಡತಿಯಿದ್ದಳು. ಹಾವಕ್ಕನು ಶಾಂತಸ್ವಭಾವದವಳೂ, ನಿರ್ಮಲ ಹೃದಯಳೂ, ಪ್ರಾಣಿವಿಯಾಪರಳೂ, ದೇವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗುರು-ಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವಳೂ ಆಗಿದ್ದಳು. ಆ ಸಾಧ್ವೀಮಣಿಯು ಮನೆಯವರ ಕೂಡಾಗಲಿ. ನೆರೆಮನೆಯವರ ಕೂಡಾಗಲಿ ಜಗಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ದುರುಳ ಸ್ತ್ರೀಯೆಳೆಂದು ಯಾರ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಅನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಮನೆಯಾಯಿತು, ತಾನಾಯಿತು; ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾದ ಹೆಂಗಸರೊಡನೆ ಒಣ ಹರಟೆಯನ್ನು ಎಂದೂ ಕೊಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಚಾಡಿ-ಭಿವ್ರಗಳ ಗಾಳಿಯು ಸ್ವಸ್ವದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಆಕೆಯನ್ನು ಸೋಂಕಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಗಂಡನೇ ದೇವರೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಆತನ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಾದರೂ ಬೇಸರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಶ್ರೀಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆ ಸಾಧ್ವಿಯು ಜನರ ಕೂಡ ಬಹಳ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡದೆ ಮಾನದಿಂದಿರುವದರಿಂದಲೂ, ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳ ಅಡಂಬರಕ್ಕೆ ಹೋಗದಿರುವದರಿಂದಲೂ ಎಲ್ಲರ ಹಾವಕ್ಕನಿಗೆ ಮುಗ್ಧೆ ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು.

ನೆರೆಮನೆಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಯಾರಾದರೂ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಪ್ರೀತಿ
ಗಾಗಲಿ, ಚೀಪ್ಪೆಗಾಗಲಿ:—ಹಾವಕ್ಕಾ, ನಿನಗೆ ಒಡವೆ-ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ
ಪ್ರೀತಿಯೇ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಗಂಡನು ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಮಡಿಯು
ತ್ತಾನೆ. ಆತನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕೆಲವು ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆ”
ನೀನೆಂಥ ಹುಚ್ಚಳು! ಯಾವಾಗಲೂ ಮೂಕಳ ಹಾಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವೆ.
ಮಂಗಲಸೂತ್ರದ ವಿನಃ ಮತ್ತೊಂದು ಒಡವೆಯು ಇರಲೇ ಬಾರದೆ
ನಮ್ಮವ್ವಾ! ನೀನಾದರೂ ಬಹು ಗಟ್ಟಿ ಮನಸ್ಸಿನವಳು ಹೀಗೆಂದು ಅವರೆ
ಆ ಮಾತಿಗೆ ಹಾವಕ್ಕನು:—“ಅಮ್ಮಗಳಿರಾ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಿಮ್ಮತ್ತಿನ ಒಡವೆ-
ವಸ್ತುಗಳೂ, ಸೀರೆ-ಕುಪ್ಪಸಗಳೂ ಶ್ರೀಮಂತರಾದ ನಿಮಗೇ ಇರಲಿ; ಬಡ
ವರಾದ ನಮಗೆ ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಯಾತಕ್ಕೆ? ದೇವರು ನನ್ನ ಮಂಗಲಸೂತ್ರಕ್ಕೆ
ಮಾತ್ರ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸುಮ್ಮನಾಗಿಬಿಡು
ತ್ತಿದ್ದಳು. ತಿರುಗಿ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಮಾತಾಡಿಸಿದರೂ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ.
ಆದ್ದರಿಂದ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಸಾಧಾರಣ ನಡಾವಳಿಯುಳ್ಳ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಹಾವಕ್ಕ
ನಿಗೆ:—“ಇದೆಂಥ ದಡ್ಡ ಬೋಡಿಯೇ? ಹಾವಪ್ಪನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಹೆಂಡತಿ
ಯಲ್ಲ ಇಂಥವಳೊಡನೆ ಬಾಳ್ವೆ ಮಾಡುವದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ
ಜಾಣತನವಿಲ್ಲ, ಹೀಗೆಂದು ಮನಬಂದ ಹಾಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾಧ್ವೀ
ಶಿರೋಮಣಿಯಳಾದ ಹಾವಕ್ಕನು ಯಾರು ಏನು ಮಾತಾಡಿದರೂ ಅದನ್ನು;
ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಪರಾಕ್ರಮದ ಶ್ರೀ ಎಶ್ವಕರ್ಮ ಪರಬ್ರಹ್ಮನ
ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮನಸ್ಸನ್ನಿಟ್ಟು ಬಾಡಿಯುಟ್ಟಿದ ಕೆಂಡದ ಹಾಗೆ
ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಈ ಮೇರೆಗೆ ಸದ್ಗುಣ ನಿಧಿಯಾಗಿರುವ ಹಾವಕ್ಕನ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು
ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾದರೆ ಸುಜ್ಞಾನಿಗಳಿಂದಾದೀತೇ ಹೊತು? ಅಜ್ಞಾನಿ
ಗಳಿಂದ ಹೇಗಾದೀತು? ಪಾಪ! ನೆರೆಹೊರೆಯ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರಾದರೂ
ಹಾವಕ್ಕನ ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿಯ ಸುಗುಣವನ್ನು ಏನು ಬಲ್ಲರು? ಆಕೆಯು ಮೌನ
ದಿಂದಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿ ಮುಗ್ಧಕಿಂತಲೂ, ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳ ಹೆಚ್ಚಳವಿಲ್ಲ
ದನ್ನು ನೋಡಿ ಹುಚ್ಚಕಿಂತಲೂ ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಎರಡನೆಯವರ ಮಾತು
ಹಾಗಿರಲಿ. ಗಂಡನಾದ ಹಾವಪ್ಪನು ಸಹ ಮನೆಯವರ ಮತ್ತು ನೆರೆಮನೆ

ಯವರ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಹುಚ್ಚಳೆಂದು ತಿಳಿದು, ಅಕೆಯೊಡನೆ ಸಂಸಾರಮುಖವನ್ನೇ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಆ ಪತಿವ್ರತೆಯ ಮೇಲೆ ಬಹಳೇ ದೇವರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಹಾವಕ್ಕನ ಅತ್ತೆಯಂತೂ ಬಹು ಸಿಟ್ಟಿನ ವ್ಯಭಾವದವಳು. ಸೊಸೆಯನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅಕೆಯ ಮೈಗೆ ಮುಳ್ಳು ಚುಚ್ಚಿದಂತಾಗ ತ್ತಿತ್ತು. ಸೊಸೆಯು ಕೂತರೂ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ; ನಿಂತರೂ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವದು ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಯಿತೆಂದರೆ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಬೈಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮಾಡಿದ ಅಡಿಗೆಯು ನೆಟ್ಟಗಿದ್ದಂತೂ ಒಳಿತಾಯಿತು; ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಮುದುಕೆಯ ಬಾಯಿಗೆ ನೆಲೆಯೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಹಬ್ಬ-ಹುಣ್ಣಿವೆಗಳು ಬಂದರೆ ತೀರಿತು, ನಾಳೆ ಎಂದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸವೇ ದೇವರ ಮನೆ ಸಾರಿಸು, ಅಡಿಗೆಮನೆ ಸಾರಿಸು ಎಂದು ಬೆಳಗಾಗುವ ವರೆಗೂ ಹಾವಕ್ಕನನ್ನು ಮಲಗಗೊಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಟಗುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದಳು. ನೆರೆಮನೆಯವರು ಯಾರಾದರೂ ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ ಅವರ ಕೂಡ:—, ನನಗೆಂಥ ಖೋಡಿ ಸೊಸೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವಳು? ಕತ್ತಿ ಮುಂಡೆ! ಸ್ವಲ್ಪಾದರೂ ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲ. ತಂಬಿಗೆ ತಪ್ಪೇಲಿಗಳನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಕ್ಕುವದಿಲ್ಲ. ಅಡಿಗೆ ಮತ್ತು ಊಟಗಳಲ್ಲಿ ಓರಣವೇ ಇಲ್ಲ. ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ನನಗಂತೂ ಸಾಕಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಯಾರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಥ ದಡ್ಡ ಸೊಸೆ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಯಾರು ಮಾಡುವವೇನು? ನಮ್ಮ ಹಾವಪ್ಪನ ದೈವವೇ ಕೆಟ್ಟದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲ ಹಾಗಿರಲಿ. ಇವೆಲ್ಲ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಂತಾನವೇ ಆಗಬಾರದೇ? ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿಯಾದರೂ ಸಂತೋಷಪಡುವೆನೆಂದರೆ ಅದೂ ಸಹ ನನ್ನ ದೈವದಲ್ಲಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ? ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ಬಂಜೆಯ ಕೂಡ ಕಾಲ ಹರಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಇವಳ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆಗುವ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಹ ಆಗುವದಿಲ್ಲ, ಹೀಗೆಂದು ಹಾವಕ್ಕನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪಾದರೂ ಭಿಡೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಬೈಯುವದೆಂದರೆ ಅಕೆಗೆ ಒಂದು ಹಬ್ಬವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಪುಣ್ಯಾತ್ಮಳ ಬಾಯಿಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯೇ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಆಹಾ! ಅತ್ತೆಯವರ ಪ್ರತಾಪವು ಹೇಗಿದೆ ನೋಡಿರಿ! ಆ ಮಹಿಮೆಗಳಿಗೆ ಮೃತ್ಯುದೇವತೆಯೆಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು.

ಹೀಗೆ ಒಂದು ದಿನವಲ್ಲ, ಎರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಯಾಗಿಯೇ ಒಟಗುಟ್ಟುತ್ತಿರುವ ಅತ್ತೆಯ ಕಠೋರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ನಮ್ಮ ಹಾವಕ್ಕನ ಗತಿಯು 'ಎನಾಗಿದ್ದಿತು?' ಇತ್ತ ಗಂಡನಾದರೂ ಪ್ರೀತಿಯವನೇ? ಕಂಡರೆ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. 'ಗಂಡನಿಗೆ ಬೇಡಾದವಳು ಮನೆ ಯೊಳಗಿನ ಗುಂಡುಕಲ್ಲಿಗೂ ಸಹ ಬೇಡಾಗುವಳು.' ಎಂಬ ಲೋಕವಾಡಿಕೆಯಂತೆ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲರೂ ಹಾವಕ್ಕನ ಮೇಲೆ ವಿರೋಧವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಈ ರೀತಿಯಾದ ಕಷ್ಟವು ಶ್ರೇಷ್ಠಳಾದ ನಮ್ಮ ಹಾವಕ್ಕನಿಗಲ್ಲದೆ ದುಷ್ಟರಾದ ಮತ್ತಾವ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ತಾವು ಹುಟ್ಟಿದ ಮನೆಯನ್ನು ಸೇರಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿ, ಗಂಡನ ಮನೆಯವರಗೂ, ತವರ ಮನೆಯವರಗೂ ಜಗಳವನ್ನೇ ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತಿದ್ದರು; ಅಥವಾ ಅತ್ತೆಯು ಒಂದು ಮಾತಾಡಿದರೆ ಕಜ್ಜಾಲತನದಿಂದ ಹತ್ತು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ ಹೆವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸವಿಮಾತುಗಳಿಂದ ಗಂಡನನ್ನು ಮರುಳುಗೊಳಿಸಿ, ಅಣ್ಣ-ತಮ್ಮಂದಿರಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗವನ್ನೇ ಮಾಡಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಕೆರೆ ಭಾವಿಗಳ ಪಾಲಾಗಿ ಜೀವಕ್ಕೆ ಎರವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಸದ್ಗುಣ ಶಿರೋರತ್ನಳಾದ ಹಾವಕ್ಕನು ಈ ತರದ ಯಾವ ಗೊಂದಲಕ್ಕೂ ಹೋಗದೆ, ಅತ್ತೆ--ಮಾವಂದಿರನ್ನು ತಾಯಿ--ತಂದೆಗಳಂತಲೂ, ಭಾವ-ಮೈದುನರನ್ನು ಅಣ್ಣ-ತಮ್ಮಂದಿರೆಂತಲೂ, ಗಂಡನನ್ನು ತನ್ನ ಭಾಗಸ ದೇವರೆಂತಲೂ ತಿಳಿದು, ಅವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮನಮುಟ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಹಾ! ಹಾವಕ್ಕನ ಶಾಂತಗುಣವನ್ನು ಯಾರಿಂದ ವರ್ಣಿಸುವದಾದೀತು? ವಿಷವನ್ನೆರೆದವರಿಗೆ ಹಾಲನ್ನೆರೆಯಬೇಕೆಂಬ ಸಂತರ ವಚನವನ್ನಾಕೆ ಅರಿತಿದ್ದಳೋ? ಈ ದುಃಖರೂಪವಾದ ಸಂಸಾರವೇ ಅಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನೇಕೆ ವ್ಯಸನಪಡಬೇಕೆಂದು ಸಹನಶೀಲಳಾಗಿದ್ದಳೋ? ಪ್ರಾಂಜ್ಞ ಕರ್ಮವು ಎಂಥವರನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಅದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಯೇ ತೀರಬೇಕೆಂದು ಅನಂದಭರಿತಳಾಗಿದ್ದಳೋ? ಹೇಳಲಸದಳವು!

ಹೀಗೆ ಸದ್ಗುಣಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿರುವ ಹಾವಕ್ಕನು ಮತ್ತೊಂದು ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲದೆ ದುಃಖಾನನಾದ ಪರಿಶ್ರಮವೇ ಸಕಲ ಸಂಸತ್ತೆಂದು ನಂಬಿ, ನಿತ್ಯ

ದಲಿಯೂ ಪವಿತ್ರ ಜಲವನ್ನು ತುಂಬಿದ ಕೊಡವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಊರ ಹೊರಗಿರುವ ಅದಿಲಿಂಗ ದೇವರ ಗುಡಿಗೆ ಬಂದು, ಆ ಮೌನಲಿಂಗನಿಗೆ ಮಜ್ಜನ ಮಾಡಿ, ಗಂಧ, ಅಕ್ಷತೆ, ಪತ್ರಿ, ಪುಷ್ಪ ಮೊದಲಾದ ಉಪಚಾರಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ, ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ:—‘ಮೃತ್ಯುಂಜಯ, ಭಕ್ತರಕ್ಷಕ, ದಯಾಸಿಧಿ, ಚಂದ್ರಮೌಳಿ! ಅನಾಥಳಾದ ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು—ರಕ್ಷಿಸು! ಎಂದು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ, ಪುನಃ ಕೆರೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೀರು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಹೀಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷಗಳ ವರೆಗೂ ಆ ಪತಿವ್ರತೆಯು ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವ ವ್ರತವನ್ನು ಗೌಢ್ಯವಾಗಿಯೇ ಮಾಡಿದ್ದಳು. ನೋಡಿರಿ. ಮನುಷ್ಯನು ಏನಾದರೊಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಬಯಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಹಾವಕ್ಕನು ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷಗಳ ವರೆಗೂ ಊರ ಹೊರಗಿನ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣಿಸದಂತೆ ಶಿವಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆ ಪರಾತ್ಪರನಾದ ಮೌನಲಿಂಗನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲವೇ? ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯವು ಹೇಗೆ ನಡೆದೀತು? ಎಂದಿಗೂ ನಡೆಯದು.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಿಶ್ಚಲಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವ ಭಕ್ತಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಪ್ಪವನ್ನು ನೋಡಿ ಶಂಕರನಾದರೂ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಸುಮ್ಮನಿರುವನು? ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಈ ಮಹಾತ್ಮಳ ಗುಪ್ತ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಗೊಳಿಸಿ ಈಕೆಯ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದನು. ದೇವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರುವದೊಂದೇ ತಡ, ಅಂದಿನ ದಿನವೇ ಹಾವಕ್ಕನ ಗುಪ್ತಪೂಜೆಯು ಬಯಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತು. ಕಠಿಣ ಹೃದಯಳಾದ ಮುದುಕಿಯು ಅಂದರೆ ಹಾವಕ್ಕನ ಅತ್ತೆಯು, ಏನೋ ಕಾರ್ಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಊರ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುವದಕ್ಕೂ, ಹಾವಕ್ಕನು ನೀರಿನ ಕೊಡವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಮೌನಲಿಂಗನ ಗುಡಿಯನ್ನು ಹೊಗುವದಕ್ಕೂ ಗಂಟೀ ಬಿದ್ದಿತು.

ಮೊದಲೇ ಸೊಸೆಯು ನಿಂತ ನೆರಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮುದುಕಿಗೆ ನೀರಿನ ಕೊಡವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬಂದೇ ಈಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದೊಳಗೆ

ಹೋದದ್ದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಕೇಳುವದೇನು? ಅಂಗಾಲಿನಿಂದ ನಡುನೆತ್ತಿಯವರೆಗೂ ಉರಿ ಬಿದ್ದಹಾಗಾಯಿತು. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಒರಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದವು. ಮದುಕೆಯು ಸಿಟ್ಟಿನ ಭರದಲ್ಲಿ—ಈಗಲೇ ಗುಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ದುಷ್ಟಳ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಬಯಲಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದಳು; ಆದರೆ ಮತ್ತೇನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಳೋ ಬೇಗನೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದು:—ಹಾವ್ಯಾ, ಹಾವ್ಯಾ ಎಂದು ಮಗನನ್ನು ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗಿದಳು. ನೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಹಾವಪ್ಪನು ಓ ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತ ಮನೆಗೆ ಬರಲು, ಮದುಕೆಯು ಮಗನನ್ನು ಒಳಗೆ ಕರೆದು:—ತಮ್ಮಾ, ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ನಿನ್ನ ಹುಚ್ಚಳೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೆವು; ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಅವಳ ಕಾರ ಸ್ಥಾನವೆಲ್ಲಾ ಬಯಲಿಗೆ ಬಿದ್ದಿತು. ನೀರಿಗೆ ಹೋದವಳು ಅದಿಲಿಂಗನ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಗಂಟನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವಳು? ಕೊಡ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಗುಡಿ ಹೊಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾನು ಇದೇ ಈಗ ನೋಡಿ ಬಂದೆನು. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮರ्याದೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಬಿಟ್ಟಳು. ಬೇಡ ಬೇಡ, ಆ ದುಷ್ಟಳು ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವದೇ ಬೇಡ. ಅವಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು ಮತ್ತೊಬ್ಬಳನ್ನು ತಂದು ಲಿಗ್ಗ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಅವಳ ಮಂಗಲಸೂತ್ರವನ್ನು ಹರಿದುಕೊಂಡು ಬಿಡು, ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ತಾಯಿಯ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಕ್ಷಣವೇ ಹಾವಪ್ಪನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕೆಂಪಾಗದವು. ಹಲ್ಲುಗಳು ತುಟಿಯನ್ನು ಕಚ್ಚಲಿಕ್ಕೆ ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಹುಬ್ಬುಗಳು ಗಂಟೆಕ್ಕಿದವು ತನ್ನ ಹೆಸರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಭುಸುಗುಟ್ಟುಹತ್ತಿದನು. ಆದರೂ ಆತನು ತನ್ನ ಹುಟ್ಟುಗುಣವಾದ ಸಮಾಧಾನವೃತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಸಿಟ್ಟನ್ನು ನುಂಗಿಕೊಂಡು:—ಆವ್ವಾ, ಇಂದು ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದವಳು ನಾಳೆ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗಾದರೂ ಬೀಳುವಳು. ಮನುಷ್ಯರ ಕೆಟ್ಟ ಗುಣವು ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಮುಚ್ಚುತ್ತದೆ? ಬಯಲಿಗೆ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ ಆ ಮೇಲೆ ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ದೂಡುವದು ಇಷ್ಟೇ ಇದೆ. ನೀನು ಮಾತ್ರ ಗದ್ದಲವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಮುಮ್ಮನಿರು; ಹಾಗಾದರೆ ಅವಳ ಜಾರತನವನ್ನು ಪಕ್ಷಿಪಾಲಿಕೆಗೆ ದಾರಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಎಂದನು.

ఆ మాతిగే మదుకియు:—తవ్యా, సినేంథ మూఖను? ఆ గుమ్మన గుసుకళన్న నాళి సరిక్కినువదేతక్కి? ఇంవే సాయంకాల దల్లి పునః సరిగి హోగువళు. ఆగ సెను అవళిగే కాణవంతే హోగి నోడిదరే సినగే గొత్తగుత్తదే

హిగేందు హేళువ తాయీయ మాతిగే సమ్మతిసి, తన్న టుడ్యోగ దల్లి తొడగిదను. అప్పరల్లి సెమల వ:నస్సిన హావక్కును తన్న పూజీయన్న ముగిసికొండు సరిగిన కొడ హొత్తుకొండు మనేగే బందళు. మోదలీ సిట్టిన్నవ బిట్టివన్నేరిద హావప్పనూ ఆతన తాయీయూ ఆకేయన్న కండాక్షణవే హొట్టియల్లి కేండవన్న సురుపి దంతాగి తళమళిపడత్తిదరు. ఆదరూ హావప్పను—ప్రత్యక్షవిద్దరూ ప్రమాణసి నోడిబేకేంబ మొతన్న నేనసిగే తందుకొండు, ఆద రల్లియే స్వల్ప సమాధాన మాడికొండను. నోడిరి, హేండితియు విటపురుషనోడనే ఎనోడిద మాడలిక్కాగి ఈర్పరన గుడియన్న హొక్కళిందు ప్రత్యక్ష హడెవ తాయీయే హేళిదరే అదావ పతిగే సిట్టి బరలిక్కిల్ల? ఆతనిగే కూతరూ సమాధానవాగలిల్లి, సింకరూ సమాధానవాగలిల్లి. టుడ్యోగ మాడలిక్కంతా క్కేగళే ఎళిల్లి. యావాగ హొత్తు ముళుగువ సమయవాదిత? నాను యావాగ ఆ దుష్టళ గుణవన్న సరిక్కివేను? ఎందు హంబలిపకత్తిదను. ఇరలి. హావప్పనిగే ఇంథ ప్రశంగదల్లి శాంతగుణవు ప్రాప్తవాద ద్దొందు హావక్కున సుద్దీవవే సరి! ఇల్లదిద్దరే సిట్టిన భద్రదల్లి ఎంథ అనర్థ ఫటిసుత్తిత్తో తిళియదు! ఇదేల్లి ఆ పరమాత్మన అనుగ్రహ వల్లదే మత్తేను?

అప్పరల్లి హావక్కునిగే సాయంకాలద తివపూజీయ వేళియు ఒదగితు. కొడలీ ఆ భక్తశ్రేష్ఠళు ఎందినంతే కొడవన్న తేగేదు కొండు సరిగేందు హోరటిళు. మోదలీ ‘ఇలియన్న హిడియలి క్కాగి సప్పళ మాడదంతే జప్పిసికొండు కుళిత బిక్కిన హాగే’ పోసేయు సరిగి హోరడువ దారియన్నే నోడుత్తిరువ మదుకే

ಹಾವಕ್ಕನು ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದೊಂದೇ ತಡ; ಬೇಗನೆ ಮಗನನ್ನು ಕರೆದು-ಹಾವಪ್ಪಾ, ನೀರಿನ ನೆವಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ಜಾರಿಯು ಹೋದಳು. ನೀನು ಕಾಣಿಸದಂತೆ ನಿಂತು ಅವಳ ಕಾರಸ್ಥಾನವನ್ನೆಲ್ಲ ಕಡೆಗಡಬೇಕು ನೋಡು, ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಹಾವಪ್ಪನಾದರೂ ಅದೇ ಬೇತಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾರಣ ಹೆಂಡತಿಯು ನೀರು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಬರುವದರೊಳಗಾಗಿ ಮೌನಲಿಂಗನ ಗುಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಕತ್ತಲೆಯಿರುವ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸದ ಹಾಗೆ ಕುಳಿತನು.

ಕನಕು-ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸರಪುರುಷರ ದರ್ಶನಾಪೇಕ್ಷೆ ಯಿಲ್ಲದ ಪರಮ ಪತಿವ್ರತೆಯಾದ ಹಾವಕ್ಕನು ಇಹಾವ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಅರಿಯದೆ ಮುಖವನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೇತ್ತದಂತೆ ನೆಟ್ಟಗೆ ಕೆರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಕೊಡವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಆದಿಲಿಂಗೇಶ್ವರನ ಆಲಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದಳು ಅಲ್ಲಿ. ಅರ್ಥಿಯಿಂದ ಆ ಮೃತ್ಯುಂಜಯನ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿ, ಗಂಧ, ಅಕ್ಷತೆ, ಪತ್ರಿ, ಪುಷ್ಪ ಮುಂತಾದ ಉಪಚಾರಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ, ಮಂಗ ಲಾರತಿಯನ್ನೆತ್ತಿ, ಸಿಂಹಲ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಆ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ನೋಡುತ್ತ:- ಪರಾಶ್ವರನಾದ ಸರಬ್ರಹ್ಮನೇ, ಸಿರಂಜನನೇ, ಸಿರಾಕಾರನೇ, ನಿಗುಣನೇ, ಸರ್ವಲ ಸ್ವರೂಪನೇ, ಸಿಕ್ಕ ತೃಪ್ತನೇ, ಓಂಕಾರ ಮೂರ್ತಿಯೇ, ತ್ರಿಲೋಕ ಕರ್ತನೇ, ಜಗದ್ಭರಿತನೇ ನಿನ್ನ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ, ನಮಸ್ಕಾರಗಳು. ಸರ್ಕಾರಮೂರ್ತಿಯೇ, ಸ ನಾ ಶ ನ ನೇ, ಅಖಿಲಕೋಟಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಗಳ ಅಧಿಪತಿಯೇ, ವೇದಾಗಮಗಳಿಗೆ ಆಗೋಚರನೇ, ಸುಖ ಸ್ವರೂಪನೇ, ಸರ್ವಾಧಾರನೇ, ಸಾಕ್ಷಿಸ್ವರೂಪನೇ, ಅವ್ಯಯನೇ, ಅನಂತನೇ, ಆದಿಲಿಂಗನೇ, ನಿನ್ನ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ, ನಮಸ್ಕಾರಗಳು. ಕೈಲಾಸವಾಸನೇ, ಕರುಣಸಾಗರನೇ, ಕಾಮನಾಶನೇ, ಮೃತ್ಯುಂಜಯನೇ, ಸಿಲಕೂಶನೇ, ಭಕ್ತರಕ್ಷಕನೇ ಪಾರ್ವತೀಶನೇ, ಗಂಗಾಧರನೇ, ಚಂದ್ರ ಲೇಖರನೇ, ನಂದಿವಾಹನನೇ, ನಾಗಾಭರಣನೇ, ಅಂಧಕಾಸುರ, ವ್ಯಾಘ್ರಾಸುರ, ಗಜಾಸುರ ಮುಂತಾದ ರಕ್ಕಸರ ಸೊಕ್ಕನ್ನು ಮುರಿದ ಮುಕ್ಕಣ್ಣನೇ, ಹಂ-ಬ್ರಹ್ಮಾಧಿಗಳಿಗೆ ವರವನ್ನಿತ್ತ ಪುರಹರನೇ, ಸುರಾಸುರವಂದಿತನೇ, ಸುಖಪೂರ್ಣನೇ ನಿನ್ನ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ, ನಮಸ್ಕಾರಗಳು.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುತ್ತ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಹಾ! ಭಗವಂತನು ತನ್ನ ಭಕ್ತರ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ದಯವುಳ್ಳವನೆ. ತಿಳಿಯದು! ಹೀಗೆ ನಿಶ್ಚಲ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುವ ಹಾವಕ್ಕನ ಭಕ್ತಿ-ಭಾವಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ. ಕೂಡಲೆ ಆ ಶಿವಲಿಂಗದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ, ತನ್ನ ವರದ ಹಸ್ತವನ್ನು ಆಕೆಯ ತಲೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು:- ಭಕ್ತಶ್ರೇಷ್ಠಳೇ, ಬೇಡು-ಬೇಡು, ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ಈ ಕ್ಷಣವೇ ಕೊಡುವೆನು, ಎಂದು ನುಡಿದನು. ವೇದಗಳಿಗೂ, ಆಗಮಗಳಿಗೂ ಅಗೋಚರನಾದ ಆದಿಲಿಂಗನು ತನ್ನ ನಿಜರೂಪಿನಿಂದ ಪ್ರಕಟನಾಗಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಹಾವಕ್ಕನ ಪುಣ್ಯಫಲವನ್ನು ಎಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು? ಅದನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾವಿರ ಹೆಡೆಗಳಿರುವ ಆದಿಶೇಷನಿಗಾದರೂ ಅಸಾಧ್ಯವೇ ಸರಿ! ಇರಲಿ.

ಈ ಮೇರೆಗೆ ವರವನ್ನು ಬೇಡೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವನ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ಹಾವಕ್ಕನು ದೀರ್ಘದಂಡ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ, ಎದ್ದು ನಿಂತು ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಗದ್ದದ ಕಂಠದಿಂದ:- 'ದೇವಾ! ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಬಂಜೆಯುಳೆಂದು ಅನ್ನುತ್ತಿರುವ ಅತ್ತೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಬೇಸತ್ತು ಭಕ್ತವತ್ಸಲನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಮರೆಹೊಕ್ಕಿರುತ್ತೇನೆ. ಮೃತ್ಯುಂಜಯನಾದ ಮಾನಲಿಂಗಾ, ನೀನು ಈ ಅನಾಥಳಿಗೆ ವರವನ್ನು ಕೊಡುವದಾದರೆ. ನಿನ್ನ ಹೆಸರಿನ ಒಬ್ಬ ಸತ್ಪುತ್ರನನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಅಪವಾದವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸು, ರಕ್ಷಿಸು! ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು.

ಆಗ ಕರುಣಾಸಾಗರನಾದ ಪರಶಿವನು:- ಹಾವಕ್ಕಾ, ನೀನು ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷಗಳ ವರೆಗೂ ಬೇಸರಯದೆ ಮಾಡಿದ ಪೂಜೆಯಿಂದ ನಾನು ತೃಪ್ತನಾಗಿರುವೆನೆಲ್ಲದೆ, ನಿನ್ನ ಸೇವೆ ಎಂಬ ಬುಣಭಾರವು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಬಹಳೇ ಆಗಿದೆ; ಕಾರಣ ಅದನ್ನು ತೀರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ನಾನೇ ನಿನಗೆ ಮಗನಾಗಿ ತರಿಸುತ್ತೇನೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಆಗ ಹಾವಕ್ಕನು ಆನಂದಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಭಕ್ತಿಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಶಿರಬಾಗಿ ಕರಜೋಡಿಸಿ:- ದಯಾನಿಧೇ. ಅನಾಥ ರಕ್ಷಕಾ! ನಾನು ನಿನ್ನ ದರ್ಶನದಿಂದ ಕೃತಾರ್ಥಳಾಗಿರುವೆನೆಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಜನ್ಮವು ಪವಿತ್ರವಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ನಾನು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದು

ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತು. ದೇವಾ! ನೀನು ಕೊಟ್ಟ ವರದ ಫಲವು ಇಂದಿನ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನನಗೆ ಲಭಿಸುವಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಈ ಸೇವಕನನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೆರಗೊಡ್ಡಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನು.

ಹೀಗೆ ದೈನ್ಯಭಾವದಿಂದ ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಾವಕ್ಕನ ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಪರಶಿವನು ಪರಮಾನಂದದಿಂದ:—ಮಗಳೇ, ನಿನ್ನ ಮನೋಭೀಷ್ಟೆಯನ್ನು ಇಂದೇ ಪೂರೈಸುವೆನು. ಸಂದೇಹಗೊಳ್ಳಬೇಡ, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಮಹಾತ್ಮನ ಮತ್ತೆ ಕದಲಿ ಏನು ತನ್ನ ವರದ ಹಸ್ತವನ್ನಿಟ್ಟು ಅಂತರ್ಧಾನ ಹೊಂದಿದನು. ಆ ಮೇಲೆ ಹಾವಕ್ಕನು ಮುಖವೆತ್ತಿ ನೋಡಲು ದೇವಾಧಿದೇವನು ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದನು.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಮರೆತಾಗಿ ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಾವಪ್ಪನು ಬೆರಗಾಗಿ:—‘ಆಹಾ! ಸಂಸಾರವನ್ನು ತ್ಯಾಜ್ಯಮಾಡಿ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅನ್ನೋದಕಗಳಲ್ಲದೆ ಒಣಗಿದ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳ ವರೆಗೂ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಯೋಗಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ದುರ್ಲಭವಾಗಿರುವ ಪರಮಾತ್ಮನ ದರ್ಶನವು ಇಂದಿನ ದಿವಸ ನನಗೆ ಲಭಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಫಣು ನಾಗಿ ಹೋದೆನು. ಈ ಮಹಾತ್ಮನನ್ನು ಪಾಣೆಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಸುಖದವನ್ನು ಕಂಡೆನು. ಆಕಟಾ! ಅವಿವೇಕದಿಂದ ನಮ್ಮ ತಾಯಿಯ ಚಾಡಿಯ ಮಾತಿಗೊಳಗಾಗಿ ಪತಿವ್ರತಾ ಶಿರೋಮಣಿಯಾದ ಇವಳ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ವಿಪರೀತ ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಬಂದೆನು. ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ಎಷ್ಟು ಬೇಸರ ಮಾಡಿದರೂ ಅದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯದೆ, ನನ್ನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮನಮುಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದಳು. ಇಂಥವಳ ಮೇಲೆ ಸುಮ್ಮನೆ ವಿರೋಧವನ್ನು ಮಾಡಿದೆನು. ಶಿವ ಶಿವ! ನಾನು ಮಹಾ ಮೂರ್ಖನು.’ ಎಂದು ತನ್ನ ಅವಿಚಾರದ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಪಡುತ್ತ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಮುಖಮೋರುವ ಧೈರ್ಯಸಾಲದೇ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ತಾಯಿಯ ಕೂಡ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದನು. ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಮುದುಕಿಯು ಹೌಹಾರ::—‘ಆಕಟಾ! ಆ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನಿಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಕೆಟ್ಟ ಮಾತುಗಳಾದಿದ್ದು ಬಹು ತಪ್ಪಾಯಿತು, ಎಂದು ತನ್ನ ಗಲ್ಲವನ್ನು ತಾನೇ ಬಿಡದು ಕೊಂಡಳು.

ఇత్త గుడియల్లిదై హావక్యను శివసింద అనుగ్రహ జేసింది, అది లింగనిగే పుడవ్విణే నమస్కారగళన్న మూడి పునః శరేగే జ్యోతి కౌడవన్న తుంబికొండు బరువాగ మనస్సివల్లి:—ఈ దిన బహళే జ్యోత్సాయిత గండనూ, అత్తేయూ ఎప్పు సిట్టివూడువరూ? ఎందు అన్నత్త మనేగే బరలు, మోదలే ఎల్ల విషయవన్న తిళిదై అవరు సిట్టిందు మాతాడల్లి. హావక్యను ఇదేల్ల ఆ మౌనలింగన అను గ్రహవే? ఎందు తన్న అడిగేయ కేలవదల్లి తోడగిదళు. అష్టరల్లి శ్రీ: శూర్యనారాయణను ప్రతినిత్యవంతే ఐదు నూరు జ్యోతి యోజ నద తన్న అంతరిక్షద మార్గక్రమణవన్న ముగిసి, పత్తిమదిక్కిన : ముద్రదల్లి ప్రవేశ మూడిదను. ఆగ కమలగళు ముచ్చేదవు; కుముదగళు అరళలిక్కి వణిపత్తిదవు. కత్తలే ఎంబ స్త్రీయళు లోకవన్నెల్ల ముసుగి భయవన్నంటు మూడిదళు. అదన్న నోడి: 'జే స్త్రీయళే బేడ-బేడ; ఏను ఈ రితియాగి జగత్తున్న జేద రిపబేడ. ఇన్న ప్తల్లి వేళేయల్లియే నన్నొడియను తన్న సేనన సహితనాగి బయ్యిరువను; అద్దరింద నీను బేగనే హిందక్కి జ్యోతి పంది-పందిగళల్లి అడగిజ్యోతి' ఎందు జ్యోతికే ముందే బందిరువ వేనో? ఎంబంతే అకారదల్లి నక్షత్రగళు కారణలిక్కి వత్తిదవు; ఆగ హావక్యను అడిగేయ కేలవవన్న ముగిసి గండనిగూ, అత్తే ముంతా దవరిగూ లూటిక్కి బడిసి అవ? భోజన తిరిద మేలే తానూ భోజన మూడి, మౌనలింగనన్న ధ్యానిపత్త హాసిగేయ మేలే మలిగిజ్యోతి. ఒండేపవనే వన్నేరడుతాసు మనోయళగన కేలవ మూడి దణిదద్దరిందలూ పరమాత్మను ప్రపన్ననాద అనందదిందలూ మగ్నన్న హాకి మలిగిదాక్షణవే హావక్యనిగే గాథ నిద్దేయ వత్తితు.

మధ్యరాత్రియ సమయ. ఎల్లరూ నిద్రాదేవియ అధీనదల్లి ద్దారే; అకారదల్లి ఎత్త నోడిదరూ నక్షత్రగళు ధళధళాయమాన వాగి జ్యోతియత్తివే; ఎల్ల కడేయల్లియూ శాంతమయ సామ్రాజ్యవు

ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವನು ಹಾವಕ್ಕನಿಗೆ ಮಗನಾಗುವೆನೆಂದು ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವನು. ಆ ಶಿಶುರೂಪನಾಗಿ ಅವತರಿಸುವ ಭಗವಂತನನ್ನು ನೋಡಿ ಧನ್ಯನಾಗುವೆನೆಂದು ಬಂದನೇನೋ ಎಂಬಂತೆ ಚಂದ್ರನು ಉದಯಿಸಿದನು. ಇಂಥ ಸುಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತವತ್ಸಲನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನು ಲೋಕೋದ್ಧಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ತನ್ನ ಭಕ್ತಳಿಗೆ ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಕಾರ ಶಿಶುರೂಪವನ್ನು ಧಾರಣಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಾವಕ್ಕನ ಮಗ್ಗಲಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ಮಲೆಯುಣ್ಣುತ್ತಿದ್ದನು. ಆಗ ದೇವತೆಗಳು ಆ ತಾಯಿಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಹೂವಿನ ಮಳೆಯನ್ನು ಸುರಿಸಿದರು. ದುಂದುಭಿ ಮೊದಲಾದ ಎದ್ದುಗಳನ್ನು ಬಾರಿಸಿದರು ಭೃಂಗೀಶ್ವರನು ನುಟ್ಟುವನ್ನು ಆಡಿದನು ದೇವಾಧಿ ದೇವಾ! ನಿನಗೆ ಭಕ್ತವತ್ಸಲನೆಂಬ ಮಾತು ಸಾರ್ಥಕವಾದದ್ದೇ ಸರಿ!! ಸಕಲ ಶುಭಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ನಿನ್ನ ಪಾದಗಳಿಗೂ, ನಿನ್ನನ್ನೇ ಮಗನನ್ನಾಗಿ ಪಡೆದ ಹಾವಕ್ಕನ ಚರಣಗಳಿಗೂ ನನ್ನ ಅನಂತ ಪ್ರಣಾಮಗಳರಲಿ!

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠಭಕ್ತಳಾದ ಹಾವಕ್ಕನಿಗೆ ಸಕ್ಕನೆ ಎಚ್ಚರವಾಗಲು ನೂರು ಕೋಟಿ ರಾಮಚಂದ್ರರ ಪ್ರಕಾಶದಿಂದಲೂ, ಪ್ರೇಮಯುಕ್ತವಾದ ನೋಟದಿಂದಲೂ, ಹದಿನಾರು ಕಳೆಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿರುವ ಬಾಲಕನು ಲೀಲೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಮೊಲೆಯುಣ್ಣುತ್ತಿದ್ದನು ಆಗ ಹಾವಕ್ಕನು ಬೇಗನೆ ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡಿದ ಪಾರ್ವತೀ ಪತಿಯ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತ ಪರಮಾನಂದದಿಂದ ಆ ಶಿಶುವನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಾಯಿಗೆ ಬಾಯಿಟ್ಟು ಮುದ್ದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಳು. ನಿಗಮಾಗಮಗಳಿಗೆ ಅಗೋಚರನಾದ ಭಗವಂತನೇ ಮಗನಾಗಿ ತನ್ನ ಬಗಲಲ್ಲಿ ನಗುತ್ತಿರಲು, ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ ಸುಗುಣ ಶಿರೋವಣಿಯಾದ ನಮ್ಮ ಹಾವಕ್ಕನ ಸುಖ-ಸಂತೋಷಗಳನ್ನು ಯಾರಿಂದ ವರ್ಣಿಸಲಾದೀತು? ಎಂಥವರಿಗಾದರೂ ಅಸಾಧ್ಯವೇ ಸರಿ!

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಾವಕ್ಕನು ಅನಂದಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರಲು, ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾತಕಾಲವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿ ತಂಗಾಳಿಯು ಬೀಸಲಿಕ್ಕೆಹತ್ತು. ಮುಂಗೋಳಿಯು ಕೂಗಿತು; ಮೂಡಣದಿಕ್ಕು ಕೆಂಪಾಯಿತು. ಕಮಲಗಳು ಅರಳಿ, ಒಳಗಿರುವ ಭ್ರಮರಗಳು ಹೊರಗೆ ಬಂದು ರೈಂಕಾರ ಮಾಡಹತ್ತಿ

దవు; న్మదిలేగలు ముచ్చికొండవు; భాస్కరను తన్ను హొంబణ్ణద కరణ గళన్న జాజుత్త నరరూపనాగి అవతరించిన పరమాత్మనన్న నోడి ధన్యనాగువేనందు పూర్వదిక్కినల్లి టువయిసినను. హావక్కన అత్తయు ఎందినంతే ఎద్దు సోపేయు ఇదువరెగూ ఎళలిల్లవే? ఎందు అన్నత్త హావక్కను మలగిరువ స్థళక్క బందు నోడిలు, ప్రకార మయవాద తిరువు తన్న సోపేయ తోడియమేలే కాణిశితు. అదన్న నోడిద కూడలే ముడుకేయు బేరగాగి:—అహా! శాస్తాత్ పర మాత్మనే ననగి మోమ్మగనాదనెందు మహాసంతోషుడింద ఆ తిరు వన్నే త్తికొండు కపూలగళన్న జుంబిసుత్త:—హావక్కా, నిను సతివ్రతాతిరూమణ్ణు, పరబ్రహ్మనల్లి భక్తియుచ్చవళూ ఇరువే ఎందు తిళియదే బహుపయోగి నిన్నన్న పిడిసిదెనల్లిదే బాయిగి బంద డాగి బ్బిదిరువెను. నన్నెల్ల తప్పుగళన్న మనస్సినల్లి హిడియదే క్షమిసువవళాగు. పుణ్యవంతళాద నిను ననగి సోపేయాద్దరిందలే ఈ కణ్ణగళింద భగవంతనన్న నోడి ధన్యళాదెను. నన్న జన్మవు శార్థకవాయిత, ఎందు ద్విన్యదంద కేళికొండళు.

ఆగ హావక్కను:—అత్తయవరే, నిమ్మన్ను జేత్తతాయీ ఎంత లూ, పావతిదేవిగి సమానరెంతలా తిళిదిరువెను. అందమేలే నిమ్మ తప్పుగళన్న క్షమిసలిక్క నానేష్టరవళు? ఎందు అత్తగూ, గండసిగూ నమస్కారమాడిదళు.

హావప్పనంతూ హావక్కన భగవద్భక్తియన్న ప్రత్యక్షనోడి దవనాద్దరింద మ్మేయిళగి నడుగు బంవంతాగి:—ప్రియే, ఇదు వరెగూ పరమపతివ్రతేయాద నిన్న మేలే వ్యర్థవాగి విరూఢ మాడిదెను. నిన్నంథ పుణ్యశాలినియన్న క్షేపిడిదిద్దరింద నన్న జన్మవు పవిత్రవాయిత, ఎందు అన్నత్త జ్ఞానరూపనాగిరువ ఆ తిరువన్నే త్తికొండు:—భానుకొటి ప్రకారనాద పరమాత్మా , భక్తర మేలే నిన్న అంతఃకరణవేష్టు? అదు కారణదందలే నినగి

ದಯಾಸಮುಪ್ರಸೇಂದು ವೇದಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿರುವವು, ಎಂದು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತ
ಅನಂದಾಕ್ಷರಗಳು ಉದ್ಘಾತರಲು ಪುನಃ ಪುನಃ ಮುದ್ದಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ನೋಡಿರಿ! ಶಂಕರನ ಕೃಪೆಯಾಯಿತೆಂದರೆ ಎಂಥ ಸಂಕಟಗಳಾದರೂ
ಕ್ಷಣಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ನಾಶವಾಗುವವೆಂಬ ಮಾತು ಸುಳ್ಳಲ್ಲ! ಅದರಂತೆ
ಎಷ್ಟೋ ದಿವ್ಯಗಳ ವರೆಗೂ ಕಂಡರೆ ಕಂಡವನ್ನೇ ಕಾರುತ್ತಿರುವ ಹಾವಕ್ಕನ
ಗಂಡನೂ, ಅತ್ತೆಯೂ ಒಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣಾಗಿ ತಮ್ಮ ವೈರಭಾವವನ್ನು
ಬಿಟ್ಟು ಅತಿ ಪ್ರೀತಿಯವರಾಗಿ ಹೋದರು.

ಇತ್ತ ಊರೊಳಗಿನ ಜನರೆಲ್ಲರೂ:—ಹಾವಕ್ಕನು ಗರ್ಭಧರಿಸದೇ
ವಾಣನುಗ್ರಹದಿಂದ ಮಗನನ್ನು ಪಡೆದಳೆಂಬ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ
ಬಂದು ಪ್ರಕಾಶಮಯವಾದ ಆ ಶಿಶುವನ್ನು ನೋಡಿ, ಆಶ್ಚರ್ಯಭರಿತ
ರಾಗಿ:—ಇದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ ಕೂಸಲ್ಲ; ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರಬ್ರಹ್ಮನೇ
ಹಾವಕ್ಕನ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಅವತರಿಸಿರುವನು. ನಾವು ತಿಳಿಯದೇ ಈ ಮಹಾ
ತ್ಮನಿಗೆ ಹುಚ್ಚೆಂದು ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅಹಾ! ಈಕೆಯು ಎಂಥ ಪುಣ್ಯ
ಶಾಲಿನಿಯು!! ಎಂದು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ದಿವಸ
ಊರೊಳಗೆ ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಹಾವಕ್ಕನು ಎಷ್ಟು ದೈವಶಾಲಿನಿ! ಎಂಬ
ಸುದ್ದಿಯೇ ಹೊರ್ತು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವು ಯಾರ ಬಾಯೊಳಗೂ
ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೇ ಅಲ್ಲವೇ ಸುದ್ದಿ ಅಥವಾ ಅನಂದದ ದಿವಸ
ವೆನ್ನುವನು?

ಇಂಥ ಅವಂದದ ಹತ್ತು ದಿವಸಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹನ್ನೊಂದನೆಯ
ದಿವಸ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲು, ಹಾವಪ್ಪನು ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಕುಲಾಚಾರ್ಯರನ್ನು
ಕರೆತುಸಿ ಜಾತಕರ್ಮವನ್ನು ನೆರೆವೇರಿಸಿ, ಹನ್ನೆರಡನೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಆ
ಕೂಸನ್ನು ತೊಟ್ಟಿಲ್ಲದೆ ಹಾಕಿಸಿ ಮೌನಲಿಂಗನ ಅವತಾರವೇ ಆ ಶಿಶುವಾದ
ಕಾರಣ ಅದಕ್ಕೆ ಸುಮಂಗಲಿಯೆಂದ ಮೌನೇಶ್ವರನೆಂಬ ನಾಮಕರಣವನ್ನು
ಮಾಡಿಸಿದನು. ಅನಂತರ ಎಲ್ಲ ಸುಮಂಗಲಿಯರೂ ಜೋಗುಳವನ್ನು ಹಾಡಿ,
ಹಾವಕ್ಕನಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಬಾಗಿಣಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅತ್ಯಂತ
ಉತ್ಸವವಿಂದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿದರು.

ಇತ್ತ ಮೌನೇಶ್ವರನು ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷದ ಚಂದ್ರನ ಹಾಗೆ ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತ ಬಾಲಲೀಲೆಗಳಿಂದಲೂ, ಆಟ-ನೋಟಗಳಿಂದಲೂ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂತೋಷಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಮುಡುಕೆಯಂತೂ ಮೊಮ್ಮಗನನ್ನು ಅರಗಳಿಗೆಯಾದರೂ ಅಗಲಿರುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ ಮೌನೇಶ್ವರನು ಸ್ಥೂಲದೇಹದಲ್ಲಿ ನರರ ಕಾಂತಿಯಿಂದಲೂ, ಸೂಕ್ಷ್ಮದೇಹದಲ್ಲಿ ಪುರರ ತೇಜದಿಂದಲೂ, ಕಾರಣತನುವಿನಲ್ಲಿ ತಾನೇ ತಾನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನ ಪ್ರಕಾಶದಿಂದಲೂ ಕಾಲಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ದೂರನಾಗಿ ಬಾಲಲೀಲೆಯಿಂದ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದನು; ಮತ್ತು ಪರಮ ಗುರುವಾದ ಮೌನೇಶನು ಮರಣಾಲಂಕಾರರಂತೆ ನೆರಳೂ ನಾಭಿಯೂ ಇರದೆ, ವೃತ್ತ್ಯವಿಗೂ ಯಮನಿಗೂ ತಾನೇ ಕರ್ತನಾಗಿ ಜಗತ್ತಿನ ಸೂತ್ರಧಾರಕನೂ, ಸುರಾಸುರ ವಂದ್ಯನೂ, ನಂಬಿದ ಭಕ್ತರನ್ನು ಭವವೆಂಬ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ದಾಟಿಸತಕ್ಕವನೂ, ಘನಮಹಿಮನೂ ಆಗಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೀಗಿರುವ ಜಗದ್ರಕ್ಷಕನಾದ ಭಗವಂತನನ್ನೇ ಮಗನನ್ನಾಗಿ ಪಡೆದು ಹಾವಕ್ಕನು ಸುಖದಿಂದಿದ್ದಳೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಮೊದಲನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣ.

— —

ಶ್ರೀ ಮೌನಗುರು ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ||

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ||

ಎರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

-ಉಪನಯನ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಯನ-

ಪರಶಿವಸ್ವರೂಪನಾದ ಮೌನೇಶ್ವರನು ಚಿತ್ರ-ವಿಚಿತ್ರವಾದ ತನ್ನ ಬಾಲಲೀಲೆಗಳನ್ನು ಗೋನಾಲದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತ ಸರ್ವರನ್ನು ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಕಳೆಯಲು, ಮೌನೇಶನಿಗೆ ಏಳು ವರುಷಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ಎಂಟನೇ ವರುಷವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಆಗ

ಹಾವಪುನು:—'ಗರ್ಭಾಷ್ಟವೇ. ಮನೋರುಪನಯನಂ' ಎಂಬ ವೇದವಾಕ್ಯದಂತೆ ಈ ಎಂಟನೇ ವರುಷದಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ನ ಮಗನ ಉಪನಯನ ಮಾಡಿಸಿ ಲೋಕಾಚಾರದಂತೆ ಗುರುಕುಲವಾಸಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ ಸರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದನು; ಮತ್ತು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯರಿಂದ ಶುಭ ಮುಹೂರ್ತವನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸಿ, ಆ ಮುಹೂರ್ತಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವೈದಿಕ ವಿಶ್ವಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನಾಗಿ, ತನ್ನ ಆಪ್ತೇಷ್ಟರನ್ನಾಗಿ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕರೆಯಿಸಿದನು. ಹಾವಪುನ ಬಿನ್ನಹದಂತೆ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳವರ ಸವಾರಿಯೂ ದಯೆ ಮಾಡಿಸಿತು. ಶ್ರೀಗಳವರು ಎಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಪಂಚ ಕಲಶಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ವಿಧ್ಯುಕ್ತಪುಕಾರ ಪುಣ್ಯಾಹವಾಚನವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದರು. ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಮೌನೇಶನಿಗೆ ಸುಮಂಗಲೆಯಿಂದ ಮಂಗಲಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ ಅರತಿಯನ್ನೇತ್ತಿ ಆಚಾರ್ಯರೆದುರಾಗಿ ತಂದು ಕೂಡಿಸಿದರು. ಗುರುಗಳು ಎಲ್ಲ ವಿಧಿಗಳು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಮೌನೇಶನ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞೋಪವೀತವನ್ನು ಹಾಕಿ, ಬಲಗವಿಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಸಾಕ್ಷಾತ್ ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಪರಬ್ರಹ್ಮನೇ ನರರೂಪಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ನಮ್ಮ ಮೌನೇಶನು ಮಾನವರ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶಕ್ಕೆ ಮರುಳಾಗುವನೆ? ಅವರು ಬಲಗವಿಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೇಳುವ ಹಾಗೆ ಗಹಗಹಿಸಿ ನಕ್ಕುಬಿಟ್ಟನು ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದು:—'ಇವನನ್ನು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಿಸಬೇಕು' ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಿ, ಮೊದಲೇ ತರಿಸಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಉತ್ತರಾಣೆಯ ಕಡ್ಡಿಗಳಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಕೆಯನ್ನು ಸುತ್ತಿ ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಎದ್ದಿ ಉರಿಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿ: ಎಲೋ ಮೌನೇಶಾ, ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ಚಾಚು, ಎಂದು ಹೇಳಲು, ಮೌನೇಶನು ಗುರುಗಳ ಕೃತಕತನವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ನಮನಗುತ್ತ ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಚಾಚಿದನು.

ಪಾಪ! ಗುರುಗಳಾದರೂ ಮೌನೇಶನು ಅವತಾರಿಕ ಪುರುಷನೆಂಬುದನ್ನು ಏನು ಬಲ್ಲರು? ಢಾಳಾಗಿ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ಆ ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಮೌನೇಶನ ನಾಲಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟರು. ಕೇಳುವದೇನು? ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಗುರು

ಗಳ ದೇಹಕ್ಕೆ ಉರಿಯನ್ನೇ ಹಚ್ಚಿದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಅವರು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಉರುಳಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದರು.

ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಒದಗಿದ ಈ ದುಃಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ, ನೆರೆದವರೆಲ್ಲರೂ ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ಹೋದರು. ಇದರ ಅಂತರಂಗವು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಾಯಿತು. ಯಾವ ಶೈಶ್ಯೋಪಚಾರಗಳಿಂದಲೂ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಮೌನೇಶನ ಉಪನಯನದ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯವು ಕಟ್ಟಾಗಿ ಹೋಗಿ, ಗುರುಗಳಿಗೆ ವೈದ್ಯೋಪಚಾರವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಯಾವ ಔಷಧಿಯಿಂದಲೂ ಉರಿಯು ಶಾಂತವಾಗದೆ ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಮಾಂತ್ರಿಕರಂತು ಮಂತ್ರಿಸಿ ಮಂತ್ರಿಸಿ ಗುಣಕಾಣದೆ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದರು. ಆಗ ಗುರುಗಳು:-ಹರ ಹರಾ, ಈ ಉರಿಯನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಮರಣಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾದರೆ ಲೇಸಾಗಿದೆ, ಎಂದು ಒಂದೇಸ ನೆ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತ 'ತಣ್ಣೀರನ್ನಾತಲೂ ತಂದು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಸುರುವಿರೆ' ಎಂದು ಗಟ್ಟಿಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಶಂಖಗೈಯೆಹತ್ತಿದರು. ಗುರುಗಳ ಈ ಸಂಕಟವನ್ನು ನೋಡಿ, ಶಿಷ್ಯರು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ನೀರಿನ ಕೊಡಗಳನ್ನು ತಂದು ಸುರುವಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದರು.

ಹೀಗೆ ಹೊತ್ತು ಮುಳುಗಿ ಕತ್ತಲಾಗುವ ವರೆಗೂ ನೀರನ್ನು ಹೊತ್ತು ಬೇಸತ್ತು ಹೋದರು. ಅದರೂ ಗುರುಗಳ ಶರೀರದ ಉರಿಯು ಸ್ವಲ್ಪಾದರೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಒದರಿ ಒದರಿ ಅವರ ಧ್ವನಿಯು ಕುಗ್ಗಿಹೋಯಿತು ಮೌತಾದಿಸಿದರೆ ಕೈಸನ್ನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದರು. ಆಗಂತೂ ಅಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಜನರು ಚಿಂತೆಗೊಳಗಾಗಿ:-'ಇನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗುರುಗಳು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಬದುಕುವದಿಲ್ಲ. ಇವರ ಆಯುಷ್ಯವು ಮುಗಿದದ್ದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಲ್ಲ ನಿಷ್ಫಲವಾಗಿ ಹೋದವು' ಎಂದು ಅನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದರು.

ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ನೋಡಿ ತ್ರಾಣವಿಲ್ಲದ ಒಬ್ಬ ಮಯಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ನನ್ನ ದಷ್ಟು ಸೇವೆಯು ಗುರುಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಲೆಂದು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೊಡವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ನೀರು ತರಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಬರಲು, ಏನೂ ಕಾಣದಹಾಗೆ ಕತ್ತಲೆಗವಿಯಿತು. ಆಗ ಅತನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಾರದೆ:-ಮೌನಲಿಂಗಾ, ನೀನೇ ಗತಿ, ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತ ಮೌನೇಶ್ವರನಿಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿದ ನೀರು

ಒಂದು ಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರಲು, ಅದೇ ನೀರನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಗುರುಗಳ ಮೇಲೆ ಸುರುವಿದನು. ಕೂಡಲೆ ಗುರುಗಳ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಉರಿ ಶಾಂತವಾಯಿತು. ಪ್ರೆಚ್ಚಾ ಹುಟ್ಟಿ ಮೊದಲಿನಂತಾದರು ಆಗ ಗುರುಗಳು ಶಾಂತಚಿತ್ತರಾಗಿ ಎದ್ದು ಕುಳಿತು—ಕಡೆಗೆ ನೀರಿನ ಕೊಡವನ್ನು ತಂದವ ರಾರು? ಆ ನೀರು ಎಲ್ಲಿಯವು? ಚೇಗನೆ ಹೇಳಿರಿ, ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

ಆಗ ಆ ನೀರನ್ನು ತಂದ ಮಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು—‘ಗುರುವರ್ಯರೇ! ನೀವು ಬಹುಪರಿಯಾಗಿ ಸಂಕಟದಿಂದ ಹೊರಳಾಡುವವನ್ನು ನೋಡಿ ನಾನು ನೀರಿನ ಕೊಡವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೊರಗೆ ಬರಲು, ಬಹು ಕತ್ತಲೆ ಯಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ನಾನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಾರದೆ ಮೌನೇಶನಿಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ ಗುಂಡಿಯೊಳಗೆ ನಿಂತ ನೀರನ್ನೇ ತಂದು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಸುರುವಿದೆ. ಇದೊಂದು ನನ್ನ ಅಪರಾಧವಾಗಿದೆ, ಕ್ಷಮಿಸಿರಿ.’ ಎಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು.

ಗುರುಗಳು ಪರಮ ಸಂತೋಷದಿಂದ:—ಪುಣ್ಯಾತ್ಮಾ, ನೀನು ಪವಿತ್ರ ಮಯವಾದ ಆ ತೀರ್ಥವನ್ನು ತಂದು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಉರಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಿ ಬದುಕಿದೆನು. ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಮರಣವೇ ಪಾಪಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಕಟಾ! ಗುರುವರ್ಯರೇ! ಪರಮ ಗುರುವಾದ ಮೌನೇಶನಲ್ಲಿ ದ್ರೋಹವನ್ನೆಣಿಸಿದೆನು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನನಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಾಯಿತು! ಎಂದು ದೈನ್ಯದಿಂದ ಮೌನೇಶನ ಪಾದಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ:—‘ಮಹಾತ್ಮಾ, ನಿನ್ನ ಅವತಾರ ಪುರುಷನೆಂದು ಅರಿಯದೆ ನಾನು ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸು’ ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು.

ಆಗ ಮೌನೇಶನು—‘ಗುರುವರ್ಯಾ! ಶಾಂತಗುಣಭರಿತನೂ, ಪಕ್ಷಪಾತವಿಲ್ಲದವನೂ, ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ದುರ್ಗುಣಗಳಿಂದ ದೂರ ಮಾಡತಕ್ಕವನೂ, ನಿರ್ಮಲಚಿತ್ತನೂ, ನಿಷ್ಪ್ರಹನೂ ಆಗಿ ಮೆರೆಯುವಾತನೇ ಸಮಗರು ವೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಕಾಮಾದಿ ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗಗಳು ಗುರುವರ್ಯರವರಿಗೆ ಇರಬಾರದು. ಇವುಗಳಿದ್ದವರು ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆ ದುಃಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುವದು.’ ಎಂದು ಹೇಳಲು, ಎಲ್ಲಿರೂ ಅಶ್ವರ್ಯಭರಿತರಾಗಿ:—ಈತನು ಅವತಾರಕಪುರುಷನಲ್ಲದೆ, ಮನುಷ್ಯ ಮಾತ್ರನಲ್ಲ. ಮಹಿಮಾಪುರುಷ ನಾಗದಿದ್ದರೆ ಎಂಟೇ ಮರುಷಗಳಿಲ್ಲ ಇಂಥ ವಾಕ್ಪಾಠಾತುರ್ಯವು ಹೇಗೆ

ಉಂಟಾಗಬೇಕು? ಎಂದು ಮೌನೇಶನ ವಾದಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಕೃತಾರ್ಥರಾದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಮೌನೇಶ್ವರನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪೂಜ್ಯ ಖುಡಿಯು ಉಂಟಾಯಿತು.

ತಂದೆಯಾದ ಹಾವಪುನಂತೂ ಮಗನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅನಂದಪಡುತ್ತಿದ್ದನು; ಮತ್ತು ಆತನು ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಸಾಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಸಿ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ, ಶುಭಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಸಾಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿದನು. ವಿದ್ಯಾಗುರುಗಳು ಹಲಗೆಯ ಮೇಲೆ ಮಳಲನ್ನು ಹರಡಿ ತಮ್ಮ ಕೈಬೆರಳಿನಿಂದ:- 'ಓಂ ನಮಃಶಿವಾಯ' ಎಂಬ ಬೀಜಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟು:- 'ತಮ್ಮಾ, ಇವರಂತೆ ತೀಡು, ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸಕಲ ವಿದ್ಯೆಗಳ ಮೂಲಸ್ಥಾನವಾಗಿರುವ ಮೌನೇಶನು ಎಲ್ಲ ಹುಡುಗರಂತೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಗೆ ತೀಡುವನು? ಅವರ ಮಾತಿಗೆ ನಗುತ್ತ:- 'ಗುರುಗಳೇ, ನೀವು ನನಗೆ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಈ ಅಕ್ಷರಗಳ ಅರ್ಥವೇನು? ಮೊದಲೇ ಇವುಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಎಲ್ಲ ಅಕ್ಷರಗಳಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ಓಂ ಅನ್ನು ವದನ್ನು ಎಕೆ ಬರೆದಿರುತ್ತೀರಿ? ಇದಿಲ್ಲವನ್ನು ದ ಸುವಿಟ್ಟು ಹೇಳಿರಿ, ಎಂದನು.

ಈ ಮಾತಿಗೆ ಗುರುಗಳು:- 'ತಮ್ಮಾ, ಮೊದಲು ಎಲ್ಲ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಕಲಿಯದೆ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೇಳುವೆಯಲ್ಲ? ನಾವು ಹೇಳಿದರೆ ನಿನಗೆ ತಿಳಿಯುವ ಬಗೆಯಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಅದರ ಅರ್ಥವು ಬಹು ಗೂಢವಾದದ್ದು ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಬಹು ವಿವರ ಕಲಿಯಬೇಕು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುವದಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ತೀಡು, ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಅದಕ್ಕೆ ಮೌನೇಶನು:- 'ಗುರುಗಳೇ, ಅರ್ಥವು ಗೊತ್ತಾಗದೆ ವೃಥಾವಾಗಿ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಕಲಿತರೆ ಸಾರ್ಥಕವೇನು? ಇದು ಸತ್ಯವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೇಳಿ ಕೃತಾರ್ಥನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರಿ, ಎಂದು ಅನ್ನಲು,

ಗುರುಗಳು ಆಶ್ಚರ್ಯಭರಿತರಾಗಿ:- 'ಈತನು ಇಂದೇ ಸಾಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವನು; ಮೇಲಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗನು. ಹೀಗಿದ್ದು ಎಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವನಲ್ಲ! ಇದರ ಅರ್ಥವು ನನ್ನ ಕನಸು-ಮನಸುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಗೊತ್ತಿರುವದಿಲ್ಲ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಈತನಿಗೆ ಯಾವ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿ

సమాధానగోళసబేళు? ఇదొందు ననగే మయూదేసుత్తుబందితు, ఎందు యోజిసకత్తిదరు. వాఖ! అదర గంధవన్నే అరియద ఆ గురు గలు మాడువదేను? జేగదరూ తమ్మ మయూదే ముచ్చికొళ్ళు వదక్కాగి:—మౌనా, నీను ఇన్నాపణ్ణవను. అదర అథవన్నుకేళువ యోగ్యతేయు నిన్నదల్ల. సుమ్మనే నావు బరెదు కేట్టదన్న తీడు హోగి; ఎందు గంటుమోరేయన్న హాకి జేళదరు.

మౌనేశను:—గురుగళే, అక్షరగళ నిజవాద అథవన్ను తిళయలిక్కే పణ్ణవరేను, దొడ్డవరేను? అదక్కాగి దేహవు ముప్పా గువవరేగూ ఓదబేళే జేగే? ముందే జేళువదన్న దధువగాడి ఇందే జేళబిడి, ఎందను.

గురుగళు సిట్టినింద:—అధికప్రసంగ మాజబేడ. సుమ్మనే నావు బరెదు కేట్టదన్న తీడబారదే? ఎందు బెత్తవన్న మేల క్కేత్తి హోడేయలిక్కే హోదరు.

అదన్న కండు జగద్గురువాద మౌనేశను ముగుళ్ళగే యింద:—గురుగళే, నిద్యార్థిగళు తమగే తిళయదిరువ విషయ వన్న గురుగళింద కేళ తిళదుకొళ్ళువదు స్వాభావికవాగిదే. హిగిడ్డు నాను కేళువ మాతిగే ఇప్పేకే సిట్టాగువిరి? నన్నవేరడు మాతుగళన్న లక్ష్మగొట్టు కేళరి:—

||శ్లోక|| నిరాకారం నిరాలంబం సర్వశాస్త్రమగోచరం |
నిశ్శబ్దమస్పృశం రూపం రసగంధ వచజితం ||

అందరే పరాత్పనాద విశ్వకర్మ పరబ్రహ్మను ప్రథమదల్లి అకారరహితనాగియూ, ఆశ్రయవిల్లదవనాగియూ, సర్వశాస్త్ర నాగియూ, అగోచరనాగియూ శబ్ద, స్పర్శ, రూప, రస, గంధ ఇవుగళింద వజితనాగియూ తానే తానాగి నిగుణస్వరూపినింద బేతగుత్తిడ్డను; మత్తు

||శ్లోక|| 'ఋషిశక్త్యాచసంయుక్త విశ్వకర్మతదాబ్రవితా|
జాతంచ బీజమోంకారం బ్రహ్మాండమజనిధృతం' ||

ಅಂಥ ನಿರ್ಗುಣ ಪರಬ್ರಹ್ಮವೇ ಶಿವನಾಗಿ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿ, ಸಗುಣ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನಾಗಿ ಸಾವಿರ ಶಿರಸ್ಸುಗಳಿಂದ ನಿಂತು:—‘ಹಿಂ’ ಎನ್ನುವ ಮೂಲ ಮಂತ್ರವನ್ನು ನುಡಿದನು. ಆ ಮಂತ್ರವೇ ಸ್ಥಾವರ ಜಂಗಮಾತ್ಮಕವಾದ ಈ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಬೀಜವಾಯಿತು. ಆ ಮೂಲ ಮಂತ್ರದಿಂದಲೇ ಪಿಂಡಜ, ಅಂಡಜ, ಸ್ಪಂದಜ, ಉದ್ಭಿಜ ಮುಂತಾದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೇ ಹುಟ್ಟಿತು; ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಮುಖೋದ್ಭೂತವಾದ ಆ ಮಂತ್ರವೇ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಬೀಜವಾಯಿತು; ಮತ್ತು

“ಪ್ರಣವಃ ಸದ್ಗುರುಃ ಪ್ರೋಕ್ಷಃ ಪ್ರಣವಃ ಪಂಚಮೂರ್ತಯಃ ||
ಪ್ರಣವೋಹಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮಾ ಶ್ರುತ್ಯರ್ಥಃ ಪ್ರಣವೋಭವೇತ್ ||”

ಆ ಹಿಂಕಾರ ಪ್ರಣವವೇ ಸದ್ಗುರು ಸ್ವರೂಪವೂ, ಪಂಚಮೂರ್ತಿಗಳ ಸ್ವರೂಪವೂ, ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪವೂ, ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಪರಮಾತ್ಮವೂ, ಜ್ಯೋತಿಃಸ್ವರೂಪವೂ, ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಾಧನವೂ ಆಗಿರುವದು. ಈ ಹಿಂಕಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಆಕಾರ, ಉಕಾರ, ಮಕಾರಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಅಕ್ಷರಗಳು ಹುಟ್ಟಿದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಕಾರವೇ ಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪವೂ, ಉಕಾರವೇ ವಿಷ್ಣು ಸ್ವರೂಪವೂ, ಮಕಾರವೇ ರುದ್ರ ಸ್ವರೂಪವೂ ಆಗಿರುವವು; ಮತ್ತು ಆ ಹಿಂಕಾರಕ್ಕೆ ಐದು ಕಲೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. “ನಮಃ ಶಿವಾಯ” ಎಂಬುವದೇ ಬಿಂದು, ಪಂಚಬ್ರಹ್ಮರೇ ನಾವವು. ಇವಲ್ಲದೆ ಆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ‘ಹಿಂ’ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಣವವೇ ಕಲೆಗಳಾಗಿಯೂ, ನಾದವಾಗಿಯೂ ಬಿಂದುವಾಗಿಯೂ, ಸಗುಣವಿಶ್ವಕರ್ಮನಾಗಿಯೂ ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕು ಪುಕಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಖರ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಶ್ರುತಿ, ಸ್ಮೃತಿ. ಕದಂಬ, ನಿರ್ವಾಣ ಬೀಜಾಯಮಾನವಾಗಿಯೂ, ವೇದ-ವೇದಾಂತ ಸಿದ್ಧಾಂತ ತತ್ತ್ವ ನಿರ್ಧಾರಣೆಯವಾದ ದ್ವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಆ ಬೀಜಮಂತ್ರವನ್ನೇ ಸಕಲರೂ ಜಪಿಸಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಬೆಂದು ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ‘ಹಿಂ ನಮಃ ಶಿವಾಯ’ ಎಂಬ ಪವಿತ್ರವಾದ ಈ ಬೀಜಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡುತ್ತಿರುವರು. ತಿಳಿಯತೇ ಅಯ್ಯನವರೇ? ಎಂದು ಹೇಳಿದನು

ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಗುರುಗಳು ಬೆರಗಾಗಿ:—ಮೌನೇಶಾ, ನೀನು ಸಾಮಾನ್ಯನಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಬ್ರಹ್ಮನ ಅವತಾರವೇ ನೀನಾಗಿರುವೆ ಅಜ್ಞಾನ

ದಿಂದ ನಾನು ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸು. ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ನಿನಗೆ ಹೇಳುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯು ನನ್ನದಲ್ಲ. ಲೋಕೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನೀನು ಅವತರಿಸಿರುವೆ' ಎಂದು ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರು.

ಆಗ ಮೌನೇಶನು:—ಗುರುಗಳೇ, ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಗುರುಗಳು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ತಿಳಿಡುತ್ತ ಬಂದದ್ದರಿಂದಲೇ ಗುರುವರ್ಗದವರಿಗೆ ಈ ಮಹಾಮಂತ್ರದ ಗುರ್ತೇ ತಪ್ಪಿಹೋಗಿದೆ. ಇನ್ನಾದರೂ ಈ ಸವಿತ್ರ ಮಂತ್ರದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಮೋಕ್ಷವೆಂಬ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬಂದನು.

ಆಗ ಆತನ ತಾಯಿಯು:—ತಮ್ಮಾ, ಇಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಸಾಲೆಯನ್ನೇಕೆ ಬಿಟ್ಟುಬಂದೆ? ಊಟದ ವೇಳೆಯು ಆಗಿದೆಯೇ? ಅಸ್ಯನವರು ಎಲ್ಲ ಹುಡುಗರನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟಿರೇ? ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

ಆ ಮಾತಿಗೆ ಮೌನೇಶನು:—ಅವ್ವಾ, ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿತ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲೇಕೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕು? ಅವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆಯೇ ಹೊರಟು ಬಂದೆನು.

ಹಾವಕ್ಕು:—ಇಷ್ಟು ಬೇಗನೇ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನೇಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರು?

ಮೌನೇಶ:—ಸಕಲ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿತ ಮೇಲೆ ಕೊಡದೆ ಏನು ಮಾಡುವರು?

ಹಾವಕ್ಕು:—ತಮ್ಮಾ, ಈ ದಿನವೇ ಸಾಲೆಗೆ ಹೋದ ನೀನು ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಲಿತೆ? ನಿಜವಾದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳು.

ಮೌನೇಶ:—ಅಮ್ಮಾ, ನಿನ್ನ ಮುಂದೆ ಸುಳ್ಳನ್ನೇಕೆ ಹೇಳಲಿ? ನಿಜ ಸಂಗತಿಯನ್ನೇ ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು. ನಾನು ಸಾಲೆಗೆ ಹೋದ ಕೂಡಲೆ ಗುರುಗಳು ಹಲಗೆಯ ಮೇಲೆ 'ಓಂ ನಮಃಶಿವಾಯ' ಎಂಬ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಡು, ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ನಾನು ಅಕ್ಷರಗಳ ಅರ್ಥವೇನೆಂದು ಕೇಳಲು, ಅಗಕ್ಕೆ ಅಯ್ಯನವರು ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ-ಮುಂದೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದರು. ಹೀಗಾದ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಇವರಿಗೆ ಅದರ ವಿಷಯದ ಗಂಭೀರ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು.

ನಾನು ಆ ಬೀಜಾಕ್ಷರಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಗುರುಗಳಿಗೆ ಜಿನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿದೆನು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದ ವಿದ್ಯಾಗುರುಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು:- ಮೌನೇಶಾ, ನಿನಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಹೇಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಎಲ್ಲ ಹುಡುಗರಿಗಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದೆನು.

ಹೀಗೆ ಹೇಳುವ ಮಗನ ಮಾತಿಗೆ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು ನಗುತ್ತ:- ಮೌನೇಶಾ, ಸರ್ವ ವಿದ್ಯೆಗಳ ಕರ್ತನಾದ ನಿನಗೆ ಯಾವ ಗುರುಗಳಿಂದ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು? ಎಂದು ಕಪೋಲಗಳನ್ನು ಚುಂಬಿಸುತ್ತ ಅನಂದ ಹೊಂದಿದರೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಎರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣ.

ಶ್ರೀ ಗುರು ಮೌನಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ||

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ||

ಮೂರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

--ರಾಜಪುತ್ರನಿಗೆ ಪ್ರಾಣದಾನ--

ಶ್ರೀ ಪರಮಾತ್ಮ ಸ್ವರೂಪನಾದ ಮೌನೇಶನು ನರರೂಪಿಸಿರುವ ಮಹಿಮಾಪುರುಷನಾಗಿ ಇಂದ್ರಿಯ, ಒಂದು ದಿನ ಸುರಪುರದ ರಾಜಪುತ್ರನು ತನ್ನ ಓರಿಗೆಯ ಗೆಳೆಯರ ಕೂಡೆ ಚಂಡಿನ ಆಟವನ್ನು ಆಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಆಟದಲ್ಲಿ ಮೌನೇಶನೂ ಕೂಡಿದ್ದನು. ಒಂದು ಕಡೆಯ ಹುಡುಗರ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಪುತ್ರನೂ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯ ಹುಡುಗರ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಮೌನೇಶನೂ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ರಾಜಪುತ್ರನ ಕಡೆಯವರು ಹೊಡೆಯುವವರೂ, ಮೌನೇಶನ ಕಡೆಯವರು ಹಿಡಿಯುವವರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಲಗ್ನಿಗಳನ್ನು ಹೂಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಮೂರು ಮೂರು ಸರತಿಯಂತೆ ಗುರಿ ನೋಡಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೌನೇಶನು ಆಟದಲ್ಲಿ ಬಹು ಜಗಳಗೂಟ

ನಾದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಮೌನೇಶನನ್ನು ಹೊಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರು. ರಾಜಪುತ್ರನಂತೂ ಈ ಸಾರೆ ಲಗ್ಗೆ ಬಿದ್ದಾಕ್ಷಣವೇ ಮೌನೇಶನನ್ನು ಒಳಿತಾಗಿ ಹೊಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಆತುರವುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರಾಜಪುತ್ರನ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಅವನ ಕಡೆಯವರು ಲಗ್ಗೆಯನ್ನು ಹೊಡೆದು ಕೆಡಹಲು, ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಚಂಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಾಜಕುವರನು ಮೌನೇಶನನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದನು.

ಆಗ ಮಾಯಗಾರನಾದ ಮೌನೇಶನು ಲಗ್ಗೆಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದ, ಹೊಡಿದಿ ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತ ಓಡಿ ಹೋಗುವವನಂತೆ ನಟಿಸಿ ಒಮ್ಮೆ ಕಾಡೆಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೂ, ಒಮ್ಮೆ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಲೂ ರಾಜಪುತ್ರನಿಗೆ ದಿಕ್ಕು ತೋರದಂತೆ ಮಾಡಿತನ್ನವರು ಲಗ್ಗೆ ಹೊಡೆದನಂತರ ಅವನಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ನಿಂತು: ರಾಜಪುತ್ರ, ನಮ್ಮವರು ಲಗ್ಗೆಯನ್ನು ಹೊಡೆದ್ದಾರೆ, ಈಗ ನೀನು ಹೊಡೆಯುವದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ರಾಜಪುತ್ರನು ಮೌನೇಶನನ್ನು ಹೊಡೆಯಲೇಬೇಕೆಂಬ ಕಾಂಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವನಾದ್ದರಿಂದ ಕೈಯೊಳಗಿನ ಚಂಡಿನಿಂದ ಹೊಡೆದೇ ಬಿಟ್ಟನು.

ಮೌನೇಶನು ಗದ್ದಲವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಲಗ್ಗೆಹೊಡೆದ ನಂತರ ಹೊಡೆದನೆಂದು ಸಿದ್ಧವಾಡಿ ತನ್ನ ಆಟವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡನು. ತಮ್ಮ ಕಡೆಯವರು ಲಗ್ಗೆಯನ್ನು ಹೊಡೆಯುವದೊಂದೇ ತಡ ಕೂಡಲೆ ಮೌನೇಶನು ಚಂಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಓಡಿಹೋಗುತ್ತಿರುವ ರಾಜಪುತ್ರನನ್ನು ಹೊಡೆದನು ಅದು ಅದುಕಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬೀಳಲು, ರಾಜಪುತ್ರನು ಸತ್ತೇ ಬಿದ್ದನು!

ಆಗ ಹೇಳುವದೇನು! ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆಲೆ ಆಡುವ ಹುಡುಗರೂ, ಕೋಡುವ ಜನರೂ ಸ್ತಬ್ಧರಾಗಿ ಹೋದರು. ಎಲ್ಲರ ಮುಖಗಳು ರಾಹು ಮುಸುಕಿದ ಚಂದ್ರಮಂಡಲವಂತಾದವು. ಸರ್ವರೂ ದೀರ್ಘಶ್ವಾಸವನ್ನು ಬಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದರು. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗಿರುವರು? ಎಲ್ಲರೂ ನೆಲಕ್ಕುರುಳಿದ ರಾಜಪುತ್ರನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆ, ಶ್ವಾಸವೇ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಬವಳಿ ಬಂದು ಬಿದ್ದಿರಬಹುದೆಂದು ಕೆಲವರು ನೀರನ್ನು ತಂದು ಸುರುವಿದರು; ಕೆಲವರು ಕೈಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಬೂದಿಯನ್ನು ತಿಕ್ಕಿದರು—

ಕೆಲವರು ಕೊಳವೆಯಿಂದ ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಊದಿದರು. ದೂರು ಎನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಸತ್ತು ಹೋದವನು ಬದಲುವದುಂಟೇ? ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಲ್ಲ ನಿಷ್ಫಲವಾಗಿ ಹೋದವು. ನೆರೆದವರೆಲ್ಲರೂ:—ಅರಸುವುಗನ ಆಯುಷ್ಯ ಮಾತ್ರ ಮುಗಿಯಿತು; ಇದರಿಂದ ಮುಂದೇನು ಅನರ್ಥ ಘಟಿಸುವದೋ? ಎಂದು ಹೌಹಾರಿ ಕುಳಿತರು. ಆತನು ಬಹು ಸುಂದರನು, ಶಮ್ಯಕವುಳ್ಳವನು, ಮೇಲಾಗಿ ರಾಜಕುವರನು. ಇದಲ್ಲದೆ ರಾಜಪತ್ನಿಯ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಇವನೊಬ್ಬನೇ ಮಗನು. ಇಂಥವನು ಚಂಡಿನ ಹೊಡೆತದಿಂದ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ಮೇಲೆ ಯಾರಿಗೆ ತಾನೆ ಭಯವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ? ಮಹಾರಾಜನಿಂದ ನಮಗೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಕಠಿಣ ಶಾಸನವಾಗುವದೆಂದು ಸರ್ವರೂ ಭಾವಿಸಿದರು.

ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು:—ಕಮ್ಮಾರ ಮೌನನೇ ಈ ರಾಜಪುತ್ರನ ಮರಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣನು. ಮೊದಲು ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿಯಿರಿ; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ತಲೆ ತಿಂದೀತು? ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಅವನನ್ನು ಹುಡುಕಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದರು. ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯ ಮೌನನು? ಎತ್ತಲೋ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದನು. ಅಯ್ಯೋ! ಘಾತವಾಯಿತು, ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಪೇಚು ಬರುವದು, ಎಂಬ ದುಃಖೋದ್ಗಾರಗಳು ಎಲ್ಲರ ಮುಖದಿಂದಲೂ ಹೊರಬೀಳಹತ್ತಿದವು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಈ ಸಂಗತಿಯು ತಿಳಿದರೂ ಆತನು:—ಬಾಲಕನಾದ ಮೌನೇಶನ ಚಂಡಿನ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮಗನು ಸಾಯುವದುಂಟೇ? ನೆರೆದವರಾರಾದರೂ ಎರೋಧಿಗಳೇ ಕೊಂದಿರಬಹುದೆಂದು ತರ್ಪಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಂಧನಕ್ಕೆಲ್ಲಿ ಗುರಿಮಾಡುವನೋ ತಿಳಿಯದು. ಶಿವ ಶಿವ! ಎಂಥ ಅನ್ಯಾಯವು ಘಟಿಸಿತಲ್ಲ! ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಮಿಡುಕಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದರು. ಒಳ್ಳೇ ವಾರ್ತೆಗಿಂತಲೂ ಕೆಟ್ಟ ವಾರ್ತೆಯು ಬಹು ಬೇಗನೆ ಹಬ್ಬುವದೆಂಬ ಮಾತು ಸುಳ್ಳಲ್ಲ. ಅದರಂತೆ ರಾಜಪುತ್ರನ ದುರ್ಮರಣದ ಸುದ್ದಿಯು ವಾಯುವೇಗದಿಂದ ಆತನ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳ ಕಿವಿಯವರೆಗೂ ಹೋಯಿತು.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯಾಕುಲದಿಂದ ಅವರು ಆಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಬಂದು, ಸತ್ತು ಬಿದ್ದಿರುವ ಮಗನನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಆಗ ಅವರ ದುಃಖಕ್ಕೆ ನೆಲೆಯಿಲ್ಲದಂತಾಯಿತು.

ಮಹಾರಾಣಿಯು ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ತೊಡೆದು ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸುಂಪರವಾದ ಗಲ್ಲಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು:-ಹೇ ಕಂದಾ, ನೀನು ಹೀಗೇಕೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನಿರುವೆ? ಇಗೋ, ನಿನ್ನ ತಾಯಿಯಾದ ನಾನು ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ನೋಡು. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದಾಕ್ಷಣವೇ:-ಅವ್ವಾ, ನನಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೊಡು, ಎಂದು ಮೈ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಹೊಗಳಾಡುತ್ತಿದ್ದೆಯಲ್ಲ! ಹೇ ಮುದ್ದು ಕುಮಾರಾ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಾನವನ್ನೇಕೆ ಧರಿಸಿರುವೆ? ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಸಿಬ್ಬುಗಿರುವೆಯಾ ಹೇಗೆ? ಅಕಟಾ! ನನ್ನ ಮೋಹದ ಬಾಲಕನೇ, ಸ್ಥಿತಿಯ ರನ್ನನೇ! ನೀನಿಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿನಾನು ಜೀವದಿಂದಿರುವದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಹೀಗೆಂದ ನಾನಾರೀತಿಯಿಂದ ಮಗನ ಗುಣಗಳನ್ನು ನೆನೆನೆನೆದು ಪ್ರಳಾಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಪಟ್ಟಣದ ಜನರ ಕಣ್ಣೀರು ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಸುರಿಯತೊಡಗಿದವು.

ಇತ್ತ ರಾಜನಿಗೂ ಆಕಾಶವೇ ಕಳಚಿ ಬಿದ್ದಂತಾಗಿ ಆತನ ಒಡಲಲ್ಲಿ ಸಹಸಲಾರದಷ್ಟು ಶೋಕಾಗ್ನಿಯು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಹೆಂಡತಿಯಂತೆ ಹೊರಗಿಡವಿಲ್ಲ. ಅದರೂ ಪುತ್ರಶೋಕವನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ದುಸ್ತರ ವಾದದ್ದಲ್ಲವೆ? ಕಣ್ಣೀರು ಒಂದೇಸವನೇ ಧಾರೆಗಟ್ಟಿ ಇಳಿಯುತ್ತಿದ್ದವು. ನೆಂದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಉರಳಾಡುತ್ತಿರುವ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಯಂತೂ ಆತನ ದುಃಖವು ಮೇರಿದಪ್ಪುತ್ತಿತ್ತು. ಸುಖವಾದರೂ, ದುಃಖವಾದರೂ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸ್ಥಿರವಾದವುಗಳಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಮಾತು ಸುಳ್ಳಲ್ಲ! ಅದರಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವೇಳೆಯ ಹಿಂದೆ ರಾಜವೈಭವದ ಆನಂದದಲ್ಲಿ ಲೋಲಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಹಾರಾಜನೇ ಈಗ ಸಂಕಟವೆಂಬ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಿರುವನು. ಈ ದುಃಖವಾದರೂ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗಿರುವದು? ಅಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ನೀರನ್ನು ಸುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಆತನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕೆಂಡವನ್ನು ಕಾರಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದವು. ಹುಬ್ಬುಗಳು ಗಂಟೆಕ್ಕಿದವು. ಶೋಕಮಯವಾಗಿರುವ ಆತನ ಹೃದಯವು ಕೋಪಾಗ್ನಿಯಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತು. ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಆತನ ಉಗ್ರರೂಪವನ್ನು ನೋಡಿ ನಮಗಾವ ಸಂಕಟವು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದೋ, ಎಂದು ನಡುಗಹತ್ತಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬರಿಗಾದರೂ ಹಿಟ್ಟೆಂದು

ಮಾತಾಡುವ ಧೈರ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಯೇ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಮುಖ ಜನರು ಸಹ ಅರಸನ ಬಾಯೊಳಗೆ ಹೊರಡುವ ಶಬ್ದವನ್ನೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದರು.

ಆಗ ಮಹಾರಾಜನು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ:—ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ, ಕಾರ್ಯವಂತೂ ಕೈ ಮೀರಿ ಹೋಗಿದೆ. ಆಗಲಿ, ನನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಕೊಂದಿರುವ ನೀಚನನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ ಹಿಡಿತರಿಸು; ಅವನನ್ನು ನನ್ನ ಕುವರನ ಚಿತೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಸುಡಿಸಿ ಬಿಡುವೆನು' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಆ ಮಾತಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಯು ಪ್ರತಿ ಮಾತನ್ನಾಡದೆ 'ಮಹದಾಜ್ಞೆ' ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತ, ರಾಜಪುತ್ರನನ್ನು ಕೊಂದವರಾರೆಂದು ಅಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಜನರನ್ನು ಕೇಳಲು, ಅವರು:—ಕನ್ಯಾರ ಮೌನನೇ ಚಂಡಿನಿಂದ ಹೊಡೆದು ಕೊಂದನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಮಂತ್ರಿಯು ಸೇವಕರನ್ನು ಕರೆದು:—ಅವನನ್ನು ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬನ್ನಿರಿ, ಎಂದು ಕಟ್ಟಿಪಟ್ಟಣ ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಿದನು.

ರಾಜಾಜ್ಞೆಯಂತೆ ಚಾರರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೈರಿಯ ಮನೆಗಳಲ್ಲೂ ತಪ್ಪದೆ ಶೋಧ ಮಾಡಿ ಬೇಸತ್ತು—ಮನೆಯವರೇ ಆ ಬಾಲಕನನ್ನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿರಬಹುದು; ಅಥವಾ ಪರವೂರಿಗಾದರೂ ಕಳಿಸಿರಬಹುದು, ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬೆದರಿಸಿ ಕೇಳಲು,

ಮೌನೇಶನ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು:—ಅಪ್ಪಗಳಿರಾ, ಇಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಪೋದವನು ಇದುವರೆಗೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆತನನ್ನು ನೀವೇಕೆ ಹುಡುಕುವಿರಿ? ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

ರಾಜಸೇವಕರು:—ಅವನನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಕಾರಣವು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲವೇ? ರಾಜಪುತ್ರನನ್ನು ಚಂಡಿನಿಂದ ಹೊಡೆದು ಕೊಂದಿರುವನಾದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಹುಡುಕಿ ತರಬೇಕೆಂದು ರಾಜಾಜ್ಞೆಯಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ ಆ ಹುಡುಗನನ್ನು ಬೇಗನೆ ಹುಡುಕಿ ಕೊಡಿರಿ; ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅವನಿಗಾಗುವ ಶಾಸನವು ನಿಮಗಾಗುವದು, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮೌನೇಶನನ್ನು ಶೋಧಿಸುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಡೆದರು.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಹಾವಪ್ಪನು ಹೌಹಾರಿ ಕುಳಿತನು. ಹಾವಕ್ಕ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತ:—ದೇವಾ ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯು ಯಾರಿಗೆ ತಿಳಿಯ

ಬೇಕು? ಮೊದಲು ಈ ಅನಾಥಳಿಗೆ ಮಗನಾಗುವೆನೆಂದು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಅವರಂತೆ ಅವತರಿಸಿ ಇದುವರೆಗೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಾಲಲೀಲೆಯಿಂದ ಅನಂದ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿ ಈಗ ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು ಕೊಂದು ದುಃಖವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರುವೆಯಾ? ಅಕಟಾ! ಸುಕುಮಾರನೇ, ನಿನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡದೇ ನಾವು ಇರುವದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ತನ್ನ ಮಗನೊಡನೆ ಚಿತೆಯಲ್ಲಿ ಸುಡಿಸುವೆನೆಂದು ರಾಜನು ನಿನ್ನನ್ನು ಹುಡುಕಿಸುವನಂತೆ! ಮುಂದೇನು ಮಾಡುವಿಯೋ ಅವನ್ನು ನೀನೇ ಬಲ್ಲಿಯಲ್ಲದೆ ಪಾಮರರಾದ ನಮಗೆ ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯು ಏನು ಗೊತ್ತು? ಎಂದು ಅನ್ಯತ್ನ ಒಮ್ಮೆ ದೇವಭಾವನೆಯಿಂದಲೂ, ಒಕ್ಕು ಪುತ್ರಭಾವನೆಯಿಂದಲೂ ದುಃಖಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಇತ್ತ ಚಾರರು ಎಷ್ಟು ಹುಡುಕಿದರೂ ಮೌನೇಶನು ಸಿಗದ್ದರಿಂದ ಚಿಂತೆಗೊಳಗಾಗಿ:--ನಾವು ಹೀಗೆಯೇ ಹೋಗಿ ಮಹಾರಾಜನೆದುರಿಗೆ ನಿಂತು ಅಪರಾಧಿಯು ಸಿಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಮಗೆಲ್ಲಿ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವನೋ? ಎಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಊರಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಶೋಧಿಸ ಹತ್ತಿದರು.

ಆಗ ಮಹಾಮಹಿಮನಾದ ಮೌನೇಶನು ಗೋಪಾಲಕನ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಆಕಳುಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸುತ್ತ ಅವರು ಬರುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದನು. ಚಾರರು ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ:—ಎಲೋ ಗೋಪಾಲಕನೇ, ಕಮ್ಮಾರ ಮೌನನನ್ನು ಕಂಡೆಯಾ? ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

ಆ ಮಾತಿಗೆ ಗೋಪಾಲಕನು:—ಇದುವರೆಗೂ ನನ್ನೊಡನೆ ಮಾತಾಡುತ್ತ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದನು. ಇವೇ ಈಗ ಈ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೋದನು ಬೇಗನೆ ಹೋಗಿ, ಎಂದನು.

ರಾಜದೂತರು ಮೌನೇಶನನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಆತುರದಿಂದ ಓಡತೊಡಗಿದರು. ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಹೋದನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಮುದುಕನು ಭಿಟ್ಟಿಯಾದನು. ಆತನ ಚರ್ಮವು ಹಾಗಲ ಹಣ್ಣಿನಂತೆ ಸುಕ್ಕುಗಟ್ಟಿತ್ತು; ನಡುವು ಬಾಗಿತ್ತು; ಬಾಯೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲ ಹಲ್ಲುಗಳು ಬಿಡ್ದು ಹೋಗಿದ್ದವು. ಜೊಲ್ಲು ಸುರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಕಪೋಲಗಳೂ, ಕಣ್ಣುಗಳೂ ಒಳಸೇರಿದ್ದವು; ಹುಬ್ಬುಗಳು ನೆರೆಗೂದಲುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ಹೋಗಿದ್ದವು; ತಲೆಯು ಒಂದೇಸವನೆ ನಡುಗು

ತ್ತಿತ್ತು. ದೇಹವು ಇಷ್ಟು ಹೀನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಆತನು ಹಿಡಿದಿರುವ ಬಿದರಿನ ಕೋಲು ಮಾತ್ರ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟುಗಿತ್ತು. ನೋಡುವವರಿಗೆ ಆತನ ಆಯುಷ್ಯವು. ನೂರು ವರುಷಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ಒಡೆದು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಆ ವೃದ್ಧನ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿದವನಾದರೂ ನಮ್ಮ ಹಾವಕ್ಕನ ಮುಂದು ಮಗನಾದ ಮೌನೇಶನೇ ಆಗಿದ್ದನು. ರಾಜದೂತರು ಆ ಮುದುಕನನ್ನು ನೋಡಿ:—ಅಜ್ಜಾ, ಕಮ್ಮಾರ ಮೌನೇಶನೆಂಬವನು ರಾಜಮಗನನ್ನು ಕೊಂದು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಹೋಗಿರುವನು. ಅವನನ್ನು ನೀನೇನಾದರೂ ಕಂಡೆಯಾ? ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

ಆ ಮಾತಿಗೆ ಮುದುಕನು:—ತಮ್ಮಗಳಿರಾ, ಅದೇನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿರಿ; ನೀವು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಮಾತಾಡಿದರೆ ನನ್ನ ಕಿವಿಗಳೇನು ಕೇಳುವವೇ? ಎಂದನು.

ಪುನಃ ರಾಜವೇಷಕರು—ಅಜ್ಜಾ, ಕಮ್ಮಾರ ಮೌನನನ್ನು ಕಂಡೆಯಾ? ಎಂದು ಕೂಗಿ ಕೇಳಿದರು.

ಮುದುಕನು ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳಿದವನಹಾಗೆ ನಟಿಸಿ—ಓಹೋ ಹಾವಪ್ಪನ ಮಗನೇನು? ನೋಡಿದೆ, ನೋಡಿದೆ. ಇದೇ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ನನಗೆ ಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡುತ್ತ ಹೋದನು.

ಹೀಗೆ ಹೇಳುವ ಮುದುಕನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ, ರಾಜದೂತರು—ಇನ್ನೇನು ನಮಗೆ ಮೌನನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಿಗುವನೆಂದು ತಿಳಿದು ಮತ್ತೆ ಧಾವಿಸಿ ಓಡತೊಡಗಿದರು. ಅವರು ತುಸ ದೂರ ಹೋದನಂತರ ಮಹಾತ್ಮನಾದ ಮೌನೇಶನು ಫಕೀರನ ವೇಷದಿಂದ ನಿಂತಿದ್ದನು. ಚಾರರೂ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಧರ್ಮದವರಾದ ಕಾರಣ ಆ ಫಕೀರನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ—ಸ್ವಾಮಿ, ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು ಕಂಡ ಮೌನೇಶನೆಂಬ ಹುಡುಗನು ಇದೇ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೋದನಂತೆ ನೀವು ನೋಡಿದಿರಾ?

ಫಕೀರ:—ಭೀ ಹುಚ್ಚಪ್ಪಗಳಿರಾ! ಅವನನ್ನು ಹುಡಕಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ದೂರ ಯಾಕೆ ಬಂದಿರಿ? ಅವನು ಇರುವದೊಂದು ಸ್ಥಳ, ನೀವು ಹುಡುಕುವದೊಂದು ಸ್ಥಳ. ಸುಮ್ಮನೆ ದಣಿದುಕೊಂಡಿರಿ. ವಿಚಾರವಿಲ್ಲದೆ ಹೀಗೆ ಹುಡುಕಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಎಂವಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಾನ್ತು? ಆತನನ್ನು ಹುಡಕಲಿಕ್ಕೆ ಬಹು ಬುದ್ಧಿ

ವಂತಿಕೆಯು ಬೇಕು. ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಂಬಿ ತಿರುಗಿ ಹೋಗಿರಿ. ಅವನು ತಮ್ಮ ಕುಲಮೆಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳುವ ಘಟಕರನ ಮಾತಿನ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟು ಸೇವಕರು ಕುಲಮೆಗೆ ಬಂದು ನೋಡುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲೇನಿದೆ? ಅಡಿಗಲ್ಲು-ತಿಡಿಗಳ ಹೊರ್ತು ಮತ್ತಾರೂ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ರಾಜಸೂತರು ಗಾಬರಿಯಾಗಿ: —ಮೌನನು ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದರೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ವೇಳೆ ಬಹಳವಾಯಿತು. ಅಪರಾಧಿಯು ಸಿಗದೆ ರಾಜನೆದುರಿಗೆ ನಿಲ್ಲುವದ ದರೂ ಹೇಗೆ? ಹೋಗಲಿಕ್ಕೂ ಬಾರದು, ಬಿಡಲಿಕ್ಕೂ ಬಾರದು. ಹೀಗೆ ದ್ವಿಗುಣ ಸಂಕಟವಪ್ಪುತ್ತಿರಬಹುದು' ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ಉಪಾಯಗಾಣದೆ ಬಾಡಿದ ಮುಖವುಳ್ಳವರಾಗಿ ರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ತಲೆಬಾಗಿ ಕೈಜೋಡಿಸಿ: ಪ್ರಭುವೇ, ಅಪರಾಧಿಯಾದ ಮೌನನು ಎಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದರೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಮಗುತ್ತ ಹೇಳಿದರು.

ದೂತರ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಅರಸನ ಸಿಟ್ಟನ್ನು ವ ಆಗ್ನಿಯು ಧಗಧಗಿಸುತ್ತಿತ; ಕಣ್ಣುಗಳು ಕೆಂಪೇರಿದವು. ಆತನು ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತ:—ಎಲೈ ನೀಚರೇ, ಅಪರಾಧಿಯನ್ನು ಹಿಡಿತರದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಬಂದು ಮುಖವನ್ನು ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ನಾಚಿಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲವೇ? ಇರಲಿ. ನನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಕೊಂದಿರುವ ಮೂರ್ಖನ ವಂಶವನ್ನೇ ನಾಶಮಾಡಿಬಿಡುವೆನು! ಅವನ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳಾಗಲಿ, ಬಂಧುಗಳಾಗಲಿ ಇದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಬೇಗನೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿರಿ, ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದನು.

ಆಗ ಕೇಳುವವೇನು? ಮೊದಲೇ ರಾಜದೂತರು; ಮೇಲಾಗಿ ಅರಸನ ಕಟ್ಟಪ್ಪಣೆ. ಅಂದಬಳಿಕ ಅವರನ್ನು ತಡೆಯುವವರಾರು? ಕೂಡಲೆ ಅಪರಾಧಿಗಳಾದ ಮೌನೇಶನ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬಾಧಿಸುತ್ತ ಕರೆತಂದು ಅರಸನ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಆಗ ಮಹಾರಾಜನು:—ಎಲೈ ಘಾತುಕರೇ, ನನ್ನ ಮಗನ ಪ್ರಾಣ ಹಣ ಮಾಡಿದ ನಿಮ್ಮ ಮಗನನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿರುವಿರಿ? ಬೇಗನೆ ಹೇಳಿರಿ.

ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರನ್ನು ನನ್ನ ಮಗನೊಂದಿಗೆ ಚಿತೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಸುಡಿಸಿ ಬಿಡುವೆನು, ಎಂದು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೇಳಿದನು.

ಅದಕ್ಕೆ ಆ ದಂಪತಿಗಳು:—‘ಮಹಾಪ್ರಭುವೇ, ನಾವು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಗನನ್ನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿರುವದಿಲ್ಲ. ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ತೋದಮೇಲೆ ತಿರುಗಿ ಅವನ ಮುಖವನ್ನೇ ನೋಡಿರುವದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಮೇಲೆ ದೊರೆಗಳ ಚಿತ್ತ ಬಂದಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು’ ಎಂದು ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತ ಹೇಳಿದರು.

ಮಗನು ಮಡಿದಿರುವ ಶೋಕಾಗ್ನಿಯಿಂದಲೂ, ಮೌನನು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ವೆಂಬ ಕೋಪಾಗ್ನಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡಿ ಪ್ರಳಯಾಗ್ನಿಯಂತೆ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವ ಅರಸನಿಗೆ ಆ ಬಡಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸಂಕಟದಿಂದ ಹೇಳುವ ಸಂಗತಿಯು ಸತ್ಯವಾದದ್ದೆಂದು ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕು? ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಘೃತವನ್ನೆರೆಂತೆ ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವನ ಸಿಟ್ಟು ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಿ:—ಮಾರ್ಬರೇ, ಇನ್ನಾವರೂ ನಿಜ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಒಡಂಬಡುವದಿಲ್ಲವೇ? ಎಲೈ ಸೇನಕರೇ, ಇವರನ್ನೇನು ನೋಡುವಿರಿ! ಹೆಡಮುರಿಗೆಗಟ್ಟಿ ನನ್ನ ಮಗನ ಶವದೊಡನೆ ಸ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಡೆಯಿ; ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದನು.

ನೆರೆದವರೆಲ್ಲರೂ ಮಹಾರಾಜನ ಈ ಕಠಿಣೋಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ:—‘ಶಿವ ಶಿವ! ಎಂಥ ಅನ್ಯಾಯವಿದು!! ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಭೂಪಾಲನೇ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸದೆ ನಿರಪರಾಧಿಗಳಾದ ಇವರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಯಾರು ಮಾಡುವದೇನು?’ ಎಂದು ಮಿಡುಕುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅರಸನ ಅಪ್ಪಣೆ ದೊರೆಯುವದೊಂದೇ ತಡ, ರಾಜದೂತರು ಮೌನೇಶನ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳ ಕೈಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ರಾಜಪುತ್ರನೊಡನೆ ಸ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು. ರಾಜಸತ್ತಿಯು ಸಹ ನೀವು ಬರಬೇಡಿರೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳದೆ ಎದೆ-ಬಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ರೋದಿಸುತ್ತ ನಡೆದಳು.

ಆ ಜನ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಹಾವವನು ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು:—‘ಪ್ರಿಯೇ, ಮಗನಿಂದ ನಮಗೆ ಎಂಥ ವಿಸತ್ತು ಸಂಭವಿಸಿತು? ಎಂದು ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕಿದನು.

ಹಾವಕ್ಕನು:-ಪ್ರಿಯಕರಾ, ಈ ದೇಹವು ಎಂದಿದ್ದರೊಂದು ದಿನ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದಲ್ಲವೇ? ಎಂದ ಮೇಲೆ ಇದಕ್ಕೇತಕ್ಕ ವ್ಯಸನವು? ನಾವು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕಂದನನ್ನು ಕೊಡು, ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ 'ನಾನೇ ಕಂದನಾಗಿ ರಕ್ಷಿಸುವೆನೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಚಂದ್ರಶೇಖರನ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಮರೆತಿರುವಿರಾ ಹೇಗೆ? ಈಗಾದರೂ ಆ ಕಂದಗೊರಳನೇ ನಮ್ಮ ದೃಢವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಥ ತೊಂದರೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆ. ನಾವು ಮಾತ್ರ ಆತನ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತ ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಿಂದಿದ್ದರಾಯಿತು. ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸವು ಆ ದ ಮಾಘನನನ್ನೇ ಹೊಂದಿದೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ಹಾವಕ್ಕನು:- ಪ್ರಿಯೇ, ಸಂಕಟಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಈ ತರದ ಸದ್ಗುಣವು ಇರಬೇಕಾದರೆ ನೀನೇ ಪುಣ್ಯಶಾಲಿನಿಯು! ನಿನ್ನ ಸದ್ಬೋಧೆಯಿಂದ ನನ್ನ ದೇಹಾಭಿಮಾನವು ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಆ ಮೌನಲಿಂಗನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನೋಡಿಬಿಡೋಣ, ಎಂದು ಸುಮ್ಮನಾದನು.

ಇತ್ತ ರಾಜಾಡ್ವೈಯಂತೆ ಚಿತೆಯ ಸನ್ನಾಹವನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕುಮಾರನ ಶವವನ್ನೂ, ಮೌನೇಶನ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಹಾಕಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದರೂ ಸಿಗದಿರುವ ನಮ್ಮ ಮಾಯಗಾರನಾದ ಮೌನೇಶನು ಚಿತೆಯ ಹತ್ತರವೇ ಬಂದು ನಗುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದನು.

ಆತನನ್ನು ನೋಡಿದವರೆಲ್ಲರೂ:- ಇಗೋ, ಮೌನನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವನು. ಇದುವರೆಗೂ ಎಷ್ಟು ಹುಡುಕಿದರೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಬೇಗನೆ ಹಿಡಿಯಿರಿ-ಹಿಡಿಯಿರಿ, ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತ ಮೌನೇಶನನ್ನು ಸುತ್ತಿಟ್ಟು ಹಿಡಿದು, ಮಂತ್ರಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಮಂತ್ರಿಯು ಆತನ ಸುಂದರ ಸ್ವರಾಪವನ್ನೂ, ಶಾಂತವೃತ್ತಿಯನ್ನೂ ನೋಡಿ ಅಂತಃಕರಣದಿಂದ:- 'ತಮ್ಮಾ, ನಮ್ಮ ಅರಸನ ಮಗನನ್ನು ಎನ್ನ ಕಾರಣ ಕೊಂದೆ? ಇಗೋ ನೋಡು, ಮಹಾರಾಜರು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ನಿನ್ನ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಗನ ಸಂಗಡ ಚಿತೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಸುಡಿಸಿ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರುವರು. ಕಾರಣ ನೀನು ನಿಜ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಉಳಿಸು' ಎಂದು ಅವನು.

ಆ ಮಾತಿಗೆ ಮೌನನು:—ಮಂತ್ರಿಶಾ, ಅಪರಾಧಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವದು ಯೋಗ್ಯನಾದದ್ದು. ಅವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಿರಸರಾಧಿಗಳಾದ ಇವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವದು ಅನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೇ? ಪ್ರಭುಗಳಾದವರಿಗೆ ಇದೇ ಏನು ಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗವು? ಅರಸರಾದ ತಾವೇ ಇಂಥ ಅಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿದರೆ ಪ್ರಜೆಗಳ ಗತಿಯೇನು? ಇರಲಿ; ನಾನು ಹೇಳುವ ಸತ್ಯ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೇಳು. ನಿಮ್ಮ ರಾಜಪುತ್ರನು ನಮ್ಮವರು ಲಗ್ನೆಯನ್ನು ಹೂಡಿದ ನಂತರ ನನ್ನನ್ನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಹೊಡೆದನು. ನಾನು ಮಾತ್ರ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ನಮ್ಮ ಅಟ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಲಗ್ನಿಗಳನ್ನು ಹೂಡುವವಕ್ಕಿಂತ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಚಂಡಿಸಿದ ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು ಹೊಡೆದೆನು. ಆ ಹೊಡೆತವು ಆಯ ಕಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬೀಳಲು ಆತನು ಮೃತಪಟ್ಟನು ನಾನಾದರೂ ಆತನು ಸಾಯಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ತೊಡೆದವನಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಪರಾಧವು ಏನೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾತಿನ ಸತ್ಯಾ-ಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ಮೃತಪಟ್ಟಿರುವ ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ವಿವಿಧವಾಗುವದು, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಆ ಮಾತಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಯು ನಗುತ್ತ:—ಹುಚ್ಚಾ, ಸತ್ತವನನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವನು ಹೇಳುವದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ನಿಮ್ಮ ಚಂಡಿನ ಅಟವನ್ನು ನೋಡಿದವರು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವರ ಕೂಡ ಇದರಂತೆ ಹೇಳುವು. ಹಾಗಾದರೆ ನಿನ್ನನ್ನಾ, ನಿನ್ನ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳನ್ನಾ ಬಂಧಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವೆವು.

ಮೌನೇಶ:—ಮಂತ್ರಿವರ್ಯಾ, ನನ್ನೊಡನೆ ಚಂಡನ್ನೂಡಿದ ರಾಜಪುತ್ರನೇ ಹತ್ತರವಿರಲಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಂದ ಹೇಳಿಸುವದೇತಕ್ಕೇ? ಆತನಿಂದ ಹೇಳಿಸಿದರೆ ನಿನಗೆ ಖಾತ್ರಿವಾಗುವದಿಲ್ಲವೇ? ಎಂದು ರಾಜಕುಮಾರನ ಶವದ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ:—ಗೆಳೆಯಾ, ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನೀನು ಹೊಡೆದವನೋ ಅಥವಾ ನಾನು ಹೊಡೆದವನೋ? ನಿಜ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳು. ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಆಗ ನಡೆದ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನೇನು ಹೇಳಲಿ! ಲೋಕರಕ್ಷಕನಾದ ಮೌನೇಶನ ವಾಕ್ಯವು ತಾಕಿದ ಕೂಡಲೆ ರಾಜಪುತ್ರನ ಶವಕ್ಕೆ ಜೀವ ಬಂದು, ನಿದ್ರೆ

ಯಿಂದ ಎಚ್ಚತ್ತವನಂತೆ ಅವನು ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದು:—ದಯಾಳುನಾ, ನಾನೇ ಮೊದಲು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಹೋಡಿದೆನು. ಇದರಲ್ಲಿ ನಿನ್ನದೇನೂ ಅಪರಾಧ ಎಲ್ಲ. ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿದ್ದ ನನ್ನನ್ನು ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳೆಂದು ನೀನು ಕರೆ ತಂದಿರುವೆಯಾದ್ದರಿಂದ, ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ವರ್ಣಿಸಿದರೂ ತೀರ ದಾಗಿದೆ. ದೇವಾ! ನನ್ನ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ ಉದ್ಧರಿಸು! ಎಂದು ರಾಜಪುತ್ರನು ಮೌನೇಶನ ಪಾದಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದನು.

ಆಗ ಮೌನೇಶನು:—ರಾಜಪುತ್ರಾ, ನಿನಗೆ ನೂರು ವರುಷ ಆಯುಷ್ಯ ವುಂಟಾಗಲಿ! ಎಂದು ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿದನು.

ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ:—ಈತನು ನರನಲ್ಲ, ಪರಮಾತ್ಮನೆಂದು ಆತನ ಚರಣಗಳಿಗೆ ದೀರ್ಘವಂಡ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ದರು. ರಾಜನೂ-ರಾಜಪತ್ನಿಯೂ ತನ್ನ ಮಗನು ಬದುಕಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಅತ್ಯಾನಂದದಿಂದ ಮೌನೇಶನನ್ನು ಕುರಿತು:-ಗುರುವರ್ಯಾ, ನೀನು ಮಹಾ ಮಹಿಮನೆಂದು ಅರಿಯದೆ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ನಿನ್ನ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಹು ತೊಂದರೆಬಡಿಸಿದೆವು. ಮದಾಂಧರಾದ ನಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ, ಕಾಪಾಡು” ಎಂದು ಪಾದಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಲು,

ಮೌನೇಶನು:—ರಾಜದಂಪತಿಗಳೇ, ಕಾರಣಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಕಾರ್ಯ ಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪೇನು? ಎಂದು ಸಂತೈಸಿದನು.

ಅನಂತರ ಆ ರಾಜದಂಪತಿಗಳು ಹಾವಪ್ಪನಿಗೂ, ಆತನ ಪತ್ನಿಯಾದ ಹಾವಕ್ಕನಿಗೂ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ:—ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರೇ, ಘನಮಹಿಮನಾದ ಈತನು ನಿಮ್ಮಗಳಿಗೆ ಮಗನಾಗಿರುವದರಿಂದ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನೀವೇ ಧನ್ಯರು, ಎಂದ. ಕೊಂಡಾಡುತ್ತ ಉಡುಗರೆ-ಉತ್ಸವಗಳಿಂದ ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಿ, ಅವರಿಂದಲೂ, ಮೌನೇಶನಿಂದಲೂ ಆಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ಪಡೆದು ಪರಿವಾರ ಸಹಿತ ತಮ್ಮ ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳಿದರು.

ಮೌನೇಶನ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು ಮಹದಾನಂದದಿಂದ ಮಗನನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಹೋದರೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣ.

ಶ್ರೀ ಗುರು ಮೌನ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ||

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ||

ನಾಲೈನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

— ಪರ್ವತಪ್ಪನಿಗೆ ವಶ್ವರ್ಯ ಕೊಟ್ಟದ್ದು; ಮತ್ತು ರಾಚೋಟಿಯಲ್ಲಿ
ವೀರಭದ್ರದೇವರಿಗೆ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿದ್ದು. —

ಶ್ರೀ ಮೌನೇಶ್ವರನು ಗೋನಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಹಿಮೆಗಳನ್ನು
ತೋರಿಸುತ್ತ ಲೀಲಾಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರಲು, ತಂದೆ-ತಾಯಿ
ಗಳು ಮಗನ ಮೇಲಣ ಮಮತೆಯಿಂದ ಆತನನ್ನು ಅರಗಳಿಗೆ ಸಹ ಅಗ
ಲಿರುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಮೌನೇಶನು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಹೋದರೆ ತಿರುಗಿ ಬರುವವರೆಗೂ
ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ಮೈ ಆತನು ಬೇಗ
ಬಂದಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ-ಬೊಗಸೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಓಣಿ-ಓಣಿ ತಿರುಗಿ
ಹುಡುಕಿ ಮನೆಗೆ ಕರೆಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾಮಧೇನುವು ಮನೆಯು
ಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಹಾಲಿನ ಕೊರತೆಯೇ? ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವು ಹಿತ್ತಲದಲ್ಲಿರಲು, ಅನ್ನ-ವಸ್ತ್ರದ
ಅಭಾವವೇ? ಚಿಂತಾಮಣಿಯು ಕಟ್ಟಿರುವ ಕಲ್ಲಾದರೆ ದ್ರವ್ಯದ ತೊಂದರೆಯೇ?
ಅದಂತೆ ಇಷ್ಟಾರ್ಥದಾಯಕನಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠದೇವನೇ ಮಗನಾದ ಮೇಲೆ
ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತಾವ ಚಿಂತೆ? ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಸುಖಸ್ವರೂಪಿ
ಗಳೇ ಆಗಿದ್ದರು.

ಹೀಗಿರುವ ಹಾವಪ್ಪ-ಹಾವಕ್ಕ ಇವರ ಮನೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ
ಪರ್ವತಪ್ಪ-ಮೇನಕಾದೇವಿಯರೆಂಬ ವೀರಶೈವ ಮತದ ದಂಪತಿಗಳಿದ್ದರು.
ಅವರು ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮಾರ್ಚನೆಯಲ್ಲಿ
ತತ್ಪರರಾಗಿ ಸತ್ಯವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ನೋಡಿರಿ, ಎಲ್ಲಾ
ದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಬಹಳ. ಪರ್ವತಪ್ಪನು ಶಿವಭಕ್ತಿ
ಯುಳ್ಳವನಾದರೂ ಆತ್ಮಂತ ಬಡವನಾಗಿದ್ದನು ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ
ಆತನಿಗೂ ಆತನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೂ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಸಾಲುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟು

ವರು ಬಂದು ಕೇಳಿದರೆ ತಿರುಗಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಗತಿಯಿದ್ದಿಲ್ಲ. 'ಲೋಕೇಷು ನಿರ್ಘನೋ ದುಃಖಿ' ಎನ್ನುವ ಶಾಸ್ತ್ರವಚನದಂತೆ ಪರ್ವತಪ್ಪನ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಧನವಂತನನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಕಾಣುವರು. ಆದರೆ ದರಿದ್ರನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಮಾರು ಮನ್ನಿಸುವರು? ಕಣ್ಣೆದ್ದ ಕುರುಡರ ಹಾಗೆಯೂ, ಕಿವಿಗಳಿದ್ದ ಕಿವುಡರ ಹಾಗೆಯೂ, ಬಾಯಿದ್ದ ಮೂಕರ ಹಾಗೆಯೂ ಪರ್ವತಪ್ಪನನ್ನು ಕಂಡವರೆಲ್ಲರೂ ಮಾತಾಡಿಸಿದರೂ ಮಾತಾಡದಂತೆ ಓರಿಬಿದ್ದ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ಒಂದೊಂದು ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಸಜ್ಜನ ಶಿರೋಮಣಿಯಾದ ಪರ್ವತಪ್ಪನಿಗೂ ಪರ್ವತಪ್ಪನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೂ ಉಪವಾಸ ಬೀಳುವ ಪ್ರಸಂಗವೂ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆತನಿಗೆ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವದು ಬಹಳೇ ತ್ರಾಸಾಗಿ ಶಿವ-ಶಿವ! ಭಕ್ತವತ್ಸಲ!! ಇನ್ನಾದರೂ ನಿನಗೆ ದಯೆಬಾರದೇ ಹೋಯಿತೇ? ನೀನು ಕರುಣಸಾಗರನೂ, ಅನಾಥರಕ್ಷಕನೂ, ಎಂದು ಹೇಳುವ ವೇದ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸಾರ್ಥಕ ಮಾಡದೆ ಹೋದೆಯಾ?" ಎಂದು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಹೀಗೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದ ಪರ್ವತಪ್ಪನು ಮೌನೇಶನ ಮೇಲೆ ಬಹು ಪ್ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಮೌನೇಶನು ಹಾವಕ್ಕನಿಗೆ ಮಗನಾದಂದಿನಿಂದ ಆತನನ್ನು ಎತ್ತಿ ಅಡಿಸುವದು ಆತನದೊಂದು ಕೆಲಸವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಹೀಗಿರುವ ಪರ್ವತಪ್ಪನಿಗೆ ಹಾವಕ್ಕನು ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನೆಂತಲೂ ಮೌನೇಶನು ಅಜ್ಜನೆಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಪರ್ವತಪ್ಪನು ಮೌನೇಶನನ್ನು ಮೊಮ್ಮಗನ ಸಮಾನನೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಹು ಅಕ್ಕರತೆಯಿಂದ:— ಒಮ್ಮೆ ಮೌನನಂತಲೂ, ಒಮ್ಮೆ ಮೌನೇಶನಂತಲೂ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮೌನಲಿಂಗನೆಂತಲೂ ಸಂಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಇತ್ತೀತ್ ಆತನು ರಾಜಪುತ್ರನನ್ನು ಬದುಕಿಸಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನನ್ನು ಮೃತ್ಯುಂಜಯನೆಂತಲೇ ಭಾವಿಸಿದ್ದನು. ಮೌನೇಶನಾದರೂ ಪರ್ವತಪ್ಪನನ್ನು ಕಂಡಾಕ್ಷಣವೇ:—ಅಜ್ಜಾ, ಎಂದು ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಆತನ ಮೈ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಆ ನಂದಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು ಕರೆದರೂ ಬರದಂತೆ ಲೀಲೆಯಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು; ಆದರೆ ಪರ್ವತಪ್ಪನು ಕರೆದರೆ ಮಾತ್ರ ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದನು.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮೌನೇಶನೂ ಪರ್ವತಪ್ಪನೂ ಬಹು ಪ್ರೇಮದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲು, ಒಂದು ದಿನ ಪರ್ವತಪ್ಪನು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕೋಣೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ:—ಶಿವ ಶಿವ! ಈ ದಾರಿದ್ರ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ದಿನ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಬೇಕು? ಸಾಕು, ಸಾಕು! ನನಗೆ ಮರಣವನ್ನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಕಷ್ಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸು, ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ಬಬ್ಬನೇ ಕುಳಿತಿದ್ದನು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮಾಯಾ ಮಹಿಮನಾದ ಮೌನೇಶನು ಪರ್ವತಪ್ಪನ ಹತ್ತರವೇ ಹೋಗಿ ನಿಂತು:—ಅಜ್ಜಾ, ಇದು ರಾತ್ರಿಯ ವೇಳೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಸರ್ವರೂ ನಿದ್ರೆ ಎಂಬ ವಹಾಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನೀನು ಹೀಗೇಕೆ ಎದ್ದು ಕುಳಿತಿರುವೆ? ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆಗಿಡುವದೂ ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಮಲಗುವದೂ ರೋಗೋತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಲ್ಲವೇ? ಇಂಥ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅರಿತವನಾದ ನೀನು ಇದುವರೆಗೂ ಮಲಗದೇ ಇರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಎಂದು ಅವನು

ಆಗ ಚಿಂತಾಮುಗ್ಧನಾಗಿದ್ದ ಪರ್ವತಪ್ಪನು ಗಾಬರಿಯಾಗಿ:—ಅಹಾ! ಈಗ 'ಅರು ತಾಸು ರಾತ್ರಿಯಾಗಿರಬಹುದು; ಇದಲ್ಲದೆ ನಾನು ಈ ಕೋಣೆಯ ಕದವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಅಗಳಿಯನ್ನು ಸಹ ಹಾಕಿದ್ದೆನು. ಇಂಥ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಮೌನೇಶನು ಹೇಗೆ ಬಂದನು? ಈತನು ಬಂದಿರುವ ಕಾರಣವಾದರೂ ಎನಿರಬಹುದು? ಎಂದು ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನೋಡಲು, ಎದುರಿಗೆ ಕೋಟಿ ಸೂರ್ಯ ಪುಕಾಶನಾದ ಪರಮ-ತ್ಮನು ಪಂಚ ಮುಖಗಳಿಂದಲೂ, ದಶ ಭುಜಗಳಿಂದಲೂ, ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ಅಗ್ನಿಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದಲೂ, ನಾಗಾ ಭರಣಿಗಳಿಂದಲೂ, ಗಂಗಳಾ ಪಾರ್ವತಿಯಿಂದಲೂ, ನಂದಿವಾಹನದಿಂದಲೂ ಕೂಡಿ ನಿಂತಿದ್ದನು.

ಕೂಡಲೇ ಪರ್ವತಪ್ಪನು ದೀರ್ಘದಂಡ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ, ಎದ್ದು ನಿಂತು ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ:—ದೇವಾ! ನೀನು ರಾಜಪುತ್ರನನ್ನು ಬದುಕಿಸಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ, ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಜಗಜ್ಜನಕನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಮೊಮ್ಮಗನೆಂದು ಅನ್ನುತ್ತ ನನ್ನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆನು. ಕೃಪಾಸಿಂಧೇ! ನೀನು ನನ್ನ ಯಾವ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿ

ನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯದೆ ನನಗೆ ಮೋಕ್ಷಸುಖವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸು.' ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು.

ಅದಕ್ಕೆ ಶಂಕರನು:— ಪರ್ವತವ್ವಾ, ಭಕ್ತರು ಕುಣಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಕುಣಿಯುವದೇ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುವದು. ಯಾವಾಗಲೂ ಅವರ ಸಂಗಡಲೇ ಇರುವೆನು. ಭಕ್ತರು ನನ್ನನ್ನು ನಿರ್ಗುಣನೆಂದರೆ ನಿರ್ಗುಣನೂ, ಸಗುಣನೆಂದರೆ ಸಗುಣನೂ ಆಗಿರುವೆನು. ನಿಜಭಕ್ತರು ನನ್ನನ್ನು ಶಿವನೆಂದು ಧ್ಯಾನಿಸಿದರೆ ಶಿವರೂಪದಿಂದಲೂ, ವಿಷ್ಣುವೆಂದು ಧ್ಯಾನಿಸಿದರೆ ವಿಷ್ಣುರೂಪಿನಿಂದಲೂ, ಶಕ್ತಿಯೆಂದು ದ್ಯಾನಿಸಿದರೆ ಶಕ್ತಿರೂಪಿನಿಂದಲೂ ಪ್ರಕಟನಾಗಿ ಅವರ ಅಭಿಷ್ಟೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುವೆನು. ನಾನು ಅನೇಕ ರೂಪಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವವರು ಭಕ್ತರೇ ಆಗಿರುವರು. ಅದರಂತೆ ಹಾವಕ್ಕನು ನನ್ನನ್ನು ಮೌನಲಿಂಗನೆಂದು ಪ್ರಾಪಿಸಿದ ಕಾರಣ ಮೌನರೂಪಿನಿಂದ ಅವತರಿಸಿರುವೆನು. ನೀನಾದರೂ ಶಿವನೆಂದು ಧ್ಯಾನಿಸಿದ ಕಾರಣ ಈ ರೂಪಿನಿಂದ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿರುವೆನು. ಭಕ್ತಶಿರೋಮಣಿ, ನೀನು ಮೋಕ್ಷಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿದವನಲ್ಲ. ಐಶ್ವರ್ಯಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಧ್ಯಾನಿಸಿದವನು. ಅದಕಾರಣ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಿನಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನೇ ಕೊಡುವೆನು. ನಂತರ ನೀನು ಮೋಕ್ಷಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿದರೆ ಮೋಕ್ಷಸುಖವನ್ನು ಕೊಡುವೆನು, ಎಂದು ಹೇಳಿ, ತಿರುಗಿ ಪರ್ವತಪ್ಪನು ಮಾತಾಡಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಮೌನೇಶರೂಪಿನಿಂದ ಅವನದುರಿಗೆ ನಿಂತಿದ್ದನು.

ಪರ್ವತಪ್ಪನು ಮೌನೇಶನ ಚರಣಗಳಿಗೆ:— ಸದ್ಗುರೋ! ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಮೋಕ್ಷಸುಖವನ್ನೇ ಯಾಚಿಸುತ್ತಿರಲು, ಅಸ್ಥಿರವಾದ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಕರೆ ಣಿಸುವೆಯಲ್ಲ! ನಿಜಭಕ್ತರು ನಿನ್ನ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವದೇ ಪರಮೈಶ್ವರ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು. ನಾನು ಮಾತ್ರ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಮೊದಲು ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ್ದು ನಿಜವು. ಮುಂದಾದರೂ ನಿಜ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉದ್ಧರಿಸುವದು ನಿನ್ನನ್ನೇ ಹೊಂದಿರುವದು, ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು.

ಮೌನೇಶನು: — ತಥಾಸ್ತು, ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತ ಅದೃಶ್ಯನಾದನು.

ಪರ್ವತಪ್ಪನು ಮೌನೇಶನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತ ಆನಂದ ಸಿದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಕಳೆದು ಎಂದಿನಂತೆ ಬೆಳಗಿನ ರೂಪ ದಲ್ಲಿದ್ದು ನೋಡುತ್ತಾನೆ, ಅವನ ಮೊದಲಿದ್ದ ಸಣ್ಣದಾದ ಮುರುಕ ಮನೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿ ಭವ್ಯವಾದ ಅರಮನೆಯು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರಲ್ಲಿ ನಾನಾ ತರದ ಧಾನ್ಯ ತುಂಬಿದ ಚೀಲಗಳು ಮನೋಹರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದವು!!

ಹೀಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯಮಯವಾಗಿರುವ ಮನೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಪರ್ವತ ಪ್ಪನು ಆಶ್ಚರ್ಯಭರಿತನಾಗಿ-ಅಹಾ! ಪರಮಾತ್ಮಸ್ವರೂಪನಾದ ಮೌನೇಶ, ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯು ಅಗಾಧವಾದದ್ದು. ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ದರಿದ್ರಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ಅನಾಥನಾದ ನನಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕರುಣಿಸಿದೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತವಾತ್ಸಲ್ಯತೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ವರ್ಣಿಸಿದರೂ ತೀರವಾಗಿದೆ, ಎಂದು ಹೊಗಳುತ್ತ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಈ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಅರ ಮನೆಯ ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಪುರ್ವೇಶ ಮಾಡಿ ನೋಡಲು, ಮೇನಕಾದೇವಿಯು ಅಮೌಲ್ಯವಾದ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳಿಂದ ಭೂಷಿತಳಾಗಿ ತೂಗುಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ್ದಳು. ಪರ್ವತಪ್ಪನು ಮೌನೇಶ್ವರನನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತ ಆನಂದದಿಂದ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು:- ಪ್ರಿಯೇ, ಏಳು-ಏಳು. ನಿನ್ನ ದಾರಿದ್ರ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದ ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸು, ಎಂದು ಕರೆಸನು.

ಪತಿಯ ಈ ವಾಕ್ಯವು ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದಾಕ್ಷಣವೇ ಮೇನಕಾದೇವಿಯು: ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಲಗಿದೆನಲ್ಲ! ಎಂದು ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೇರಿದಳು. ಆಗ ತಾನು ಬಂಗಾರದ ಸರಪಳಿಯಿಂದ ತೂಗು ಹಾಕಿದ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿರುವದನ್ನೂ, ತನ್ನ ಮೈ ಮೇಲೆ ಝುಗ ಝುಗಿಸುತ್ತಿರುವ ರತ್ನಖಚಿತವಾದ ಅಭರಣಗಳು ಇರುವದನ್ನೂ, ಜರತಾರೀ ಅಂಚಿನ ರೇಶಿಮೆಯ ಸೀರೆ ಯನ್ನು ಉಟ್ಟಿರುವದನ್ನೂ ಕಂಡು ಹೌಹಾರಿ ಹುಚ್ಚಳಂತೆ ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡ ಹತ್ತಿದಳು!

ಹೆಂಡತಿಯ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಪರ್ವತಪ್ಪನು:- ಪ್ರಿಯೇ, ಕರುಣಾಸಾಗರನಾದ ಮೌನೇಶನು ನಮಗೆ ಸ್ಥಿರಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವನು. ಇದುವರೆಗೂ ನಾವು ಆ ಮಹಿಮನನ್ನು ಮನುಷ್ಯನೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೆವು. ಆತ

ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರಮೇಶ್ವರನಿರುವನು, ಎಂದು ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿ, ಸವಾಧಾನಗೊಳಿಸಿ ಋಷಿದಿಂದ ಕಾಲಕಳೆಯಹತ್ತಿದರು.

ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಊರೊಳಗಿನ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯ ಭರಿತರಾಗಿ:—ಅಹಾ! ಪರ್ವತಪ್ಪನು ಬಹು ದಂದ್ರನು. ಇಂಥವನು ಒಮ್ಮೆ ದೊಮ್ಮೆಲೆ ಎಷ್ಟು ಐಶ್ವರ್ಯವಂತನಾದನಲ್ಲ!! ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನಿರಬಹುದು? ಈತನ ಸದ್ವರ್ತನವೇ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿಸಿರಬಹುದಲ್ಲವೇ? ಎಂದು ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಬರಬರುತ್ತ ಪರ್ವತಪ್ಪನ ಐಶ್ವರ್ಯಕ್ಕೆ ಕಳೆಯೇರಿ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಪರ್ವತಪ್ಪನ ಹೊಲಗಳೇ, ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಪರ್ವತಪ್ಪನ ಮನೆಗಳೇ, ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಪರ್ವತಪ್ಪನ ಅಳುಗಳೇ, ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಪರ್ವತಪ್ಪನ ದನಕರುಗಳೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದವು!

ಈ ಮೇರೆಗೆ ಸಕಲ ಸಂಪತ್ತುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವ ಪರ್ವತಪ್ಪನು ಒಂದು ದಿನ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ:—ನನಗೆ ದೇವರ ದಯೆಯಿಂದ ಇಷ್ಟು ತತ್ಪರ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಮನೆದೇವರಾದ ರಾಜೋಟಿಯ ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರದೇವರ ರಥೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಕುಟುಂಬಸಹಿತವಾಗಿ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ, ಇನ್ನಾದರೂ ಹೋಗಿ ದೇವರಿಗೆ ಹರಕೆಯನ್ನೊಪ್ಪಿಸಿ ಜಂಗಮಾರ್ಚನೆ ಮಾಡಿ ವೃಷ್ಟಾನ್ನದಿಂದ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಎಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಇನ್ನಾರು ಎತ್ತುಗಳಿಂದಲೂ, ಐದು ನೂರು ಜನ ಸೇವಕರಿಂದಲೂ, ತನ್ನ ಖಂಢು-ಪಾಂಥವರಿಂದಲೂ ಭೇರಿ, ನಗಾರೆ, ಚಿನ್ನಾಳೆ ಮೊದಲಾದ ವಾದ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿ ಬಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಕಲಸನ್ನಾಹಗಳನ್ನು ಹೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಕುಟುಂಬ ಸಹಿತವಾಗಿ ಹೊರಟನು.

ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಹೋದನಂತರ ಮೌನೇಶನ ನೆನಪಾಗಿ:—ಅಹಾ! ಸಕಲ ಸಂಪದವನ್ನು ಕರುಣಿಸಿರುವ ಮೌನದೇವನನ್ನೇ ಮರೆತು ಬಂದೆನಲ್ಲ! ಆತನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವದು ನನಗೆ ಭೂಷಣವಲ್ಲ. ಹೀಗೆಂದು ತಿರುಗಿ ಬಂದು:—ಮೌನೇಶಾ, ರಾಜೋಟಿಯ ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರದೇವರ ಜಾತ್ರಿಗೆ ಕುಟುಂಬ ಸಹಿತವಾಗಿ ಹೊರಟಿರುವೆನು ನೀನಾದರೂ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಾನು ಮಾಡುವ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಆ ಮಾತಿಗೆ ಮೌನೇಶನು:-ಅಜ್ಜಾ, ಶ್ರೀವೀರಭದ್ರದೇವರ ರಥೋತ್ಸವವು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಇರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಏಕೆ ಬರಬೇಕು? ರಥೋತ್ಸವದ ದಿವಸ ಬರುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಂಬಿ ಹೋಗು, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಆಗ ಮೌನನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು:-ತಮ್ಮಾ, ರಾಜೋಟಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮೂವತ್ತು ಗಾವುದ ದೂರವಿದೆ. ಇಷ್ಟು ದೂರವಿರುವ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನೀನೊಬ್ಬನೇ ನಡೆದು ಹೋಗುವದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ನಿಮ್ಮ ಅಜ್ಜನ ಸಂಗಡ ಬಂಡಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಹೋಗು ಶಿವಸುತನಾದ ಆ ವೀರಭದ್ರ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ನಮ್ಮ ಮನೆದೇವರು. ಆತನಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರುಷ ಮೊಸಲ ತುಪ್ಪವನ್ನೂ ಯ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಪರವಾನ್ವವನ್ನು ಮಾಡಿ ನೈವೇದ್ಯ ಸಮರ್ಪಣ ಮಾಡುವದು ನಮ್ಮ ನಿಯಮವು. ಆದಕಾರಣ ಈಗ ನೀನು ಮೊಸಲ ತುಪ್ಪವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ದಕ್ಷಾರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ತಿರುಗಿ ಬಾ, ಎಂದು ಅಂದರು.

ಅದಕ್ಕೆ ಮೌನೇಶನು:-ನಾನು ಮಾತ್ರ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ. ರಥೋತ್ಸವದ ದಿವಸ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ, ಎಂದೆನ್ನಲು,

ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು:-ಆಯಿತು. ಮೌನೇಶಾ, ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡು, ಎಂದಂದು ಸುಮ್ಮನಾದರು.

ಪರ್ವತಪ್ಪನು:-ಮೌನೇಶಾ, ನೀನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರಮೇಶ್ವರ ನಿರುವೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಶಕ್ತಿ ಸಾಲದು. ಈ ಸೇವಕನ ಮೇಲೆ ಕೃಪೆಯಿಟ್ಟು ನೀನು ಮಾತ್ರ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಬರಬೇಕು, ಎಂದು ಕೈ ಮುಗಿದು, ತನ್ನ ಪರಿಶೆಯನ್ನು ಕಂಡಿಕೊಂಡು ಹೆಜ್ಜೆಹೆಜ್ಜೆಗೆ:-ಮಹಾತ್ಮನಾದ ವೀರಭದ್ರೇಶಾ, ಉಘೆ, ಉಘೆ; ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತ, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವಸತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ, ರಾಜೋಟಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ವೀರಭದ್ರದೇವರ ಗುಡಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಗುಡಾರಗಳನ್ನು ಹೊಡೆಸಿ ತನ್ನ ಪರಿವಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ಇಳಿಸಿದನು.

ಇತ್ತ ಮೌನೇಶನು, ಗೋನಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟತ್ತು ದಿವಸ ಕಾಲ ಕಳೆದು ಮೂವತ್ತನೇ ದಿವಸ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು-ನಾನು ಈ ದಿವಸ ರಾಜೋಟಿಯ ವೀರಭದ್ರದೇವರ ರಥೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಹೊರ

ಡುವೆನು. ನಿಮ್ಮ ಮೀಸಲ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಕೊಡಿರಿ. ಅದನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ಬರುತ್ತೇನೆ, ಎಂದನು.

ಆ ಮಾತಿಗೆ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು:—ಮೌನೇಶಾ, ಶ್ರೀ ವೀರೇಶ್ವರನ ರಘೋತ್ಸವವು ಇಂದೇ ಇರುವದು; ಇದಲ್ಲದೆ ಮೂವತ್ತು ಯೋಜನ ದೂರವಿರುವ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನೀನು ಇಂದೇ ಹೇಗೆ ಹೋಗುವಿ? ಎಂದೆನ್ನಲು,

ಮೌನೇಶನು:—ಜನ್ಮದಾತ್ಯಗಳೇ, ದಕ್ಷಾಝಿಯಾದ ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರ ದೇವನ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷವು ನನ್ನ ಮೇಲಿರುವದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ದೂರವಿದ್ದರೂ ಆಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಇಂದಿನ ದಿನವೇ ರಘೋತ್ಸವದ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವೆನು ನೀವು ಮಾತ್ರ ಯಾವುದನ್ನೂ ಯೋಚಿಸದೆ ಮೀಸಲ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಕೊಡಿರಿ, ಎಂದನು.

ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು:—ಮೌನೇಶಾ, ಜಗದೊಡೆಯನಾದ ನಿನಗೆ ಹೇಳುವದಾದರೂ ಏನಿದೆ? ನಿನ್ನ ಮನಬಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡು, ಎಂದು ತುಪ್ಪ ತುಂಬಿದ ತಂಬಿಗೆಯನ್ನು ಮೌನೇಶನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲು, ಮೌನೇಶನು ತಂಬಿಗೆಯ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೊರಟನು.

ಸೃಷ್ಟಿ-ಸ್ಥಿತಿ-ಲಯ ಇವುಗಳ ಕಾರಣಕರ್ತನಾದ ಮೌನೇಶ್ವರನಿಗೆ ರಾಜೋಟಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಬೇಕು? ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಅವನು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಜಾತ್ರೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರದೇವರ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಪರ್ವತಪುನಿದ್ಧ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದನು.

ಪರ್ವತಪುನು ಮೌನೇಶನನ್ನು ನೋಡಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬಿಗಿದಪ್ಪಿ:—ಮಾನಲಿಂಗಾ, ನೀನು ಎಂದು ಹೊರಟಿದ್ದೆ? ಎಂದು ಕೇಳಲು.

ಮೌನೇಶನು:—ಅಜ್ಜಾ, ಇಂದೇ ಹೊರಟಿದ್ದೆನು, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆ ಮಾತಿಗೆ ಪರ್ವತಪುನು ಬೆರಗಾಗಿ:—ದೇವಾ! ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯು ಪಾಮರನಾದ ನನ್ನಿಂದ ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಎಂದು ಹೊಗಳಿದನು.

ಆಗ ಮೌನೇಶನು:—ಅಜ್ಜಾ, ನಾನು ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರದೇವರಿಗೆ ಪರಮಾನ್ನದ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನೂ, ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಈ ಮೀಸಲ ತುಪ್ಪವನ್ನೂ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತ ಒಂದು ಪಾತ್ರೆ

ನೀರನ್ನು ಹಾಕಿ ತಾಳಿಮು ಮೇಲಿಟ್ಟು ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಕ್ಕೇಕಾಳನ್ನು ಹಾಕಲು ಅದರ ತುಂಬ ಪರಮಾನ್ನವಾಗಿ ಘನುಘಮಿಸಹತ್ತಿತು.

ಕೊಡಲೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು. ಪರ್ವತಸ್ಪರ್ಶನೊಡನೆ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪೂಜಾರಿಯು ಗುಡಿಯ ಕದವನ್ನಿಕ್ಕಿ ಕೀಲಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದನು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಮೌನೇಶನು:-
‘ಚನ್ನಿಗನಾದ ರಾಜೋಟಿಯ ಶರಭನೇ, ನಿನ್ನ ಸಲುವಾಗಿ ಪರಮಾನ್ನದ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ತಂದಿರುವೆನು; ನೀನು ಬೇಗನೆ ಕದವನ್ನು ತೆರೆದು ಇದನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸು’ ಎಂದು ಅಂದನು.

ದೇವಾಧಿದೇವನೂ, ಜಗನ್ನಿಯಾಮಕನೂ, ಅಪಾರ ಮಹಿಮನೂ ಆದ ಮೌನೇಶನು ಹೀಗೆ ಅಂದಾಕ್ಷಣವೇ ದೇವಾಲಯದ ಕೀಲಿಯು ಚಚ್ಚಿಂಡ. ಮುರಿದು ಬಿದ್ದು ಕದವು ತೆರೆಯಿತು.

ಒಳಗಿನ ಶಿಲಾವಿಗ್ರಹವಾದ ವೀರಭದ್ರದೇವನು:-‘ಸ್ವಾಮಿ! ಜಾತ್ರೆಯ ಜನಜಿಲ್ಲರೂ ಕೊಟ್ಟ ನೈವೇದ್ಯದಿಂದ ನನಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ; ಅದ ಕಾರಣ ನಿನ್ನ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಉಣಿಸಿ ನನ್ನ ಹಸಿವೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣ ಮಾಡು’ ಎಂದು ಕೈ ಮುಗಿದು ಹೇಳಿದನು.

ಆಗ ಮೌನೇಶನು ತಾನು ತಂದಿರುವ ಪರಮಾನ್ನವನ್ನೂ; ಮೊಸಲ ತುಪ್ಪವನ್ನೂ ಕೈ ಮುಟ್ಟಿ ಉಣಿಸಿದನು. ಜಗದ್ಗುರುವು ಅಮೃತಹಸ್ತದಿಂದ ಉಣಿಸಿದ ಪರಮಾನ್ನವನ್ನುಂಡು ಶರಭಮೂರ್ತಿಯು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿ ತೇಗಿದನು.

ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಬೆರಗಾಗಿ ಅಹಾ! ಈ ಮಹಾತ್ಮನು ಎಲ್ಲದೇವ ದೇವನಾದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೇ ಸರಿ!! ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ಕಲ್ಲ ದೇವರನ್ನು ಮಾತಾಡಿಸಿ ಕೈಮುಟ್ಟಿ ಉಣಿಸಿದನು, ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತಮೌನೇಶನ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ದೀರ್ಘದಂಡ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಪರ್ವತಸ್ಪರ್ಶನು ಮೌನಪರಮಾತ್ಮನ ಪಾದಗಳಿಗೆರೆಗ—ಸದ್ಗುರೋ! ತ್ರಾಹಿ-ತ್ಸಾಹಿ! ನೀನು ದೇವರ ದೇವನೂ, ಪಂಚಾಕ್ಷರ ರೂಪನೂ, ಪರಮ ಸವಿತ್ರನೂ ಆಗಿರುವೆ. ನಿನ್ನ ಘನಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ವರ್ಣಿಸಿದರೂ ತೀರದಾಗಿದೆ. ಕೃಪಾಘನಾ, ನಿನ್ನ ಅವತಾರವು ಭಕ್ತರನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ

ಗಯೇ ಆಗಿದೆ. ಇರಲಿ. ನನ್ನ ಬಿನ್ನಹವನ್ನು ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು ಲಾಲಿಸಬೇಕು. ಅದೇನಂದರೆ—ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜಂಗಮ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಅನ್ನ ಸಂತರ್ಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಎಲ್ಲ ಅಡಿಗೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿರುವೆನು. ಕಾರಣ ತಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿ ಈ ಸೇವೆ ಅಭೀಷ್ಟೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಬೇಕು, ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು. ಮಾನೇಶನು-ಅಜ್ಜಾ, ನಿನ್ನ ಮಾತಿಗೆ ನಾನೆಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿನೆನ್ನುತ್ತೇನೆ? ಎಲ್ಲ ಗಣಸಮೂಹವನ್ನು ಕರೆದು ಅವರಿಗೆ ಪೂಜೆಯ ಸಾಮಾನಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸು; ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟದಂತೆ ನಾನೂ ಬರುತ್ತೇನೆ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ತಿರುಗಿ ಪರ್ವತಪುನು ಮಾತಾಡಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಅದೃಶ್ಯನಾದನು. ಆಗ ಪರ್ವತಪುನು ಗುರ್ವಾಜ್ಞೆಯಂತೆ ತನ್ನ ಬಿಡಾರಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ ನಾಲ್ಕನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

— —

ಶ್ರೀ ಮೌನಗುರು ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ||

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ||

ಐದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

— ರಾಚೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಮಹಾತ್ಮೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದು. —

ಭಕ್ತಾಗ್ರಣಿಯಾದ ಪರ್ವತಪುನು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜಂಗಮರಿಗೆ ಅನ್ನ ಸಂತರ್ಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ರಾಚೋಟಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೆಲ್ಲ ತಿರುಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಜಂಗಮ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿ ಕರೆತಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ, ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಮಂದಾರ, ಪಾರಿಜಾತ, ಜಾಜಿ, ಕೇತಕಿ, ಸಂಪಿಗೆ, ಕಣಗಲು. ಬಿಲ್ವ, ಗಂಧ, ಅಕ್ಷತೆ, ನಿರ್ಮಲೋದಕ ಮೊದಲಾದ ಪೂಜಾ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ಗಣಸಮೂಹವನ್ನು ಕುರಿತು-

ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳೇ, ಅಡಿಗೆಯು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ತಡವೇತಕ್ಕೇ? ಸ್ನಾನಕ್ಕೇಳಿರಿ, ಎಂದು ಹೇಳಲು, ಗಣಪಮೂಹವು ಜಳಕವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಡಿ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು, ತಮ್ಮ ವಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಕರಡಿಗೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಶಿವಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಹಸ್ತದಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ನಿರ್ಮಲೋದಕದಿಂದ ಮಜ್ಜನ ಮಾಡಿ, ಭಸ್ಮ, ಗಂಧ, ಅಕ್ಷತೆ, ವತ್ರ, ಪುಷ್ಪ, ಧೂಪ, ದೀಪ, ನೈವೇದ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಉಪಚಾರಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸುತ್ತ, ಪಂಚಾಕ್ಷರೀ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ಈ ಮೇರೆಗೆ ಜಂಗಮಸಮೂಹದ ಲಿಂಗಪೂಜೆಯು ನಡೆದಿರಲು, ಪರ್ಮತಪ್ಪನು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ-ಅಹಾ! ಸದ್ಗುರುವಾದ ಮೌನಲಿಂಗನು ಬರುವೆನೆಂದು ವಚನಕೊಟ್ಟು ಇದುವರೆಗೂ ಯಾಕೆ ಬಂದಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ? ಆತನು ಋರಮದಯಾಳುವೂ, ಐಶ್ವರ್ಯದಾತೃವೂ, ಗುರುವಿನ ಗುರುವೂ ಆಗಿರುವನು. ಇಂಥ ಮಹಾಮಹಿಮನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯು ಈಗಿನ ಆಯತ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದನಲ್ಲ! ಆತನು ಒರದಿದ್ದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯವಾದರೂ ಹೇಗೆ ಸಫಲವಾಗುವದು? ಹೀಗೆಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ನೆನಪಿದವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವನೆಂಬ ಬಿರುಮುಳ್ಳ ಮೌನ ಪರಮಾತ್ಮನು ಪರ್ವತಪ್ಪನ ಹತ್ತರವೇ ಬಂದು ನಿಂತು-ಅಜ್ಜಾ, ಇಷ್ಟು ಗಣಪಮೂಹವು ನಿನ್ನ ಅನ್ನಾಂತರ್ಪಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೂಡಿರಲು, ನನ್ನೊಬ್ಬನ ಸಲುವಾಗಿ ಇಷ್ಟೇಕೆ ಕಳಕಳಿಯು? ನಾನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಡೆಯುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇನು? ಎಂದು ನುಡಿದನು.

ಪರ್ವತಪ್ಪನು ಮೌನೇಶನನ್ನು ಕಂಡಾಕ್ಷಣವೇ ಆನಂದಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ-ಗುರುವರ್ಯಾ! ಜಗಜ್ಜಾಲಕನಾದ ನೀನಿಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಬಯಕೆಯಾದರೂ ಹೇಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಬೇಕು? ಎಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಗೆ ಕುಳಿತಿರುವ ಜಂಗಮ ಸಮೂಹದ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದನು.

ಆವರಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಚರಮೂರ್ತಿಯು ಮೌನೇಶನನ್ನು ನೋಡಿ-ನಿಮ್ಮ ಬಗೆಯಾವದು? ಎಂದು ಕೇಳಲು,

ಮೌನೇಶನು - ಜಗದ ಜಂಗಮನೆಂಬುವದೇ ನಮ್ಮ ಬಗೆಯು, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಚರಮೂರ್ತಿಯು-ನೀನು ಜಂಗಮನಾದರೆ ಲಿಂಗವೆಲ್ಲಿದೆ? ತೋರಿಸು.

ಮೌನೇಶನು-ಚರಮೂರ್ತಿಗಳೇ, ಲಿಂಗವು ನನ್ನ ವಾದಾಂಗುಷ್ಟದಲ್ಲಿದೆವದು.

ಚರಮೂರ್ತಿ:- ಹೀಗೆ ಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡಬೇಡ. ಅಂಗದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವಿಲ್ಲದ ನನ್ನನ್ನು ಜಂಗಮನೆಂದು ಹೇಗೆ ನಂಬಬೇಕು?

ಮೌನೇಶ-ಚರಮೂರ್ತಿಗಳೇ, ಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ನನ್ನ ವಾದಗಳೇ ಜಂಗಮವು; ಅಂಗುಷ್ಟವೇ ಲಿಂಗವು. ಲಿಂಗ-ಜಂಗಮಗಳ ರೀತಿಯು ಹೀಗಿರುವದು. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬೇರೆ ಲಿಂಗವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಲಿ?

ಹೀಗೆ ಹೇಳುವ ಮೌನೇಶನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ಜಂಗಮ ಸಮೂಹವು ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದು:-‘ಇವನು ಎಷ್ಟು ದುರಹಂಕಾರಿಯು? ವಾದಾಂಗುಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವಿರುವಂತೆ! ಅಂಗದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವಿಲ್ಲದ ಈ ಭವಿಯು ಒಳಗೆ ನಗ್ನ ನಮ್ಮ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬಂದನು? ಇವನನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಗೊಡಬೇಡಿರಿ, ಹೊರಗೆ ನೂಕಿರಿ’ ಎಂದು ಸುತ್ತಲೂ ಮುತ್ತಿಕೊಂಡು ಚಂಡ್ವಿಡಿದು ದೂಡಿಬಿಟ್ಟರು.

ಮೌನೇಶನು ಮುಗುಳುನಗೆಯೆಂದು-ನನಗೆ ಭವಿಯೆಂದು ನುಡಿದ ಕಾರಣ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಭವಿಗಳಾಗಿರಿ, ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತ, ಪರ್ವತಪ್ಪನನ್ನು ಕುರಿತು:-ಅಜ್ಜಾ ಬರುತ್ತೇನೆ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ, ಹೊರಟು ಹೋದನು.

ಪರ್ವತಪ್ಪನು:-ಅಹಾ! ಸದ್ಗುರುವಾದ ಮೌನಸ್ವಾಮಿಯ ಮನಸ್ಸು ನೋಂದುಹೋಯಿತಾದ್ದರಿಂದ ಮುಂದೇನು ಅನರ್ಥವು ಘಟಿಸುವದೋ, ಎಂದು ಚುಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಜಂಗಮ ಸಮೂಹವು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಇಷ್ಟ ಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಗಂಧದ ಕರಡಿಗೆ, ಜೌಕ ವಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನೋದಲಿನಂತೆ ಇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮುಚ್ಚಿರುವ ಎಡಗೈಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ನೋಡುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲೇನಿದೆ? ಲಿಂಗಗಳು ಒಬ್ಬರ ಕೈವಲ್ಲಾದರೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ಆಕ್ಷಣವೇ ಜಂಗಮಸ್ತೋಮವು ಕಂಗೆಟ್ಟು:-ಅಹಾ! ನಾವು ಭವಿಯೆಂದು ನುಡಿದವನು ಮಹಿಮಾಪುರುಷನಾಗಿರಬಹುದು; ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಆತನು ಅಂದಹಾಗೆ ನಾವು ಭವಿಗಳಾಗಿ ಹೋದೆವು, ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಿಡುಕುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು:—ಈಗ ಬಂದವನು ಬಹು ಗಾರುಡಿಗನಿರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲವಂತೆ ಮಾಡಿರುವನು, ಎಂದು ಅಂದರು.

ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು:—ಇದೇನು ಸಿಮಗೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದಿದೆಯೇ ಹೇಗೆ? ಶ್ರೀಪುರ ಸಂಹಾರನಾದ ಶ್ರೀ ರುದ್ರನ ಅವತಾರನಾದ ಶಿವಲಿಂಗಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವ ಮಾಡುವ ಮಂತ್ರ-ಯಂತ್ರಗಳು ನಾಟುವವೇ? ಇದು ದೇವರ ತಂತ್ರದಿಂದಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರ್ತು ಮನುಷ್ಯರಿಂದಾದದ್ದಲ್ಲ, ಎಂದು ನುಡಿದರು.

ಭಕ್ತಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಪರ್ವತಪ್ಪನು ಮೌನಗುರುವಿನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಅರಿತವನಾದ್ದರಿಂದ ಗಣಸಮೂಹವನ್ನು ಕುರಿತು:—ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳೇ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಗುರುವರನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರಮೇಶ್ವರನಿರುವನು. ಆತನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಅರಿಯದೆ ಭವಿ, ಎಂದು ಹೊರಗೆ ದೂಡಿ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಭವಿ ಷಳಾಗಿ ಹೋದಿರಿ. ಮುಂದಾದರೂ ಆ ಮೌನೇಶನನ್ನು ಮೊರೆ ಹೋಗದೆ ಸಿಮ್ಮ ಲಿಂಗಗಳು ದೊರೆಯಲಾರವು, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಆ ಮಾತಿಗೆ ಗಣ ಸಮೂಹವು:—ಪರ್ವತಪ್ಪಾ, ದರಿದ್ರನ ಹತ್ತರ ಹೋಗಿ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಆಗುವ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಅದರಂತೆ ಭವಿಯನ್ನು ಮೊರೆಹೊಕ್ಕು ಶಿವಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಕೊಡುವನು? ಮರುಳನಂತೆ ಹೀಗೆ ಮಾತಾಡಬೇಡ; ಬೇಗನೆ ಶಿವಕುತನಾದ ಶ್ರೀ ವಿರಭದ್ರದೇವರ ಗುಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದರೆ ಆತನು ತನ್ನ ಭಕ್ತರ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ನಮ್ಮ ಲಿಂಗಗಳು ಸಿಗುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವನು. ಕಾರಣ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗೋಣ ನಡೆಯಿರಿ, ಎಂದು ಅಂದರು.

ಪರ್ವತಪ್ಪನು:—ನಾನು ಮೌನೇಶನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಇವರಿಗೆ ಸತ್ಯನಾಗಲಾರದು ಇವರ ಇಷ್ಟದಂತೆ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ. ಆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮೂರ್ತಿಯೇ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಲಿ, ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತ, ಜಂಗಮ ಸಮೂಹವನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ದೇವರೆದುರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಕುಳಿತನು.

ಜಂಗಮ ಸಮೂಹವು ದೇವಾಲಯದ ಒಳಗೂ ಹೊರಗೂ ತವಗೈ-
ಯೋಗ್ಯ ಕಂಡ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿತು. ಆಗ ಪರ್ವತವನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ಕೈ
ಮುಗಿದು:—ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ, ನೀನು ಅನಂತನೂ, ಅವ್ಯಯನೂ, ಅನೇಕ
ಕೋಟಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳವನೂ, ಸಾಕಾರ
ಮೂರ್ತಿಯೂ, ಸರ್ವಾಧಾರನೂ, ದುಷ್ಟ ಶಿಕ್ಷಕನೂ, ಶಿಷ್ಟ ರಕ್ಷಕನೂ,
ದಯಾ ಸಮುದ್ರನೂ, ವೇದಾಗಮಗಳಿಗೆ ಅಗೋಚರನೂ ಆಗಿರುವೆ.
ದೇವಾ! ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅಹಂಕಾರಿಯಾದ ದಕ್ಷಬ್ರಹ್ಮನು ಶಿವನನ್ನೇ ನಾಶ
ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕುಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಯಜ್ಞವನ್ನು ಮಾಡಲು, ಅದರ ಉರಿ
ಕೈಲಾಸವನ್ನೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸಿತು. ಆಗ ಶಂಕರನು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ತನ್ನ ಹಣೆಯ
ಬೆವರನ್ನು ತೆಗೆದು ಭೂಮಿಗದ್ದಳಿಸಿದನು ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಭಯಂಕರ ಸ್ವರೂಪ
ನಾದ ನೀನು ಮೂವತ್ತೆರಡು ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅವತರಿಸಿ ಮೋ-
ಎಂದು ಅರ್ಭಕಿಮತ್ತ ಶಿವಾಜ್ಞೆಯಿಂದ ದಕ್ಷಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಯಜ್ಞಕ್ಕೆ
ಬಂದಿರುವ ಸಮಸ್ತ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದೋಡಿಸಿ, ದೀಕ್ಷಾಬದ್ಧನಾಗಿ
ಕುಳಿತಿರುವ ದಕ್ಷಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ನೋಡಿ, ಹಲ್ಲುಗಂನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತ:—ಎಲೈ
ಶಿವದ್ರೋಹಿಯೇ, ನಿನ್ನ ದುಷ್ಕಾರ್ಯದ ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸು, ಎಂದು
ಕೈ ಹಿಡಿದು ಮುಂದಕ್ಕೆಳೆದು, ಖಡ್ಗದಿಂದ ತಲೆಯನ್ನು ಕಡಿದು ಹೋಮ
ಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ನಿನ್ನ ಸಿಟ್ಟು ಶಾಂತವಾಗದೆ ಅತ್ತಿತ್ತ
ನೋಡುತ್ತಿರಲು, ಆಕಾಶದಲ್ಲಿರುವ ನಿನ್ನ ಉಗ್ರರೂಪವನ್ನು ನೋಡಿದವ
ರೆಲ್ಲರೂ ಗದಗುಟ್ಟಿ ನಡಗುತ್ತ ಪಲಾಯನಸೂಕ್ತವನ್ನು ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಬ್ರಹ್ಮನ ಹೆಂಡತಿಯು ಮುಂದೇನು ಗತಿ, ಎಂದು
ದೇವಿಸುತ್ತ ತನ್ನ ಕಿವಿಯೋಲೆಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಸುವರ್ಣ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು
ಕೊಂಡು ಪ್ರಳಯ ರುದ್ರನಂತಿರುವ ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಹೆದರದೆ ಓಡಿ
ಬಂದು ನಿನ್ನ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ದೀರ್ಘದಂಡ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ:—
ದೇವಾಧಿದೇವಾ! ಕೃಪಾಸಿಧಿ, ಭಕ್ತವತ್ಸಲಾ! ನನಗೆ ಬಂದಿರುವ ವಿನ
ತ್ತನ್ನು ಪರಿಹರಿಸು! ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು ದಯಾಸಿಧಿ, ಆ ಕ್ಷಣವೇ
ನಿನ್ನ ಭಯಂಕರವಾದ ಕೋಪವು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಶಾಂತವಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುವ
ದಕ್ಷಪತ್ನಿಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಅಂತಃಕರಣದಿಂದ:—ಅಮ್ಮಾ, ಸೌಮಂಗಳಿ:

ಯಾಗು. ಮೇಲಕ್ಕೆಳು. ನಿನಗೆ ಬಂದಿರುವ ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಏನು? ಬೇಗನೆ ಹೇಳು, ಎಂದು ಅನ್ನಲು, ದಕ್ಷಪತ್ನಿ. . . ಮೇಲಕ್ಕೆಡ್ಡು ಕೈಜೋಡಿಸಿ:— 'ಕೃಪಾಘನಾ, ಪತಿಯು ಮರಣಹೊಂದಿದ ಮೇಲೆ ಸತಿಯು ಮಮಂಗಲೆ ಎಂತಾಗುವಳು? ಆದರೂ ನಿನ್ನ ಅಮೃತವಾಣಿಯನ್ನು ಸತ್ಯಮಾಡುವ ದಕ್ಕಾಗಿ ಸತ್ತಿರುವ ನನ್ನ ಗಂಡನನ್ನು ಬದುಕಿಸು, ಮುತ್ತೈದೆ. . . ನನ್ನ ಮಾಡಿ ಕಾಪಾಡು' ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು.

ಆಗ ಕರುಣಾಭಿಯಾದ ನೀನು ಇವಳು ದಕ್ಷಪತ್ನಿ, ಎಂದು ತಿಳಿದು ಸತ್ತುಬಿದ್ದಿರುವ ದಕ್ಷಬ್ರಹ್ಮನ ದೇಹಕ್ಕೆ ಹೋಮಕುಂಡದ ಹತ್ತರ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕಿರುವ ಕುರಿದಲೆಯೊಂದನ್ನು ಜೋಡಿಸಿಟ್ಟು ಪ್ರಾಣದಾನ ಮಾಡಲು. ಕೂಡಲೆ ದಕ್ಷಬ್ರಹ್ಮನು ಮೇಲಕ್ಕೆಡ್ಡು ಕೈಜೋಡಿಸಿ:—ದಯಾಘನಾ, ನಾನು ಅಹಂಕಾರವೆಂಬ ಅನೆಯನ್ನೇರಿ ಅಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ಶಂಭುವಿನ ಮೇಲೆಯೇ ವಿರೋಧವನ್ನು ಮಾಡಿದೆನು. ಅಂಥ ಅಧಮನಾದ ನನ್ನನ್ನು ನೀನು ಶಿಕ್ಷಿಸಿ, ಗರ್ವಹರಣಮಾಡಿ, ಪುನಃ ರಕ್ಷಿಸಿದೆಯಾದ್ದರಿಂದ, ನಿನ್ನ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಅನಂತ ಸ್ತನಾಮ ಗಳಿರಲಿ, ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದನು. ಆಗ ನೀನು ದಕ್ಷನಿಗೂ, ದಕ್ಷ ಪತ್ನಿಗೂ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಿದೆ. ಮೋಕ್ಷ ಧಾಯಕಾ, ನೀನು ದುಷ್ಟ ಶಿಕ್ಷಕನೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಬ್ರಹ್ಮನೂ, ಶಿಷ್ಯ ರಕ್ಷಕನೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಪತ್ನಿಯೂ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವರು. ಆದಕಾರಣ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತ ವಾತ್ಸಲ್ಯತೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹೊಗಳಿದರೂ ತೀರದು. ಕೃಪಾ ಘನಾ, ನಾನು ನಿನ್ನ ಯಾತ್ರೆಗಾಗಿ ಬಂದು, ಅನ್ನಸಂತರ್ಪಣೆ ಕಾರ್ಯ ವನ್ನು ನಡೆಸಿರುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಜಂಗಮ ಸಮೂಹದ ಲಿಂಗಗಳು ಒಮ್ಮಿಂ ದೊಮ್ಮೆಲೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿರುವವು. ಇ ದೆ ಲ್ಲಿ ವೂ ನಿನ್ನ ಮಾಯಾಮಹಿಮೆ ಎಂತಲೇ ತಿಳಿದಿರುವೆನಾದ್ದರಿಂದ, ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಾನು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಂಗಗೆ ಳಿಸಿ, ಭಕ್ತವತ್ಸಲನೆಂಬ ನಿನ್ನ ಬಿರುದನ್ನು ಮೆರೆಯಿಸು, ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು.

ಆಗ ಜಂಗಮ ಸಮೂಹವು ಸಹ ಪರ್ವತಸ್ಪರ್ಶಂತೆ ದೇವರನ್ನು ಕುರಿತು:— ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ, ಒಬ್ಬ ವಿಶ್ವಬ್ರಹ್ಮವಂಶದ ಮಹಾತ್ಮನು ನಮ್ಮ

ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಜಂಗಮನೆಂದು ಬಂದ ಕಾರಣ ನಾವು ಅವನನ್ನು ಭವಿ ಎಂದು ಹೊರಗೆ ದೂಡಿದೆವಾದ್ದರಿಂದ ಆತನು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಭವಿಗಳಾಗಿರಿ, ಎಂದು ಶಪಿಸಿ ಹೊರಟು ಹೋದನು. ಆ ಕ್ಷಣವೇ ನಮ್ಮ ಲಿಂಗಗಳು ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವೆವು. ಈ ಕಾರ್ಯವು ಆತನಿಂದಾಗಿರುವದೋ ಮತ್ತುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿರುವದೋ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ ಕರುಣಾಸಮುದ್ರನಾದ ನೀನು ನಮಗೆ ಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾಪಾಡು, ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು.

ಆಗ ಭಕ್ತೋದ್ಧಾರಕನಾದ ವೀರಭದ್ರದೇವನಿಗೆ ಕೃಪೆ ಹುಟ್ಟಿ ಪೂಜಾರಿಯ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ:—ಜಂಗಮ ಸಮೂಹವೇ, ನಿಮ್ಮ ಲಿಂಗಾಚರಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದ ಮಾನೇಶನು ಗುರುವಿನ ಗುರುವೂ, ದೇವರ ದೇವನೂ; ಶ್ರೀಲೋಕ ಜನಕನೂ ಆಗಿರುವನು; ಮತ್ತು ನಾನು ದೇಹವು. ಆತನು ಪ್ರಾಣವು. ಅಂಥ ನನ್ನ ತಂದೆಯಾದ ಆ ಮಹಾಮಹಿಮನನ್ನು ಭವಿ ಎಂದು ಹೊರಗೆ ದೂಡಿ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಭವಿಗಳಾಗಿ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಬಳಲುವ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ತಂದುಕೊಂಡಿರುವಿರಿ. ಆ ಮಹಾಮಹಿಮಾ ಮೂರ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾನಾದರೂ ಹೇಗೆ ಸಮರ್ಥನಾಗುವೆನು? ಆ ಮಾನಗುರುವನ್ನೇ ಹುಡುಕಿ ನಿಮ್ಮ ಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಅರ್ಚಕನ ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿ, ಇದು ದೇವರ ವಾಕ್ಯವೆಂದು ನಂಬಿ, ಜಂಗಮ ಸಮೂಹವೂ ಪರ್ವತವುನೂ ದೇವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನೇಶ್ವರನನ್ನು ಶೋಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ ೨. ಗುರುಷ್ಠಲದ ವರೂ, ಎಂತ್ತರೂ, ಪಟ್ಟದವರೂ, ಚರಮೂರ್ತಿಗಳೂ, ಮಠಪತಿಗಳೂ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಗಣಸಮೂಹವು ಒಂದೇ ಸವನೆ ಜಾತ್ರೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ತಿರುಗಿ ಹುಡುಕಿದರೂ ಮಾನೇಶನು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಯಾರನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ನೋಡಿದೆ ವೆಂಬ ಶಬ್ದವು ಒಬ್ಬರ ಬಾಯಿಂದಲೂ ಹೊರಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಆ ದೃಶ್ಯದ ಜಂಗಮಸಮೂಹವು ಬೇಸತ್ತು ಹೋಗಿ:—ಪರ್ವತವು, ಕಳೆದ ಮೂರು ದಿನಗಳಿಂದರೂ ನಮಗೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೆಜ್ಜೆಯ

ನ್ನಿಡದ ಹಾಗೆ ನಿತ್ರಾಣರಾಗಿ ಹೋಗಿರುವೆವು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಮೌನೇಶನಿಗೆ ದಯೆ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮುಂದೇನು ಗತಿ! ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆ ಮಾತಿಗೆ ಪರ್ವತಪುನು:—ಗುರುಗಳೇ, ಗರ್ವವೆಂಬ ಪರ್ವತ ವನ್ನೇರಿ ಮೆರೆಯುವಾಗ ನಾವು ಎಂಥವರಿಗಾದರೂ ಸಿದ್ಧ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನಾಡ ಲಿಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿರುವದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಗರ್ವವು ನಾಶವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪಶ್ಚತ್ತಾಪಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇರಲಿ. ಪರಮಾತ್ಮನು ಕಷ್ಟ ವಿಂದ ಸಾಧ್ಯನಾಗುವನೇ ಹೊರ್ತು ಸುಖದಿಂದ ಸಾಧ್ಯನಾಗುವದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೃಢಭಕ್ತಿಯು ಆತನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತರೆ ಆತ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗುವನು? ಭಕ್ತರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ತಾನೇ ನಾವಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವನು ಆದರೂ ನಾವು ಈ ಪರಿಶ ಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಊರ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಶೋಧಿಸೋಣ ನಡೆಯಿರಿ, ಎಂದು ಜಂಗಮ ಸಮೂಹವನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಊರ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ, ಬಯಲ ಸ್ರದೇಶವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುತ್ತ ಮುಂದೆ ಕಾಣುವ ಅರಣ್ಯ ವನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ನದಿ, ಸರೋವರ, ಹಳ್ಳ ಕೊಳ್ಳ ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದರೂ ಮೌನೇಶನ ಪತ್ತೆ ಹತ್ತಲಿಲ್ಲ.

ಜಂಗಮ ಸಮೂಹವು ಕಂಗೆಟ್ಟು:—ಅಕಟಾ! ನಾವು ಯಾಕಾದರೂ ಆ ಮಹಾತ್ಮನನ್ನು ಭವಿ ಎಂದು ದೂಡಿದೆವೋ ಎಂದು ದುಃಖಿಸುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬಿದ್ದನು. ಆತನ ಗಡ್ಡಗಳು ಬಹು ಉದ್ದ ನಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದವು. ಮೊಸೆಗಳು ತುಟಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ್ದವು. ತಲೆಗೂದಲು ಗಳು ಸೊಂಟದವರೆಗೂ ಇಳಿಬಿದ್ದಿದ್ದವು; ಅವುಗಳನ್ನು ತಿರುವಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಗಂಟು ಹಾಕಿದರೆ ಬಹು ದಿವಸ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಮುಷ್ಕೇಶ್ವರನ ಜಟಾ ಮುಕುಟದಂತೆ ಕಾಣಿಸುವ ಹಾಗಿದ್ದವು. ಆತನು ಉಟ್ಟಿರುವ ಮತ್ತುಹೊದ್ದಿ ರುವ ಮಡಿ ವಸ್ತ್ರಗಳು ಅಷ್ಟು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿರದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಸಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿ ಸುತ್ತಿದ್ದವು. ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಪವಿತ್ರ ತೀರ್ಥದ ಕಾವಡಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಭೂಸುರನ ತೇಜಃಪುಂಜವಾದ ಮುಖವನ್ನೂ, ಕೈ-ಕಾಲುಗಳನ್ನೂ ಸರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಆತನು ವೇಷಧಾರಿಯಾಗುವ ಮಹಾಪುರುಷನಿರಬಹು ದೆಂದು ಒಡೆದು ಕಾಣಿಸುವ ಹಾಗಿತ್ತು.

ಹೀಗಿರುವ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ನೋಡಿ ಜಂಗಮ ಸಮೂಹವು:—
ಅಹಾ! ಇದುವರೆಗೂ ಈ ಕಾನನದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರ ಸುಳುವೇ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ.
ಈಗ ಮಾತ್ರ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತೀರ್ಥದ ಕಾನಡಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು
ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವನು ಆತನನ್ನು ಕೇಳಿ. ನೋಡೋಣವೆಂದು ಅನ್ನುತ್ತ
ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಕುರಿತು:—ಭೂಸುರೋತ್ತಮಾ, ನೀನು ಯಾರು? ಎಲ್ಲಿಂದ
ಬಂದೆ? ನಿನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲಿರುವ ತೀರ್ಥದ ಕಾನಡಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೊ
ಯ್ಯುವೆ? ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

ಆ ಮಾತಿಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು:—‘ಮಹನೀಯರೇ, ನಾನೊಬ್ಬ ಬಡ
ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು. ಕಾಶಿಯಿಂದ ಬಂದೆನು ರಾಮಲಿಂಗನ ಅಭಿಷೇಕಕ್ಕಾಗಿ
ಭಾಗೀರಥಿಯ ತೀರ್ಥವನ್ನು ತಂದಿರುವೆನು. ಪೂಜೆಯ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ
ಈ ತೀರ್ಥವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಈಗ ನನ್ನಿಂದ
ಆಗುವ ಕೆಲಸವಾದರೂ ಏನಿದೆ? ಬೇಗನೆ ಹೇಳಿರಿ’ ಎಂದು ಅಂದನು.

ಜಂಗಮ ಸಮೂಹವು:—ಬ್ರಾಹ್ಮಣಶ್ರೇಷ್ಠಾ, ನೀವು ಒಬ್ಬ ಪಂಚಾ
ನನ ವಂಶದ ಮಹಾತ್ಮನನ್ನು ಭವಿ ಎಂದು ಹೊರಗೆ ದೂಡಿದವಾದ ಕಾರಣ
ನಮ್ಮ ಲಿಂಗಗಳು ಇಲ್ಲದ ಹಾಗಾಗಿ ಈಗ ಮೂರು ದಿವಸ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ
ಉಪವಾಸ ಸಾಯುತ್ತಿರುವೆವು. ಶಿವಕುತನಾದ ವೀರೇಶ್ವರನು ಸಹ ಪೂಜಾ
ರಿಯ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಆ ಮಾನೇಶನೇ ಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಕೊಡುವನೆಂದು
ಹೇಳಿದನು. ಆತನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಆ ಮಹಾತ್ಮನು ಎಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದರೂ
ಸಿಗಲೊಲ್ಲನು. ನೀನು ಕಂಡಿದ್ದರೆ ಹೇಳು. ನೀನಿಗೆ ರಾಮಲಿಂಗನು ಕಲ್ಯಾಣ
ಮಾಡುವನು, ಎಂದರು

ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು:—ಅಯ್ಯೋ! ಪಾಪ-ಪಾಪ!! ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟಿರಿ!!!
ನಾನು ಬರುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದ ಹಿಂದೆ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪಂಚಾ
ನನ ತರುಣನನ್ನು ಕಂಡೆನು. ನೀವು ಹೇಳುವ ಗುರುತಿನ ಮೇಲೆ ನೋಡ
ಲಾಗಿ, ನಿಮ್ಮ ಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿದ ಮಹಿಮನು ಆತನೇ
ಆಗಿರಬಹುದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಬೇಗನೇ ಈ ಶೀಳುದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು
ಕೊಂಡು ಹೋಗಿರಿ. ಆತನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಸಿಗುವನು, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿ ಜಂಗಮ: ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಭೈರ್ಯ ಬಂದಂತಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತೋರಿಸಿದ ತಿಳುವುದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು. ತುಸ ದೂರ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಮಾವಿನ ಮರಗಳ ಗುಂಪು ಕಾಣಿಸಲು, ಮೌನೇಶನು ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬಹುದೆಂದು ತರ್ಕಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಶೋಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದರು.

ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಎಂಟು ವರ್ಷದ ಬಾಲಕನು ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಿ:—ಓಹೋ! ಗಣ:ಮೂಹವೇ, ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಈ ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೇಕೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವಿರಿ? ನಿಮ್ಮ ಮುಖಗಳು ಇಷ್ಟೇಕೆ ಕಳೆಗುಂದಿರುವವು? ನಾನು ಬಾಲಕನೆಂದು ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡದೆ ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಸನದ ಕಾರಣವನ್ನು ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿರಿ. ಕೈಲಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವೆನು, ಎಂದನು.

ಜಂಗಮಸಮೂಹವು—ತಮ್ಮಾ, ನೀನು ಬಾಲಕನು. ನಿನ್ನೊಡನೆ ನಮ್ಮ ಸಂಕಟವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ತಿರುವ ಬಗೆಯಾದರೂ ಹೇಗೆ? ನಮ್ಮ ಗೊಡವೆಯು ನಿನಗೇತಕ್ಕೆ? ಸುಮ್ಮನೆ ನಿನ್ನ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಹೋಗು, ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಬಾಲಕನು:—ಗಣಸಮೂಹವೇ, ನಾನು ಹುಡುಗನಾದರೂ ನನ್ನೊಡೆಯನಾದ ಮೌನೇಶನು ಸರ್ವಜ್ಞನಾಗಿರುವನು. ಆತನ ದಯೆಯಿಂದಲೇ ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಸನವನ್ನು ನಿವಾರಣಮಾಡುವೆನು. ಸಂದೇಹ ಮಾಡದೆ ನಿಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಬೇಗನೆ ಹೇಳಿರಿ, ಎಂದನು.

ಗಣ:ಮೂಹವು: ಅಹಾ! ಈ ಬಾಲಕನು ಮೌನೇಶನು ತನ್ನೊಡೆಯನೆಂದು ಹೇಳುವ ಕಾರಣ ಆ ಮಾನಗುರುವಿನ ಶಿಷ್ಯನೇ ಇವನಾಗಿರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಹುಡುಗನ ಕೂಡ ನಡೆವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿಬಿಡೋಣವೆಂದು ಬಾಲಕನನ್ನು ಕುರಿತು:—ತಮ್ಮಾ, ಪರ್ವತಪುನಿಂಬ ಈ ಸದ್ಭಕ್ತನು ರಾಜೋಪಾಯಿ ಎರಭದ್ರದೇವರ ಜಾತ್ರೆಗೆ ಕುಟುಂಬಸಹಿತವಾಗಿ ಬಂದು, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜಂಗಮರಿಗೆ ಅನ್ನ ಸಂತರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸಂಕಲ್ಪವುಳ್ಳವನಾಗಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿ ಕಡೆತಂದಿದ್ದನು. ನಾವು ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆಗೆ ಕುಳಿತ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಿಶ್ವಬ್ರಹ್ಮವರ್ಷದ ಮಹಾತ್ಮನು ನಾನೂ ಜಂಗಮನೆಂದು ಒಳಗೆ ಬರಲು, ನಾವು ಭವಿ, ಎಂದು ಹೊರಗೆ

ಮಾಡಿದವಾದ್ದರಿಂದ ಆತನು—ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಭವಿಗಳಾಗಿರಿ, ಎಂದು ಶಪಿಸಿ ಹೊಂಟು ಹೋದನು. ಕೂಡಲೆ ನಮ್ಮ ಲಿಂಗಗಳು ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿರುವವು. ನೀನು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವದಾದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಶುರುವಾದ ಮೌನೇಶನನ್ನು ತೋರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸು, ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

ಆದನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಾಲಕನು:—ಜಂಗಮ ಸಮೂಹವೇ, ಮೊದಲು ಭವಿ ಎಂದು ಹೊರಗೆ ಮಾಡಿದವರೂ ನೀವೇ; ಈಗ ಲಿಂಗದ ಸಲುವಾಗಿ, ಆತನನ್ನು ಹುಡುಕುವವರೂ ನೀವೇ. ಅಂದಮೇಲೆ ಭವಿಯಾದ ನನ್ನ ಗುರುವು ನಿಮ್ಮ ಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಕೊಡುವನು? ಇದು ಹಾಗಿರಲಿ. ನಿರೂಪನೂ, ನಿರ್ಗುಣನೂ, ನಿರಾಮಯನೂ, ನಿತ್ಯಾನಂದನೂ ಆದ ಪರ ಬ್ರಹ್ಮನೇ ಸಗುಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ವಿಶ್ವಕರ್ಮನೆನಿಸಿ ಲೀಲೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಅವುಗಳ ಪಾಲನೆಗಾಗಿ ಶಿವ-ವಿಷ್ಣು-ಬ್ರಹ್ಮ-ಇಂದ್ರ-ಸೂರ್ಯರೆಂಬ ಪಂಚ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಪಂಚಮುಖಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿದನು. ಆ ಪಂಚಬ್ರಹ್ಮರೇ ಲೋಕೋದ್ಧಾರದ ಸಲುವಾಗಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮನು-ಮಯಿ, ತ್ವಷ್ಟ-ಶಿಲ್ಪಿ-ವಿಶ್ವಜ್ಞರೆಂಬ ಪಂಚಾಚಾರ್ಯರಾಗಿ ಅವತರಿಸಿ, ಕಬ್ಬಿಣ-ಕಟ್ಟಿಗೆ-ಕಂಚು-ಕಲ್ಲು-ಬಂಗಾರ ಇವುಗಳಿಂದ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೂ, ಶಿವಲಿಂಗ ಮುಂತಾದ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತ, ಲೋಕಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಇಂಥ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಬ್ರಹ್ಮವಂಶದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದ ಪರಮಾತ್ಮನು ನಿಮ್ಮ ಶಿವ ಪೂಜೆಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ತಾನಾಗಿಯೇ ಬಂದಿರಲು, ಇಂಥವನನ್ನು ನೀವು ಭವಿ, ಎಂದು ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದಿರೋ ತಿಳಿಯುವಾಗಿದೆ. ಗಣಸಮೂಹವೇ, ನೀವು ಆ ಮಹಾತ್ಮನನ್ನು ಹೊರಗೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಹೇಗಾಯಿತೆಂದರೆ, ಕಾಮಧೇನುವನ್ನು ಕಾಡಾಕಳೆಂತಲೂ, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವನ್ನು ಕಡೆ ಮರವೆಂತಲೂ, ಚಿಂತಾಮಣಿಯನ್ನು ಕಾಗ್ಗಲ್ಲಿಂತಲೂ, ಅಮೃತವನ್ನು ವಿಷವೆಂತಲೂ ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಮಹಾಪರಾಧವು ನಿಮ್ಮಿಂದಲೇ ಆಗಿರಲು, ಇದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾಡುವದಾದರೂ ಏನಿದೆ? ಎಂದು ಅಂದನು..

ಜಂಗಮ ಸಮೂಹವು:—ತಮ್ಮಾ, ನೀನು ಸಣ್ಣವನಾದರೂ ಸಕಲ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಿಪುಣನಾಗಿರುವೆಯಾದ್ದರಿಂದ ನೀ ನೇ ಪುಣ್ಯಶಾಲಿಯು.

ನೀನು ಆ ಮೌನಗುರುವಿನ ಶಿಷ್ಯನಾದ್ದರಿಂದಲೇ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಪಾಂಡಿತ್ಯವು ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವದು. ಇರಲಿ. ನಾವು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಅಸರಾಧಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ಗುರುವಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಕಾಪಾಡು" ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡರು.

ಆಗ ಆ ಬಾಲಕನು:— ಅಕಟಾ! ಗಣಸಮೂಹವೇ, ನೀವು ಬಹುವದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೂ ಸಂಕಟವಾಗುತ್ತಿದೆ; ನನ್ನ ಸಂಗಡ ಬರುವಂಥವರಾಗಿರಿ. ನನ್ನ ಗುರುವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸುತ್ತೇನೆ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವನಂತೆ ನಟಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋದನು.

ಜಂಗಮ ಸಮೂಹವು ಹತಾಶವಾಗಿ:— ಆಹಾ! ಈ ಬಾಲಕನು ಎಂಥ ಮೋಸಗಾರನು? ತನ್ನ ಗುರುವನ್ನು ತೋರಿಸುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಯವಾದನು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಮೌನಗುರುವಂತೂ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂದೇನು ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ಪರ್ವತಪುನು:— ಗಣಸಮೂಹವೇ, ಮೌನನೆಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಹಿಮನಲ್ಲ. ಆತನ ಯವೆಯಾಟದಿಂದಲೇ ಸೃಷ್ಟಿ-ಸ್ಥಿತಿ-ಲಯಗಳೆಂಬ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವವು; ಮತ್ತು ಮೌನ ಶಬ್ದವು ನಿರಾಕಾರವೂ, ನಿರ್ಗುಣವೂ, ನಿಶ್ಯಬ್ದವೂ ಆಗಿರುವದು. ಪರಬ್ರಹ್ಮವೆಂದು ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಳುವರು. ವೇದಗಳು ಸಹ ಅಗೋಚರವೆಂದು ಹೇಳುವವು. ಶ್ರೀ ರುದ್ರನು ದಕ್ಷಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು, ಆ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾ ದೋಷವು ಭಯಂಕರ ರೂಪದಿಂದ ಶಂಕರನನ್ನು ಬಾಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿತು. ಅದರ ನಿವಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಮವತ್ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮೌನವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿ ಆ ಮೌನರೂಪ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನೇ ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ, ಆ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡನು. ಅದರಂತೆ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳು ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾ ದೋಷವು ಬಂದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೌನಪರಮಾತ್ಮನನ್ನೇ ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ದೋಷ ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಬ್ರಹ್ಮ ಋಷಿಗಳಾಗಲಿ, ದೇವಋಷಿಗಳಾಗಲಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೌನ ವೃತ್ತಿಯನ್ನೇ ಧರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ದೃಢವಾದ ಮೌನವೃತ್ತಿಯೇ ಅವರ

ಇಷ್ಟದೈವತನಾಗಿ ಮನೋಭೀಷ್ಮೆಯನ್ನು ಕೊಡುವದು; ಕಾರಣ ಅಂಥ ಸದ್ಗುಣವಾದ ಮೌನ ಸಮಾತ್ಮನೇ ನಮ್ಮ ದೃಢವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ರೂಪಿನಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವನು. ಮೊದಲು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿ ಬಂದು ಶೀಳ ಹಾದಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದಾತನೂ, ಪುನಃ ಬಾಲಕನಾಗಿ ಬಂದು ಸಚ್ಚಾಸ್ತ್ರವ ಸಾರವನ್ನು ಹೇಳಿ, ಈಗ ಅದೃಶ್ಯನಾದವನೂ ಆತನೇ ಆಗಿರುವ ನೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದಿ, ಬರುತ್ತಿರುವ ಭಗವಂತನನ್ನು ಅರಿಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಆತನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಅತಿವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ದೊರೆಯುವನು ಇದಕ್ಕೊಂದು ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನು ದೇಳುವೆನು ಕೇಳಿರಿ. ಒಂದು ದಿನ ಪ್ರಭುದೇವರು ಬಸವೇಶ್ವರನ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದ ಸತ್ತ ಕರುವನ್ನು ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಡದ ಗಡಿಗೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಕೀವೂ, ಮತ್ತರಕ್ತವೂ ಸೋರುತ್ತಿರುವ ಗಾಯಗಳುಳ್ಳ ದೇಹದಿಂದ ಕೂಡಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದನು.

ಆಗ ಆತನು ಮತ್ತಾವ ಓಣಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗದೆ ಸತ್ಯನಿಧಿ ನಾದ ಬಸವೇಶ್ವರನ ಅರಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತನು. ದ್ವಾರಪಾಲಕರು ಆತನನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಕೈಯೊಳಗಿರುವ ಕೋಲಿನಿಂದ ಚನ್ನಾಗಿ ಹೊಡೆದರು. ಆ ಪೆಟ್ಟು ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬಸವೇಶ್ವರನಿಗೆ ತಗಲಿ ಬಾಸಾಳುಗಳೇಳಲು, ಆತನು ಇದೇ ನೆಮ್ಮ ಬೆರಗಾಗಿ ಕೈಯೊಳಿರುವ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ನೋಡಲು, ಪ್ರಭುವು ಕಾಣಿಸಿದನು. ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಬಸವೇಶ್ವರನು ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಮಾಯಗಾರನಾದ ಪ್ರಭುವಿನ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ದೀರ್ಘದಂಡ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು, ಬಸವೇಶ್ವರನ ಮೈಯೆಲ್ಲವೂ ಕೀವು-ರಕ್ತಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಹೋಯಿತು. ಹಾಗಾದರೂ ಆ ಭಕ್ತಶ್ರೇಷ್ಠನು ಪ್ರಭುವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ ಒಳಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸಿಂಹಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಪಾದಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಆತನ ಪತ್ನಿಯಾದ ನೀಲಾಂಬಿಕೆಯು ತನ್ನ ಪೀಠಾಂಬರದ ಸೆಡಗಿನಿಂದ ಪ್ರಭುವಿನ

ಗಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಿಯುವ ಕೀವು-ರಕ್ತಗಳನ್ನು ಒರೆಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ನೋಡಿರಿ. ಸದ್ಗುರುವಿನ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸದ್ಭಕ್ತರೇ ಬಲ್ಲರಲ್ಲದೆ ಅಜ್ಞರೇನು ಬಲ್ಲರು? ಆ ನಿರ್ಮಲ ಮನಸ್ಸಿನ ದಂಪತಿಗಳು ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಭುವಿನ ಪಾದ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವದನ್ನು ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಜಂಗಮ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು: ಬಸವೇಶ್ವರನು ಎಂಥ ಹುಚ್ಚನು! ಭವಿಯಾದ ಈ ಘನರೋಗಿ ಎನ್ನು ತಂದು ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಶಿವನೆಂದು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಈತ ಬರಬರುತ್ತ ಬಹು ಅನಾಚಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದನು. ಇನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇವನ ಹತ್ತರ ಇರುವದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ಅನ್ನುತ್ತ ಪ್ರಭುವಿನ ದೇಹದ ದುರ್ವಾಸನೆಗೆ ಹೇಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಹೋದರು ಕೂಡಲೆ ಅವರ ಲಿಂಗಗಳು ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿ ಭವಿಗಳಾಗಿ ಹೋದರು.

ಆಗ ಜಂಗಮ ಸಮೂಹವು ಹೆದರಿ ತಿರುಗಿ ಬಂದು ಪ್ರಭುವಿನ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಿಗೆರಗಿ—ಮಹಾಪ್ರಭೋ, ನಾವು ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಮನ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಮಾತಾಡಿ ಭವಿಗಳಾಗಿ ಹೋದೆವು. ನೀನು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯದೆ ಕ್ಷಮಿಸಿ ಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉದ್ಧರಿಸು! ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡರು. ಪ್ರಭುವು ಅಂತಃಕರಣದಿಂದ ತನ್ನ ಹತ್ತರ ರಾಶಿಯಂತಿರುವ ಅವರ ಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಜಂಗಮ ಸಮೂಹಕ್ಕೂ, ಬಸವೇಶ್ವರನಿಗೂ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿದನು.

ಗಣಪಮೂಹವೇ, ಚಾಂಡಲನ ವೇಷದಿಂದ ಬಂದ ಪ್ರಭುವಿನ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕಾದರೆ ಬಸವೇಶ್ವರನಂಥ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ನಮಗೆ ಹೇಗೆ ಬರಬೇಕು? ಆದಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಮನಸದ್ಗುರುವು ಶ್ರೇಷ್ಠ ವರ್ಣದವನಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದನು. ಆದರೂ ನಾವು ಆತನನ್ನು ಗುರ್ತು ಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಎಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು? ಎಂದು ಉಸುರ್ಗರೆಯುತ್ತ ಕುಳಿತನು.

ಆಪ್ತರಲ್ಲಿ ಆಕಾಶವು - 'ಗಣಪಮೂಹವೇ, ಮೊದಲು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿ ತೀರ್ಥವ ಕಾವಡಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬಂದವನೂ, ಪುನಃ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಂಶದ ಬಾಲಕನಾಗಿ ಬಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥವನ್ನು ಹೇಳಿದವನೂ

ಆ ಮೌನ ಗುರುವೇ ಆಗಿದ್ದನು. ನೀವು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಆತನನ್ನು ತಿಳಿಯದೇ ಹೋದಿರಿ. ಈಗ ಮಾತ್ರ ಆ ಪರಮ ಗುರುವು ನಿಜ ರೂಪದಿಂದ ಪ್ರಕಟನಾಗುವನು. ಆತನ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳನ್ನು ಮೊರೆ ಹೊಕ್ಕು ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಸನವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿತು.

ಆಗ ಎಲ್ಲರೂ ಪರಮಾರ್ಥ್ಯದಿಂದ ನಭೋವಚನವು ಎಂದಿಗೂ ಸುಳ್ಳಾಗಲಾರದು. ಗುರುದರ್ಶನವು ನಮಗೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಆಗುವದು. ಎಂದು ಮಾತಾಡುತ್ತಿರಲು,

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವಯಂಭುವಾದ ಮೌನೇಶನು ಎಲ್ಲರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟನಾಗಿ ನಗುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದನು. ಆಗ ಗಣಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಜೀವನ ಬಂದಂತಾಗಿ ಗುರುಪಾದಾರವಿಂದಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ—ಪರಮಾತ್ಮಾ, ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಅರಿಯದೆ ಭವಿ ಎಂದು ಹೊರಗೆ ದೂಡಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಭವಿಗಳಾಗಿ ಮಹಾ ಸಂಕಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದೆವು. ಸದ್ಗುರೋ, ನಮ್ಮ ಅಪರಾಧವು ಎಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಕ್ಷಮಿಸಿ ನಮ್ಮ ಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರಕ್ಷಿಸು, ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡರು. ಪರ್ವತಪುನಂತೂ ಮೌನೇಶನನ್ನು ಕಂಡಾಕ್ಷಣವೇ ಆನಂದಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಆತನ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು:—ಜಗದ್ರಕ್ಷಕಾ, ನೀನೇ ಹೀಗೆ ನಿರ್ದಯನಾದರೆ ಭಕ್ತರ ಕಾರ್ಯವು ಪೂರ್ಣವಾಗುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? ದಯವಿಟ್ಟು ಇವರ ಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾವಾಡು. ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು.

ಮೌನೇಶನು:—ಅಜ್ಞಾ, ನಿನ್ನ ಕಾರ್ಯವು ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಬೇಕೆಂತಲೇ ನಾನು ಬಂದಿದ್ದೆನಲ್ಲದೆ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ನಾನೆಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಯನಾಗಿರುವೆನು? ಇವರ ಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವೆನೇ ಹೇಗೆ? ಇವರ ಲಿಂಗಗಳು ಇವರ ಹತ್ತಿರವೇ ಇರುವವು. ಬೇಕಾದರೆ ವಸ್ತ್ರ-ಕರಡಿಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ನೋಡಲಿ, ಎಂದನು.

ಪರ್ವತಪುನು ಗುರುಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಅರಿತವನಾದ್ದರಿಂದ ಜಂಗಮ ಸಮೂಹವನ್ನು ಕುರಿತು:—ಗಣಸಮೂಹವೇ, ಇನ್ನು ಯಾವ ಚಿಂತೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಡಿರಿ ಗುರುನಾಥ್ಯವು ಎಂದಿಗೂ ಸುಳ್ಳಾಗಲಾರದು. ನಿಮ್ಮ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ನೋಡಿರಿ, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಜಂಗಮಸಮೂ

ಹವು ಪರ್ವತಪ್ಪನ ಮಾತಿನಂತೆ ವಸ್ತ್ರ-ಕಂಠಿಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ನೋಡಲು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಎಲ್ಲರ ಲಿಂಗಗಳೂ ಇದ್ದವು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಗಣಸಮೂಹವು ಬೆರಗಾಗಿ—ಈತನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರಮೇಶ್ವರನೇ ನಿಜವೆಂದು ಪುನಃ ಆತನ ಚರಣಗಳಿಗೆರೆಗಿದರು.

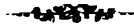
ಪರ್ವತಪ್ಪನು ಮೌನೇಶನನ್ನು ಕುರಿತು—ಸದ್ಗುರೋ, ನೀನೇ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಜ್ಞರಾದ ನಾವು ಉಳಿಯುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? ಇರಲಿ. ನೀನು ಈ ಜಂಗಮ ಸಮೂಹದೊಡನೆ ದಯಮಾಡಿಸಿ ಈ ಸೇವಕನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡು, ಎಂದು ಮೌನೇಶನನ್ನೂ, ಜಂಗಮ ಸಮೂಹವನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೋಡಲು, ಮೌನೇಶನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಮೂರು ದಿವಸದ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಅಡಿಗೆಯು ಸ್ವಲ್ಪಾದರೂ ಕೆಡದೆ, ಈಗ ಮಾಡಿದ ಬಿಸಿಯಾದ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನದಂತೆ ಘನುಘನುಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಸ್ವಲ್ಪಾದರೂ ಹಸಿವೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸಂತೋಷದಿಂದಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಪರ್ವತಪ್ಪನೂ, ಗಣ ಸಮೂಹವೂ ಅಶ್ಚರ್ಯಭರಿತರಾಗಿ ಮೌನಗುರುವನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ಪರ್ವತಪ್ಪನು ಗುರುಕರುಣದಿಂದ ಜಂಗಮ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನದಿಂದ ತೃಪ್ತಿಗೊಳಿಸಿ, ದಕ್ಷಿಣೆ-ತಾಂಬೂಲಾದಿಗಳಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದನು. ಗಣಸಮೂಹವು ಮೌನಗುರುವಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಆತನಿಂದ ಅಶೀರ್ವಾದ ಹೊಂದಿ ತಮ್ಮ-ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿತು. ಪರ್ವತಪ್ಪನು ಜಾತ್ರೆಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡ. ಮೌನೇಶನನ್ನೂ, ತನ್ನ ಪರಿವಾರವನ್ನೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಗೋನಾಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ರಾಜೋಟಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ಮೌನೇಶನ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ, ಅತಿ ಸೌಖ್ಯ ದಿಂದಿದ್ದನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಐದನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಶ್ರೀ ಮೌನಗುರು ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ||

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ||

ಆರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

—ಶ್ರೀ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯ ತೋರಿಸಿದ್ದು.—

ಪವಿತ್ರವಾಗಿಯೂ ಪುಣ್ಯಪ್ರದವಾಗಿಯೂ, ದರ್ಶನ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಪಾಪರಾಶಿಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡತಕ್ಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಶ್ರೀ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರವೇ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ್ದೆಂದು ಹೆಸರುಗೊಂಡಿರುವದು. ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ದೇವಾಧಿದೇವನಾದ ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವನೇ ವಿಷ್ಣು-ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ, ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ನೆಲೆಸಿರುವನೆಂದು ಪುರಾಣ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿರುವದು; ಮತ್ತು ಆ ಮಹಾತ್ಮನ ಜಟಾಮುಕುಟದಲ್ಲಿ ಶುಶೋಭಿತಳಾದ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾದೇವಿಯೇ ಭಾಗೀರಥಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಆ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ, ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಕೊಂಡವರ ಪಾಪಸಮೂಹವು ನಾಶವಾಗಿ ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದೆಂದು ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು; ಇದಲ್ಲದೆ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅನ್ನದಾನ, ದ್ರವ್ಯದಾನ, ಗೋದಾನ, ಭೂದಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಸಾಲೋಕ್ಯ, ಸಾಮೋಕ್ಯ, ಸಾರೂಕ್ಯ, ಸಾಯುಜ್ಯಗಳೆಂಬ ಚತುರ್ವಿಧ ಪದವಿಗಳು ದೊರೆಯುವವಾದ್ದರಿಂದ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಭೂಕೈಲಾಸವೆಂದು ಹೆಸರು ಬಿದ್ದಿರುವದು. ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಮೋಕ್ಷವಾಗುವದೆಂಬದಕ್ಕೆ ಬಲಗವಿ ಮೇಲಾಗಿ ಪ್ರಾಣ ಬಿಡುವದೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವದು; ಅದಕಾರಣದಿಂದ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಪುಣ್ಯಸ್ಥಲವೆಂತಲೂ, ಪವಿತ್ರಸ್ಥಲವೆಂತಲೂ, ಅನ್ನುತ್ತಿರುವರು.

ಇಂಥ ಸುಕ್ಷೇತ್ರವೆನಿಸಿದ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತದೀಕ್ಷಿತನೆಂಬ ಶ್ರೀಮಂತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೊಬ್ಬನು ಸತಿ ಸಹಿತವಾಗಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅತನು ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ದೇವರ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ನೂರುಸಾವಿರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ

ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸಂಕಲ್ಪವುಳ್ಳವನಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ತರಿಸಿ ಅಡಿಗೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಆಮಂತ್ರಣ ಕೊಟ್ಟನು. ಶ್ರೀಮಂತರ ಮನೆಯ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಬರದಿರುವವರಾರು? ದೀಕ್ಷಿತರ ಆಮಂತ್ರಣದಿಂದ ಹಾ ಹಾ ಅನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಸಮೂಹವು ಒಟ್ಟಿಗೂಡಿತು. ಅಡಿಗೆಯು ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ದೇವರ ಪೂಜೆಯಾಗಿ ಸೈವೇದ್ಯಸಮರ್ಪಣ ಕಾರ್ಯವು ಪೂರ್ಣವಾಯಿತು ಆಗ ಎಲ್ಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ಹೋಳಿಗೆ ಪಾಯಸ ಅನ್ನು ಕೋರಬಂದಿ ಪಲ್ಲೆ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಸಾಮಗ್ರ್ಯಗಳನ್ನು ಬಡಿಸಿದರು. ಇನ್ನು ಏಕೋವಿಷ್ಟು ಬಿಡುವ ಸಮಯ, ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ದರಿದ್ರನಾದ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಭೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಆತನು ಅಲ್ಲಿ ಹರಿದಿರುವ ಮಾಸಿದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನುಟ್ಟಿದ್ದನು; ತಲೆಗೂದಲು ಜಡೆ ಗಟ್ಟಿ ಹೋಗಿದ್ದವಾದ್ದರಿಂದ ಅವು ಎಂದೂ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನೇ ಕಂಡಿಲ್ಲವೆನ್ನುವಹಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು. ದೇಹವು ದುರ್ವಾಸನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿ ಹೋಗಿತ್ತಾದ ಕಾರಣ ಬಹು ದಿವಸ ಸ್ನಾನವನ್ನೇ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಡೆದು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನ ಯಜ್ಞೋಪವೀತವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಂಟಿನದಿತ್ತು. ಅವನು ತನ್ನ ಕೆಂಡದಂತಿರುವ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಜನರನ್ನು ಹುಳು-ಹುಳು ನೋಡುತ್ತಿರುವದರಿಂದಲೂ, ತನ್ನ ಜ್ವಕ್ಕಿ ತಾನೇ ನಡುಗುತ್ತಿರುವದರಿಂದಲೂ, ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತೀರ ಹುಚ್ಚನಿರುವನೆಂದು ಒಡೆದು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಇಷ್ಟು ದರಿದ್ರಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಆತನ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ತಂಬಿಗೆ-ಪಂಚಪಾತ್ರೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಫಳಫಳಾಯ ಮಾನವಾಗಿ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವು.

ಹೀಗಿರುವ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅಸಹ್ಯಪಟ್ಟರಲ್ಲದೇ ನಮ್ಮ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಇವನೇಕೆ ಬಂದಿರುವನೆಂದು ಅಂದರು. ಅವ ಲ್ಲೊಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು - ಏನಯ್ಯಾ, ನೀನು ಯಾರ.? ಇಲ್ಲಿಗೆ ಯಾತಕ್ಕೆ ಬಂದೆ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಆ ಮಾತಿಗೆ ಆ ದರಿದ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು: - ನಾನೊಬ್ಬ ಬಡ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ದೀಕ್ಷಿತರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸುತರಸಣೆ ಮಾಡಿಸುವರೆಂಬದನ್ನು ಕೇಳಿ, ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಬಂದೆನು, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಆದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೆಲವರು:—ಭೇ! ಭೇ! ಇವನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರಲಾಗಿ ಶೂದ್ರನ ಹಾಗಿರುವನು; ಇಂಥವನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಭೋಜನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅರ್ಹನಲ್ಲವೆಂದು ಅಂದರು.

ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು:—ಛೂ! ಛೂ! ಇವನ ದೇಹದ ದುರ್ಗಂಧವನ್ನೂ, ಇವನು ಉಟ್ಟಿರುವ ಮಲಿನವಾದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೆಂದು ಊರೂ ಅನ್ನಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇವನನ್ನು ಹತ್ತರ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಭೋಜನ ಮಾಡಿದರೆ ಓಕರಿಕೆ ಹುಟ್ಟುವದೇ ಸರಿ! ಕಾರಣ ಈ ಕುರೂಪಿಯು ನಮ್ಮ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಕೆಲವರು:—ಎಂಥವನೇ ಇರಲಿ. ಊಟದ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸದೆ ಕಳಿಸಿದ್ದಾದರೆ ಮಹಾ ದೋಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವದು. ಅವನು ಅಪವಿತ್ರನಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನೇನು ಮಾಡುವನು? ತನ್ನ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ತಾನು ಭೋಜನ ಮಾಡುವನು. ಇದಲ್ಲವೆ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಗುರುಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕನಿಷ್ಠಗಳನ್ನು ನೋಡಬಾರದೆಂದು ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವಿರುವದು, ಎಂದು ಅಂದರು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮೂಹದ ಈ ಗದ್ದಲವನ್ನು ನೋಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೃವಾದ ದೀಕ್ಷಿತರು:—‘ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮೂಹವೇ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಂದರೆ ಪವಿತ್ರರೇ ಇರಲಿ, ಅಪವಿತ್ರರೇ ಇರಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ನನಗೆ ನಾರಾಯಣಸ್ವರೂಪರೇ ಆಗಿರುವರು. ಆದಕಾರಣ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೆಂದು ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಈತನನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸದೆ ಕಳಿಸಿದ್ದಾದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಅಪಮಾನ ಮಾಡಿದ ದೋಷಕ್ಕೆ ಭಾಗಿಗಳಾಗುವೆವಲ್ಲದೆ, ಜಗದ್ವ್ಯಾಪಕನಾದ ನಾರಾಯಣನ ಅಪಮಾನ ಮಾಡಿದಂತಾಗಿ ರಾರವ ನರಕದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಕೊಳೆಯಬೇಕಾದೀತು. ಕಾರಣ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ದಯವಿಟ್ಟು ಈತನಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಭೋಜನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಈ ಸಂತರ್ಪಣೆಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಫಲಗೊಳಿಸಿರಿ.’ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಆ ಮಾತಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಸಮ್ಮತಿಸಿದರು, ಆತನಿಗೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಎಲೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ವೃಷ್ಟಾನ್ನವನ್ನು ಬಡಿಸಿ, ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಭೋಜನವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಹುಚ್ಚು

ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಂತೂ ತನ್ನ ಎಲೆಯೊಳಗೆ ಬಡಿಸಿದ ಹೋಳಿಗೆ, ಪಾಯಸ, ಅನ್ನ ಕೋಸುಂಬರಿ, ಪಲ್ಲೆ ಮುಂತಾದವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕಲೆಸುತ್ತಲೂ, ಜನರನ್ನು ಹುಳು-ಹುಳಿ ನೋಡುತ್ತಲೂ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ತುತ್ತನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಅರ್ಧ ನುಂುತ್ತಲೂ, ಅರ್ಧ ಸೂರೆಮಾಡುತ್ತಲೂ ಹೋಳಿಗೆ ಗಳನ್ನು ಬಡಿಸಿರಿ, ದೊನ್ನೆಗಳ ತುಂಬ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಹಾಕಿರಿ, ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದನು.

ಆತನ ಈ ಅಕ್ರಮವನ್ನು ನೋಡಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು:—ಇವನೆಂಥ ಹೇಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು? ಇಂಥವನನ್ನು ನಾವು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ತುತ್ತು ತಿಂದರೆ ಎರಡು ತುತ್ತು ಕೆಡಿಸುವನಲ್ಲದೆ, ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬಡಿಸಿ ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತಲೇ ಇರುವನು. ಇವನ ಪರಿಯನ್ನು ಕೇಳುವನೇ ಬಲ್ಲನು. ಇವನು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವನೆಂದು ಬಡಿಸದೇ ಬಿಟ್ಟರೆ, ನಮಗೆ ದೋಷ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದು; ಕಾರಣ ಇವನು ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನವನ್ನು ಬಡಿಸಿ ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು.

ಊಟಕ್ಕೆ ಬಡಿಸುವವರು ಹೋಳಿಗೆಯ ಮೆದೆಗಳನ್ನೂ, ದೊನ್ನೆಗಳ ತುಂಬ ತುಪ್ಪವನ್ನೂ ಬಡಿಸಿ:—ಸಾವಕಾಶ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬುವವರೆಗೂ ಭೋಜನ ಮಾಡು, ಎಂದು ಅನ್ನಲು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ನಗುತ್ತ:—‘ನಾರಾಯಣನು ನಮಗೆ ಕ್ಷೇಮವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲಿ’ ಎಂದು ಎಲೆಯೊಳಗೆ ಬಡಿಸಿದ ಹೋಳಿಗೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಉಂಡು, ಮತ್ತೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿರಿ, ಎಂದು ಅಂದನು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಲ್ಲರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟು ಇವನು ಎಷ್ಟು ಉಣ್ಣುವನೋ ನೋಡಿಯೇ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಎಲೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ, ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೋಳಿಗೆಯ ಮೆದೆಗಳನ್ನು ತಂದು ಬಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾದರೂ ಹೋಳಿಗೆ ತರುವದರೊಳಗಾಗಿ ತುಪ್ಪವನ್ನೂ ತುಪ್ಪ ತರುವದರೊಳಗಾಗಿ ಹೋಳಿಗೆಯನ್ನೂ ಉಣ್ಣುತ್ತಿದ್ದನು. ಕೋಸುಂಬರಿ ಪಲ್ಲೆಗಳನ್ನಂತೂ ಎರಡೂ ಕೈಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಭುಂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಊಟಕ್ಕೆ ಬಡಿಸುವವರು ಬಡಿಸಿ ಬಡಿಸಿ ಬೇಸತ್ತು ಹೋದರು. ಮಾಡಿರುವ ಹೋಳಿಗೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ತೀರಿಹೋದವು, ಪಾಯಸವೂ ಆಯಿತು; ಸಾರಿನ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಬರಿದಾಗಿ ಹೋದವು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಮತ್ತೂ ತೆಗೆದು

ಕೊಂಡು ಬನ್ನಿರಿ, ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತಲೇ ಇದ್ದನು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಲ್ಲರೂ ಆ ಹುಚ್ಚ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಊಟವನ್ನು ನೋಡಿ ಬೆರಗಾಗಿ ಅರ್ಧ ಊಟಕ್ಕೇ ಎದ್ದು ಕೈತೊಳೆಕೊಂಡರು. ದೀಕ್ಷಿತರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಸತ್ಕಾರ್ಯವು ಸಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆಗ ಆ ದರಿದ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತಾನೂ ಎದ್ದು, ಕೈ ತೊಳೆದು ಮುಸುರೆ ಕೈಯಿಂದಲೇ ದೀಕ್ಷಿತರನ್ನು ಕುರಿತು:—ದೀಕ್ಷಿತರೇ, ಇದೆಂಥ ಸಂತರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದಿರಿ? ಪಾಪ! ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಮೊದಲು ಬಡಿಸಿದ ಹೋಳಿಗೆಯ ಏನು? ಹೋಳಿಗೆಗಳನ್ನು ಬಡಿಸಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯು ಹೇಗಾಗಬೇಕು? ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಉತ್ತಮ ಫಲವಾದರೂ ಹೇಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕು? ಎಂದು ನಗುತ್ತಿದ್ದನು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಅವನ ಹಾಸ್ಯದ ಮಾತಿಗೆ ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದು:—‘ಎಲೋ ಹುಚ್ಚನೇ, ನಿನಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾತುಗಳೇತಕ್ಕೆ? ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾದವನು ಸ್ವಚ್ಛ ರೀತಿಯಿಂದಿರಬೇಕು; ಹಾಗಾದರೆ ಅಚ್ಚುತನ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗುವನು.’ ನೀನು ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಕಚ್ಚಿ ಕಚ್ಚಿ ಸೂರೆ ಮಾಡಿದ ಮುಸುರೆಯನ್ನು ಯಾರು ತೆಗೆಯಬೇಕು? ನೀನೇ ನಿನ್ನ ಊಟದ ಎಲೆಯನ್ನೂ, ಇಲ್ಲಿ ಚಲ್ಲಿರುವ ಮುಸುರೆಯನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಗೋಮಯವನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಕೋಗು’ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಆ ಮಾತಿಗೆ ದರಿದ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು:—ಓಹೋ! ಹುಚ್ಚನು ಊಟ ಮಾಡಿದ ಎಲೆಯನ್ನು ಜಾಣರಾದ ನೀವು ತೆಗೆಯುವದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಗುಡಿಯೊಳಗಿನ ಲಕ್ಷ್ಮೀ-ನಾರಾಯಣರು ತೆಗೆಯುವರು, ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತ ದೇವರ ಕಡೆಗೆ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿ:—ಹೇ ಜಗಜ್ಜಾಲಕರಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣರುಗಳಿರಾ, ನಾನು ಭೋಜನ ಮಾಡಿದ ಎಲೆಯನ್ನು ಆಚಾರಶೀಲರಾದ ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ತೆಗೆಯುವದಿಲ್ಲವಂತೆ ಆದಕಾರಣ ದಂಸತಿಗಳಾದ ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಬಂದು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿರಿ. ಭಾಗೀರಥಿಯು ಗೋಮಯ ಹಚ್ಚಲಿ, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಶಾಲಿಗ್ರಾಮ ಶಿಲೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿತ ಮೂರ್ತಿಗಳಾದ ಆ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ-ನಾರಾಯಣರು ಪರಿಮಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಚಂದನ-ಕಸ್ತೂರಿ-ಸಚ್ಚ

ಕರ್ಪೂರ-ಶ್ರೀಗಂಧ-ಅಕ್ಷತೆಗಳಿಂದಲೂ, ತುಲಸಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮುಂತಾದ ಹೂ ಮಾಲೆಗಳಿಂದಲೂ, ರತ್ನ ಖಚಿತವಾದ ಆಭರಣಗಳಿಂದಲೂ ಭೂಷಿತರಾಗಿ ಗರ್ಭ ಗುಡಿಯೊಳಗಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ದರಿದ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಉಂಡ ಎಲೆಯನ್ನೂ ಕೆಳಗೆ ಚಲ್ಲಿರುವ ಮುಸುರೆಯನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರು. ಭಾಗೀರಥಿಯು ಸಕಲಾಭರಣಗಳಿಂದ ಝಗಝಗಿಸುತ್ತ ನಿಜರೂಪಿನಿಂದ ಪ್ರಕಟಳಾಗಿ ಗೋಮಯವನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ನೀರನ್ನು ಹಾಕಿದಳು; ಮತ್ತು ಆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ-ನಾರಾಯಣ ಭಾಗೀರಥಿಯರು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಚರಣ ಕಮಲಗಳಿಗೆ ಎರಗಿ:— ಪಂಮಾತ್ಮಾ, ನಿನ್ನ ಮಾಯಾ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಪಾಮರರು ಅರಿಯುವದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಹಾವಕ್ಕನ ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತಿಯೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಮೌನರೂಪ ಧರಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿರುವದು. ಸದ್ಭಕ್ತರ ಸಲುವಾಗಿ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪನಾದ ನೀನು ಯಾವ ಯಾವ ರೂಪಿನಿಂದ ಅವತರಿಸುತ್ತಿರುವೆಯೋ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಅಪಾರ ಮಹಿಮನಾದ ಮೌನಲಿಂಗಾ, ಇಂದಿನ ದಿವಸ ನೀನು ದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಕೃತಾರ್ಥರಾದೆವು, ಎಂದು ಪುನಃ ಪುನಃ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಗುಡಿಯೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಮೂರ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಧರಿಸಿದರು.

ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ನೋಡಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಲ್ಲರೂ ಹೌಹಾರಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಅನಂತರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸಮೂಹವು ನಡುಗುತ್ತ:—ಅಕಟಾ! ಮೌನೇಶ್ವರನು ಮಹಾಮಹಿಮನೆಂತಲೂ, ದೇವಾಂಶನೆಂತಲೂ ಕೇಳಿದ್ದೆವಲ್ಲದೆ, ಆತನ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಧನ್ಯರಾಗಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ನಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಆ ಘನಮಹಿಮನು ದರಿದ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿ ಬಂದು, ಮಾಡಿದ ಅಡಿಗೆಯೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅಮಾನುಷ ಕೃತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೂ ಆ ಸದ್ಗುರುವನ್ನು ಗುರಿಸದಾದೆವು. ನಾವು ಎಂಥ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು? ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತ ಆತನ ಪಾದಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು,

ಹುಚ್ಚ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದ ಮೌನೇಶನು ಅವರಿಗೆ ಸಿಗದಂತೆ ದೀಕ್ಷಿತರನ್ನು ಕುರಿತು:—ದೀಕ್ಷಿತರೇ, ನಿಮಗೆ ಶ್ರೀಪತಿಯು ಕ್ಷೇಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡಲಿ' ಎಂದು ಹರಸುತ್ತ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನ ದೇವಾಲಯದ ಕಡೆಗೆ ನಡೆದನು.

‘ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮಾಹವು:—ಅಹಾ! ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿವಲ್ಲ? ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತ ಆತನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ನಡೆಯಿತು. ಆಗ ಸದ್ಗುರುವಾದ ಮೌನೇಶನು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನ ಗುಡಿಯೊಳಗೆ ಹೊಕ್ಕು ಲಿಂಗದ ಹತ್ತರ ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿ ಹೋದನು!

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಲ್ಲರೂ ಚಿಂತೆಗೊಳಗಾಗಿ:—ದೇವಾಧಿದೇವಾ! ನಮಗೆ ಹುಚ್ಚನ ಹಾಗೆ ತೋರಿ ನಿನ್ನ ನಿಜರೂಪವನ್ನು ಕಾಣಿಸದಂತೆ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋದೆಯಾ? ಎಂದು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಹಿಂತಿರುಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿದರೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಆರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣವು

ಶ್ರೀ ಗುರು ಮೌನ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ||

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ||

ಏಳನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

—ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳಿಗೂ ಪರ್ವತಪ್ಪನಿಗೂ ಮೋಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು—

ಶ್ರೀ ಮೌನೇಶನು ಕಾಶಿ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರಲು, ಇತ್ತ ಗೋನಾಲದಲ್ಲಿ ಮೌನೇಶನ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಗನು ಇಲ್ಲದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ, ಊಟದ ವೇಳೆಯಾದರೂ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಪರ್ವತಪ್ಪನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಲು ಅಲ್ಲಿಯೂ ಮೌನೇಶನಿರದ್ದರಿಂದ ಊರನ್ನೆಲ್ಲ ತಿರುತಿರುಗಿ ಹುಡುಕಿದರು; ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಎಡ-ಬಲದ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರು; ಅಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಪರಸ್ಥಳದಿಂದ ಬರಹೋಗುವ ಜನರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿದರು ಆದರೂ ಪತ್ತೆ ಹತ್ತಲಿಲ್ಲ. ಆಗಂತೂ ಅವರಿಗೆ ಆಕಾಶವೇ

ಕಳಚಿಬಿದ್ದಂತಾಗಿ, ಕುಳಿತರೂ ಮೌನೇಶ, ನಿಂತರೂ ಮೌನೇಶ, ಮಲಗಿದರೂ ಮೌನೇಶನೆಂದು ಬಡಬಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದರು. ಮೌನಲಿಂಗನ ದಯೆಯಿಂದ ಸಕಲ ಸಂಪತ್ತು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದೆಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ರುಚಿಸದೇ ಹೋಯಿತು. ಎಲ್ಲ ವಿಷಯವು ಹಾಗಿರಲಿ, ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಭೋಜನವನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಉಪವಾಸ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರಂತೆ ಪರ್ವತಪು-ಮೇನಕಾದೇವಿಯರಾದರೂ ಮೌನೇಶನಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ವ್ಯಸನಭರಿತರಾಗಿ:- ಪರಮ ದಯಾಳುವಾದ ಮೌನೇಶಾ, ನೀನು ನಮಗೆ ದರುಶನ ಕೊಡದೇ ಮರೆಯಾಗುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಅನಾಥ ರಕ್ಷಕನಾದ ನೀನಿಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ನೀನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಈ ಸಂಪತ್ತಿನ ಉಪಭೋಗವಾದರೂ ಹೇಗೆ ಸುಖರೂಪವಾದೀತು? ವಿಷಕೂಡಿದ ಅಶನದಂತೆಯೂ, ಅ ರ ಣ್ಯ ದ ಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಚಂದ್ರನ ಬೆಳಕಿನಂತೆಯೂ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿರುವದು, ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು; ಮತ್ತು ಪರ್ವತಪುನು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಹಾವಪುನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮೌನೇಶನ ವಿಷಯವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನಲ್ಲದೆ, ಹಾವಕ್ಕನಿಗೂ-ಹಾವಪುನಿಗೂ ಸಮಾಧಾನವ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಹಾವಕ್ಕನು ಪರ್ವತಪುನನ್ನು ಕುರಿತು:- ಕಕ್ಕಾ, ಮೌನೇಶನು ನಿನ್ನ ಕೂಡ ರಾಜೋಪೇಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಬಂದ ಮರುದಿವಸವೇ ಹೋದವನು ಇದುವರೆಗೂ ಬರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ! ಆತನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿರಬಹುದು?

ಪರ್ವತಪುನು:- ಹಾವಕ್ಕಾ, ಆತನು ಇಂಥ ಸ್ಥಳಕ್ಕೇ ಹೋಗಿರುವನು, ಇಂಥ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವನು ಎಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳಬೇಕು? ಮೌನೇಶನು ಮನುಷ್ಯ ಮಾತ್ರದವನಾದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬಹುದು; ಆದರೆ ಜಗನ್ನಿಯಾಮಕನಾದ ಆತನನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವದು ಎಂಥವರಿಂದಲೂ ಆಗದು.

ಹಾವಕ್ಕ:- ಕಕ್ಕಾ, ನನ್ನ ಅಕ್ಕರದ ಮಗನಾದ ಮೌನೇಶನು ಮನೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವೇ ಇಲ್ಲ; ಇದು ಹಾಗಿರಲಿ. ಈ ದೇಹವು ಸಹ ನನಗೆ ಬೇಡಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ.

ಪರ್ವತಪು:- ತಂಗೀ, ನನಗಾದರೂ ನಿನ್ನಂತೆಯೇ ಆಗಿದೆ; ಮಾಡಬೇಕೇನು? ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದ ಪ್ರಾಣಿಗಳೆಲ್ಲ ಪರಮೇಶ್ವರನ

ಮಾಯೆಗೆ ವಶವಾಗಿ ಪ್ರಾರಬ್ಧ ಕರ್ಮವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಯೇ ತೀರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇರಲಿ. ಆ ದಯಾಘನನು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗುವನು? ಭಕ್ತರನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದೇ ಬರುವನು. ನಾವು ಮಾತ್ರ ಒಂದೇ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಆತನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದರಾಯಿತು.

ಹಾವಕ್ಕು:—ಇದರಂತೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಪುಪ್ತವ್ಯಾಸೋಹವೆಂಬ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕು ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿರುವ ನನಗೆ ಅದು ದೃಢವಾಗಿ ಉಳಿಯದೆ ಆ ಮೌನಲಿಂಗನ ಮುಖವನ್ನು ಯಾವಾಗ ನೋಡುವೆನೆಂಬ ಆತುರವೇ ನೆಲೆಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವದು.

ಪರ್ವತಪ್ಪು:—ಮಗಳೇ, ಅದು ಎಂಥವರಿಗಾದರೂ ಇದ್ದದ್ದೇ; ಅದರೂ ಸುಜ್ಞಾನಿಗಳಾದವರು ಪುತ್ರ, ಮಿತ್ರ, ಕಳತ್ರಾದಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯಗೊಟ್ಟರೆ ನಿಜ ಮೋಕ್ಷವು ಹೇಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಬೇಕು?

ಹಾವಕ್ಕು:—ಕಕ್ಕಾ, ಆ ನನ್ನ ಮೋಹದ ಪುತ್ರನಾದ ಮಾನೇಶನೇ ಮೋಕ್ಷಕರ್ತನೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವೆನಾದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಆತನನ್ನು ಮರೆಯುವದಾದರೂ ಹೇಗೆ?

ಪರ್ವತಪ್ಪು:—ತಂಗೀ, ನಿನ್ನ ಮಾತು ಸತ್ಯವಾದದ್ದಿದ್ದರೂ ನಿನ್ನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಂತರವುಂಟು; ಅದೇನೆಂದರೆ, ನೀನು ಆ ಮಾನೇಶನನ್ನು ಪುತ್ರನೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಹೇಗೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವೆಯೋ ಹಾಗೆ ಆತನನ್ನು ಮೃತ್ಯುಂಜಯನೆಂದು ಚಿಂತಿಸು; ಅಂದರೆ ಆ ಭಕ್ತವತ್ಸಲನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ದರ್ಶನಕೊಡುವನು. ಇದನ್ನೇನು ನೀನು ಅರಿಯದವಳಲ್ಲ. ಆ ನಿತ್ಯ ತೃಪ್ತನ ತಾಯಿಯೇ ನೀನಾದ್ದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಲು ಕಾರಣವಿಲ್ಲ.

ಹಾವಕ್ಕು:—ಕಕ್ಕಾ, ನಿನ್ನ ಸದ್ವೋಧಿ ಎಂಬ ಅಮೃತಸೇವನೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಚಿಂತೆ ಎಂಬ ಹಸಿವೆಯು ನಿವಾರಣವಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಆ ಮಾನೇಶನನ್ನು ಮೃತ್ಯುಂಜಯನೆಂತಲೇ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರುವೆನು; ಆತನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಲಿ.

ಪರ್ವತಪ್ಪು:—ಆ ಕರುಣಾಸಾಗರನು ಏನಾದರೂ ಯಾಕೆ ಮಾಡುವನು? ನಂಬಿದ ಭಕ್ತರನ್ನು ಭವಸಮುದ್ರದಿಂದ ದಾಟಿಸಿ, ನಿಜ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಟ್ಟೀಕೊಡುವನು.

హీగే ఇబ్బర సంభాషణగళు ముగిద మేలీ పవతప్పను తన్న మనగే హోగళు, ఇత్త హావక్కనూ, హావప్పనూ మౌనలింగనన్న ధ్యానిసుత్త కేలవు దిగళన్న కళేదరు.

ఒందు దిన హావప్పను హేడతియన్న కుతు:—ప్రియే, మౌనలింగన ముఖవన్న నోడదే నన్న మనస్సు శాంతి హోంద లారదు, ఆతను ఎందు దర్శన కౌడువనో తిళియదాగిదే. నిన్న సద్భక్తియ ఫలదెంద ఆ జగజ్జనకను మగనాద్దరింద నన్న ఆనందకే నేలీయే ఇల్లదాగిత్తు; ఈగ మాత్ర ఈ దేహవే బేడాగి హోగిదే.

హావక్క:—ప్రాణమనోహర, నిమ్మ ఆధాంగినియాద నన గాదరూ అదే రీతియూగిదే. ఇరలి. కక్కనాద పవతప్పను హేళిద సద్బోధియన్న మరెతిరా హేగే? నావు మగనేందు హంబలిసుత్తిరువ ఆ మౌనేశనన్న జగద్వ్యాపియాద భగవంత నేందు ధ్యానిసోణ; అందరే ఇందిల్ల నాళి ఆతను బందే బరువను.

హావప్ప:—ప్రియే, నిను ఎనే హేళు; ఆ నన్న బాలకనాద మౌనేశను నాళిన దివస ననగే దర్శన కౌట్టిరే ఒక్కేదాయిత; ఇల్లవాదరీ నాను నిర్భయవాగి ఈ దేహత్మాగ మాడువేను.

హావక్క:—పతియు హిడిద శన్మాగవన్న అనుసరిసి నడి యువదే సతీయళ కర్తవ్యవాగిరువదు. అంథ సతీయరిగే సద్గతి యాగువదేందు శాస్త్రవచనవూ ఇరువదు. అదు కారణ తావు నాళిన దివస మౌనేశను బరదిద్దరే దేహత్మాగ మాడువేవేందు హేళిదంత నానాదరూ తమ్మ సంగడలే దేహత్మాగ మాడువేను ఇదే నన్న దృఢ నిర్భయవు.

హీగే ఇబ్బరూ మాతాడి అందిన రాత్రియన్న కళేదు, బీళ గాగుత్తలే ఎద్దు పాతర్వాధిగళన్న ముగిసికొండు, మౌనేశన మార్గ నిరీక్షణే మాడుత్తరు. మధ్యాహ్న కాలవు పాప్తియాగళు, ఇబ్బరూ స్నానమాడి మడివత్తగళన్న ధరిసి, పూజా సామగ్రిగళన్న

ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮೌನಲಿಂಗನ ಗುಡಿಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಆ ನಿರ್ಮಲಮನಸ್ಸಿನ ದಂಪತಿಗಳು ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆದಿಲಿಂಗನಿಗೆ ಜಲ, ಗಂಧಾಕ್ಷತೆ, ಪುಷ್ಪ, ಧೂಪ, ದೀಪ, ನೈವೇದ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ, ಎದ್ದು ನಿಂತು ಕೈಜೋಡಿಸಿ:— ಕೃಪಾನಿಧೇ, ಇದೇ ನಿನ್ನ ಕಡೆಯ ಪೂಜೆಯು. ನೀನು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅನಾಥರಾದ ನಮಗೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಮಗನಾಗುವೆನೆಂದು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದಂತೆ ಪುತ್ರರೂಪದಿಂದ ಅವತರಿಸಿ ಆತ್ಯಂತ ಸುಖವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಮೃತ್ಯುಂಜಯಾ, ಈಗ ನೀನು ನಮಗೆ ಕಾಣಿಸದಂತೆ ಎತ್ತರವೋಗಿರುವೆಯೋ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಹಗಲಿರಲು ಪೂರ್ಣ ಚಂದ್ರನಂತಿರುವ ನಿನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಿದ್ದ ನಾವು, ನೀನಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಚಿಂತಾಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಿರುವೆವು. ಮೌನಲಿಂಗಾ, ನೀನು ಮಾತ್ರ ಈ ದಿನ ದರ್ಶನ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ಚರಣ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಈ ದೇಹವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಬಿಡುವೆವು, ಎಂದು ಪುನಃ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದರು. ನೋಡಿರಿ. ಭಕ್ತರ ಸಲುವಾಗಿ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕನಿಕರವಿರುವದು? ಇನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇವರ ದೃಢನಿಶ್ಚಯದಲ್ಲಿ ಅಂತರವಾಗಲಾರದೆಂದು ಆದಿಲಿಂಗನು ತನ್ನ ಬಲಭಾಗದ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಬಳಬಳನೆ ಸುರಿಸಿದನು.

ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ದಂಪತಿಗಳು:—‘ಪರಮಾತ್ಮಾ, ನೀನು ಪ್ರಸಾದರೂಪದಿಂದ ಹೇಳಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮನುಷ್ಯ ಶಾಂತವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಮೌನರೂಪವನ್ನು ತೋರಿಸು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವೆವು.’ ಎಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಿಡ್ಡವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಸಿದ್ಧರಾಗಲು,

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕಾಶಿ ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಮೌನೇಶನು ಆದಿಲಿಂಗನ ಅಲಯದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಕಟನಾಗಿ:—‘ಅವ್ವಾ, ನಿರ್ಮಲವಾದ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮಲಿನ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಬುದ್ಧಿಯು ಏನುಕೆ ಹುಟ್ಟಿತು? ಅವ್ವಾ, ನಿನಗಾದರೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವೇ? ಸುಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ನೀವೇ ಪುತ್ರನೋಹವೆಂಬ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದರೆ, ಅಜ್ಞಾನಿಗಳ ಪಾಡೇನು? ಸಾಕು-ಸಾಕು! ನಿಮ್ಮ ಈ ಅನುಚಿತ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರಿ.’ ಎಂದು ನುಡಿದನು.

ಆಗ ಆ ದಂಪತಿಗಳಿಗಾದ ಅನಂದವನ್ನು ಹೇಳಲಾಸಲ್ಲ! ಅವರು ತಮ್ಮ ಎದುರಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಮೌನೇಶನನ್ನು ನೋಡಿ ಅನಂವಾಶ್ರುಗಳು ಉದುರುತ್ತಿರಲು, ಜಗದ್ವಾಪಿಯಾದ ತಮ್ಮ ಮಗನನ್ನು ಬಿಗಿದಪ್ಪಿ ಕಪೋಲಗಳನ್ನು ಚುಂಬಿಸುತ್ತ:—ಮೌನೇಶಾ, ನೆನಸಿದವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನೆಲಿಸಿರುವ ನಿನ್ನ ಘನಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಅರಿಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ನಮಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರಬೇಕು? ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತ ಅತ್ಯಾನಂದದಿಂದ ಆದಿಲಿಂಗನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಮಗನನ್ನು ಸಂಗಡ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸುಖದಿಂದ ಭೋಜನ ಮಾಡಿದರು.

ಇತ್ತ ಪರ್ವತಪುನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ:—‘ಸದ್ಗುರುವಾದ ಮೌನೇಶನು ಇದುವರೆಗೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನನಗಂತೂ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯಕಾಲವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡ ದ್ರವ್ಯದಂತೆಯೂ, ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಗಡಿಗೆಯಂತೆಯೂ, ನೀರ ಮೇಲಿನ ಗುರುಳಿಯಂತೆಯೂ ಈ ದೇಹವು ಆಸ್ಥಿರವಾದದ್ದು. ಅದುಕಾರಣ ಆ ದಯಾಘನನನ್ನು ಎಂದು ಕಂಡೇನು?’

ಹೀಗೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವ ಪರ್ವತಪುನ ಹತ್ತರವೇ ಮೌನೇಶನು ಬಂದು ನಿಂತು:—ಅಜ್ಜಾ, ಕ್ಷೇಮವೇ? ಎಂದು ನುಡಿದನು. ಪರ್ವತಪುನ ಮೌನೇಶನನ್ನು ಕಂಡಾಕ್ಷಣವೇ ಅನಂದಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ, ಆತನನ್ನು ಬಿಗಿದಪ್ಪಿಕೊಂಡು:—ಸದ್ಗುರೋ, ನಿನ್ನ ಚರಣದಾಶೀರ್ವಾದದಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ಕ್ಷೇಮವಿದ್ದು, ನೀನು ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿದ್ದೊಂದು ಮಾತ್ರ ಅಕ್ಷೇಮವಾಗಿರುವದು. ಆದರೂ ದಯಾಘನನಾದ ನೀನು ಈ ಸೇವಕನ ಮೇಲಣ ಮಮತೆಯಿಂದ ಪುನರ್ದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟಿರದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಕೃತಾರ್ಥನಾದೆನಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಜನ್ಮವೇ ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತು, ಎಂದು ಅನ್ನುಲು.

ಮೌನೇಶನು:—‘ಅಜ್ಜಾ, ತಾನೇ ತಾನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ನಾನು ನೀನೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನೇಕೆ ಮಾಡುವೆ? ಆತನು ಹೋಗುವವನೂ ಅಲ್ಲ, ಬರುವವನೂ ಅಲ್ಲ. ಸಾವು-ಹುಟ್ಟುಗಳಂತೂ ಆತನಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆತನು ಜಗದ್ವ್ಯಾಪಕನಾಗಿರುವನು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿದ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಕೂರಿತು: — ನೀನಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅಕ್ಷೇಮವಾಗಿರುವದೆಂದು ಹೇಳುವದು ಯೋಗ್ಯವೇ? ನಿನ್ನಂತೆಯೇ ನನ್ನ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು

ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನೇ ಬಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಅವರ ಈ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೂ, ಭಕ್ತಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ನಿನ್ನ ದರ್ಶನ ತಕ್ಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಪುನಃ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆನು' ಎಂದು ಆದಿಲಿಂಗನ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿ ಪರ್ವತಪ್ಪನನ್ನು ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸಿ, ಮನೆಗೆ ಬಂದನು.

ಶ್ರೀ ಮೌನೇಶ್ವರನು ಗೋನಾಲದಲ್ಲಿರುವದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಗುಂಪು-ಗುಂಪಾಗಿ ಬಂದು ಆತನ ವರ್ತನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೃತಾರ್ಥರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಪರಸ್ಪರದಿಂದಲೂ ಸಹ ಭಕ್ತ ಜನರ ಸಮೂಹವು ದರ್ಶನಾರ್ಥೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು; ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ ಪರಮಾತ್ಮನ ನಿವಾಸಸ್ಥಳವಾದ ಗೋನಾಲವು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದು ಹೆಸರಾಗಿ ಹೋಯಿತು.

ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಕ್ರಮಿಸಲು ಒಂದು ದಿನ ಹಾವಪ್ಪನು ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕ ರಿತು:- ಪ್ರಿಯೇ, ನಮಗೆ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯಕಾಲವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಎಷ್ಟುದಿನವಿದ್ದರೂ ಇಷ್ಟೇ ಸುಖವಲ್ಲವೇ? ಮೌನೇಶನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವನೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಿಲ್ಲ. ಗಾಳಿ ಬಂದಾಗಲೇ ತೂರಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಹಿರಿಯರ ವಾಕ್ಯದಂತೆ ಮೌನೇಶನು ಮನೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಲೇ ನಾವು ನಿಜ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಳಿಕೊಂಡು ಹುಡುಕಹತ್ತಿದರೆ ಸಿಕ್ಕಲಾರದು. ಯಾಕೆ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಹೇಗಿದೆ?

ಹಾವಕ್ಕು—ಪ್ರಿಯಕರಾ, ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಹೇಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳುವದಾದರೂ ಯಾಕೆ? ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದದ್ದು ನನಗೂ ಸಮ್ಮತವೇ ಆಗಿರುವದು. ಈ ದೇಹವು ಅಸ್ಥಿರವಾದದ್ದೆಂದು ಈ ಸೇವಕಳಿಗೆ ತಿಳಿದೇ ಇರುವದು. ದೇವರ ದೇವನು ಹತ್ತರವಿದ್ದಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಬಿಡೋಣ; ಆತನು ನಮ್ಮ ಇಹಲೋಕದ ಯಾತ್ರಿಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಮೋಕ್ಷ ಸುಖವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡಲಿ.

ಈ ವೇರಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ದಿನ ಮೌನೇಶನನ್ನು ದ್ವೇಶಿಸಿ:—ಮಾನಲಿಂಗಾ, ನಮಗೆ ಭೂಲೋಕದ ಸುಖವು ಸಾಕಾಗಿರುವದು. ಅದಕಾರಣ ನಿಜ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉದ್ಧರಿಸು!

ಮೌನೇಶ:—ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳೇ, ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ನಿಮ್ಮ ಹಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ದಿವಸ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿರುವಹಾಗೆ ಬರೆದಿರುವನು; ಆತನು ಬರೆದ ಆಯುಷ್ಯವು ಪೂರ್ಣವಾಗದೆ ನಿಮಗೇಕೆ ಸಾಕಾಯಿತು?

ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು:—ಮೌನಲಿಂಗಾ, ಅದು ಎಷ್ಟಿದ್ದರೂ ನಮಗೆ ಬೇಡ! ಆ ವಿರಂಚಿಯು ಬರೆದ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಅಳಿಸಿ, ಕೈವಲ್ಯ ಪದವಿಯನ್ನು ಕರುಣಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವದಂತಲೇ ಹೀಗೆ ಕೇಳುವೆವು.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳುವ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳ ದೃಢನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಮೌನೇಶನು ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಗೋಡೆಗೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಅವರ ಹಣೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಳಿಸಿ, ಜೀವನ್ಮುಕ್ತರಾಗಿರಿ, ಎಂದು ಅಂದನು. ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಪ್ರಾಣ ಹೋಗಿ, ಶವಗಳು ಕುಳಿತವು. ಮೌನೇಶನು ಅವರ ಗೋಣುಗಳಿಗೆ ಗೂಟಗಳನ್ನಾಣಿಸಿ, ಸ್ವಮತಸ್ಥರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ:—ಮಹನೀ ಮರೇ, ನಮ್ಮ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು ಅಸ್ಥಿರವಾದ ನರವೇಹಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಪರಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ್ದಾರೆ; ಕಾರಣ ಅವರ ದೇಹಗಳಿಗೆ ಅಗ್ನಿ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಬರಬೇಕೆಂದು ಕರೆದನು.

ನೋಡಿರಿ! ಮೌನೇಶನು ದೇವಾಂಶನಿಹುವನೆಂಬುವವನನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಅರಿತಿದ್ದರೂ, ಮದಾಂಧರಾದ ಆ ಜಾತಿಬಾಂಧವರು ಬರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಮೌನೇಶನನ್ನು ಕಳಿಸಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ:—ಮೌನೇಶನು ಮಹಾ ಮಹಿಮನೆಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಹೊಂದಿರುವನು. ನಾವು ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳ ಅಗ್ನಿ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡುವನೋ ನೋಡಿ ಬಿಡೋಣ ಹೀಗೆ ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವವನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟರು.

ಇತ್ತ ಸ್ಮಶಾನದಲ್ಲಿ ಪರ್ವತಪ್ಪನು ಗಂಧದ ಕಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೇರಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಒಟ್ಟಿಸಿ, ಚಿತೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿಸಿದನು. ಮೌನೇಶನ ತನ್ನ ಜಾತಿಬಾಂಧವರ ಕೃತಕತನವನ್ನು ತಿಳಿದು ಶವಗಳ ಹತ್ತರ ಬಂದು:—ನೀವು ಸ್ಮಶಾನದವರೆಗೂ ನನ್ನ ಸಂಗಡ ನಡೆದು ಬಂದು ನಿಮಗೆ ಪರ್ವತಪ್ಪನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿರುವ ಆಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿರಿ, ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದನು.

జగజ్జాలకనాద ఆ మానగురువు హిగ్గి అందాక్షణవేగ, ఆ శవగళు మేలెక్కిద్దు నడిదు హోగి శృశానదల్లిరువ గంధద కట్టిగే గళ ఆశనద మేలే కుళతవు. ఆగ మానేశను అగ్నియన్ను హొత్తి పలు, అదు ప్రజ్వలిసి అవర దేహగళన్న భస్మమాడి బిట్టితు! ఆదన్ను నోడిది ఎల్ల జనరు ఆశ్చర్యభరితరాగి:—అహా! మానేశను సాక్షాత్ పరమేశ్వరనల్లదే మనుష్యనల్లవేందు ఆతన జరణార ఎందగళిగే నమస్కరిసి ధన్యరాదరు. స్వజాతి బాంధవరంతూ ఆతన కృతియన్ను నోడి హౌహారి:—అకటా! నావు మానేశన మహిమేయన్ను అరితిద్దరూ, ఆతన తందే-తాయిగళ అగ్ని సంస్కారకే హోగి దిద్దద్దు మహాపరాధవాయికేందు మానేశన పాదగళ మేలే బిడ్డు:—సద్గురూ, మూర్ఖరాద నమ్మ తప్పుగళన్ను క్షమిసి కాపాడు, ఎందు బేడికొండరు.

మానేశను:—అదద్దాగి హోయితు. ముందాదరూ నివు ఒక్కే రితియింద నడిదరే, ఇహ-పరగళల్లి కీర్తికొందువిరి, ఎందు బోధిసి, తందే-తాయిగళ అంత్యకర్మవన్న నేరవేరిసి, గోనాలదల్లిరువ ఎల్ల జనరన్నూ మృశ్వాన్నదింద తృప్తిపడిసిదను.

అనంతర మానేశ్వరను పర్వతస్థన హత్తర బందు:—అజ్ఞా, ఇల్లియ నమ్మ కేలశవు పూర్ణవాయితు. ఇన్న నమగే ఎల్లదరూ సంచరిపలికే అప్పణేయన్ను కొడు.

పర్వతస్థ:—జగద్గురూ, నిను పూర్వదల్లి ననగే హేళి దంతే నిజ మోక్షవన్ను కొడేదే. నిన్న కార్మువు హేగే పూర్ణ వాగిదే?

మానేశ:—అజ్ఞా, బడతనవు బేసరవాదంతే, విశ్వయవు బేసరవాగువదిల్లి. ఇన్న కేలవు దివశ లుపభోగిసు

పర్వతస్థ:—పరమాత్మా, ననగింతలూ వయస్సినల్లి బహళే టిక్కువరాగియూ, నన్న పరమ మిత్రరాగియూ ఇద్ద హావప్సనూ, హావక్సనూ ఈ క్షణిక శుభవాద సంసారకే అపహృపట్టు, స్థిర

ಮೋಕ್ಷವೆಂಬ ನಿನ್ನ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಲು, ನಾನು ಅರೆಗಳಿಗೆಯಾದರೂ ಇಲ್ಲಿರಲಾರೆನು. ಬೇಗನೆ ಆ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕೈವಲ್ಯಪದವಿಯನ್ನು ನನಗೂ ಕರುಣಿಸು.

ಮೌನೇಶ:-—ಆಜ್ಞಾ, ಈ ಮಾತು ದೃಢನಿಶ್ಚಯವಿದ್ದರೆ ಹೇಳು; ಯಾಕಂದರೆ ಐಶ್ವರ್ಯದ ಅಶೇ ಎಂಬ ಅಂಕುರವು ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಜಗ್ಗಲೇ ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡುವದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀನು ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ದ್ವರಾ ಐಶ್ವರ್ಯದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶವಾಗದಿದ್ದ ನೀನು ಪುನಃ ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಈ ಸಂಸಾರಸುಖಕ್ಕೆ ಶರಣು ಹೊಡೆದು, ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ತಪಸ್ಸುಮಾಡುವರು. ಅಂಥವರಿಗೂ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಚಿತ್ತ ಚಾಂಚಲ್ಯವಾಗುತ್ತಿರುವದು. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಸಕಲ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಕೂಡಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಂಸಾರಿಗಳಿಗೆ ಅದರ ಅಭಿಲಾಷೆಯು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು ದುರ್ಲಭವೋ ಸುಲಭವೋ ನೀನೇ ತಿಳಿದು ನೋಡು.

ಪರ್ವತಪು:-—ಗುರುವರ್ಯಾ, ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ನೀನು ಹೇಳುವದು ನಿಜವು; ಆದರೆ ಜಗಜ್ಜಾಲಕನಾದ ನೀನು ಕುಣಿಸಿದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಕುಣಿಯುವವಲ್ಲವೆ, ಸೂತ್ರಧಾರಕನಾದ ನಿನ್ನ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವವು? ನಿನ್ನ ಮಾಯಾನಟಣೆಯನ್ನು ಸಾಕು ಮಾಡು! ಕಾಮಧೇನುವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಕಾಡಾಕಳನ್ನು ಯಾರು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡಾರು? ಅದರಂತೆ ಮೋಕ್ಷ ಕರ್ತೃವಾದ ನಿನ್ನ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವ ಸ್ಥಿರಸುಖವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಅಸ್ಥಿರವಾದ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರು ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲದೆ ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಸೇರುವರು? ಈ ಸೇವಕನ ಮೇಲೆ ದಯವಿಟ್ಟು ನಿನ್ನ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಪಾವನ ಮಾಡು.

ಈ ಮೇರೆಗೆ ದೈನ್ಯಭಾವದಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಭಕ್ತಾಗ್ರಣಿಯಾದ ಪರ್ವತಪುನನ್ನು ನೋಡಿ ಮೌನೇಶನು:-—ಆಜ್ಞಾ, ಇಹಲೋಕದ ಸುಖವು ನಿನಗೆ ಸಾಕಾದಂತೆ ನಿನ್ನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯ ಮಗೂ ಸಾಕಾಗಿದೆಯೇ?

ಮೇನಕಾದೇವಿ—ಪರಮಾತ್ಮಾ, ಪತಿಯ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ನಡೆಯುವದೇ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವಾದ ಕಾರಣ ಅವರ ಸಂಗಡ ನನ್ನನ್ನೂ ನಿನ್ನ ಪಾದ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಪಾಡು, ಎಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಳು.

ಮೌನೇಶನು, ಈ ದಂಪತಿಗಳ ಒಂದೇ ಭಾವವನ್ನು ಕಂಡು ಸಂತಸ ಪಟ್ಟು, ತನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಂತೆ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಗೋಡೆಗೆ ಕೂಡಿಸಿ, ಜೀವನ್ಮುಕ್ತರಾಗಿರೆಂದು ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿ, ಅವರ ಹಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಳಿಸಿಬಿಟ್ಟನು. ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಪರ್ವತಪ್ಪ-ಮೇನಕಾದೇವಿ ಯರ ಪ್ರಾಣವು ಹೊರಟು ಹೋಗಿ ಶರೀರಗಳು ಉಳಿದವು. ಆಗ ಮೌನೇಶನು ಪರ್ವತಪ್ಪನ ಪುತ್ರ-ಮಿತ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು—ಅಜ್ಜನಾ, ಮೇನಕಾದೇವಿಯೂ ಪರಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಮುನ್ನೇ ಯಾಕೆ ಕುಳಿತಿರುವಿರಿ? ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಿರಿ, ಎಂದು ಹೇಳಲು. ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದು ನೋಡಿ, ಇದು ಮೌನೇಶನ ಮಾಯೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು, ತದ್ಭಕ್ತ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರೇತ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಶ್ರೀ ಮೌನಗುರುವಿನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಪರಮಾತ್ಮರೈಭರಿತರಾಗಿದ್ದರೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಎಳನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಶ್ರೀ ಮೌನಗುರು ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ||

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ||

ಎಂಟನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

—ವಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ್ಯೆ ತೋರಿಸಿದ್ದು.—

ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ವಿಜಾಪುರವೆಂಬ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಮುಸಲ್ಮಾನ ಧರ್ಮದ ಬಾದಶಹನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನು ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡುವ ಮಸೀದೆ

ಗಳನ್ನು ಬಹು ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದನು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಜುಮ್ಮಾಮಸೀದೆ ಎಂಬುವದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿಯೂ, ಚೀರಣ ಕೆಲಸದಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾಗಿಯೂ, ಮನೋಹರವಾಗಿಯೂ ಇತ್ತು. ಆ ಮಸೀದಿಯಲ್ಲಿ ಸೇಖ, ಸೈಯದ, ಮೊಗಲ, ಪಠಾಣರೆಂಬ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯ ಮಸಲ್ಮಾನರು ನಿಮಾಜು ಮಾಡಲಕ್ಕಾಗಿ ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ಖಾಜೀ ಮುಲ್ಲಾ ರೆಂಬ ಗುರುಗಳು ಹುಡುಗರ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥವಾದ ಖುರಾನವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಹುಡುಗರೆಲ್ಲರೂ ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಂತೆ ಖುರಾನದ ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಭಲದಿಂದ ತಲೆ-ತಲೆ ತಾಕಲಾಡುವಂತೆ ವಲ-ವಲಿದು ಓದುತ್ತಿದ್ದರು.

ಈ ಮೇರೆಗೆ ಖುರಾನವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುವ ಗುರುಗಳ ಗದ್ದಲವೂ ಓದುತ್ತಿರುವ ಹುಡುಗರ ಗದ್ದಲವೂ ನಡೆದಿರಲು, ಆಗ ಒಬ್ಬ ಹುಚ್ಚನಾದ ಫಕೀರನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಆತನು ಕರೀಕೋರಿಯ ಅಂಗಿಯನ್ನು ತೊಟ್ಟಿದ್ದನು; ತಲೆಗೆ ಅದೇ ಜಾತಿಯ ಟೊಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದನು; ಮತ್ತು ಆ ಹುಚ್ಚನು ಒಂದು ಚರಣದಲ್ಲಿ ಪಾದರಕ್ಷೆಯನ್ನೂ. ಮತ್ತೊಂದು ಚರಣದಲ್ಲಿ ಪಾಪೋಸನ್ನೂ ಮೆಟ್ಟಿದ್ದನು. ಅವನ ಬಾಯೊಳಗಿಂದ ಜೊಲ್ಲು ಧಾರೆ ಗಟ್ಟಿ ಇಳಿಯುತ್ತಿತ್ತಲ್ಲದೆ, ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಹಲ್ಲಿರಿದು ನಗುತ್ತಿದ್ದನು.

ಹೀಗಿರುವ ಆ ಹುಚ್ಚ ಫಕೀರನು ತನ್ನ ಗಲ್ಲಗಳನ್ನು ಬಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೂ. ಹೆಜ್ಜೆ-ಹೆಜ್ಜೆಗೆ ಹಾಯ್ ಹಾಯ್! ಮೌನಧೀನ, ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತಲೂ ಮಸೀದಿಯ ಪಾವಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿ ಖಾಜಿಯ ಹತ್ತರ ಬಂದು ನಿಂತು:—ಇದೇನು ಮುಲ್ಲಾಸಾಹೇಬರೇ, ಈ ಹುಡುಗರು ಕೂಗಿ ಕೂಗಿ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಿರುವರಲ್ಲ! ಇವರಿಗೇನು ಸನ್ನಿಹಿದಿದಿಯೇ ಹೇಗೆ? ಅಕಟಾ! ಇವರು ಹೀಗೆ ಗಂಟಲು ಹರಿ ಮುವಂತೆ ಕೂಗುವದನ್ನು ನೋಡಿನನಗೆ ಬಹು ಸಂಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇರಲಿ. ಈ ಹುಡುಗರು ಓದುವದಾದರೂ ಏನು? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಮುಲ್ಲಾಸಾಹೇಬರು ಫಕೀರನನ್ನು ಕುರಿತು:—ಎಲೋ, ಅದರ ಏಷಯವು ಪಾಮರನಾದ ನಿನಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು? ಇವರು ಓದುವದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥವಾದ ಖುರಾನವಲ್ಲವೇ?

ఫకీరః—హాగాదరే అదరల్లి ఎను హేళదే?

బాజి:—అదరల్లి దేవరన్ను హోందువ మార్గవన్ను
శూచిసిదే.

ఫకీరః—ఆ మార్గవు గొత్తాగిరువ నివు దయమాడి ననగి
దేవరన్ను తోరిసువరేను?

బాజి:—దేవరన్ను తోరిసువదు నమ్మింద హ్యగాదితు?

ఫకీరః—అందమేలే గురుగళిందు నిమగి యాకే అన్న బేళు?

బాజి:—ఒళ్ళేదు, నమగంతూ దేవరన్ను తోరిసువే సామ
థ్యవు ఇరువదిల్లి. నిన్నల్లిద్దరే తోరిసు. నావు యానాగల్లి
నినే గురువేందు శేవసుత్తిరువేవు.

ఈ ప్రకార ఇట్టిగూ సంభాషణగళు నడచిరలు, ఫకీరను:—
‘బాజి సాహేబరే, నిమగి దేవరన్ను నోడదేళేంబ ఇట్టి ఇద్దరే
నన్న ఆళన్ను కళిసి కరెయిసుత్తేనే నోడిరి.’ ఎందు తన్ను బల
గాలల్లిరువ పాపొశన్ను ఆకాశక్కే తారదను. అదు రాజ.శభేయల్లి
ముల్లాసాహేబరు ఓదువ ఖురానద బళియల్లి బిద్దితు. అదన్ను
నోడి ఎల్ల జనరూ ఆర్తయభరితరాగి:—అహా! నమ్మ పవిత్ర
వాద ఈ ఖురానవన్ను ఆపవిత్ర మాడిద దుష్టను యారిరబకుదు?
ఎందు గద్దలవన్ను ఎచ్చిసిదరు. ఈ సుద్దియన్ను బాదశహను కేళి,
మహాసిట్టినింద శేవకరన్ను కరెదు:—ఎల్లే జరరే, ఈ నిజ కార్య
వన్ను మాడిద దుష్టనన్ను ఈ పట్టణదల్లేల్లా లోధిసి హిదిదు
కోండు బరువంథవరాగిరి, ఎందు కట్టిప్పణ్ మాడిదను.

ఆ క్షణవే రాజశేవకరు గుంపుగుంపాగి హోరటు పట్టణ
దల్లిరువ ఎల్ల బాజారగళల్లియూ, ఎల్ల కేరిగళల్లియూ, ఎల్ల మనే
గళల్లియూ ఎల్ల సందిగళల్లియూ హుడుకలిక్కే జత్తిదరు. అవర
ల్లోబ్బ జరను అల్లిల్లి లోధిసుత్తజుమ్మామసిదేయ జత్తర బందను.
ఆల్లి ముల్లాసాహేబరు హుడుగరన్ను ఓదిసుత్తిరలు, అవరన్ను కండు
‘అలేళుం సలాం’ ఎందు అందను.

ಮುಲ್ಲಾ ಸಾಹೇಬರು ರಾಜದೂತನನ್ನು ನೋಡಿ:—ಯಾಕೆ ಕರೀಮ. ಬಾದಶಹರು ಕಳಿಸಿದರೋ? ಅಥವಾ ನೀನೇ ಬಂದೆಯೋ? ಬಂದ ಕಾರಣ ವಾದರೂ ಏನು? ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

ರಾಜದೂತನು:—ಖಾಜೀಸಾಹೇಬ, ರಾಜ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಬು ಗಿ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಂದ ಬಂದ ಮುಲ್ಲಾ ಸಾಹೇಬರು ಮುರಾನವನ್ನು ಓದುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಒಂದು ಪಾಷೋಸು ಬಂದು ಅದರ ಸಮಾಪದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿತು; ಅದುಕಾರಣ ಬಾದಶಹರು ಅ ದುಷ್ಟನನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ ಹಿಡಿತರಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಕಟ್ಟಿವುಣೆಮಾಡಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನರನ್ನು ಕಳಿಸಿರು ವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲ ಹುಡುಕಿದರೂ ಆ ಖಾಳನು ಸಿಗಲೊಲ್ಲನು. ನೀವಾದರೂ ಕಂಡಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿರಿ, ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಆ ಮಾತಿಗೆ ಮುಲ್ಲಾ ಸಾಹೇಬರು.—ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಹುಚ್ಚನು ಬಂದು ಅಲ್ಲಾ ನನ್ನು ತೋರಿಸೆಂದು ಅನ್ನಲು, ನಾವು—ನಮ್ಮಿಂವಾಗುವದಿಲ್ಲ, ನೀನೇ ತೋರಿಸೆಂದು ಅಂದೆವು. ಆಗ ಹುಚ್ಚನು:—ಹಾಗಾದರೆ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೋಡಿರಿ, ಎಂದು ತನ್ನ ಕಾಲಲ್ಲಿರುವ ಪಾಷೋಸನ್ನು ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಹಾರಿಸಿ ದನು. ಮುಂದೇನಾಯಿತೋ ನಾವರಿಯೆವು. ಆ ಹುಚ್ಚನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವನು.

ಹೀಗೆ ಹೇಳುವ ಮುಲ್ಲಾ ಸಾಹೇಬರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಜ ಸೇವಕನು:—ಸ್ವಾಮಿ, ಆ ಹುಚ್ಚನು ಎಲ್ಲಿರುವನು ತೋರಿಸಿರಿ?

ಖಾಜೀ-ಇಗೋ, ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವನು ನೋಡೆಂದು, ಒಂದು ಮೂಲೆ ಯಲ್ಲಿ ನಗುತ್ತ ಕುಳಿತಿರುವ ಫಕೀರನನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು.

ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ರಾಜದೂತನು:—ಎಲೋ ಹುಚ್ಚನೇ. ನೀನು ಮಹೇಂದ್ರಜಾಲವನ್ನು ಬಲ್ಲಿಯಾ ಹೇಗೆ? ಬಾದಶಹನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸದೆ ಬಿಡುವದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಗಾರುಡವೆಲ್ಲ ಆತನೆದುರಿಗೆ ನಡೆಯಲಾರದು. ನಿನ್ನ ಒಂದು ಕಾಲಲ್ಲಿ ಪಾದರಕ್ಷೆಯಿದ್ದು, ಇನ್ನೊಂದು ಬರಿದಾಗಿರುವವಲ್ಲ! ಇದರ ರಕ್ಷೆಯು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು? ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳು, ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಫಕೀರ—ದೇವರನ್ನು ತೋರಿಸೆಂದು ಈ ಮುಲ್ಲಾ ಸಾಹೇಬರು ಕೇಳಿ ದ್ವರಿಂದ ಆತನನ್ನು ಕರೆಯಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾರಿಸಿರುವೆನು. ಇದು ಎರೇಗೂ ಯಾಕೋ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು, ಎಂದು ಮುಗುಳ್ಳಗೆಯಿಂದ ಮಾತಾಡಿದನು.

ಹೀಗೆ ಹೇಳುವ ಹುಚ್ಚನ ಚೇಷ್ಟೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ರಾಜ ದೂತನು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ — ಎಲೋ ದುಷ್ಟನೇ, ನೀನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಗರ್ವವು? ಬಾದ ಶಹರ ಹತ್ತರ ಬಂದು ಈ ನಿನ್ನ ಕುಚೇಷ್ಟೆಯನ್ನು ತೋರಿಸು. ಹಾಗಾದರೆ ನೀನು ಗಟ್ಟಿಗನೆಂದು ಈ ಪಟ್ಟಣದ ಜನರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವದು, ಎಂದು ಎರಡು ಪೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ಕುಳಿತಿರುವ ಫಕೀರನ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಎಳೆತಂದು ಮಸೀದಿಯ ಹೊರಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದನು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬಾದಶಹನು ಕಳಸಿದ ಎಲ್ಲ ಸೇವಕರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಮುತ್ತಿ, ಹುಚ್ಚ ಫಕೀರನ ಕೈಗಳಿಗೆ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಎಳೆದೊಯ್ದು ಬಾದ ಶಹನ ಎದುರಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಸದರಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿರುವ ಬಾದಶಹನು ಫಕೀರನನ್ನು ಕುರಿತು:— ಎಲೋ ಹುಚ್ಚನೇ, ನೀನು ಮೊಜ್ಜಿಯನ್ಯಾಕೆ ತೂರಿದೆ? ಅದು ನಮ್ಮ ಪವಿತ್ರ ಕುರಾನದ ಹತ್ತರ ಬಿದ್ದು, ಅಪವಿತ್ರ ಮಾಡಿರುವದು. ನೀನು ಫಕೀರ ನಾಗಿದ್ದು ಇಂಥ ನೀಚ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಕಾರಣವೇನು? ನಿಜವಾದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳು, ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಫಕೀರ—ಸರಕಾರ, ತಮ್ಮೆದುರಿಗೆ ನಿಜವನ್ನು ಹೇಳದೆ ಸುಳ್ಳನ್ನೇಕೆ ಹೇಳಲಿ? ಜುಮ್ರಾ ಮಸೀದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಲ್ಲಾ ಸಾಹೇಬರು ಹುಡುಗರನ್ನು ಓದಿ ಸುತ್ತಿರಲು, ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು — ನೀವು ಈ ತಮ್ಮಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವದು ಏನೆಂದು ಕೇಳಿದೆನು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು:-ಇದು ದೇವರನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವ ಖುರಾನವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ:-ಹಾಗಾದರೆ ನನಗೆ ದೇವರನ್ನು ತೋರಿಸಿರೆಂದು ಅಂದೆನು. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಲ್ಲಾ ಸಾಹೇಬರು:- ದೇವರನ್ನು ತೋರಿಸುವದು ನಮ್ಮಿಂದಾಗುವದಿಲ್ಲ. ನೀನೇ ತೋರಿಸು, ಎಂದು ಕೇಳಲು, ನಾನು ದೇವರನ್ನು ಕರೆತರಲಿಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಆಳಾದ ಪಾಪೋಪನ್ನು ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ತೂರಿದೆನು. ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನದೇನು

తప్పదే? నిరపరాధియావ నన్నన్న సుమ్మనే ఏకే కాడుత్తిరి? ఎందు నక్కను.

రాజన భయవిల్లదే హీగే నగుత్తమాతాడుత్తిరువ ఫకీరనన్న నోడి బాదశహనే సిట్టినింద—మాదరజోడా, నినగే నన్న హేదరి కేయు స్పల్టవాదరూ ఇడ్డహాగే కాణువదిల్లి. నీను యార సంగత మాతాడుత్తేనేంబ ఎచ్చరవన్నిట్టుకొండు మాతాడు.

ఫకీర—సరకార, బాదశహర కూడ మాతాడువేనేంబ అరిపు ననగిదే; ఆదరే నిజ సంగతియన్న హేళువ ననగే యార అంజికి ఎను? ఎందు పునః నక్కను

ఆగంతూ బాదశహన సిట్టి మత్తిష్టు హేట్టాగి—ఈ ఖూళ నన్నేను నోడువరి? ఇవన గవభంగవాగువ హాగే చిన్నాగి హోడి యిర్ది, ఎందు అప్పణే మాడివను.

రాజదూతరు జేరబందినింద ఒళితాగి థళిసిదరు. ఆ హోడేత వన్న తాళలారదే ఫకీరను అయ్యయ్యో! అప్పప్పా!! నన్నన్న హోడియబేడిరి. ఈ అనాథనాద ఫకీరన మేలే కృపే మాడిరి. ఎందు శంఖపుటపక్తిదను.

హీగే అళుత్తిరువ ఫకీరనన్న నోడి బాదశహన సమీపదల్లి కుళితిరువ ప్రముఖరల్లి కేలవరు:—సాకు, సాకు! ఇవను హుచ్చ నరువదరింద బుద్ధియు స్వాధీనవిల్లి, హోగలి బిట్టు బిడిరి, ఎందు అందరు.

మత్తి కేలవరు:—భీ భీ, ఇవను బతు గారుడిగనిరువనః; ఇవనన్న బిడబేడిరి. ఇన్నిష్టు హోడియిరి, ఎందు హేళిదరు.

కేలవరు:—ఎలూ హుచ్చనే, నాను మాడిద్దు అపరాధనా యితేందు బాదశహరిగే కుర్చీప మాడి హేళికొ. హాగాదరే నిన్నన్న క్షమిసి బిట్టు బిడువరు, ఎందు నుడిదరు.

ఆ మాతిగే ఫకీరను—ఎనేన్నవి? బాదశహనిగే కుర్చీప మాడి హేళికొళ్ళలిక్కే నానేను తన్ను మాడిరువేను? దేవరన్న

ಕರೆಯಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಕಳಿಸಿದ ನನ್ನ ಸೇವಕನು ಅವಸರದಿಂದ ಹೋಗುವಾಗ ಕಾಲು ತಪ್ಪಿ ಮುರಾನದ ಹತ್ತರ ಬಿದ್ದರೂ ಬಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಅನೆಯಂಥ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಣಿಯು ಸಹ ಮೃತ್ಯು ಬೀಳುವದುಂಟು; ಆದರೆ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಣಿಯಾದ ನನ್ನ ಆಳು ಬಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟೇಕೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದಿರುವದು? ಇದಲ್ಲದೆ, ಬಿದ್ದವನ ಮೇಲಿಲ್ಲದ ಸಿಟ್ಟು ಕಳಿಸಿದವನ ಮೇಲೆ ಯಾಕೆ ಬಂದಿರುವದೋ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ರಾಜರೂ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಬಹಳೇ ಧರ್ಮಸ್ಥರಿರುವಿರಿ, ಎಂದು ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಿ ನಕ್ಕನು.

ಆಗಂತೂ ಬಾದಶಹನ ಕೋಪಕ್ಕೆ ನೆಲೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತು. ಆತನು ಕಾಲಾಗ್ನಿಯಂತೆ ಸಂತಪ್ತನಾಗಿ ಈ ನೀಚನು ಫಕೀರನಾಗಿದ್ದರೂ ಪವಿತ್ರ ಮುರಾನವನ್ನು ಆಪವಿತ್ರಮಾಡಿ, ಮತ್ತೂ ಹಾಸ್ಯಮಾಡಿ ನಗುತ್ತಿರುವನು. ಈ ಮೂಳನನ್ನೇನು ನೋಡುವಿರಿ? ಇವನ ದೇಹವನ್ನು ನುಚ್ಚುನುಚ್ಚಾಗುವಂತೆ ಖಡ್ಗದಿಂದ ಕೊಚ್ಚಿ ಒಂದು ಜಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಮೇಲೆ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಬಿಡಿರಿ. ಇವನ ಮಂತ್ರವು ಎಷ್ಟಿದ್ದರೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಬಾದಶಹನಿಂದ ಇಂಥ ಕಟ್ಟಪ್ಪಣೆ ದೊರೆತ ಮೇಲೆ ಕೇಳುವದೇನು? ಕೂಡಲೆ ರಾಜದೂತರು ಒರೆಯಿಂದ ಖಡ್ಗವನ್ನು ಹಿರಿದು ಹುಚ್ಚು ಫಕೀರನನ್ನು ಕಡಿಮೆ ನುಚ್ಚು ನುಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಅವನ ಚಿನಿಖಂಡವನ್ನೂ ಅಸ್ಥಿಗಳನ್ನೂ ಒಂದು ಜಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಮೇಲೆ ಶುಭ್ರವಾದ ಅರಿವೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಬಾದಶಹನ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಇದರ ವಾಸನೆಯು ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ತಾಕಬಾರದೆಂದು ಉತ್ತಮ ಲೋಭಾನದ ಹೊಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು—ವಾಪ! ವಾಪ!! ಅನಾಥನಾದ ಹುಚ್ಚನನ್ನು ಹೀಗೆ ನುಚ್ಚುನುಚ್ಚಾಗುವಂತೆ ಕೊಚ್ಚಿಸಿ ಜಲ್ಲಿಯನ್ನು ತುಂಬಿಸಬೇಕಾದರೆ ಬಾದಶಹನು ಎಷ್ಟು ತಿಣ್ಣೆ ಹೃದಯದವನಿರುವನು? ಆ ಫಕೀರನ ತಪ್ಪನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಲೇಸಾಗುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲವೆ? ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು.

ಕೆಲವರು:-ಅವನ ಗರ್ವವೇ ಅವನನ್ನು ತಿಂದಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಮಾಡುವದೇನು? ಎಂದು ಅವರು. ಹೀಗೆ ಫಕೀರನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಜನರು ಮನಬಂದ ಹಾಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ

ಫಕೀರನ ಕೊಲೆಯಾದ ಸುದ್ದಿಯೇ ಸುದ್ದಿಯು. ಬಾದಶಹನಂತೂ ಫಕೀರನ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಪಿಟ್ಟಿಂದು ಮಾತಾಡದಂತೆ ಹುಚ್ಚನಹಾಗೆ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದನು. ಆತನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವೇ ಇದ್ದಿಲ್ಲ; ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ಸಂಕಟವಾಗಹತ್ತಿತು; ಮುಖವು ಕಳೆಗುಂದಿ ಕೋಯಿತು; ಯಾಕಾದರೂ ಈ ಫಕೀರನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸಿದನೆಂದು ಮಡುಕಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದನು. ಕೊಲೆಮಾಡಿಸುವದಕ್ಕಿಂತ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ ಆತನ ಉಗ್ರರೂಪವು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶವಾಗಿ ಚಿಂತಾಸ್ವರೂಪವು ನೆಲೆಗೊಂಡಿತ್ತು; ಅದರ ಮೂರಿಹೋದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೇನು? ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಆತನು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಫಕೀರನ ಶವಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕ್ರಿಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿರಬಹುದು ಹೇಳಿ, ಸಿಂಹಾಸನದಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೇಳತಕ್ಕವನು.

ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಚಾರನು ಓಡಿ ಬಂದು ಬಾದಶಹರಿಗೆ ಮುಜುರೆ ಮಾಡಿ—ಖಾವಿಂದ, ನೀವು ನುಚ್ಚು ನುಚ್ಚು ಮಾಡಿಸಿ ಜಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿದ ಹುಚ್ಚನು ಒಂದು ಹಾಳು ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವನು. ನಾನು ಇದೇ ಈಗ ನೋಡಿ ಬಂದೆನು, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಆ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಾದಶಹನೂ, ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟು, ಜಲ್ಲಿಯ ಮೇಲೆ ಮುಚ್ಚಿರುವ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸಿ ನೋಡಲು, ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಅಸ್ತಿ ಮಾಂಸಗಳು ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿ, ಆಗಲೆ ಅರಳಿದ ದಾಳಂಬೆಯ ಹೂಗಳು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

ಆಗ ಬಾದಶಹನೇ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ಜನರು—ಅಕಟಾ! ಫಕೀರನು ಹುಚ್ಚನೆಂದು ತಿಳಿದು ನಾವು ಮಾಡಬಾರದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದೆವು. ಆತನು ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲ, ಸಾಕ್ಷಾತ್ ದೇವರಿರುವನು, ಎಂದು ಸರ್ವರೂ ಕಾಲ್ನಡೆಯಿಂದ ಫಕೀರನಿರುವ ಆ ಹಾಳು ಗುಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆತನ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ—ದೇವಾ, ಖುಲರಾದ ನಾವು ನಿನ್ನ ಮಹಾ ವಹಿಮೆಯನ್ನು ಅರಿಯದಾವೆವು. ನಮ್ಮ ಎಷ್ಟು ತಪ್ಪುಗಳಿದ್ದರೂ ಕ್ಷಮಿಸಿ ಕಾಪಾಡು, ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡರು.

ಫಕೀರನು — ಬಾದಶಹರೇ, ಹುಚ್ಚನಾದ ನನಗೆ ಇಷ್ಟೇಕೆ ಉಪಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ನೀವು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೊಚ್ಚಿ ಹಾಕಿದ ನಾನು, ದೇವರ ದಯೆ

ಯಿಂದ ಪುನಃ ಬದುಕಿ ಬಂದೆನು ಅನಾಥನಾದ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ರಾಜಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೂ ದಯೆ ಹುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ನಾನು ಪರಮಾತ್ಮನಾದ ಅಲ್ಲಾನಿಗೆ ಮೊರೆಯಿಟ್ಟೆನು. ದಯಾಳುನಾದ ಆತನು ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದನು ಒಂದು ವೇಳೆ ಆತನೂ ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆ ನಿರ್ದಯನಾಗಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಇಹಲೋಕದ ಯಾತ್ರ್ತೆಯು ಮುಗಿದು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು.” ಎಂದು ಪೂರ್ವದಂತೆ ನಗುತ್ತಲೆ ಹೇಳಿದನು.

ಬಾದಶಹನು ಫಕೀರನ ಪಾದಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು—ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ, ನಿನ್ನ ಮಾಯಾನಟನೆಯನ್ನು ಇನ್ನು ಸಾಕು ಮಾಡು. ಜಗದ್ರಕ್ಷಕನಾದ ನಿನ್ನ ಘನಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಅಜ್ಞರಾದ ನಾವು ತಿಳಿಯಲಾರೆವಾದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ, ಉದ್ಧರಿಸು! ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಅರಮನೆಯಿಂದ ಅನೇ, ಕುದುರೆ, ಅಂದಣಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಫಕೀರನನ್ನು ಕುರಿತು—ಸ್ವಾಮಿ. ಈ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅರಮನೆಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿ, ಈ ಸೇವಕನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು.

ಆಗ ವೇಷಧಾರಿಯಾದ ಫಕೀರನು ನಿಜಸ್ವರೂಪಾದ ಮೌನೇಶನ ರೂಪಿನಿಂದ ಪ್ರಕಟನಾಗಿ:-ಬಾದಶಹನೇ, ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಮೊದಲಾದ ಉತ್ಸವಗಳು ನಿನಗೇ ಇರಲಿ. ನಿನ್ನ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಂತೆ ಅರಮನೆಗೆ ಬರುವೆನೆಂದು ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದು ಕಾಲ್ನುಡೆಗೆಯಿಂದಲೇ ಹೊರಟನು.

ಬಾದಶಹನು ಭತ್ಯ—ಚಾಮರ ಮೊದಲಾದ ಉತ್ಸವಗಳಿಂದ ಮೌನೇಶನನ್ನು ಕರೆತಂದು ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿ ಪಾದಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ—ಮೌನಪಾಶಾ, ನಿನ್ನ ದಯವಿರಲಿ, ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು

ಮೌನೇಶನು:-ರಾಜನೇ, ನಿನಗೆ ದೇವರು ಕ್ಷೇಮವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲಿ, ಎಂದು ಹರಸಿ, ಬಾದಶಹನಿಗೆ ರಾಜನೀತಿಯನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದನು

ಬಾದಶಹನು ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸೇವಕನಿಗೆ ಯಾವದಾದರೊಂದು ತಮ್ಮ ಸೇವಾಕಾರ್ಯವನ್ನು ಏಯಮಿಸಿ, ಧನ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರಿ, ಎಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು.

ಮೌನೇಶನು— ಬಾದಶಹನೇ, ಒಳ್ಳೆದು. ನಾನು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ
ನಿನಗೆ ಸೇವಾಕಾರ್ಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವೆನೋ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ
ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಬಾರದು, ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಪುನಃ ಬಾದಶಹನು ಮಾತಾಡ
ಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಅಂತರ್ಧಾನ ಹೊಂದಿದನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಎಂಟನೇ
ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಶ್ರೀ ಮೌನಗುರು ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ||

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ||

ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

—ದೇವದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಹಿಮೆ ತೋರಿಸಿದ್ದು.—

ಎಲ್ಲ ದುರ್ಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೇಲಾದ ದೇವದುರ್ಗವೆಂಬ ಪಟ್ಟಣ
ಒಂದಿತ್ತು. ಅದರ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ “ನಿರಂಜನೇಶ್ವರ” ಎಂಬ ಪವಿತ್ರ
ನದಿಯು ಹರಿಯುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಅದು ಪುಣ್ಯಸ್ಥಲವೆಂದು ಹೆಸರಾ
ಗಿತ್ತು; ಅದಕಾರಣ ಸಂಕ್ರಮಣ ನೋದಲಾದ ಪುಣ್ಯ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ
ನದೀಶ್ವಾನಕ್ಕಾಗಿ ಜನ ಸಮೂಹವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೂಡುತ್ತಿತ್ತು. ಇದಲ್ಲದೆ ಸಂತಾ
ನವಿಲ್ಲದ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರು ಆ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಗಂಗೆಯನ್ನರ್ಚಿಸಿ
ಸುಮಂಗಲಿಯಾಗಿ ಭೋಜನ-ದಕ್ಷಿಣೆ ತಾಂಬೂಲಾದಿಗಳಿಂದ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಿ
ದ್ದಾದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಸಂತಾನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ, ಎಷ್ಟೋ ಜನ
ದಂಪತಿಗಳು ಗಂಗಾಪೂಜೆಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹೀಗೆ ಫಲದಾಯಕವಾದ ಆ ದೇವದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ‘ಗುರಪ್ಪ’ ನೆಂಬ
ಒಬ್ಬ ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿದ್ದನು. ಆತನು ಆಚಾರಶೀಲನೂ, ಪರೋಪ

ಕಾರ ಗುಣವುಳ್ಳವನೂ, ಆಶಾರಹಿತನೂ ಆಗಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದನಲ್ಲದೆ, ತನ್ನ ಉದ್ಯೋಗವಾದ ಕಮ್ಮಾರಕೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾಲ ಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನಿಗೆ ಶಂಕರಮ್ಮ ಎಂಬ ಹೆಂಡತಿ ಇದ್ದಳು. ಆ ಸಾಧ್ವಿಯು ನಿರ್ಮಲ ಹೃದಯದವಳೂ, ಗುರು-ಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವಳೂ, ಪತಿಯಾಜ್ಞಾ ತತ್ಪರಳೂ ಆಗಿದ್ದಳು. ಆ ದಂಪತಿಗಳು ಪುತ್ರಸಂಪತ್ತಿನ ಹೊರತು ಎಲ್ಲಿ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡಿದ್ದರು. ಗುರುವಸ್ತನು ತನ್ನ ಕೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಂತಾನವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ಚಿಂತಾಗ್ನಿಯಿಂದ ಬೇಯುತ್ತಿದ್ದನಲ್ಲದೆ ಮೌನಗುರುವನ್ನು ಕುರಿತು:—

ಶಂಕರಾ, ನೀನು ಮೌನೇಶನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿ ಭಕ್ತಜನರ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವೆಯೆಂದು ಕೇಳಿರುತ್ತೇನೆ. ಅಂಥ ಘನಮಹಿಮನಾದ ನೀನು ಈ ಸೇವಕನ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ನಿರ್ದಯನಾಗಿರುವೆ? ನನಗೆ ಪುತ್ರ ಸಂತಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಜಗವ್ವ್ಯಾಪಕನೂ, ಕರುಣಸಾಗರನೂ ಎಂಬ ನಿನ್ನ ಬಿರುದನ್ನು ಮೆರೆಯಿಸು, ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಶಂಕರಮ್ಮನಂತೂ ಹಗಲಿರಳು ಮಕ್ಕಳು ಮಕ್ಕಳೆಂದು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೌನಗುರುವನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದಳಲ್ಲದೆ, ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ನಿರಂಜನೇಶ್ವರೀ ನದಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಂತಾನದ ಸಲುವಾಗಿ ಗಂಗಾಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಶಂಕರಮ್ಮನ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಮೌನೇಶ್ವರನು ಪ್ರಕಟನಾಗಿ:—‘ಅಮ್ಮಾ, ನೀನು ಮಾಡುವ ಗಂಗಾಪೂಜೆಯಿಂದ ನಿರಂಜನೇಶ್ವರಿಯೂ, ನಾನೂ ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿರುವೆವಲ್ಲದೆ ನಿನಗೆ ಸಂತಾನ ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವೆನು. ಇಗೋ, ಈ ಫಲಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೋ. ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ನಿನ್ನ ಪತಿಯೂ, ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ನೀನೂ ಸೇವಿಸಿರಿ. ಅಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟುವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗನನ್ನು ನಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಿಂದ ನಿರಂಜನ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮಾತ್ರ. ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ,’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದೃಶ್ಯನಾದನು. ಬೆಳಗಾದ ಕೂಡಲೆ ಶಂಕರಮ್ಮನು ಎದ್ದು ನೋಡುತ್ತಾಳೆ, ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ

ಸದ್ಗುರುವು ಕೊಟ್ಟ ಎರಡು ಫಲಗಳು ಇದ್ದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದಳು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಗುರುವಪ್ಪನು ಮೌನೇಶನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತ ತನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಫಲವನ್ನು ತಾನು ಸೇವಿಸಿ, ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಹೆಂಡತಿಗೆ ಸೇವಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದನು. ಶಂಕಮ್ಮನು ಆ ಫಲವನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸಿ, ಎಂದಿನಂತೆ ನಿರಂಜನೇಶ್ವರೀ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಳು.

ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಮೇಲೆ ಶಂಕರಮ್ಮನಿಗೆ ವ್ರಾಣಗುರುವಿನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಗರ್ಭಚಿಹ್ನೆಗಳು ತೋರಿ ನವಮಾಸವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವಳ ಜವಳಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆದಳು. ಗುರುವಾಕ್ಯದಂತೆ ಗುರುವಪ್ಪನು ಹಿರಿಯ ಕೂಸನ್ನು ನದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು, ಕಿರಿಯ ಕೂಸನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಸುಖವಾಗಿದ್ದನು. ನಿರಂಜನ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಕುವರನು ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತ ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷಗಳವರೆಗೂ ಮೌನಗುರುವಿನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆದನು.

ಇತ್ತ ಕಲ್ಯಾಣ ನಾಡೊಳಗೆ ಸಾವಳಿಗೆ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮ ಒಂದಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪನೆಂಬ ಶಿವಶರಣನಿದ್ದನು. ಆತನು ಯಾವಾಗಲೂ ಗುರು, ಲಿಂಗ, ಜಂಗಮ, ಪ್ರಸಾದ, ಪಾದೋದಕ ಮಂತ್ರ, ಭಸ್ಮ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳೆಂಬ ಅಷ್ಟಾವರಣಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿ, ಉದಯ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ, ಸಾಯಂಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪದೆ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಲಿಂಗಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು; ಮತ್ತು ಆ ಮಹಾತ್ಮನು ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಸುಖವನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮಸ್ವರೂಪವಾದ ಶಿವಲಿಂಗಕ್ಕೊಪ್ಪಿಸಿ, ಆ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನೇ ದ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದನಲ್ಲದೆ, ಲಿಂಗವೇ ಅಂಗವು-ಅಂಗವೇ ಲಿಂಗವು, ಎಂಬ ಇಂಗಿತವನ್ನು ತಿಳಿದು ಲಿಂಗಾಂಗಳನ್ನು ಸಮರಸಗೊಳಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದನು.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪನು ತನ್ನ ಧರ್ಮವಾದ ವೀರಶೈವವ್ರತವನ್ನು ಲೋಪವಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಸುತ್ತ ಆಶಾರಹಿತನಾಗಿರಲು, ಆತನ ದೃಢಭಕ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಪರಮೇಶ್ವರನು ಪಂಚಮುಖಗಳಿಂದಲೂ, ದಶಭುಜಗಳಿಂದಲೂ, ವಿಷಗೊರಳಿನಿಂದಲೂ, ಸರ್ಪಾಭರಣಗಳಿಂದಲೂ, ವೃಷಭ

ವಾಹನದಿಂದಲೂ, ಹಣೆಗಣ್ಣಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡಿ ಆತನ ಇಷ್ಟಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟನಾಗಿ:— ಭಕ್ತನೇ, ನಿನ್ನ ನಿಶ್ಚಲ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿರುವೆ ನಲ್ಲದೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಸಾಯುಷ್ಯ ಪದವಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿರುವೆನು. ಬೇಗನೆ ಸಿದ್ಧನಾಗು, ಎಂದು ನುಡಿದನು.

ಶಿವಲಿಂಗಪುನು:- ಜಗನ್ನಾಥಾ, ವೇದಾಗಮಗಳಿಗೆ ಅಗೋಚರನಾದ ನೀನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಕರೆದರೆ ಒಲ್ಲೆನೆಂದು ಹೇಳುವದಕ್ಕಾದೀತೆ? ಆದರೂ ತಮ್ಮ ಚರಣ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವಿಜ್ಞಾನವೆಂಬೊಂದುಂಟು; ಅದೇನೆಂದರೆ, ನನಗೆ ನೂರು ಜನ ಸೇವಕರಿರುವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸಿರ್ಮಲೋದಕವನ್ನು ತರುವರು. ಕೆಲವರು ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೆ ಕಸವನ್ನು ತೆಗೆಯುವರು. ಹೀಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಸೇವಕರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಿಜ ಜ್ಞಾನವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ದಯಾಘನನಾದ ನೀನು ನನ್ನೊಬ್ಬ ನನ್ನೇ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗದೆ, ನನ್ನ ಎಲ್ಲ ಸೇವಕರನ್ನು ಕೂಡಿ ಕರೆದೊಯ್ದು ಸ್ಥಿರ ಪದವಿಯನ್ನು ಕರುಣಿಸು, ಎಂದು ಬೇಡಿ ಕೊಂಡನು.

ಶಂಕರನು:— ಶಿವಲಿಂಗಪುನು, ನಿನ್ನ ಪರೋಪಕಾರ ಗುಣವು ಬಹಳೇ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದದ್ದು. ಎಂದು ದೇವಲೋಕದಿಂದ ಹೂವಿನ ವಿಮಾನವನ್ನು ತರಿಸಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಶಿವಲಿಂಗಪುನನ್ನು ಆತನ ಸೇವಕರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೂಡಿಸಿ ಶಿವಶರಣರು ಉಘೆ ಉಘೆ ಎನ್ನುತ್ತಿರಲು, ದೇವತೆಗಳು ಹೂವಿನ ಮಳೆಯನ್ನು ಸುರಿಸುತ್ತಿರಲು ಮಹೋತ್ಸವದಿಂದ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದನು.

ಇತ್ತ ಮಾನೇಶ್ವರಾನುಗ್ರಹದಿಂದ ನಿರಂಜನೇಶ್ವರೇ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಗಂಗಪುನು, ಶಿವಲಿಂಗಪುನು ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಸಂಭ್ರಮವನ್ನು ನೋಡಿ ತನ್ನ ಗುರುವಾದ ಮಾನೇಶನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿದನು. ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಮಾನೇಶನು ಗಂಗಪುನ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಲ್ಲಲು, ಗಂಗಪುನು ಸದ್ಗುರುವಿನ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಿಗೆರಗಿ:— ಗುರುನಾಥಾ, ಶಿವಲಿಂಗಪುನು ಎಂಥ ಮಹಾತ್ಮನು? ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ತಾನೊಬ್ಬನೇ ತೆರಳಿದೆ, ತನ್ನ ಪರಿವಾರವನ್ನೇ ಕರೆದೊಯ್ಯುವನು; ಆ ಪುಣ್ಯಶಾಲಿಯ ಸೇವಕ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ನಾನೂ

ಸೇರಿದ್ದರೆ ನನ್ನನ್ನೂ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ನಾನಾ ದರೂ ಕೈಲಾಸದ ವೈಭವವನ್ನು ನೋಡಿ ಧನ್ಯನಾಗುತ್ತಿದ್ದೆನು.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವ ಗಂಗಪ್ಪನನ್ನು ನೋಡಿ ಮೌನೇಶನು ಈತನ ಮನಸ್ಸು ಚಂಚಲವಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿದು:—ಗಂಗಪ್ಪಾ, ನಿಜ ಭಕ್ತರ ಮನಸ್ಸು ಎಂದೂ ಚಂಚಲವಾಗುವದಿಲ್ಲ; ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೈಲಾಸವೂ ಅಷ್ಟೇ, ಭೂಲೋಕವೂ ಅಷ್ಟೇ ಆಗಿರುವವು. ಸುಖ-ದುಃಖ ಗಳೂ, ಸಂಪದ್ವಿಪತ್ತುಗಳೂ ಆ ಮಹನೀಯರಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿಯೇ ಕಾಣುವವು. ಅಂಥ ಸದ್ಭಕ್ತರು ಎಲ್ಲಿರುವರೋ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕೈಲಾಸವಿರುವದು.

ಗಂಗಪ್ಪ:—ಗುರುವರ್ಯಾ, ಅಂಥ ದೃಢಭಾವನೆಯು ಒಮ್ಮೆಲೆ ನನಗೆ ಹೇಗೆ ಬರಬೇಕು?

ಮೌನೇಶ:—ಹಾಗಾದರೆ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಭಕ್ತಜನರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವದಿಲ್ಲ, ನಿನಗೇಕೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರು?

ಗಂಗಪ್ಪ—ನಿನ್ನ ಚರಣದಾಶೀರ್ವಾದ ಬಲದಿಂದ.

ಮೌನೇಶ—ಅಂದಮೇಲೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪನನ್ನು ನೋಡಿ, ಚಿತ್ತ ಚಂಚಲವೇಕಾಯಿತು?

ಗಂಗಪ್ಪ—ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ, ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವರು ಕಾಣಿಸುವ ಹಾಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ನಿನ್ನಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಕರೆದೊಯ್ಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲೆಂದು ಸಂಶಯಪಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಹಾಗಾಯಿತು.

ಮೌನೇಶನು—ಆಗಲಿ. ನಿನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದರೂ ಏನಿದೆ?

ಗಂಗಪ್ಪ—ಕೈಲಾಸವನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆಯು ನನಗೆ ಬಹಳೇ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

ಮೌನೇಶ—ಗಂಗಪ್ಪಾ, ಶಿವಲೋಕವನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಹು ಧೈರ್ಯ ಬೇಕು. ಆ ಮಹಾರುದ್ರನ ಹತ್ತರ ಕೊರಳೊಳಗೆ ರುಂಡಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ ಭಯಂಕರ ರೂಪಿನ ರಾಕ್ಷಸರು ಯಾವಾಗಲೂ ಗರ್ಜಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುವರು. ಅವರ ಗರ್ಜನೆ ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಮನುಷ್ಯರು ಗವಗುಟ್ಟಿ ನಡುಗಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನೇ ಬಿಡುವರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯಂತೂ ಹೀಗಿದೆ. ನಿನಗೆ ಧೈರ್ಯವಿದ್ದರೆ ಹೇಳು, ಈಗಲೆ ತೋರಿಸುವೆನು.

ಗಂಗಪ್ಪ—ಅಂಥ ಧೈರ್ಯವಾದರೂ ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದಲೇ ಬರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನನ್ನಿಂದ ಹ್ಯಾಗಾದೀತು?

ಮಾನೇಶ—ಒಳ್ಳೇದು ಗಂಗಪ್ಪಾ, ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪನು ತೆರಳಿರುವ ಶಿವಲೋಕವನ್ನು ನೋಡುವ ಇಚ್ಛೆಯು ನಿನಗಿದ್ದರೆ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡುತ್ತೇನೆ.

ಹೀಗೆ ಹೇಳುವ ಮಾನಗರುವಿನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಗಂಗಪ್ಪನು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡಲು, ಮಾನೇಶನು ಅವನ ಹುಬ್ಬುಗಳಿಗೆ ಅಂಗೈಯನ್ನು ಅನಿಸಿ—ಗಂಗಪ್ಪಾ, ಈಗ ಮಾತ್ರ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಶಿವಲೋಕವನ್ನು ನೋಡು, ಎಂದು ತೇಳಿದನು.

ಗಂಗಪ್ಪನು ಗುರ್ವಾಚ್ಛೆಯಂತೆ ಕಣ್ಣೆರೆದು ನೋಡಲು, ಕೈಲಾಸಪು ಕಾಣಿಸಿತು. ಅದರ ವೈಭವವನ್ನೇನು ಹೇಳಲಿ! ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಶಿಲೆಗಳೂ, ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳೂ, ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಸಂಜೀವಿನಿ ಬಳ್ಳಿಗಳೂ, ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ನವರತ್ನದ ಹರಕುಗಳೂ ಕಾಣಿಸಿದವು. ಆ ಪರ್ವತದ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಧರರೂ, ಖೇಚರರೂ, ಗುಹ್ಯಕರೂ, ಸಿದ್ಧ-ಸಾಧ್ಯರೂ, ಜೀವನ್ಮುಕ್ತರೂ, ಜಿತೇಂದ್ರಿಯರೂ, ಅಷ್ಟಾಂಗಯೋಗ ನಿರತರಾದ ಮಹಿಮರೂ, ನಿರ್ಮಲ ಹೃದಯರೂ, ಮಹಾ ಯೋಗಿಗಳೂ ಇದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಗಂಗಪ್ಪನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು, ಶಿವ ಸಭೆಯು ಕಾಣಿಸಿತು. ಆ ಮಹಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ ಬ್ರಹ್ಮರೂ, ಸಾವಿರ ವಿಷ್ಣುಗಳೂ, ಸಾವಿರ ದುದ್ರರೂ, ಸಾವಿರ ಇಂದ್ರರೂ, ಕೇಟಿ ಸೂರ್ಯರೂ ಮೂವತ್ತುಮೂರು ಕೋಟಿ ದೇವತೆಗಳೂ ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು ಭಯಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಶಿವಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದರು; ಮತ್ತು ಯಕ್ಷರು, ಭಂಕರ ರೂಪಿನ ರಾಕ್ಷಸರು, ಆಯುಧವಾಣಿಗಳಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಕರಾಳ ರುದ್ರರು, ಚಂಡ ಭೈರವರು, ಗಂಡುಗಲಿಗಳಾದ ಷಡ್ರೂಪ-ವೀರಭದ್ರರು, ಎಲ್ಲ ಗಣಕ್ಕೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ವಿಘ್ನೇಶ್ವರನ. ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಗಂಗಪ್ಪನು ಬೆರಗಾಗಿ ನಾನೇ ಧನ್ಯನೆಂದು ಅನ್ನುತ್ತ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರಲು,

ಆ ಸಭಾಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನವರತ್ನ ಖಚಿತವಾದ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಪಂಚಮುಖಗಳಿಂದಲೂ, ದಶಭುಜಗಳಿಂದಲೂ, ತ್ರಿಶೂಲ-ಬ್ರಹ್ಮಕಪಾಲಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದ ಕೈಗಳಿಂದಲೂ, ರುಂಡಮಾಲೆಗಳಿಂದಲೂ, ಚಂದ್ರ-ಸೂರ್ಯ ಅಗ್ನಿಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದಲೂ, ಗಂಗಾ-ಪಾರ್ವತಿಯರುಗಳಿಂದಲೂ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಕಂಡನು. ಆಗ ಗಂಗಪ್ಪನಿಗಾದ ಅನಂದವನ್ನು ಹೇಳಲಾಸಲ್ಲ! ಆತನು ಪರಾತ್ಪರನಾದ ಶಂಭುವಿನ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ಅಭಿವಂದಿಸಿ, ಎದ್ದು ನಿಂತು ಕೈಜೋಡಿಸಿ—ದೇವಾ! ನಿನ್ನ ಚರಣದರ್ಶನದಿಂದ ಧನ್ಯನಾಗಿರುವೆನು. ತಾವು ತಮ್ಮ ಚರಣ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸೇವಕನಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸೇವೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉದ್ಧರಿಸಬೇಕು, ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು.

ಆ ಮಾತಿಗೆ ಶಂಕರನು—ಭಕ್ತನೇ, ನಿನಗೆ ಯಾವ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ದೇವನಾದ ಮೌನೇಶನೇ ಹೊರ್ತು ನಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ಆ ಮಾಯಾ ಮಹಿಮನು ನಮ್ಮನ್ನು ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆತಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಆತನು ಸಾಮಾನ್ಯನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡ. ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕಗಳು ಆತನ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವವು. ಆ ಸದ್ಗುರುವಿನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ಯಾರೂ ವರ್ತಿಸುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ನನಗೂ ಆತನಿಗೂ ಭೇದವನ್ನೆಣಿಸಬೇಡ. ಆತನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ನಡೆದರೆ ನೀನು ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ನನ್ನ ಹತ್ತರವೇ ಇದ್ದಂತಾಗುವದು.

ಹೀಗೆ ಹೇಳುವ ಪರಶಿವನ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿ, ಗಂಗಪ್ಪನು—ಅಹಾ! ನಾನು ಮೌನಗುರುವಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯದಾದೆನು, ಎಂದು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡುತ್ತಿರಲು, ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮೌನೇಶನು ಕೈಲಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ಗಂಗಪ್ಪನ ಎದುರಾಗಿ ಬಂದು ನಿಂತು—ಗಂಗಪ್ಪಾ, ಈ ಕೈಲಾಸದಲ್ಲಿ ಶಿವ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿರುವೆಯೋ? ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹತ್ತರ ಬರುವೆಯೋ? ಬೇಗನೆ ಹೇಳು. ನಿನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆಯೇ ಮಾಡುವೆನು, ಎಂದು ಅಂದನು.

ಆಗ ಗಂಗಪ್ಪನು ಪರಮಾನಂದದಿಂದ—ಗುರುವರ್ಯಾ; ನಿನ್ನ ಅಗುಧವಾದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಅರಿಯದೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಚಂಚಲವಾಗಿತ್ತು; ಆದರೂ ನಿನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಂಡು ಧನ್ಯನಾದೆನು. ಇನ್ನು

ಮಾತ್ರ ನಿನ್ನ ಚರಣವನ್ನಿ ಧಿಯಲ್ಲಿರುವದೇ. ನನಗೆ ಸ್ಥಿರಪುಖವಾಗಿರುವದು, ಎಂದನು ಆಗ ಮೌನೇಶನು ತನ್ನ ಹತ್ತವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು, ಗಂಗಪ್ಪನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೈಲಾಸದ ವೈಭವವು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿ ಆತನ ಎದುರಿಗೆ ಮೌನಗುರುವು ಮಾತ್ರ ನಿಂತಿದ್ದನು.

ಆ ಮಹಾಮಹಿಮನನ್ನು ನೋಡಿ ಗಂಗಪ್ಪನು ಆತನ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ—ಸದ್ಗುರೋ, ನೀನು ಆವ್ಯಯನೂ, ಅನಂತನೂ, ಅಪಾರಮಹಿಮನೂ, ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಪರಮಾತ್ಮನೂ ಆಗಿರುವೆ. ನಿನ್ನ ಮಾಯಾಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಆರಿಯದೆ ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪನನ್ನು ನೋಡಿ ಮನಸ್ಸು ಚಂಚಲವಾದ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸು, ಎಂದು ದೈನ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು.

ಮೌನೇಶನು ಪರಮದಯೆಯಿಂದ ಆತನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ವರದ ಹತ್ತವನ್ನಿಡಲು, ಗಂಗಪ್ಪನಿಗೆ ಅಗ್ನಿನೇತ್ರವು ಉಂಟಾಯಿತು. ಆಗಂತೂ ಗಂಗಪ್ಪನ ಅನಂದಕ್ಕೆ ನೆಲೆಯಿಲ್ಲದಂತಾಗಿ ಗುರುಚರಣಗಳಿಗೆ ಪುನಃ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ—ಮೌನಪರಮಾತ್ಮಾ, ನೀನು ಭಕ್ತೋದ್ಧಾರಕನೂ, ಅನಾಥ ರಕ್ಷಕನೂ, ಕೃಪಾಸಮುದ್ರನೂ, ಎಂದು ವೇದಗಳು ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಹೇಳುವವು. ಗುರುವರ್ಯಾ, ಚರಣವನ್ನಿ ಧಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಇರುವದು. ಅದೇನೆಂದರೆ, ನೀನು ನಿರಂಜನೇಶ್ವರಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಯೇ ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದೆ; ಆದರೆ ನಾನು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವೆ? ಆ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ನನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿದ್ದರೆ ಅವರ ಹೆಸರೇನು? ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿ, ಕೃತಾರ್ಥನನ್ನು ಮಾಡು, ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು.

ಆ ಮಾತಿಗೆ ಮೌನೇಶನು—ಗಂಗಪ್ಪ, ನಿನ್ನ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು ಗುರುವಪ್ಪ-ಶಂಕರಮ್ಮನೆಂದಿರುವರು. ಅವರ ವಾಸ್ತವ್ಯವು ದೇವದುರ್ಗವು. ಅವರಿಗೆ ಬಹುದಿವಸ ಸಂತಾನವಾಗದ್ದರಿಂದ ನಿರಂಜನೇಶ್ವರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಿಸುತ್ತ ಯಾವಾಗಲೂ ನನ್ನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರಲು, ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟನಾಗಿ—ನಿಮ್ಮ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು ಜನಿಸುವರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗನನ್ನು ನಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಿಂದ ನಿರಂಜನೇಶ್ವರಿ

ನವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಿರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆನು. ಮುಂದೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂತಾನವಾದ ನಂತರ ನಿನ್ನನ್ನು ಆ ನದಿಯಲ್ಲಿ ತಂದು ಬಿಟ್ಟರು. ಆ ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದನಾದ್ದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಗಂಗಪ್ಪನೆಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟಿರುವರು. ಇದೇ ನಿನ್ನ ಪೂರ್ವವೃತ್ತಾಂತವು. ಗಂಗಪ್ಪಯ್ಯಾ, ಇದುವರೆಗೂ ನಿನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿರುವನಾದ್ದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಚಿತ್ತಚಂಚಲಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೈ ಬಿಡದೆ ಈ ಹತ್ತದಿಂದ ಕೈಲಾಸವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಕಾರಣವುಂಟಾಯಿತು. ಭಕ್ತಾಗ್ರಣೀ, ಈ ಹತ್ತದಿಂದಲೇ ತ್ರಿಪುರಗಳು ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು; ಮತ್ತು ಕೈಲಾಸ, ವೈಕುಂಠ, ಸತ್ಯಲೋಕ, ಸ್ವರ್ಗ ಲೋಕಗಳು ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕಗಳು ಇದೇ ಹತ್ತದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವವು, ನೋಡೆಂದು ಪುನಃ ತನ್ನ ಹತ್ತವನ್ನು ತೋರಿಸಿದನು.

ಗಂಗಪ್ಪಯ್ಯನು ಪರಮ ಗುರುವಿನ ಅಮೃತ ಹತ್ತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಲೋಕಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ—ಸವ್ಗುರುವೇ, ತ್ರಾಹಿ, ತ್ರಾಹಿ! ಎಂದು ನುಡಿದನು.

ಮೌನೇಶನು—ಗಂಗಪ್ಪಯ್ಯಾ, ಇನ್ನು ಮಾತ್ರ ಚಿತ್ತ ಚಂಚಲವಿಲ್ಲದೆ ನನ್ನನ್ನು ದ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರು, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದೃಶ್ಯನಾದನು.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮೌನಗುರುವಿನಿಂದ ಅನುಗ್ರಹ ಹೊಂದಿದ ಗಂಗಪ್ಪಯ್ಯನು ದೇವದುರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳ ದರ್ಶನ ತಕ್ಕೊಂಡು ಮನಬಂದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ಅಲ್ಲಿ ಮಠಮಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ತಾನೇ ಗುರುವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಪೂಜೆಗೊಳ್ಳುತ್ತ, ಭಕ್ತಜನರ ಅಭಿಷ್ಠೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡುತ್ತ, ದುಷ್ಟಜನರನ್ನು ಹಣೆಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಸುಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತ 'ಗಗನಾಪುರ'ದಲ್ಲಿ ಮಠವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಸುಖದಿಂದಿದ್ದನು.

ಒಂದು ದಿನ ಗಂಗಪ್ಪಯ್ಯನು ತನ್ನ ಮಠದ ಮೇಲುಪ್ಪರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರಲು, ಕರಬಸಪ್ಪನೆಂಬ ಶರಣನು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಹುಲಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಾವಿನ ಚಬಕವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಗೋಣಿಪ್ಪನೆಂಬ ಶರಣನ ದರುಶನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದನು. ಈ ವರ್ತ

ಮಾನವಸ್ತು ಕೇಳಿ ಗೋಣೆಪ್ಪನು ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಬಲದಿಂದ ಅದನ್ನೇ ನಡೆಸುತ್ತ ಕರಬಸಪ್ಪನ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೊರಟನು! ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಪಟ್ಟಣದ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಫಲ-ತಾಂಬೂಲಾದಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಆ ಮಂತ್ರಗಾರರ ದರ್ಶನಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ನಿಂತಿದ್ದರು.

ಈ ಮೇರೆಗೆ ಕರಬಸಪ್ಪನೂ, ಗೋಣೆಪ್ಪನೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಬಹು ವೇಗವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತ ಗಂಗಪ್ಪಯ್ಯನಿರುವ ಗಗನಾವುರದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಆ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಕರಬಸಪ್ಪನ ಹುಲಿಯು ನಡೆಯದಾಯಿತು; ಗೋಣೆಪ್ಪನ ಗೋಡೆಯು ನಿಂತು ಹೋಯಿತು. ಆ ಮಂತ್ರಗಾರರು ತಮ್ಮ ವಾಹನಗಳು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ನಿಂತದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ನೋಡಿದರು; ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಅವರ ಅಹಂಕಾರವು ನಾಶವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಯಾಕೆ ಆಯಿತೆಂದು ಅವರು ಆಲೋಚಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದರು.

ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಜನರು:—‘ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಹಾವುರುಷರಿರುವರು; ಅವರ ದರ್ಶನ ತಕ್ಕೊಂಡು ಅಶೀರ್ವಾದ ಹೊಂದಿರಿ; ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ವಾಹನಗಳು ನಡೆಯುವವು,’ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಆ ಮಾಂತ್ರಿಕರು ಉಪಾಯಗಾಣದೆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಸದ್ಗುರುವಾದ ಗಂಗಪ್ಪಯ್ಯನವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ:—‘ಗುರುನಾಥಾ, ಸಿಂಹದ ಹತ್ತರ ಅನೆಗಳೂ, ಗರುಡನ ಹತ್ತರ ಸರ್ಪಗಳೂ, ಬೆಕ್ಕಿನ ಹತ್ತರ ಇಲಿಗಳೂ ಬಲಹೀನವಾಗುವಂತೆ ಮಂತ್ರಮೂರ್ತಿಯಾದ ನಿನ್ನೆದುರಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಕಳೆಗುಂದಿ ಹೋಯಿತು. ಅದುಕಾರಣ ನೀನು ಕೃಪೆಯಿಂದ ಮೊದಲಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾಪಾಡು’ ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡರು.

ಗಂಗಪ್ಪಯ್ಯನು ಅಂತಃಕರಣದಿಂದ:—ಮಂತ್ರಗಾರರೇ, ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸರಿಯಾದವರು ಯಾರೂ ಇರುವದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಗರ್ವದಿಂದ ಮೆರೆಯುವವರ ಸ್ಥಿತಿಯು ಹೀಗೆ ಆಗುವದು. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಅಹಂಕಾರರಹಿತರಾಗಿ ಒಳ್ಳೇ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯಿರಿ. ಹೋಗಿರಿ, ಎಂದು ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಿದನು.

ಅನಂತರ ಆ ಮಂತ್ರಗಾರರು ಗುರುಕರುಣದಿಂದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ತೆರಳಿದರು. ಇತ್ತ ಗಂಗವೈಯ್ಯನು ಶ್ರೀಮಾನಗುರುವಿನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಕಣ್ಣೆಲ್ಲದವರಿಗೆ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಲೂ, ಸುಟ್ಟ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಿಸಿ ಬೆಳೆಯನ್ನಂಟು ಮಾಡುತ್ತಲೂ, ಕುಷ್ಠ, ಕ್ಷಯ, ಅಪಸ್ಮಾರ ಮುಂತಾದ ಕೆಟ್ಟ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣಮಾಡುತ್ತಲೂ, ಸತ್ತವರನ್ನು ಬದುಕಿಸುತ್ತಲೂ, ಭಕ್ತಜನರಿಗೆ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಲೂ ಮಹಾಮಹಿಮನಾಗಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಒಂಬತ್ತನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಶ್ರೀಮಾನಗುರು ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ||

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ||

ಹತ್ತನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ.

ಶಿರಶ್ಯಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಿ ತೋರಿಸಿದ್ದು.

ಅದಿಯಲ್ಲಿ ನಿರಾಕಾರವಾಗಿಯೂ, ನಿರ್ಗುಣವಾಗಿಯೂ, ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪವಾಗಿಯೂ, ನಿರಾಮಯವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಪರಬ್ರಹ್ಮವು ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂಥ ನಿರ್ಗುಣವಾದ ಪರಬ್ರಹ್ಮವೇ ಸಗುಣಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಮಹಾಶಕ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಆ ಸಗುಣಸ್ವರೂಪಿಗೆ ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿ ಎಂತಲೂ, ಜೈತನ್ಯವೆಂತಲೂ, ಚಿಚ್ಛಕ್ತಿ ಎಂತಲೂ, ಮಹಾವಿದ್ಯೆ ಎಂತಲೂ, ಮಹಾಕಾಳಿ ಎಂತಲೂ, ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ಎಂತಲೂ, ರಾಜೇಶ್ವರೀ ಎಂತಲೂ, ಮಾಹೇಶ್ವರೀ ಎಂತಲೂ ಸುಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. ಆ ಆದಿಶಕ್ತಿಯೇ ಲೀಲಾಮಾತ್ರವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ರುದ

ಈಶ್ವರ, ಸದಾಶಿವರೆಂಬ ಪಂಚಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನೂ, ಈ ಸಚರಾತ್ಮಕವಾದ ಜಗತ್ತನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ಸರ್ವಕ್ಕೂ ಸಾಕ್ಷಿಸ್ವರೂಪಳಾಗಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವಳು; ಮತ್ತು 'ಆದಿಶಕ್ತಿಮಯಂ ಬೀಜಂ ಬೀಜಶಕ್ತಿಮಯಂ ಶಿವ, ಶಿವಶಕ್ತಿಮಯಂ ವಿಷ್ಣು ವಿಷ್ಣುಶಕ್ತಿಮಯಂ ಜಗತ್' ಅಂದರೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಮಹಾಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಬೀಜಶಕ್ತಿಯು ಹುಟ್ಟಿತೆಂತಲೂ, ಆ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಶಿವನು ಉಂಟಾದನೆಂತಲೂ, ಶಿವನಿಂದ ವಿಷ್ಣುವು ಉತ್ಪನ್ನನಾದನೆಂತಲೂ ವಿಷ್ಣುವಿನಿಂದ ಸ್ಥಾವರ ಜಂಗಮಾತ್ಮಕವಾದ ಈ ಪ್ರಪಂಚವೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತೆಂತಲೂ ಶ್ರುತಿಪ್ರಮಾಣವಿರುವದು. ಇಂಥ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪಳಾದ ಮಹಾಶಕ್ತಿಯೇ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಮಹಿಷಾಸುರ, ಶುಂಭಾಸುರ, ನಿಶುಂಭಾಸುರ, ರಕ್ತಬೀಜಾಸುರ ಮುಂತಾದ ಕ್ರೂರ ರಕ್ತಸರಿಂದ ಬಾಧೆಯುಂಟಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ, ಸುರರ ಸಂಕಟವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಿದಳು. ಆ ಪರಮಾತ್ಮಳು ಭಕ್ತಜನರನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಧರಿಸಿದ ಅವತಾರಗಳು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪುಕಟವಾಗಿರುವವು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು ಅವತಾರಗಳನ್ನು ವಾಚಕರ ಸಲುವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುವೆವು:—

ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಿಯೆಂತಲೂ, ಕಂಚಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಮಾಕ್ಷಿಯೆಂತಲೂ ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನಾಕ್ಷಿಯೆಂತಲೂ, ಶ್ರೀಶೈಲದಲ್ಲಿ ಭ್ರಮರಾಂಬೆಯೆಂತಲೂ, ಶಿವಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೊನ್ನಾಂಬೆಯೆಂತಲೂ, ಶಂಬರದಲ್ಲಿ ಜೋಗಳಾಂಬೆಯೆಂತಲೂ, ಕೊಲ್ಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯೆಂತಲೂ, ಜಾಲಂಧರದಲ್ಲಿ ಮಹಾದೇವಿಯೆಂತಲೂ, ಕನ್ಯಕುಬ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಕುಬ್ಜಾದೇವಿಯೆಂತಲೂ, ಸಿಂಹಳದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಿಕೇಶ್ವರಿಯೆಂತಲೂ, ಚಕ್ರವಾತಿಯಲ್ಲಿ ಮಣಿಕರ್ಣಿಕೇಶ್ವರಿಯೆಂತಲೂ, ಪೂರ್ಣಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಕಾದೇವಿಯೆಂತಲೂ, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವತಿದೇವಿಯೆಂತಲೂ, ವಿಂಧ್ಯಾದ್ರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಂಧ್ಯಾದೇವಿಯೆಂತಲೂ, ಮಹಾಕಾಲಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಾಕಾಲೇಶ್ವರಿಯೆಂತಲೂ, ಯೋಗಿನೀಪುರದಲ್ಲಿ ಯೋಗಾವಧೇವಿಯೆಂತಲೂ, ಹಿಮಾಚಲದಲ್ಲಿ ಹೈಮವತಿಯೆಂತಲೂ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಾಳರಾತ್ರಿಯೆಂತಲೂ, ಶೃಂಗಪುರದಲ್ಲಿ ಶಾರದಾದೇವಿಯೆಂತಲೂ, ಲಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಲಲಿತಾದೇವಿಯೆಂತಲೂ, ಶಿರ

ಶೃಂಗಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕಾಳಿಕಾದೇವಿಯಂತಲೂ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಗೊಂಡಿರುವವು. ಇದಲ್ಲದೆ ಅಂಚಾ, ಶಾಂಭವಿ, ಚಂದೇಶ್ವರಿ, ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ, ಅನ್ನಪೂರ್ಣ ಶಾಕಾಂಬರಿ, ಬಗಲಾಂಬೆ, ದುರ್ಗಾದೇವಿ ಮೊದಲಾದ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಆನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿರುವಳು.

ಇಂಥ ಸುಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ ಶಿರಶೃಂಗ (ಶಿರಸಂಗಿ) ಯಲ್ಲಿ ಪರ ಮಾತ್ಮಳು ಮಹಾಕಾಳಿಕಾ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ವಾಸಿಸಿರುವದನ್ನು ನಮ್ಮ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭಕ್ತಜನರು ಅರಿಯದ ಮಾತಲ್ಲ. ಆ ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀಕಾಳಿಕಾದೇವಿಯ ಜಾತ್ರೆಯು ಪ್ರತಿವರುಷ ಯುಗಾದಿಯ ಅಮಾವಾಸಿಯಿಂದ ಐದು ದಿವಸಗಳವರೆಗೂ ನಡೆಯುವದು. ಅಲ್ಲಿಯ ಜಾತ್ರೆಯೆಂದರೆ ಮಹಾದೇವಿಯ ಅಭಿಷೇಕ ಮೊದಲಾದ ಪೂಜಾ ಸಂಭ್ರಮವೇ ಸಂಭ್ರಮವು. ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಮಹಿಮಾಸ್ಥಲವೆಂದು ಎಂಥವರಿಗಾದರೂ ಮನವರಿಕೆಯಾಗದಿರದು. ಆ ಮಹಿಮೆಗಳೆಂದರೆ ಯುಗಾದಿಯ ಅಮಾವಾಸಿಯ ದಿವಸ ಗೋಧಿಯ ನಿಧಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಚೈತ್ರ ಶುದ್ಧ ಪುತಿ ಪದೆಯ ದಿವಸ ಅರ್ಚಕರು ಸ್ನಾನಮಾಡಿ, ಮಡಿಯಿಂದ ಹೋಳಿಗೆ, ವಾಯಸ ಮುಂತಾದ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ದೇವಿಯ ಮುಖಾಗದಲ್ಲಿ ರಸಿ, ಜಗನ್ಮಾತೆಯ ಪೂಜಾವಿನಿಯೋಗವು ನಡೆದ ಮೇಲೆ ಆ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ಮೂರು ಉಂಡೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕುಂಕುಮದಲ್ಲಿ ಹೊರಳಾಡಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಗಂಧ, ಅಕ್ಷತೆ, ಪುಷ್ಪ, ಧೂಪ, ದೀಪಾದಿ ಉಪಚಾರಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ, ಅನಂತರ ಆ ಮೂರು ಉಂಡೆಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಅವುಗಳೊಳಗಿನ ಒಂದು ಉಂಡೆಯು ಕಂಚಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ಮತ್ತೊಂದು ಉಂಡೆಯು ಕಾಳಹಸ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಬೀಳುವಂತೆ. ಆ ಉಂಡೆಗಳು ಬಿದ್ದ ನಂತರವೇ ಅಲ್ಲಿಯ ರಥೋತ್ಸವವು ನಡೆಯುವವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. ಉಳಿದ ಇನ್ನೊಂದು ಉಂಡೆಯು ಮಾತ್ರ ತೂರಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಬೀಳುವದು. ಅದನ್ನೇ ಮಹಾಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತಿರುವರು.

ಇದಲ್ಲದೆ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಇನ್ನೊಂದು ಮಹಿಮೆಯೆಂದರೆ ಆ ದೇವಿಯ ಆಲಯದ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಂತರದಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ಚಿತ್ರ ಸಪ್ತಮಿ

ಯಾದ ಶ್ರೀ ಮಾನೇಶ್ವರನ ಗುಡಿಯು ಇರುವದು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಗ್ನಿ ಕುಂಡವಿರುವದು. ಮಹಾದೇವಿಯು ಆಲಯದಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವವರು ಆ ಕುಂಡದೊಳಗಿನ ಬೆಂಕಿಯನ್ನೇ ತರುತ್ತಿರುವರು; ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿಯ ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟುಕೆರೆದರೂ ಬೆಂಕಿಯಾಗಿ ಅಡಿಗೆಯಾಗುವ ದಿಲ್ಲವೆಂಬುವದು ಎಲ್ಲರೂ ಮನಗಂಡ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಇರಲಿ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮಹಿಮಾಸ್ಥಲವೆನಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಶಿರಸಂಗಿಯ ಯಾತ್ರೆಯು ಎಂದಿನಂತೆ ಪಾಪವಾಗಲು, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಜನಸಮಾಹವು ಕೂಡಿತು. ಆ ದೇವಿಯು ಮನು-ಮಯ-ತ್ವಷ್ಟ-ಶಿಲ್ಪಿ-ವಿಶ್ವಜ್ಞರೆಂಬ ಪಂಚಾನನ ಧರ್ಮದವರ ಇಷ್ಟ ದೇವತೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಸಮೂಹವೇ ಬಹಳವಾಗಿತ್ತು. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು; ಕೆಲವರು ಸಂಧ್ಯಾವಿಧಿಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು; ಕೆಲವರು ನೈವೇದ್ಯ ಸಮರ್ಪಣ ಮಾಡಿ ತಿರುಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ಉಚ್ಚಸ್ವರದಿಂದ ದೇವೀಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಅನ್ನುತ್ತ ನಡೆದಿದ್ದರು, ಕೆಲವರು ಮೌನದಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇತರ ಧರ್ಮದವರು ಸಹ ದೇವಿಗೆ ಹಣ್ಣು-ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ತೆರಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಈ ಮೇರೆಗೆ ಮಹಾದೇವಿಯ ಪೂಜಾಸಂಭ್ರಮದ ಗವ್ವಲವು ನಡೆದಿರಲು, ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಘನರೋಗಿಯು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು ಅವನ ದೇಹದ ತುಂಬೂ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಗಾಯಗಳಿದ್ದು, ಕೆಲವು ಗಾಯಗಳಲ್ಲಿ ದೊಣ್ಣೆಗೀವು ಇಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲವು ಗಾಯಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತವು ಸುರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲವು ಗಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೀವೂ, ರಕ್ತವೂ ಮಿಶ್ರವಾಗಿ ಸೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಆತನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಜೊಲ್ಲು ಹಳ್ಳದಂತೆ ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಳ್ಳು ತುಂಬಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಕೂಕಡೆಯು ಕಿವಿಗಳ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ದೇಹದಿಂಥ ಬರುವ ದುರ್ವಾಸನೆಯು ಎಂಥ ಗಟ್ಟಿ ಮನಸ್ಸಿನವರಿಗಾದರೂ ವಾಂತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವಹಾಗಿತ್ತು.

ಹೀಗಿರುವ ಆ ಘನರೋಗಿಯು ಶ್ರೀ ಕಾಳಿಕಾದೇವಿಯ ಗುಡಿಯ ಹತ್ತರ ಬಂದು ನಿಲ್ಲಲು, ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು

ಅಸಹ್ಯಪಟ್ಟು:—ಎಲೋ, ನೀನು ಯಾರು? ಇಲ್ಲಿಗೆ ಏನು ಕಾರಣ ಬಂದೆ? ಜನರು ಸ್ನಾನಮಾಡಿ, ಮಡಿಯಿಂದ ನೈವೇದ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ದೇವಿಯ ಅಲಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವರು ಕಾರಣ ನೀನು ಇಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಡ, ಮತ್ತೆಲ್ಲಿ ಗಾದರೂ ಹೋಗು, ಎಂದು ನುಡಿದರು.

ಆ ಮಾತಿಗೆ ರೋಗಿಯು:—ಅಪ್ಪಗಳಿರಾ, ನಾನು ಬಹು ದೂರದಿಂದ ಬಂದೆನು. ನನ್ನ ಹೆಸರು ಮೌನೇಶನು. ಏನು ಮಾಡಲಿ? ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವವರೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ನನ್ನನ್ನು ದೇವರೆಂದು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಘನರೋಗವು ಬಂದಂದಿನಿಂದ ನಾನು ಮುಂದಿದ್ದರೂ ಮಾತಾಡಿಸದಂತೆ ದೂರ ಹೋಗುವರು. ಈ ರೋಗದ ಬಾಧೆಯು ನನಗೆ ಬಹು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ದೇವಿಯು ಸಾವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸುಖವಾದೀತು. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ವೈದ್ಯರ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆನು. ಅವರು ನಮ್ಮ ಔಷಧಿಗಳು ಸಂಜೀವಿನಿ ಎಂತಿರುವವೆಂದು ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಅವುಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ದಿವಸ ಸೇವಿಸಿದೆನು; ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಗುಣವೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೂ ಕೊಟ್ಟರು. ಮತ್ತೂ ಸೇವಿಸಿದೆನು; ಪುನಃ ಕೊಟ್ಟರು; ಪುನಃ ಸೇವಿಸಿದೆನು ಅಕಟ! ನನ್ನ ಪೂರ್ವ ಕರ್ಮದ ಫಲವನ್ನೆಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳಲಿ!! ಮಾತೃಗಳನ್ನು ನುಂಗಿ-ನುಂಗಿ ಸಾಕಾಗಿ ಹೋಯಿತು; ಕಷಾಯಗಳನ್ನು ಕುಡಿ-ಕುಡಿದು ಬೇಸರ ಬಂದಿತು; ಮುಲಾ ಮುಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿ-ಹಚ್ಚಿ ರೋಸಿಕೆ ಹಿಡಿಯಿತು, ಅದರೂ ನನ್ನ ರೋಗವು ಸ್ವಲ್ಪಾದರೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪಾಪ! ವೈದ್ಯರಾವರೂ ನನ್ನ ದುರ್ವೈವಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡುವರು? ಕಡೆಗೆ ಅವರು ನಮ್ಮಿಂದಾಗುವದಿಲ್ಲೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ಆ ಮೇಲೆ ನಾನು ಜ್ಯೋತಿಷ್ವರ ಕಡೆಗೆ ಹೋದೆನು. ಅವರು:—ನವಗ್ರಹ ಶಾಂತಿ ಮಾಡಿಸು, ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಜಪ ಮಾಡಿಸು, ಕುಲಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸು, ಎಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರು; ಹಾಗೂ ಮಾಡಿದೆನು. ಅದರಿಂದಲೂ ಗುಣವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಧೈರ್ಯಗೆಟ್ಟು:—ಈ ಕೆಟ್ಟ ರೋಗವು ನನ್ನನ್ನು ಮೃತ್ಯುಪಾಲ ಮಾಡದೆ ಬಿಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಿಸಿ ದುಃಖಿಸುತ್ತ ಕುಳಿತೆನು. ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಯು ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ:—ಮೌನೇಶಾ, ನೀನು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಈ ರೋಗವು ಗುಣ

ವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಎಂದಿದ್ದರೊಂದು ದಿನ ನಾಶ ಹೊಂದುವ ಈ ದೇಹಕ್ಕೆ ಅಳುತ್ತ ಕುಳಿತರೆ ಆಗುವದೇನು? ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ತಿರಸಂಗೀ ಯಾತ್ರಿಗೆ ಹೋಗು. ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಜಾತಿ ಬಾಂಧವರು ನಿನ್ನ ಶರೀರವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದರೆ ನಿನಗೆ ಮೋಕ್ಷವಾಗುವದೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಇದೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗವೆಂದು ತಿಳಿದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆನು. ಪರದೇಶಿಯಾದ ನನಗೆ ಯಾರೂ ಸಹಾಯಮಾಡುವವರಿಲ್ಲ. ಸ್ವಮತಸ್ಥರಾದ ನೀವು ದಯಮಾಡಿ ನನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸಿ, ಈ ಸುಕ್ಷೇತ್ರ ದಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಡಿರಿ, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ರೋಗಿಯ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು:—‘ಛೂ, ಛೂ, ಮೌನೇಶನು ಮಹಾಮಹಿಮನೆಂದು ಕೇಳಿರುವೆವೇ ಹೊರ್ತು ಇಂಥ ಘನರೋಗಿ ಇರುವನೆಂದು ಕೇಳದ್ದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಾವೇನು ರಾಕ್ಷಸರೇ? ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮಜಾತಿಗೆ ಕುಂದುಂಟಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ? ಘನಮಹಿಮನೆಂದು ಇದುವರೆಗೂ ಹೇಳಿಕೊಂಡ ನಿನಗೆ ನಿನ್ನ ರೋಗವನ್ನು ಗುಣಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತೇ? ಸಾಕು! ಸಾಕು! ~ ಡಾಂಭಿಕರ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಹೀಗಿರುವದು. ಸುಮ್ಮನೆ ಈ ಸ್ಥಳ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗು’ ಎಂದು ಗದ್ದರಿಸಿಮಾತಾಡಿದರು.

ಆಗ ಮೌನೇಶನು:—ಅಕಟಾ! ಇಂಥ ಸುಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ನನಗೆ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದಂತಾಯಿತೆ! ಮಹಾದೇವೇ, ನಿನಗಾದರೂ ದಯೆ ಹುಟ್ಟಿದೇ ಹೋಯಿತೇ? ಅಯ್ಯೋ! ನನಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಶಾಲೆಯು ಬಹಳವಾಗಿದೆ, ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಸೈರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ! ಎಂದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮಲವಿಸರ್ಜನ ಮಾಡಿದನು.

ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ ಜನರು:—ಇವನೆಂಥ ದುರಾಚಾರಿಯು! ದೇವಾಲಯದ ಮುಂದೆಯೇ ಅಪವಿತ್ರ ಮಾಡಿದನೆಂದು ಅನ್ನುತ್ತಿರಲು, ಅಪ್ಪಾ, ತಡೆಯಲಾರೆನೆಂದು ಮತ್ತೂ ಅಪವಿತ್ರ ಮಾಡಿದನು.

ದೂಡಿರಿ, ಈ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿಯನ್ನು ಚಂಡ್ವಿಡಿದು ಅತ್ತ ದೂಡಿರಿ, ಎಂದು ಜನರು ಹತ್ತರ ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಅಪವಿತ್ರ ಮಾಡಿದನು. ಅತನ ಮಲವೆಲ್ಲವೂ ದ್ವಾದಶ ಬಣ್ಣದ ಬಂಗಾರದ ಗಟ್ಟಿಗಳಾಗಿ ಪುಕಾಶಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನೋಡಿರಿ, ಬಂಗಾರವೆಂದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಡಾಗಿರುವದು? ದುಃಖಿಗಳೆರಲಿ,

ಮುಖಗಳಿರಲಿ, ಪಾಮರರಿರಲಿ ಅದರ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲದವರು ಅಪರೂಪ
ವಲ್ಲವೆ? ಅಪರೂಪವೇಕೆ, ಇಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ
ಎನಿಸದು. ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ಜ್ಞಾನಿಗಳು:—‘ವೇದಾಧ್ಯೇಧಾ ಭ್ರಮಂ ಚಕ್ರೇ
ಕಾಂತಾಸುಕನಕೇಷುಚ| ತಾಸುತೇಷ್ಟಪ್ರನಾಸಕ್ತಃ ಸಾಕ್ಷಾದ್ಭಗೋ
ನರಾಕೃತಿಃ’||

ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಮತ್ತು ಬಂಗಾರಗಳೆಂಬ ಬ್ರಾಂತಿ
ಮಯವಾದ ಎರಡು ಚಕ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿರುವನು ಈ ಎರಡು ಪದಾರ್ಥ
ಗಳ ಮೇಲೆ ಅವತನು ಆಶಾರಹಿತನಾಗಿರುವನೋ ಅಂಥವನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್
ಪರಿವಸಂತಲೇ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವರು. ಅದರಂತೆ ರೋಗಿಯ
ಮಲವು ಬಂಗಾರವಾದದ್ದನ್ನು ಕಂಡಾಕ್ಷಣವೇ ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನರ ಮನಸ್ಸು
ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಹರಿಯ ಹತ್ತಿತು. ರೋಗಿಯ ಮೇಲಿದ್ದ ಅವರ ಸಿಟ್ಟು
ಎಲ್ಲೆಯೇ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಯಿತು! ನಾವು ಮಡಿಯಿಂದಿರುವೆನೆಂಬ
ಆರಿವೇ ಇಲ್ಲದಾಯಿತು. ಕೂಡಲೆ ಅವರು ಆ ಬಂಗಾರದ ಗಟ್ಟಿಗಳನ್ನು
ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಗುಘ್ರಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದರು.

ಆಗ ರೋಗಿಯು:—ಅವುಗಳಿಗಾ, ಈ ದೇಹವನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಅಪ
ವಿತ್ರರಾಗುವ ನೀವೇ ಘನರೋಗಿಯ ಅಮೇಧ್ಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬಡಿದಾಡುವಿರಿ?
ನನಗೆ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿ ಎಂದು ತಾಣೇ ಅಂದಿರುವಿರಿ. ಈಗ ಮಾತ್ರ ತಾವು
ಮರ್ಯಾದೆಯುಳ್ಳವರೂ, ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಜಾತಿಯವರೂ ಆಗಿರುವಿ
ರಲ್ಲವೇ? ಎಂದು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ನಾಚಿಸುತ್ತ ಶ್ರೀ ಕಾಳಿಕಾದೇವಿಯ ಆಲಯ
ಮೊಳಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಅವೃಶನಾಗಿ ಹೋದನು. ಆತನು ಅವೃಶ್ಯವಾದಂತೆ ಬಂಗಾ
ರದ ಗಟ್ಟಿಗಳೂ ಅವೃಶ್ಯವಾದವು|

ನೆರೆದವರೆಲ್ಲರೂ ಆತನ ಕೃತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಬೆರಗಾಗಿ:—ಅಕಟಾ!
ಮೌನೇಶನು ಘನರೋಗಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೃಢವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ
ಬಂದಿದ್ದನು. ಆ ಪರಮ ಗುರುವಿನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಅರಿಯದಾದೆವಲ್ಲಾ?
ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತ:—ದೇವಾ! ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ನಮ್ಮ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು
ಕ್ಷಮಿಸಿ ಪುನಃ ನಿನ್ನ ದರುಶನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾಪಾಡು| ಎಂದು ಮೌನೇ
ಶ್ವರನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದರಿಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಹತ್ತನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಶ್ರೀ ಮೌನಗುರು ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ||

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ||

ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ.

ಲಿಂಗನಭಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮೆ ತೋರಿಸಿದ್ದು.

ಶ್ರೀಭಗವಂತನು ಭಕ್ತಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೂಪಿನಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿರುವನು. ಅಂಥ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವೆಂತಲೂ, ಅನ್ನುತ್ತಿರುವರು. ಇಂಥ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ ತಿರುಪತಿಕ್ಷೇತ್ರವು ಭೂಲೋಕದ ವೈಕುಂಠವೆಂದು ಹೆಸರಾಗಿರುವದು. ಇದಕ್ಕೆ ಶೇಷಗಿರಿ ಎಂತಲೂ, ವೆಂಕಟಗಿರಿಯೆಂತಲೂ ಅನ್ನುತ್ತಿರುವರು. ಶ್ರೀ ವೇಂಕಟೇಶ್ವರನ ರಥೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಬಹು ದೂರದಿಂದ ಭಕ್ತಜನರು ಬರುತ್ತಿರುವರು. ಪರಿಶಯಿಲ್ಲವೂ ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಗೋವಿಂದರಾಯನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ದೇವರ ದರ್ಶನ ತಕ್ಕೊಂಡು ಅನಂತರ ಗಿರಿಯನ್ನು ಹತ್ತಿ ವೆಂಕಟಪತಿಯ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ತೆರಳುವದು. ಗಿರಿಯನ್ನು ಹತ್ತಲಿಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಮೇಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸ್ವಾಮಿಯ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವರು. ವೆಂಕಟರಮಣನ ಪೂಜಾವಿಸಿಯೋಗವಾದರೂ ಬಹು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನೆರೆವೇರುತ್ತಿರುವದು. ಆ ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಆಲಯದ ದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಬಂಗಾರದ ತಗಡನ್ನೇ ಹೊಂದಿಸಿರುವರೆಂದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಯ ವೈಭವವನ್ನು ಎಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು? ಅದು ವರ್ಣಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗಿರುವದು. ಇರಲಿ.

ಎಂದಿನಂತೆ ನವರಾತ್ರಿಯು ಬರಲು, ಮೇಲೆ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ತಿರುಪತಿ ಯಾತ್ರಿಗೆ ಜನ ಸಮೂಹವು ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿತು. ಗೋಸಾವಿಗಳಂತೂ ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ತೆರಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಪರಿಶಯಿಲ್ಲವೂ ಗೋವಿಂದ, ಗೋವಿಂದ,

ಎಂದು ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತ 'ಲಿಂಗನಭಂಡಿ' ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದ ಹತ್ತರ ಬರಲು, ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನಿಂತಿದ್ದನು. ಅವನ ವಯಸ್ಸು ಇಪ್ಪತ್ತು ಅಥವಾ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಆಗಿರಬಹುದು. ದೇಹದ ಬಣ್ಣವು ನೀರಲಹಣ್ಣಿನಂತಿತ್ತು. ಕೈಕಾಲುಗಳು ಸಣ್ಣಾಗಿದ್ದವು. ಹೊಟ್ಟೆಯು ದೊಡ್ಡದಾಗಿತ್ತು. ಕಣ್ಣುಗಳು ಗುಲಗಂಜಿಯಂತೆ ಕೆಂಪಾಗಿದ್ದವು. ಅವನ ಮೈ ಮೇಲೆ ಕೌಪೀನದ ಹೊರ್ತು ಯಾವ ಬಟ್ಟೆಗಳೂ ಇದ್ದಿಲ್ಲ.

ಹೀಗಿರುವ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಗಿರಿಗೆ ತೆರಳುವ ಜನಸಮೂಹವನ್ನು ನೋಡಿ ಕೈ ಚಪ್ಪಾಳೆ ಹೊಡೆದು ನಗುತ್ತ—ಸ್ವಾಮಿ, ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಹೀಗೇಕೆ ಕೂಗುತ್ತೀರಿ? ಹಿಂಡುಗಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವಿರಿ? ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಲ್ಲಿರಿ. ನನ್ನೊಡನೆ ನಿಜ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿರಿ, ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಗೋಸಾವಿಗಳು ಇವನು ಹುಚ್ಚನೆಂದು ತಿಳಿದು ಅವನ ಮಾತಿಗೆ ನಗುತ್ತ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಗೋಸಾವಿಗಳನ್ನು ಅಡ್ಡ ತರುಬಿ—ಸ್ವಾಮಿ, ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೀರೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಿರಲ್ಲ? ನಿಮ್ಮ ಕಿವಿಗಳು ಕೇಳುವದೇ ಇಲ್ಲವೇ? ಗಂಟಲು ಒಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಕೂಗಿದರೂ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿ ಹೋಗುವಿರಲ್ಲ! ಹಾಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬೇಡಿರಿ. ದಯಮಾಡಿ ನೀವು ಹೋಗುವ ಸ್ಥಲವನ್ನು ಹೇಳಿರಿ, ಎಂದನು.

ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬ ಗೋಸಾವಿಯು—ಎಲೋ ಹುಚ್ಚನೇ, ತಿರುಪತಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವರೆಂಬದು ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲವೇ? ವೈಕುಂಠವಾಸಿಯಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ಆ ಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿರುವನು; ಪರಿಶೆಯಲ್ಲವೂ ಆತನ ನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುತ್ತ ತೆರಳುತ್ತಿರುವದು. ನಾವೂ ಸಹ ಆ ಶ್ರೀಪತಿಯನ್ನು ಸೇವಿಸಿ, ಪಾಪನಿವಾರಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗುವೆವು. ನೀನೂ ಬರುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಬಾ.

ವ್ಯಕ್ತಿ—ಅಂಥ ಪಾಪವನ್ನು ನೀವೇನು ಮಾಡಿರುವಿರಿ?

ಗೋಸಾವಿ—ಮರುಳೇ, ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪಾಪಕಾರ್ಯ ಮಾಡದ ಮನುಷ್ಯನು ದೊರೆಯುವದು ದುರ್ಲಭವಲ್ಲವೇ? ಎಂಥವರಿಂದಾದರೂ ಅಸ್ತಿತ್ವವು ಸ್ತುತವಾದವರು ಉಂಟಾಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತವೆ; ಅವುಗಳ ನಿವಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ

ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಪವಿತ್ರ ತೀರ್ಥಗಳ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ ಪೂರ್ವಿಕರು ಬರೆದಿಟ್ಟಿರುವರು. ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ನಿನಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು?

ವ್ಯಕ್ತಿ—ಆಹುದು ಸ್ವಾಮಿ ಅಂಥ ಶಾಸ್ತ್ರವೆಲ್ಲ ಕಾಡು ಮನುಷ್ಯನಾದ ನನಗೇನು ಗೊತ್ತು? ತಮ್ಮಂಥವರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತಲೇ ಹೀಗೆ ಕೇಳುವೆನು; ಆದರೆ ತೀರ್ಥ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯನ ಪಾಪ ಸಮೂಹವು ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದ ಮೇಲೆ ಪಾಪ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಹೆದರಬೇಕಾದ ಕಾರಣವೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲವೇ? ನಾನು ಇದುವರೆಗೂ ಅನೇಕ ಪಾಪಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವೆನಾದ್ದರಿಂದ ಯಮಲೋಕದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುವದೋ ಎಂದು ಹೆದರಿದ್ದೆನು. ನೀವು ಹೇಳುವ ಸುಲಭೋಪಾಯವನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಹೆದರಿಕೆಯೇ ತಪ್ಪಿಹೋಯಿತು. ಮನುಷ್ಯನು ಪಾಪಪಮಾಡದೆ ಇರುವದಿಲ್ಲವೆಂದ ಮೇಲೆ ನನ್ನಂತೆ ನೀವೂ ಪಾಪಿಷ್ಠರೇ ಇರುವಿರಲ್ಲವೇ?

ಗೋಸಾವಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ—ಮೂಢನೇ, ಬೆರಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೆ ಹಸ್ತವನ್ನೇ ನುಂಗಿದರೆಂಬ ಗಾಡಿಯಂತೆ, ನಮ್ಮನ್ನೇ ಸುತ್ತುಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವೆಯಲ್ಲ! ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ನಿನ್ನಂತೆಯೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವೆಯೇನು?

ವ್ಯಕ್ತಿ—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಮೇಲಿಂದಲೇ ಹಾಗೆ ಅಂದೆನು. ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನದೇನು ತಪ್ಪಿದೆ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಕ್ಷಮಿಸಿರಿ.

ಗೋಸಾವಿ:—ಸ್ವಲ್ಪ ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಮಾತಾಡು! ಏನಾದರೂ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ದೋಷಗಳಿದ್ದರೆ ತೀರ್ಥ-ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಯಾತ್ರೆಯಿಂದ ನಿವಾರಣವಾದಾವು. ಮಾಡಬಾರದ ಭಯಂಕರ ದೋಷಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವು ಹೇಗೆ ನಿವಾರಣವಾದಾವು? ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತ ನಿಲ್ಲಲಿಕ್ಕೆ ನಡುಗೆ ವೇಳೆಯಿಲ್ಲ, ಅಜ್ಞಾನಿಯಾದ ನಿನ್ನ ಕೂಡ ಮಾತಾಡುವದೇ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ಅನ್ನುತ್ಸ ಗೋಸಾವಿಯು ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದನು. ಆತನ ಸಂಗಡಿಗರಾದ ಗೋಸಾವಿಗಳು:—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ದೊಡ್ಡವರು. ಆ ಹುಚ್ಚನ ಕೂಡ ಮಾತಾಡತಕ್ಕದ್ದೇ

ఇద్దిల్ల; యాకందరే మూడేరాదవరు హేచ్చు-కడిమేగళింబ విచార
విల్లదే మనబంద హాగే మాతాడుత్తిరువరు, ఎందు అన్నత్త గోసా
వియ కూడ తేరళిదరు.

అష్టరల్లి ఆ వ్యక్తియు పునః ఆవర ఎదురాగి హోగి:—
స్వామి, సిట్టాగి హోగిబేడిరి. నాను అందద్దన్న మనస్సినల్లి హిడి
యదే, ఈ సేవకన మేలే దయవిట్టు నిఱవు హోగువ స్థళివావుదు?
అల్లియ-దేవరావుదు? ఎంబదన్న ఇన్నోందావర్తి ప్పష్టనాగి హేళిరి.
ఇదల్లిదే ఆ దేవర మహిమేగళిల్లియ ఒందేరడు మహిమేగళిన్న హేళి
నన్నన్న ధన్యనన్నాగి మాడిరి, ఎందు కేళిదను.

‘మృదువాక్యగళు మనస్సన్న కరిగిసువవు; కరిణ వాక్యగ ౦
కొలపవన్న హుట్టిసువవు.’ ఎందు హేళువ హిరియర మాతు సుళ్ళల్లి.
అదరంతే ఆ వ్యక్తియ మృదువాక్యగళిగే గోసావియ మనస్సు
కరగి:—ఎలొల హెచ్చినే, నిన్న ఆగ్రహదించ ఇన్నోందావర్తి హేళు
వేవు. కేళు. నావు హోగువదు తిరుపతియు. అల్లియ దేవరు
వేంకటపతియు. ఆతన మహిమేగళిన్న ఎష్టేందు హేళిబేళు? దుష్ట
రన్న శిక్షిసువదరల్లియూ, శిష్టరన్న రక్షిసువదరల్లియూ ఆ శ్రేష్ట
దేవను హేసరాగి హోగిరువను. కరుణసాగరనాద ఆ స్వామియు
పూర్వదల్లి మదోలన్మత్తనాద హిరణ్యకశిపువన్న సంహరిసి తన్నన్న
స్మరిసుత్తిరువ ప్రల్లాదనన్న రక్షిసిదను. రావణనే ముంతాద
అనేక రాక్షసరన్న నాశమాడి మరేహొక్క విభిషణనిగే లంకాధి
పత్యవన్న కొట్టు కాపాడిదను. సరొలవరదల్లిరువ క్రూర మోపళి
యన్న శిళిహాక తన్నన్న ధ్యానిసుత్తిరువ గజేంద్రనన్న రక్షిసి
దను. శౌరవన సభియల్లి సీరియన్న పేళియవాగ్గి యారూ
దిక్కిల్లవేందు తన్నన్న ధ్యానిసుత్తిరువ ద్రౌపదియ సీరియు అక్షయ్య
వాగలిందు అనుగ్రహమాడి, మయ్యాదేయన్న కాయ్దను. గౌతమర
శాపదించ ఎష్టోల దివస కల్లాగి బిద్దిరువ అహల్యాదేవియన్న
పాదాంగుష్ఠ పృథ్విదించ శాపనివృత్తి మాడి పతియన్న కూడిసి

ಕಾಪಾಡಿದನು. ಐದು ವರುಷದ ಬಾಲಕನಾದ ಅನಾಥ ಧೃವನಿಗೆ ಚಿರಂಜೀವಿತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸ್ಥಿರಪದವಿಯನ್ನಿತ್ತು ರಕ್ಷಿಸಿದನು.

ಈ ಮೇರೆಗೆ ಆತನ ಮಹಿಮೆಗಳು ಒಂದಲ್ಲ, ಎರಡಲ್ಲ ಅಸಂಖ್ಯಗಳಾಗಿರುವವು. ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಅದಿಶೇಷನಿಗಾದರೂ ಅಸಮರ್ಥನಾಗಿರುವದು. ನೀನು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಆ ಪರಮಾತ್ಮನ ದರುಶನ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡರೆ ನಿನಗಾದರೂ ಆತನ ಕೆಲವು ಮಹಿಮೆಗಳು ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವವು, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಗೋಸಾವಿಯ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ವ್ಯಕ್ತಿಯು:—ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ, ತಮ್ಮ ಸದ್ವೈಭವಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಅಜ್ಞಾನವು ನಾಶವಾಗಿ ನನಗೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂಬ ಬುದ್ಧಿಯು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿದೆ; ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿನಂತೆ ನಾನೂ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಆ ವೆಂಕಟಪತಿಯು ನಾನು ಬೇಡಿದ ವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವನೇನು?

ಗೋಸಾವಿ:—ಎಲೋ, ದೇಹದಂಡನೆ ಮಾಡದೆ ದೇವರು ವರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಡುವನು?

ವ್ಯಕ್ತಿ — ಸ್ವಾಮಿ, ದೇಹದಂಡನೆ ಎಂದರೆ ಹೃಗುರಾದದ್ದೋ ಕಠಿಣವಾದದ್ದೋ?

ಗೋಸಾವಿ—ಅಷ್ಟೇನೂ ಕಠಿಣವಿಲ್ಲ. ಗಿರಿಯನ್ನು ಹತ್ತಿ ಹೋಗಿ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೇ ದಿನ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿನ್ನ ಅಭಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುವನು.

ವ್ಯಕ್ತಿ—ಅಪ್ಪಗಳಿರಾ, ನಾನು ಹುಚ್ಚನಿರುವದರಿಂದ ಗಿರಿಯನ್ನೇರಿ ಹೋಗಿ, ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದು ಸನ್ನಿಂದಾಗುವದಿಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ಆತನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕರೆತಂದು, ನಾನು ಬೇಡಿದ ವರವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಪುಣ್ಯಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಗೋಸಾವಿ—ಎಲ್ಲ ದೇವರ ದೇವನಾದ ಆತನನ್ನು ನೀನಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆತರುವದು ಯಾರಿಂದಾದೀತು? ಮುಗ್ಧನಾದ ನಿನೊಡನೆ ಮಾತಾಡಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಎಂದು ತನ್ನ ಸಂಗಡಿಗರೊಡನೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದನು.

ಆಗ ವ್ಯಕ್ತಿಯು — ಗೋಸಾವಿಗಳೇ, ನಾನಂತೂ ಮುಗ್ಧನು. ಜಾಣರಾದ ನೀವು ದೇವರನ್ನು ತೋರಿಸದೆ ಹೀಗೇಕೆ ಹೋಗುವಿರಿ? ಮುಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಿಟ್ಟರೆ ನಿಮಗೆ ವೆಂಕಟಪತಿಯ ಪಾದದಾಣಿ ಇರುವದು.

ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹೀಗೆಂದ ಕೂಡಲೆ ಗೋಸಾವಿಗಳ ಸಮೂಹವು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಒಂದು ಅವನ ಕವಾಳದ ಮೇಲೆ ಹೊಡೆದು, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಗಿಡಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿ—ಎಲೋ, ನಮಗೆ ಆಣೆಯನ್ನಿಕ್ಕಿದ ನೀನು ದೇವರನ್ನು ಕರೆತಂದು ತೋರಿಸು; ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಇನ್ನೂ ಚನ್ನಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಿಸುವೆವು.

ವ್ಯಕ್ತಿ—ಆಪ್ತಗಳಿರಾ, ನಾನೊಬ್ಬ ಪರದೇಶಿಯು. ಸುಮ್ಮನೆ ನನ್ನನ್ನು ಹೀಗೇಕೆ ಬಂಧನಪಡಿಸುತ್ತೀರಿ? ಹುಚ್ಚನ ಮಾತನ್ನು ಪಟ್ಟಿಗೆ ತರಬೇಡಿರಿ. ದಯಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿರಿ. ಹುಚ್ಚನ ಬುದ್ಧಿಯು ಸ್ವಾಧೀನವಿರುವದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನೀವೇನು ಅರಿಯದವರೇ? ಈಗ ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಚ್ಚಳವಾದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮುಂದಾದರೂ ಇದೇ ರೀತಿಯಿಂದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆ ನಾನೂ ಜಾಣನಾಗುತ್ತೇನೆ.

ಗೋಸಾವಿಗಳು:—ಹುಚ್ಚಾ, ಒಂದೆರಡು ವೆಟ್ಟುಗಳು ಬಿದ್ದದರಿಂದ ಇಷ್ಟಾಯಿತು. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವೆಟ್ಟುಗಳು ಬಿದ್ದರೆ ಪೂರಾ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿ ಯಾಗುವಿ. ಇರಲಿ. ನಿನ್ನ ಕುಚೇಷ್ಟೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ದೇವರನ್ನು ತೋರಿಸು; ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಿನ್ನ ಗತಿಯು ನೆಟ್ಟಗಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ವ್ಯಕ್ತಿ:—ಮಹನೀಯರೇ, ನಾನೇನು ಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡುವೆನು? ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಯಾಗಬೇಕೆನ್ನುವದೇ ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯು; ಯಾಕೆಂದರೆ ನಿಮಗೆ ವೆಂಕಟರಮಣನು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಿರುವನು. ನಮ್ಮಂಥ ವಾಮರರಿಗೆ ಆತನು ಹೇಗೆ ಕಾಣುವನು?

ಗೋಸಾವಿಗಳು:—ಎಲೋ ಮಾಥನೇ, ಸುಮ್ಮನೆ ಹೊತ್ತು ಕಳೆಯಬೇಡ. ದೇವರನ್ನು ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಎನೆನ್ನುವಿ?

ವ್ಯಕ್ತಿ:—ಅಹುದಹದು. ನಾನಂತೂ ಮೂಢನು. ಪೌಢರಾದ ನೀವು ದೇವರನ್ನು ತೋರಿಸೆಂದು ನನ್ನನ್ನೇ ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ, ನನಗಿಂತಲೂ ನೀವು ಮೂಢರಲ್ಲವೆ?

ಗೋಸಾವಿಗಳು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ:—ಇವನನ್ನೇನು ನೋಡುವಿರಿ? ಅಳಿ
ಗೊಂದು ಗುದ್ದು ಹಾಕಿರಿ; ಇವನ ಯೋಗ್ಯತೆ ಏನು? ಇವನ ಚೇಷ್ಟೆ ಏನು?
ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಮುತ್ತಿಕೊಂಡು ಗುದ್ದಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದರು.

ಆಗ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಳುತ್ತ:—‘ಅಕಟಾ! ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ತಿರು
ಪತಿಗೆ ಹೋಗುವವರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಯವೇ? ಪರದೇಶಿಯಾದ
ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದಾಯಿತೇ? ಕರುಣಾಸಾಗರನೆಂದು
ಪುಖ್ಯಾತಹೊಂದಿದ ವೆಂಕಟೇಶಮಠಾ, ನೀ ನಾ ದ ರೂ ದಯವಿಟ್ಟು
ಬೇಗನೆ ಬಂದು ನನ್ನ ಬಂಧನವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸುವನಾಗು’ ಎಂದು
ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗಿದನು.

ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿಯಾದ ವೆಂಕಟೇಶನು ಗಿರಿಯನ್ನಿಳಿದು
ಹಿಡಿ ಬಂದು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪಾದಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ:—ಸದ್ಗುರೋ, ನಿನ್ನ
ಮಾಯಾ ನಟನೆಯನ್ನು ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅರಿಯುವ ಬಗೆಯಾದರೂ ಹೇಗೆ?
ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ನೀನು ಇವರೆಲ್ಲರ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ ಉದ್ಧರಿಸು!
ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಆಗ ಎಲ್ಲ ಜನರು ಆಶ್ಚರ್ಯಭರಿತರಾಗಿ:—‘ಅಹಾ! ಈತನು ಮರುಳ
ನೆಂದು ನಾವು ಅನೇಕ ಪರಿಯಿಂದ ಬಾಧಿಸಿದೆವು. ಈತನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರ
ಬ್ರಹ್ಮನಿರುವನು’ ಎಂದು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪಾದಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ-ಸ್ವಾಮಿ,
ಮೂಢರಾದ ನಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ನೋಡದೆ ಕ್ಷಮಿಸಿ ಕಾಪಾಡು,
ಕಾಪಾಡು! ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡರು.

ಆಗ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ನಿಜರೂಪವಾದ ಮಾನರೂಪಿನಿಂದ ಪ್ರಕಟ
ನಾಗಿ:—ಗೋಸಾವಿಗಳೇ, ನೀವು ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವನೆಂದು ಹೇಳಿದ
ವೆಂಕಟೇಶನು ಈ ತನೋ ಅಥವಾ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿರುವನೋ ಚೆನ್ನಾಗಿ
ನೋಡಿರಿ, ಎಂದೆನ್ನಲು,

ಗೋಸಾವಿಗಳು:—ಗುರುನಾಥ, ಪಾಮರರಾದ ನಮ್ಮ ಅಪರಾಧ
ಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯದೆ ರಕ್ಷಿಸು, ರಕ್ಷಿಸು, ಎಂದು ಪುನಃ ಮೌನೇ
ಶನ ಪಾದಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದರು.

ಮೌನೇಶನು:—ಗೋಸಾವಿಗಳೇ, ದೃಢಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಗೋವಿಂದ, ಗೋವಿಂದ ಎಂದು ಕೂಗಿದರೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ನೀವು ನಿರ್ಮಲ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸ್ಮರಿಸಿದರೆ ಈ ಶ್ರೀಪತಿಯು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತರವೇ ಇದ್ದು ನೀವು ಬೇಡಿದ್ದನ್ನು ಕೊಡುವನು. ಇದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಗೋಸಾವಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಮೌನಗುರುವಿಗೂ ವೆಂಕಟಪತಿಗೂ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಧನ್ಯರಾದೆವೆಂದು ಅನ್ನುತ್ತ ಪುನಃ ಮೌನಗುರುವಿನ ಕೂಡ ಮಾತಾಡಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಮೌನೇಶನೂ, ವೆಂಕಟೇಶನೂ ಮಾಯವಾಗಿ ತೋಗಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ ಎಲ್ಲ ಜನರು ಮೌನಗುರುವಿನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತ ವೆಂಕಟಗಿರಿಯ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ತಿರುಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಸುಖವಿಂದಿದ್ದರೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಹನ್ನೊಂದನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಶ್ರೀ ಮೌನಗುರು ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ;

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ||

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಲಕ್ಷ್ಮೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮೆ ತೋರಿಸಿದ್ದು.

ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ದೇಶದಲ್ಲಿ 'ಪುಲಗಿರಿ' ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣವು. ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವದು. ಅಲ್ಲಿ ಸೋಮನಾಥ ಎಂಬ ದೇವರ ಗುಡಿಯು ಬಹು ಸುಂದರವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತಿರುವದು. ಆ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಈಗ ಲಕ್ಷ್ಮೇಶ್ವರವೆಂದು ಅನ್ನುತ್ತಿರುವರು. ಆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಹಾಲುಮತದವರ (ಕುರುಬರ) ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಡ್ಧವ್ವ ಎಂಬ

ಒಬ್ಬ ಮುದುಕೆಯು ಇದ್ದಳು. ಆಕೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಬಡವೆಯೂ, ಅನಾಥಳೂ, ಪಾಪಿಷ್ಠಳೂ ಆಗಿದ್ದಳು. ಆ ಮುದುಕೆಯು ಎರಡನೆಯವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಟ್ಟಿ-ಬೀಸಿ ಹೊಟ್ಟೆಹೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕೂಲಿಯ ಕೆಲಸವು ಸಿಗದಿದ್ದಾಗ ಹಂಜಿಗಳನ್ನು ತಂದು ನೂತು, ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಾರಿ ಕಾಲಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಬರಬರುತ್ತ ಆಕೆಗೆ ಪೂರ್ವಕರ್ಮದ ಫಲದಿಂದ ಬಡತನವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ದಿವಸ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅಶನವಿಲ್ಲದೆ ಉಪವಾಸ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಆಕೆಯು ನೂಲುತ್ತಿರುವ ಕದುರು ಸಹ ಮುರಿದು ಹೋಗಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಹೊಸ ಕದುರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ದುಡ್ಡಿಗೂ ಸಹ ಗತಿಯಿಲ್ಲದಂತಾದಳು. ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಂಜಿಗಳು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ನೂಲಲಿಕ್ಕೆ ಕದಲಿಲ್ಲದೆ ಇರುವವರಿಂದ ಮುದುಕೆಯು ಬಹು ಚಿಂತೆಗೊಳಗಾಗಿ:—ಅಕಟಾ! ನಿರ್ಭಾಗ್ಯಳಾದ ನಾನು ಬದುಕಿರುವದಕ್ಕೆಂತಲೂ ಸಾಯುವದೇ ಲೇ ಸಾಗಿದೆ, ಎಂದು ದುಃಖಿಸುತ್ತ ಜನರ ಬಾಯಿಂದ ಮಾನಗುರುವನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದು ನೆನಪಾಗಿ—ಗುರುನಾಥಾ, ನಾನು ಮಾಡಿದ ಪಾಪದ ಫಲವೇ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ದುಃಖಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡಿದೆ. ನೀನು ಅನಾರ್ಥರಕ್ಷಕನೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ನಿನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಮರೆಯಿಸಬಾರದೇ? ಎಂದು ಮೌನೇಶ್ವರನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡು ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆ ಮುದುಕೆಗೆ ಎನ್ನೇ ನೆನಪಾದಂತಾಗಿ ಥಟ್ಟನೆ ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದು ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟು ಸೋಮನಾಥನ ಆಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದಳು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕೇಡೆಕಾರನು ತನ್ನ ಸಾಮಾನುಗಳ ಅಂಗವನ್ನು ಹಚ್ಚಿದ್ದನು. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಜೀನಸುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕ್ರಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಕೇಡೆಕಾರನ ಹತ್ತರ ಎಲ್ಲ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕನರುಗಳೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿದ್ದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ಕಂಡು ನೂಲುವ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕದುರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕ್ರಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಪಿಡ್ಡವನ್ನಿಗಾದ ಆನಂದವನ್ನು ಹೇಳಲಾಸಲ್ಲ! ಅದರೂ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಾಸಿಲ್ಲದೇ ಮಾಡು

ತ್ತಾಳೇನು? ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತಿದ್ದಳು ಕದುರು ಮಾತ್ರ ಬಹು ಉತ್ತಮವಾಗಿರ್ದವು ಕೇಣಿಕಾರನಾದರೂ ದಿನ ಹೋದವನಾದ್ದರಿಂದ ಜನರ ಕೂಡ ಶಾಂತಸ್ವಭಾವದಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದನು ಶಿಷ್ಯರು ಸ್ವಭಾವದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು—“ಇದಕ್ಕೇತಕ್ಕೇ ಇಷ್ಟು ಧಾರಣೆಯು? ನೀನೊಬ್ಬನು ಹೆಚ್ಚಿನವನು ಬಂದೆ” ಎಂದು ಮನಬಂದ ಹಾಗೆ ಮಾತಾಡಿದರೂ ಅದನ್ನು ಸಮಾಧಾನವೃತ್ತಿಯಿಂದ ‘ಅಮ್ಮಗಳಿರಾ, ನಮ್ಮ ಸಾಮಾನುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದವುಗಳಲ್ಲ, ಬಹು ಉತ್ತಮವಾದವುಗಳು. ಒಂದಾವರ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿರಿ; ಅಂದರೆ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವದು” ಎಂದು ಮೃದುವಾಕ್ಯಗಳಿಂದ ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಡಂಬಡಿಸಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು.

‘ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದ ಮುದುಕೆಯು ತನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿ ತಾನೊಂದು ಕದುರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿರುವ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕುರಿತು—ನಮ್ಮವ್ವಗಳಿರಾ, ನನಗೊಂದು ಕದುರು ಕೊಡಿಸಿರಿ; ಅದರ ಕ್ರಯವನ್ನು ನಾಲ್ಕುಂಟು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಎಂದು ಅಂಗಲಾಚಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡಳು.

ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದ ಬಡವಿಯೂ, ತಲೆ ನಡುಗುವ ವೃದ್ಧಳೂ ಅದ ಪಿಡ್ಡವ್ವನ ಮಾತು ಯಾರ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು? ಎಲ್ಲರೂ:—ಹೋಗಬೇ ಮುದುಕಿ; ನಿನ್ನ ದೇನು ಹಚ್ಚಿರುವೆ? ದುಡ್ಡಿದ್ದರೆ ತೆಗೆದುಕೋ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಮನೆಗೆಹೋಗು, ಎಂದು ಮೋರೆ ಸೊಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಮುದುಕೆಯು ನಿರುಪಾಯಳಾಗಿ ಕೇಣಿಕಾರನನ್ನು ಕುರಿತು:—ನಮ್ಮಪ್ಪಾ, ಕದುರು ಒಂದಕ್ಕೆ ಧಾರಣೆ ಏನು? ಬಡವಿಯಳಾದ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಹೇಳು.

ಕೇಣಿಕಾರ:—ಅಮ್ಮ, ನಮ್ಮ ಕದುರು ಬಹು ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಇದುವರೆಗೂ ಎರಡು ದುಡ್ಡಿಗೊಂದರಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಬಡವಿಯೆಂದು ಹೇಳುವ ಕಾರಣ ನಿನಗೆ ಒಂದೇ ದುಡ್ಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ತೆಗೆದುಕೋ.

ಮುದುಕಿ:—ಅಪ್ಪಾ, ಆ ದುಡ್ಡಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಹೀಗೇಕೆ ಬೇಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆನು?

ಕೇಡೆಕಾರ:—ತಾಗಾದರೆ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಕದುರು ಕೊಡಬೇಕೇನು?

ಮುದುಕಿ:—ಬೇಡ ನಮ್ಮಪ್ಪಾ, ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ನೀನೇನು ಚೆಲ್ಲಿದವುಗಳನ್ನು ಬಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವೆಯಾ! ಇಂದಿನಿಂದ ಎಂಟು ದಿವಸಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ದಯಮಾಡಿ ಕದುರು ಕೊಡು.

ಕೇಡೆಕಾರ:—ಅಮ್ಮಾ, ನೀನಾಡುವದು ನಿಜ; ಅದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರನ್ನು ಜಾಮೀನು ಕೊಡುತ್ತೀ?

ಮುದುಕಿ:—ಅಯ್ಯೋ ನನ್ನ ತಂದೆ! ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದವಳಾದ ನನಗೆ ಯಾರು ಜಾಮೀನಾಗಬೇಕು? ಎಷ್ಟು ಬೇಡಿಕೊಂಡರೂ ಒಂದು ದುಡ್ಡು ಕೊಡದವರು ನಿನ್ನ ದುಡ್ಡಿಗೆ ಜಾಮೀನಾಗುವದಾದರೂ ಹೇಗೆ?

ಕೇಡೆಕಾರ:—ಮನುಷ್ಯರಾಗದಿದ್ದರೆ ದೇವರೂ ಸಹ ಆಗುವದಿಲ್ಲವೇ? ಈ ಗುಡಿಯೊಳಗಿರುವ ಸೋಮನಾಥನನ್ನು ಜಾಮೀನು ಕೊಡು; ಅಂದರೆ ಕದುರು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಮುದುಕಿ:—ಆಗಲಿ ನಮ್ಮಪ್ಪಾ! ನೀನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸೋಮನಾಥನ ಆಣೆಯಾಗಿ ೮ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಕದುರು ಕೊಡು.

ಕೇಡೆಕಾರ:—ಆಣೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನಂಥವರನ್ನು ಬಹು ಜನರನ್ನು ನೋಡಿರುವೆನು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಿಗುವವರೆಗೂ ಎಷ್ಟು ಆಣೆಗಳನ್ನಾದರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ; ಸಿಕ್ಕ ಕೊಡಲೆ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಸೋಮೇಶನ ಬಾಯಿಂದ ಹೇಳಿಸು, ಅಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೇಡೆಕಾರನ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ಪಿಡ್ಡವ್ವನು ದೇವರ ಎಂದು ರಾಗಿ ನಿಂತು ಕೈ ಮುಗಿದು:—ಸ್ವಾಮಿ, ಸೋಮನಾಥಾ! ನಿನ್ನ ಪಾದಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಎಂಟು ದಿವಸಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ದಯಮಾಡಿ ನೀನು ಹೊಣೆಯಾಗಿ ಕದುರನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸು! ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೊಂಡಳು.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಪಾಪಿಸ್ಥಳದ ಪಿಡ್ಡವ್ವನ ಮಾತಿಗೆ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿಯಾದ ಶಿವಲಿಂಗವು. ಹೇಗೆ ಮಾತಾಡಬೇಕು? ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಜನರು ಮುದುಕೆಯೂ, ಕೇಣಿಕಾರನೂ ತೀರ ಹುಚ್ಚರಿರುವರೆಂದು ಹಾಸ್ಯಮಾಡಿ ನಕ್ಕರು. ಆಗ ಕೇಣಿಕಾರನು ದೇವರ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ:—‘ಸೋಮನಾಥಾ, ನೀನು ಅನಾಥರಕ್ಷಕನಲ್ಲವೇ? ಮನುಷ್ಯರಿಗಂತೂ ಈ ಬಡವಿಯ ಮೇಲೆ ದಯೆಹುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ; ಅವರಂತೆ ನೀನೂ ನಿರ್ದಯನಾಗುವಿಯಾ? ನೀನು ಬೇಗನೆ ಹೊಣೆಯಾಗಿ ಕದುರನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಈ ಮುದುಕೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು’ ಎಂದು ನುಡಿದನು. ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿಯಾದ ಸೋಮೇಶ್ವರಲಿಂಗವು:—ಮಹಾತ್ಮಾ, ನಿನ್ನ ದುಡ್ಡಿಗೆ ನಾನು ಹೊಣೆಯಾಗುತ್ತೇನೆ. ಬಡವಿಯಳಿಂದ ಪಿಡ್ಡವ್ವನಿಗೆ ಕದುರನ್ನು ಕೊಡು ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ಎಲ್ಲ ಜನರು ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯ ಪಟ್ಟು ಇದೇನು! ಈ ಕೇಣಿಕಾರನು ಕಲ್ಲದೇವರನ್ನೇ ಮಾತಾಡಿಸಿಬಿಟ್ಟನು. ಇವನು ಕೇಣಿಗನಲ್ಲ, ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶಾಲಿವಾಣಿಯಾದ ಶಂಕರನಿರುವನು, ಎಂದು ಆತನ ಪಾದಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಧನ್ಯರಾದರು.

ಕೇಣಿಕಾರನು ಪಿಡ್ಡವ್ವನಿಗೆ ಕದುರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು:—ಅಮ್ಮಾ. ಇಗೋ ನೋಡು, ಸ್ವಾಮಿಯು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಕದುರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಎಂಟು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಬಾರದು, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಯವಾದನು. ಪಿಡ್ಡವ್ವನು ಸಂತೋಷಭರಿತಳಾಗಿ ಸೋಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ತೆರಳಿದಳು.

ಈ ಮೇರೆಗೆ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಜಾಮಿನಿನಿಂದ ಕದುರನ್ನು ತಂದ ಪಿಡ್ಡವ್ವನು ಮನೆಯೊಳಗಿರುವ ಹಂಜಿಗಳನ್ನು ನೂತು, ಅವು ತೀರಿದ ಮೇಲೆ ‘ವುನ: ಹಂಜಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಸಂಜೆಯ ವರೆಗೂ ನೂಲುತ್ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಾರಿವರೂ ಹೊಟ್ಟೆಪೂರ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತೇ ಹೊರ್ತು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಸು ಸಹ ಉಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಪಿಡ್ಡವ್ವನಿಗೆ ಕೇಣಿಕಾರನ ದುಡ್ಡಿನ ನೆನಪಾಗಿ:—ನಾನು ಒಂದು ದಿನ ಉಪವಾಸಬಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಆತನ ದುಡ್ಡನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿಡಬೇಕೆಂದು ನೆಲವಿನ ಕಾಲಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದಳು.

ಹೀಗೆ ನೂಲುತ್ತು ಏಳು ದಿನ ಕಳೆಯಲು, ಆಕೆಗೆ ಅಂತ್ಯಕಾಲವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಆ ಕೂಡಲೆ ಯಮರಾಜನು ತನ್ನ ದೂತರನ್ನು ಕಳಿಸಲು. ಅವರು ಆಕೆಯನ್ನು ಪಾಶದಿಂದ ಕಟ್ಟಿ ಎಳೆದೊಯ್ದು ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವ ಯಮರಾಜನ ಎದುರಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಯಮರಾಜನು ತನ್ನ ಕರಣಿಕರನ್ನು ಕೂರಿತು:—ಎಲೈ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತರೇ, ಇವಳ ಪಾಪ-ಪುಣ್ಯದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತೆಗೆದು ಓದಿರಿ, ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದನು. ಚಿತ್ರಗುಪ್ತರು ತಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು:—ಮಹಾಪ್ರಭೇ, ಇವಳು ಬಹು ಪಾಪಿಷ್ಠಳು. ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯವನ್ನು ಒಂದನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿರುವದಿಲ್ಲ. ಇದು ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಶ್ರುತವಿರಬೇಕು, ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಯಮರಾಜನು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ:—ಈ ನೀಚಾತ್ಮಳನ್ನು ನೂರು ವರುಷಗಳವರೆಗೂ ನರಕದ ಕುಣಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಬಿಡಿರಿ, ಎಂದು ಆಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದನು. ಕೂಡಲೆ ಯಮದೂತರು ಆಕೆಯನ್ನು ಎಳೆದೊಯ್ದು ನರಕದ ಕುಣಿಯಲ್ಲಿ ಒಗೆದುಬಿಟ್ಟರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪಿಡ್ಡವ್ವನಂತೂ ಸತ್ತು ಯಮಪುರವನ್ನು ಸೇರಿರುವಳು. ಕೇಣಿಗಾರನು ಆ ಶವದ ಕೂಡ ದುಡ್ಡನ್ನು ಹೇಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವನೋ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಬಂದನೇನೋ ಎಂಬಂತೆ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣನು ಮೂಡಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸಿದನು. ಆಗ ಕಮಲಗಳು ಅರಳಿದವು. ಕುಮುದಗಳು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡವು. ಸ್ವರ್ಗಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆಹಾರದ ಖಲುವಾಗಿ ಹೊರಟು ಹೋದವು.

ಇತ್ತ ಅನಾಥಳಾದ ಪಿಡ್ಡವ್ವನ ಶವವನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಧಿಪತಿಗಳ ಅಪ್ಪಣೆ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ವಪಚರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಲು, ಆ ಕೇಣಿಗಾರನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಆ ಶವವನ್ನು ನೋಡಿ:—ಈ ಸೂಡಳು ನನ್ನ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡದೇ ಸತ್ತು ಹೋಗಿ, ಹೇಣಿಗಾರನನ್ನು ಕೇಳುವ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ತಂದಳು, ಎಂದು ಗುಣಗುಟ್ಟುತ್ತ ಸೋಮೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದು:—‘ಸೋಮನಾಥಾ, ಕಮರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಪಿಡ್ಡವ್ವನು ಮರಣ ಹೊಂದಿರುವಳು; ನೀನು ಅವಳಿಗೆ ಜಾಮಿನಾದ ಪ್ರಕಾರ ನನ್ನ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡು’ ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಆ ಮಾತಿಗೆ ಸೋಮನಾಥನು:—ಮಹಾತ್ಮಾ, ಬಡವಿಯಳಾದ ಪಿಡ್ಡವ್ವನು ದೊಡ್ಡ ರೋಗದಿಂದ ಸತ್ತಳು; ಆಕೆಯನ್ನು

ಯಮನಾಳುಗಳು ತಪ್ಪೊಡೆಯನ ಆಪ್ತನೆಯಂತೆ ನರಕದ ಕುಣಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುವರು. ಅವಳು ನೂರು ವರುಷಗಳ ವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿದ್ದು ಪುನಃ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವಳು; ಆ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಕ್ಷಮಿಸು!

ಹೀಗೆ ಹೇಳುವ ಸೋಮನಾಥನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೇಣಿಗನು ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕೆಂಪಗೆ ಮಾಡಿ:—ಜಗದೊಡೆಯನಾದ ನೀನೂ ಸಹ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವೆಯಾ? ಇರಲಿ. ನನ್ನ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡದೆ ಸತ್ತಿರುವ ಅವಳನ್ನು ಯಮನಾದರೂ ಹೇಗೆ ನರಕದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಸಿರುವನೋ ನೋಡುತ್ತೇನೆ, ಎಂದು ಶವದ ಹತ್ತರ ಬಂದು:—ಮೂಢಕೇ, ನನ್ನ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡದೆ ಯಮಪುರವನ್ನು ಸೇರಿದರೆ ಬಿಡುವೆನೇ? ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗು, ಎಂದು ಶವವನ್ನು ತರುಬಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿರುವ ಜನರು ಇವನ ಅಕ್ರಮವನ್ನು ನೋಡಿ:—ಎಲೋ, ಹುಚ್ಚನೇ, ನಿನ್ನ ದುಡ್ಡನ್ನು ಈ ಹೆಣ್ಣು ಹೇಗೆ ಕೊಡುವದು? ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡು, ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕೇಣಿಗಾರನು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ನನ್ನ ದುಡ್ಡನ್ನು ಯಾರು ಕೊಡುವರು? ಈಕೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಹೀಗೆಯೇ ಮಾಡ್ಯಾರು. ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡದೇ ನಾನು ಇವಳನ್ನು ಬಿಡುವದಿಲ್ಲ. ಅವರೊಗಲಿ, ನೋಡಿಯೇ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ, ಎಂದು ಜಪಿಸಿ ನಿಂತನು.

ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡಿರುವ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಅವನ ಮಾತಿಗೆ ನಗುತ್ತ:—ಹಾಗಾದರೆ ಇವಳ ಕೂಡ ದುಡ್ಡನ್ನು ಹೇಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಯೋ ನಿನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನಾದರೂ ನೋಡುವೆವೆಂದು ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಕೇಣಿಗಾರನು ಶವದ ಹತ್ತರ ಬಂದು—ಪಿಡ್ಡೆವ್ವಾ, ನುಡಿಯುವದೊಂದು ನಡೆಯುವದೊಂದು ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ಕೇಳುವವನಲ್ಲ ಒಳ್ಳೇ ಮಾತಿನಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದು ನನ್ನ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡು; ಹೂ, ತಡಮಾಡಬೇಡ, ಬೇಗನೆ ಮೇಲಕ್ಕೆಳು, ಎಂದು ನುಡಿದನು. ಕೇಣಿಗಾರನ ಈ ಶಬ್ದವು ದೇಹಕ್ಕೆ ಸ್ಪರ್ಶವಾದ ಕೂಡಲೆ ಪಿಡ್ಡೆವ್ವನ ಶವಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣವು ಬಂದು ಎದ್ದು ಕುಳಿತು:—ನಮ್ಮವ್ವಾ, ನಿನ್ನ ದುಡ್ಡನ್ನು ನೆಲವಿನ ಕಾಲಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ; ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಕ್ಷಮಿಸು! ಎಂದಳು.

ಕೇಣಿಗಾರ:—ನನ್ನ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡದೆ ನಾನೇನೂ ಕ್ಷಮಿಸತಕ್ಕವನಲ್ಲ. ಬೇಗನೆ ಮೇಲಕ್ಕೈದ್ದು ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ದುಡ್ಡು ತಂದುಕೊಟ್ಟು ಮಾತಾಡು.

ಪಿಡ್ಡವ್ವ:—ಅಗಲಿ ನಮ್ಮಪ್ಪಾ, ನಿನ್ನ ದುಡ್ಡನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಎಂದು ಮೇಲಕ್ಕೈದ್ದು ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ದುಡ್ಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಕೇಣಿಗಾರನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಳು.

ಅಗ ಕೇಣಿಗಾರನು:—ಅಮ್ಮಾ, ನಿನಗೆ ನೂರು ವರುಷ ಆಯುಷ್ಯ ಉಂಟಾಗಲಿ, ಎಂದು ಹರಸಿದನು.

ಪಿಡ್ಡವ್ವನು ಕೈಮುಗಿದು:—ಗುರುನಾಥಾ, ನೀನು ಕೇಣಿಗಾರನಲ್ಲ. ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಸೋಮನಾಥನಿರುವೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಯಮಪುರದಲ್ಲಿ ನರಕದ ಕುಣಿಯೊಳಗಿದ್ದ ನನ್ನನ್ನು ಪುನಃ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆತಂದು ಉದ್ಧರಿಸಿದೆ. ಕೃಪಾ ಘನಾ, ನಿನ್ನ ಮೂಲರೂಪವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಈ ಅನಾರ್ಥವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು. ರಕ್ಷಿಸು! ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು. ಅಗ ಕೇಣಿಗಾರನು ತನ್ನ ಮಾಯಾ ರೂಪವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ನಿಜರೂಪವಾದ ಮೌನರೂಪಿನಿಂದ ಪ್ರಕಟನಾದನು. ಅಗಂತೂ ಪಿಡ್ಡವ್ವನ ಅನಂದಕ್ಕೆ ನೆಲೆಯಿಲ್ಲದಂತಾಗಿ:—ಸದ್ಗುರೋ, ತ್ರಾಹಿ! ತ್ರಾಹಿ!! ಅನಾರ್ಥರ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ಅಂತಃಕರಣವೆಷ್ಟು|| ಪಾಮರಳಾದ ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನೀನು ಕೇಣಿಗನ ರೂಪದಿಂದ ಬಂದೆ. ನಿನ್ನ ಘನಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹೊಗಳಿದರೂ ತೀರದಾಗಿದೆ, ಎಂದು ಪುನಃ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಳು. ಮೌನೇಶನು ಆಕೆಯ ಶಿರವಿಡಿದತ್ತಿ:—ಮಗಳೇ, ನಿನಗೆ ನೂರುವರುಷ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವೆನು. ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೂ ನೀನು ಸದೃಢಳಾಗಿಯೂ, ಐಶ್ವರ್ಯ ಉಳ್ಳವಳಾಗಿಯೂ ಇರುವೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಸದ್ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುತ್ತ ನನ್ನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರು. ಅನಂತರ ನಿನಗೆ ಮೋಕ್ಷಮುಖವನ್ನು ಕೊಡುವೆನು ಎಂದು ಹೇಳಲು. ಪಿಡ್ಡವ್ವನು:—ಗುರುವರ್ಯಾ. ಹಾಗೆ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ನಿನ್ನನ್ನೇ ಕೊಡಿದೆ, ಎಂದು ಕೈಮುಗಿದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಳು. ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದ ಜನ ರೆಲ್ಲರೂ ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ-ಅಹಾ! ಎಂದು ಕೂಗಿದ ಈ ಪಿಡ್ಡವ್ವನನ್ನು ಬದುಕಿಸಿ, ಪುನಃ ನೂರುವರುಷ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಈತನು ಮೃತ್ಯು

ಜಯನಲ್ಲದೆ, ಮರ್ತ್ಯನಲ್ಲವೆಂದು ಆತನ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೊಬ್ಬರು ಬಿದ್ದು ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೌನೇಶನು ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಆಶೀರ್ವಾದ, ಆಶೀರ್ವಾದವೆಂದು ಅನ್ನುತ್ತ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅದೃಶ್ಯನಾದನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಶ್ರೀ ಮಾನಗುರು ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ!

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ||

ಹದಿಮೂರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಆಯುಃಪ್ರದಾನ.

ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮುದುಗಲು ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣ ಒಂದಿತ್ತು. ಆ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಮುಸಲಮಾನ ಧರ್ಮದ ಬಾದಶಹನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯ ಜನರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲದೆ, ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಶ್ರೀಮಂತರ ಮೇಲುಪ್ಪರಿಗೆಗಳುಳ್ಳ ಮನೆಗಳೂ, ವರ್ತಕರ ಮಳಿಗೆಗಳೂ ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆಗಳಿರುವವರಿಂದ ನೋಡುವವರಿಗೆ ಆತ್ಮಾನಂದವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬಾದಶಹನ ಅರಮನೆಯೇ ಅಲ್ಲಿ ಇತ್ತೆಂದ ಮೇಲೆ ಆ ಪಟ್ಟಣದ ವೈಭವವನ್ನು ಎಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು? ಅದು ವರ್ಣನಾತೀತವಾಗಿತ್ತೆಂದರೂ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗದು. ಇರಲಿ.

ಹೀಗಿರುವ ಆ ಮುದುಗಲ್ಲೆಂಬ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಮತದವರ (ಕುರುಬರ) ವಂಶದಲ್ಲಿ ಅದಿಗೌಡಪ್ಪನೆಂಬ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತ ಗೃಹಸ್ಥನಿದ್ದನು. ಆತನಿಗೆ ಸೌಂದರ್ಯವತಿಯುಳಾದ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಡತಿ ಇದ್ದಳು. ಆ ಸಂಪತಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆ ಪತಿ-ಪತಿಗಳಿಗೆ ಸಕಲ ಸಂಪತ್ತು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗದ್ದರೂ, ಪುತ್ರ ಸಂಪತ್ತು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಕಾರಣ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕುಲದೇವರಾದ ವೀರಗೊಲ್ಲಾಳೇಶ್ವರನೆಂಬ ದೇವರಿಗೆ ಹರಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಜಳಕ ಮಾಡಿ ಮಡಿಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಟ್ಟು ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ, ಜಲ-ಗಂಧ-ಅಕ್ಷತೆ-ಪುಷ್ಪ-ದೀಪ-ನೈವೇದ್ಯಗಳಿಂದ ಆ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ: 'ಮೃತ್ಯುಂಜಯಾ, ಭಕ್ತರಕ್ಷಕಾ! ನಮಗೊಬ್ಬ ಸತ್ಪುತ್ರನನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾಪಾಡು' ಎಂದು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೆಲವು ದಿವಸ ಭಕ್ತಿಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ಪೂಜಿಸಲು, ಶಂಕರನು ಆ ದಂಪತಿಗಳ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟನಾಗ:—ಭಕ್ತರೇ, ನಿಮ್ಮ ನಿಶ್ಚಲ ಭಕ್ತಿಗೆ ನಾನು ತುಷ್ಟನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ವರವನ್ನು ಕೇಳಿರಿ. ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆಗ ಆ ದಂಪತಿಗಳು ಭಗವಂತನ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ:—'ದೇವಾ, ನೀನು ಮೆಚ್ಚಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನಮಗೊಬ್ಬ ಸುಗುಣವುಳ್ಳ ಮಗನನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸು' ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡರು. ಪರಮಾತ್ಮನು:—ಇಗೋ, ಈ ಫಲಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಿರಿ; ಇವುಗಳನ್ನು ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಸೇವಿಸಿದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸತ್ಪುತ್ರನು ಹುಟ್ಟುವನು; ಅವನ ಆಯುಷ್ಯವು ಮೂವತ್ತೆರಡು ವರುಷ ಇರುವದು, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದೃಶ್ಯನಾದನು. ಬೆಳಗಾದ ಮೇಲೆ ಎದ್ದು ನೋಡಲು, ಇಬ್ಬರ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣು ಇದ್ದವು. ಆಗ ದಂಪತಿಗಳು ದೇವರ ಮಹಿಮೆಯು ಅಗಾಧವಾದದ್ದೆಂದು ಅನುತ್ಪನ್ನಾನಮಾಡಿ ಮಡಿವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು, ದೇವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮಾವಿನ ಫಲಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿ, ಸುಖದಿಂದ ಕಾಲಕಳೆಯ ಹತ್ತಿದರು.

ಪರಶಿವನ ಅನುಗ್ರಹದಂತೆ ತುಸು ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಗೌಡಪ್ಪನ ಪತ್ನಿಯು ಗರ್ಭಧಾರಣ ಮಾಡಿದಳು. ಆ ಪತಿವ್ರತೆಯಳಿಗೆ ನವಮಾಸವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ಶುಭಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಕೂಸನ್ನು ಪಡೆದಳು. ಕೂಡಲೆ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಆ ಶಿಶುವಿನ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಶಂಕರನ ನಿಯಮದಂತೆ ಮೂವತ್ತೆರಡು ವರುಷಗಳ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಬರೆದನು. ಗೌಡಪ್ಪನಂತೂ ಸಂತೋಷ

ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಇಂದಿಗೆ ನಾನು ಧನ್ಯನಾದೆನೆಂದು ಅನ್ನುತ್ತ ಯಾಚಕ ಜನರಿಗೆ ದಾನ-ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಸಂತುಷ್ಟಿಗೊಳಿಸಿದನು. ಆ ಮೇಲೆ ವೀರಗೊಲ್ಲಾಳೇಶ್ವರನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಜನಿಸಿದ ಆ ಶಿಶುವಿಗೆ ಸುಮಂಗಲೆಯರಿಂದ ವೀರಗೊಲ್ಲಾಳನೆಂತಲೇ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿಸಿದನು. ಆ ಶಿಶುವು ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳನ್ನು ಆನಂದಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ನೋಡಿರಿ, ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ಸಂತಾನವಾಗದೆ; ಅಡರಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಕೂಸು ಆದಾದರೂ ಲೋಕದ ಜನರಂತಾಗದೆ ಶಿವಾನುಗ್ರಹದಿಂದ ಜನಿಸಿತು; ಅಂದ ಮೇಲೆ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಯಾಕೆ ಪ್ರೀತಿಯಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ? ಅವರು ಆ ಕೂಸನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪದರೂ ಅಳಗೊಡದಂತೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಬಗಲಲ್ಲಿಯೇ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಹು ಆಕರತೆಯಿಂದ ಜೋಪಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಡವರ ಮಕ್ಕಳಿಗಂತೂ ಇಡ-ತೊಡಲಿಕ್ಕೆಕೊರತೆ. ಶ್ರೀಮಂತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೇನು? ಆ ದಂಪತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಗನಿಗೆ ಅರಳಲೆ, ಕೊರಳಹಾರ, ಕಡೆ-ಕಾಲಂದಿಗೆ ಉಡುದಾರ ಮೊದಲಾದ ಬೆಳ್ಳಿ-ಬಂಗಾರದ ಸಾಮಾನುಗಳಿಂದಲೂ, ರೇಶಿಮೆಯ ಅಂಗಿ-ಟೋಪಿಗೆಗಳಿಂದಲೂ ಶೃಂಗರಿಸಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮುದ್ದಿಸುತ್ತ ಆನಂದಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದಿಗೊಡವನು ಏನಾದರೊಂದು ಕೆಲಸದ ಸಲುವಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ತಿರುಗಿ ತನ್ನ ಊರಿಗೆ ಬಂದು ಮಗನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡುವ ವರೆಗೂ ಆತನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವೇ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಹುಡುಗನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಸ್ವಸ್ಥವಾದರಂತೂ ಆತನಿಗೆ ಆಕಾಶವು ಹರಿದು ಬಿದ್ದಂತಾಗಿ, ವೈದ್ಯರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಗುಣಮಾಡಿಸಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವ ಹಾಗೆ ಕೈಸಡಿಲು ಬಿಟ್ಟು ಹಣಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಗೊಲ್ಲಾಳನಿಗೆ ಐದು ವರುಷಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಲು, ಜ್ಯೋತಿಷಜರಿಂದ ಶುಭಮುಹೂರ್ತವನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ಎಲ್ಲರಂತೆ ಸಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸಿದನು.

ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಹು ಮನ್ನಣೆಯಿಲ್ಲವೇ? ಅದರಂತೆ ಎದ್ಯಾಗುರುಗಳಾದರೂ ಗೌಡಗ್ವನ ಮಗನಿಗೆ ಶ್ರಮಪಟ್ಟು, ಎದ್ಯೆ ಹೇಳಿ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಆತನಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಭಾವನೆ ಹೊಂದ ಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಹಗಲು ಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ,

ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಎದ್ದೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಗೊಲ್ಲಾಳನಾದರೂ ಈಶ್ವರಾನುಗ್ರಹದಿಂದ ಜನಿಸಿದವನಾದ ಕಾರಣ ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಂತೆ ಎಲ್ಲ ಹುಡುಗರಿಗಿಂತಲೂ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಗುರುಗಳು ಅವನ ಬುದ್ಧಿ ಚಾತುರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲದೆ, ಗೌಡಪ್ಪನೊಡನೆ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಆತನ ವಿಷಯವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಗೊಲ್ಲಾಳನು ಎಲ್ಲ ಎದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಪುಣನಾಗಿ ಸಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಮನೆಯಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸುಖದಿಂದಿರಲು, ಆತನಿಗೆ ಯಾವನ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಆಗ ಆತನ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು ತಮಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ತಂದು ಸುಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಕನ್ಯೆಯ ಹೆಸರು ಪದ್ಮಿನಿಯು. ಆಕೆಯು ತನ್ನ ಹೆಸರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ರೂಪವತಿಯೂ, ಪತಿವ್ರತಾಶಿರೋಮಣಿಯೂ, ಅತ್ತೆ-ಮಾವಂದಿರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವಳೂ. ಸದ್ಗುಣಿಯೂ ಆಗಿದ್ದಳು.

ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಗಂಡನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸತಕ್ಕ ಹೆಂಡತಿ ಸಿಗುವದೇ ದುರ್ಲಭವು; ಅದರಲ್ಲಿ ಅತ್ತೆ-ಮಾವಂದಿರ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸತಕ್ಕವಳು ಸಿಗುವದು ಅತಿ ದುರ್ಲಭವಲ್ಲವೇ? ಇದು ಅವರ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ಪುಣ್ಯವೆಂತಲೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಇಂಥ ಸತಿಯಿಂದಲೇ ಪತಿಗೆ ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿಯೂ, ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸದ್ಗತಿಯೂ ದೊರೆಯುವವು. ಅದುಕಾರಣ ದಿಂದಲೇ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಪತಿವ್ರತಾ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವರ್ಣನ ಮಾಡಿರುವರು. ಇರಲಿ.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿರುವ ಪದ್ಮಿನಿಯನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗಿ ವೀರಗೊಲ್ಲಾಳನು ಸೌಖ್ಯದಿಂದ ಕಾಲಕಳೆಯಹತ್ತಿದನು. ಆತನ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳಂತೂ ಮಗನನ್ನೂ, ಸೊಸೆಯನ್ನೂ ನೋಡಿ ಹಿರಿಹಿರಿ ಹಿಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ದುಃಖರೂಪವಾದ ಈ ಸಂಸಾರವು ಸುಖರೂಪವಾಗಿ, ಅನಂದಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರು.

ಗೊಲ್ಲಾಳನು ಮೊದಲೇ ಸುಂದರ ರೂಪುಳ್ಳವನು; ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಕೇಳುವದೇನು? ಚೋಕ್ಕ ಬಂಗಾರದಲ್ಲಿ ರತ್ನ ಕೂಡಿಸಿ

ದಂತಾಗತ್ತು. ಆತನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಳಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಊದುತ್ತಲೂ, ಕಾಲಿಗೆ ಗೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಲೂ, ವೀರಗಾರಾಟವನ್ನು ಆಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಗೊಲ್ಲಾಳನು ಕೊಳಲನ್ನು ಊದುವ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬಹು ನಿಪುಣನಾದ್ದರಿಂದ ಕೇಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಬೆರಗಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲದೆ, ಆತನಿಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅವತಾರವೆಂದು ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು.

ನೋಡಿರಿ, ಮುಖವತ್ತೆಂದರೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಯಾವ ತರದ ಆಲೋಚನೆಯೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಅದರಂತೆ ನಮ್ಮ ಗೊಲ್ಲಾಳನ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಗನ ಆಯುಷ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಾದರೂ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಆನಂದದಿಂದಲೇ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಈ ಮೇರೆಗೆ ಅತ್ಯಾನಂದದಿಂದ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವ ಆದಿಗೌಡಪ್ಪನಿಗೆ ಒಂದು ದಿನ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ತನ್ನ ಮಗನ ಜನ್ಮಪತ್ರಿಕೆಯು ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಆತನ ಎದೆಯೊಡೆದು ನೀರಾಗಿ ಹೋಯಿತು; ಪೂರ್ಣ ಚಂದ್ರನಂತಿರುವ ಮುಖವು ಕಳೆಗುಂದಿ ಹೋಯಿತು. ಅವರೂ ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಆತುರವುಳ್ಳವನಾದ್ದರಿಂದ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ನೋಡಲು, ಗೊಲ್ಲಾಳನ ಆಯುಷ್ಯವು ಮುಂದೆ ಮೂರೇ ದಿನ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಅಗಂತೂ ಆತನು ಹೌಹಾರಿ ಹೋದನು. ಕಣ್ಣೀರು ಬಳಬಳನೆ ಸುರಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದವು. ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಒಗೆದು, ದುಃಖಿಸುತ್ತ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟನು!

ಇತ್ತ ಅಡಿಗೆಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ ಆತನ ಪತ್ನಿಯು ಅಡಿಗೆಯು ಸಿದ್ಧವಾದ ಬಳಿಕ ಹೊರಗೆ ಬಂದು:—ಯಾಕೆ ಮಲಗಿರುತ್ತೀರಿ? ಜಳಕಕ್ಕೆೇಳಿರಿ, ಗೊಲ್ಲಾಳನು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿರುವನು? ಇನ್ನೂ ಬರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ! ಎಂದು ಅಂದಳು.

ಹೆಂಡತಿಯ ಈ ಮಾತುಗಳು ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದಕೂಡಲೆ ಗೌಡಪ್ಪನ ದುಃಖವು ಅತಿಶಯವಾಗಿ:—ಪ್ರಿಯೇ, ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯ ಗೊಲ್ಲಾಳನು? ಎಂದು ಅನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆತನ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ನರಗಳು ಬಿಗಿದು ಮುಂದಿನ ಮಾತುಗಳೇ ಹೊರಡದವು. ಕಣ್ಣೀರಂತೂ ಧಾರೆಗಟ್ಟಿ ಇಳಿಯುತ್ತಿದ್ದವು.

ಗೌಡಪ್ಪನ ಪತ್ನಿಯು ಗಂಡನ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಗಾಬರಿ ಯಾಗಿ:—‘ಎನಂದಿರಿ? ಗೊಲ್ಲಾಳನಿಗೆ ಎನಾಗಿರುವದು? ಬೇಗನೆ ನಿಜ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿರಿ’ ಎಂದು ನಿಂತಿದ್ದವಳು ಒಮ್ಮೆಲೆ ನೇದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಳು.

ಆಗ ಗೌಡಪ್ಪನು ತನ್ನ ದುಃಖವನ್ನು ನುಂಗಿಕೊಂಡು:—ಪ್ರಿಯೇ, ಏನು ಹೇಳಲಿ! ದೇವರು ಕೊಟ್ಟ ಮೂವತ್ತೆರಡು ವರುಷ ಆಯುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಗನ ಆಯುಷ್ಯವು ಇಂದಿಗೆ ಮೂರೇ ದಿನ ಉಳಿದಿರುವದು. ಇನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಗನ ಮೋರೆಯು ನಮಗೆ ಎರವಾಯಿತು, ಎಂದು ದುಃಖವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಭೋರೆಂದು ಅತ್ತಬಿಟ್ಟನು.

ಆಗಂತೂ ಆ ಸಾಧ್ವಿಯು ಹೌಹಾರಿ ಹೋಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವೇಳೆ ಮಾತಾಡ ಲಿಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ! ಆ ಮೇಲೆ ಪತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು:—‘ಅಹಾ! ಚಂದ್ರಶೇಖ ರನು ಕೊಟ್ಟ ಆಯುಷ್ಯವು ಇಂದಿಗೆ ಮೂರೇ ದಿನ ಉಳಿದ ಮೇಲೆ ಆ ನನ್ನ ಕಂದನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವವರು ಇನ್ನಾರಿರುವರು? ಅಕಟಾ! ಸುಕುಮಾರನೇ, ನನ್ನ ಮುಖಕಮಲವನ್ನು ನೋಡದೆ ನಾವು ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಶಂಕರಾ! ಪಾಪಿಗಳಾದ ನಮ್ಮನ್ನು ಜೀವದಿಂದಿಡುವದ ಕ್ಕಿಂತ ಮಗನು ಮರಣ ಹೊಂದುವದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ನಮಗೆ ಸಾವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದೆ?’ ಎಂದು ಎದೆ-ಬಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ದುಃಖಿಸ ಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದಳು. ಪದ್ಮಿನಿಯ ದುಃಖಕ್ಕಂತೂ, ಪಾರವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾ ಯಿತು.

ನೆರೆಹೊರೆಯವರು ಇವರ ದುಃಖವನ್ನು ನೋಡಿ:—ಅಹಾ! ಗೊಲ್ಲಾಳನು ಎಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಯು!! ಮೇಲಾಗಿ ಸದ್ಗುಣವುಳ್ಳವನು. ಇಂಥವನು ಇನ್ನು ಮೂರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮರಣಹೊಂದಿದ ಮೇಲೆ ಪಾಪ-ಪಾಪ! ಈ ವೃದ್ಧ ದಂಪತಿಗಳ ಗತಿಯೇನು? ಎರಡು ಮರುಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆದಿಗೌಡಪ್ಪನೂ, ಆತನ ಪತ್ನಿಯೂ, ಸೊಸೆಯಾದ ಪದ್ಮಿನಿಯೂ ದುಃಖಿಸುತ್ತಿರಲು, ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಹೋಗಿದ್ದ ಗೊಲ್ಲಾಳನು ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಆನನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ ದುಃಖವು ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ:—ಅಕಟಾ! ಸುಕುಮಾರನೇ, ಎಂದು ತೆಕ್ಕೆಬಿದ್ದು ಅಳ

ಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದರು. ಪದ್ಮಿನಿಯು ಗಂಡನ ಪಾದಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು:—ಪ್ರಿಯ ಕಣ್ಣಾ, ಈ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನಿನ್ನ ಮರಣವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಯಿತೇ? ಅಯ್ಯೋ ನನ್ನ ದುರ್ದೈವವೇ! ಎಂದು ಉರುಳಾಡಿ ಶಂಬುಪುಟಿಸಹತ್ತಿದಳು.

ಗೊಲ್ಲಾಳನು ಅವರನ್ನು ಸುಮ್ಮನಿರಿಸಿ:—‘ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳೇ, ನೀನುಗೆ ಬಂದಿರುವ ಸಂಕಟವಾದರೂ ಏನು? ಹೀಗೇಕೆ ಅಳುತ್ತೀರಿ? ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದುಃಖದ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳಿರಿ’ ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಆಗ ಗೌಡಪ್ಪನು ಗೊಲ್ಲಾಳನನ್ನು ಕುರಿತು:—ಕಂದಾ, ನೀನುಗೆ ಚಂದ್ರ ಶೇಖರನು ಕೊಟ್ಟವರದ ಅವಧಿಯು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಆದನ್ನು ಕೇಳಿ ಯಾದರೂ ನೀನು ಮಾಡುವದೇನು? ಇಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಿನ್ನ ಮುಣವು ತೀರಿ ಹೋಯಿತು, ಎಂದು ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿದನು.

ಗೊಲ್ಲಾಳನು:—ತಂದೆಯೇ, ಚಂದ್ರಶೇಖರನು ಏನೆಂದು ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವನು? ನನಗೆ ಅಂಥ ವಿಪತ್ತು ಬಂದಿರುವದಾದರೂ ಏನು? ಯಾವ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲವೆ ನಾನು ಸುಖದಿಂದಿರಲಾಗಿ ನೀವು ಹೀಗೇಕೆ ದುಃಖಿಸು ವೀರಿ? ಬೇಗನೆ ನಿಮ್ಮ ದುಃಖವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿರಿ.

ಹೀಗೆ ಕೇಳುವ ಮಗನ ಮಾತಿಗೆ ಗೌಡಪ್ಪನು:—ತಮ್ಮಾ, ಪೂರ್ವ ದಲ್ಲಿ ನನುಗೆ ಮಕ್ಕಳಾಗದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಭಕ್ತಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಶಿವಪೂಜೆ ಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆವು. ಆ ಮೃತ್ಯುಂಜಯನು ನಮ್ಮ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟ ನಾಗಿ:—‘ನೀನುಗೆ ಮೂವತ್ತೆರಡು ವರುಷ ಆಯುಷ್ಯವುಳ್ಳ ಮಗನನ್ನು ಕೊಡುವೆನೆ’ಂದು ಹೇಳಿ ಮಾಯವಾದನು ಆ ದೇವಾಧಿದೇವನ ವಾಕ್ಯ ದಂತೆ ಇನ್ನು ಮೂರು ದಿವಸಗಳಿಗೆ ನಿನ್ನ ಆಯುಷ್ಯವು ಮುಗಿಯುತ್ತಿರು ವದು. ಶಿವನೇ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಲು, ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿ ಸುವದು ಯಾರಿಂದಾದೀತು? ಎಂದು ಪುನಃ ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ಸುರಿಸಿದನು.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿದ ವೀರಗೊಲ್ಲಾಳನು:—ಜನಕಾ, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹದಿ ನಾರು ವರುಷಗಳ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಮಾರ್ಕಾಂಡೇಯನಿಗೆ ಮದನಾರಿಯು ಕೊಟ್ಟಿರಲು, ಪುನಃ ಆತನು ಎಂದಿಗೂ ಮರಣ ಹೊಂದದಂಥ ವರವನ್ನು ಆ ಇಂದುಧರನಿಂದಲೇ ಪಡೆಯಲಿಲ್ಲವೇ? ಅಂಥ ಮಾರ್ಕಾಂಡೇಯನಿಗೆ

ಚರಾಯುವಿತ್ತ ಪರಶಿನನೇ ಮಾನೇಶನೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿರುವನು. ಈಗಲೆ ನಾನು ಆ ಕರುಣಾಸಾಗರದಿಂದ ನೂರು ವರುಷ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಮಾತ್ರ ದುಃಖವನ್ನು ಬಿಡಿರೆಂದು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಭೋಜನ ಮಾಡಿದನು.

ಅನಂತರ ಆ ವೀರಗೊಲ್ಲಾಳನು ಡೊಳ್ಳನ್ನು, ಕೊಳಲನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಕಾಲಲ್ಲಿ ಗೆಜ್ಜೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಶೃಂಗಾರವಾಗಿ ವೀರಾವೇಶದಿಂದ ಮಾನೇಶ್ವರನ ಬಳಿಗೆ ನಡೆದನು.

ಭಕ್ತೋದ್ಧಾರಕನೂ, ಜಗತ್ಪುರುಷನೂ, ದಯಾಸಮುದ್ರನೂ ಆದ ಮಾನ ಸದ್ಗುರುವು ಆ ಮುದುಗಲ್ಲ ಪಟ್ಟಣದ ಮೂಡಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಾವಿನ ಮರಗಳ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ತನ್ನನ್ನೇ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದನು.

ಬೆಲ್ಲದ ಹತ್ತರ ನೋಣಗಳೂ, ವೈದ್ಯರ ಹತ್ತರ ರೋಗಿಗಳೂ, ಗುರುಗಳ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಯರೂ ನೆರೆದಿರುವಂತೆ, ಆ ಪರಮ ಗುರುವಾದ ಮಾನೇಶ್ವರನ ಹತ್ತರ ವರವನ್ನು ಬೇಡುವ ಜನಸಮೂಹವು ನೆರೆವಿತ್ತು. ಆತನು ಒಬ್ಬರನ್ನಾದರೂ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಲೊಲ್ಲನು; ಒಬ್ಬರ ಕೂಡಾದರೂ ಮಾತಾಡಲೊಲ್ಲನು.

ಹೀಗಿರುವ ಶ್ರೀಮಾನೇಶನ ಬಳಿಗೆ ವೀರಗೊಲ್ಲಾಳನು ಬಂದು ದೀರ್ಘದಂಡ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ, ಡೊಳ್ಳನ್ನು ಬಾರಿಸುತ್ತ ಗತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೆಜ್ಜೆ ಕಟ್ಟಿದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತ ವೀರಾವೇಶದಿಂದ ಕುಣಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಒಂದಾವರ್ತಿ ಕೊಳಲನ್ನು ಬಾರಿಸುತ್ತ ಕುಣಿಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಒಂದಾವರ್ತಿ ಡೊಳ್ಳನ್ನು ಬಾರಿಸುತ್ತ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಒಂದಾವರ್ತಿ ಪದಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ನರ್ತನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕುಣಿ-ಕುಣಿದು ಗೊಲ್ಲಾಳನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ನೀರಿಳಿದು ಸೆಜ್ಜಿಲ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದಂತೆ ಅವನ ಅಂವೆಗಳೆಲ್ಲ ತೊಯ್ದು ಹೋಗಿದ್ದವು. ಆದರೂ ಆತನು ಸ್ವಲ್ಪಾದರೂ ಬೇಸರಿಸದಂತೆ ಭಕ್ತಿಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದನು. ಮೂಢನಾದರೂ ದೇವರ ದಯೆಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಬೇಕಾದರೆ ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತಿಯೇ ಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾವದೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗ

ಲಾರದು, ಯಾಕೆಂದರೆ ಗುಡ್ಡಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಗಡ್ಡೆ-ಗೆಣಸುಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಋಷಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ದುರ್ಲಭವಾದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕರಾದ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಮುಗ್ಧರು ನಿಜಭಕ್ತಿ ಎಂಬ ಬಲವಾದ ಅಜ್ಞೆಯಿಂದ ಕುಣೆಶಾಡಿಬಿಟ್ಟಿರುವರು!

ಆದರಂತೆ ವೀರಗೊಲ್ಲಾಳನಾದರೂ ತನು ಮನ ಧನಗಳನ್ನು ಮೌನ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೊಪ್ಪಿಸಿ, ಹಸಿವೆ-ತೃಷೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಮೂರು ದಿವಸಗಳ ವರೆಗೂ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿಗಳನ್ನದೆ ಒಂದೇಸವನೆ ಡೊಳ್ಳನ್ನು ಬಾರಿಸುತ್ತ ಕುಣಿದನು. ಆತನ ವೃಥಭಕ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಪಟ್ಟಣದ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಭರಿತ ರಾಗಿದ್ದರು. ಆ ಗಟ್ಟಿಮನಸ್ಸಿನ ಗೊಲ್ಲಾಳನ, ಮೌನೇಶ್ವರನ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಕುಣಿದರೂ ಮೌನೇಶನು ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲ, ಆಗ ಆತನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಾಕನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು:—ದೇವಾ! ನಿನಗೆ ಕೃಪಾಸಮುದ್ರನೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. ಅಂಥ ನೀನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಹೀಗೇಕೆ ನಿರ್ದಯನಾಗಿರುವೆ? ಇಗೋ ನೋಡು, ನಿನ್ನ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ಈ ಶರೀರವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ, ಎಂದು ಬಾಕೆ ನಿಂದ ಹೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದನು.

ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಮೌನಪರಮಾತ್ಮನು ಗೊಲ್ಲಾಳನ ಹತ್ತರವೇ ಪ್ರಕಟನಾಗಿ:—ಭಕ್ತಶ್ರೇಷ್ಠನೇ! ನಿಲ್ಲ, ನಿಲ್ಲ!! ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅತ್ಮಹತ್ಯಾ ದೋಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗಬೇಡ; ನಿನ್ನ ಅಚಲವಾದ ಭಕ್ತಿಗೆ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿರುವೆನು. ಬೇಗನೆ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಭಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸು, ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಗೊಲ್ಲಾಳನು ಮೌನಗುರುವಿನ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ಅಭಿವಂದಿಸಿ:—ಸದ್ಗುರೋ, ನೀನು ಮೆಚ್ಚಿದ್ದಾದರೆ ನನಗೆ ದೇವರು ಕೊಟ್ಟ ಮೂವತ್ತೆರಡು ವರುಷದ ಆಯುಷ್ಯವು ಇಂದಿಗೆ ಮುಗಿದುಹೋಗಿರುವದು; ಕಾರಣ ಕಾರುಣ್ಯ ನಿಧಿಯಾದ ನೀನು ನನಗೆ ನೂರು ವರುಷ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉದ್ಧರಿಸು! ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು.

ಆಗ ಪರಮ ದಯಾಳುವಾದ ಮೌನೇಶನು ನಗುತ್ತ:—‘ಮಗನೇ, ಇಲ್ಲಿ ಬಾ’ ಎಂದು ತನ್ನ ಹತ್ತರ ಕರೆದೊಯ್ದು ಕೂಡಿಸಿ, ಅವನ ಹಣೆಯ

ಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮಬರೆಹವನ್ನು ಒರೆಸಿ ಪುನಃ ತನ್ನ ಕಿರಿಬೆರಳಿನಿಂದ ನೂರು ವರುಷ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಬರೆದು:—‘ಭಕ್ತನೇ, ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟದಂತೆ ನೂರು ವರುಷ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವೆನು. ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೂ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಸುಖವಾಗಿರು. ಅನಂತರ ನಿನಗೆ ಮೋಕ್ಷಸುಖವನ್ನು ಕೊಡುವೆನು’ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಆಗ ಗೊಲ್ಲಾಳನ ಅನಂದಕ್ಕೆ ನೆಲೆಯಿಲ್ಲದಂತಾಗಿ:—ಸದ್ಗುರೋ, ನನ್ನಂಥ ಅನಾಥರನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಿನ್ನ ಅವತಾರವಾಗಿರುವದು.. ಈ ತರುಳಿನ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ಚರಣಕ್ಕಪೆ ಮಾತ್ರ ಇರಲಿ, ಎಂದು ಮೌನ ಗುರುವಿನ ಚರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಮೇಲಕ್ಕೈದ್ದು ನೋಡಲು ಮೌನ ಗುರುವು ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿದ್ದನು. ಗೊಲ್ಲಾಳನು ಮೌನೇಶನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ವ್ಯಸನಭರಿತರಾಗಿರುವ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದನು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಅವರು ಸಂತೋಷಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಮೌನ ದೇವನ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೊಗಳಹತ್ತಿದ್ದರು. ವೀರಗೊಲ್ಲಾಳನು ಯಾವಾಗಲೂ ಮೌನಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಸುಖದಿಂದಿದ್ದನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಹದಿಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಶ್ರೀ ಮೌನಗುರು ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ|

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ||

ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಧರ್ಮೋಪದೇಶ

ಕಲ್ಯಾಣ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಬಿಜ್ಜಳೇಂದ್ರನೆಂಬ ಅರಸನು ಕ್ರಿಶ್ವಶಕದ ೧೧೫೬ರಲ್ಲಿ ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನು ಅತ್ಯಂತ ಶೂರನೂ, ನೀತಿಕೋವಿದನೂ, ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಹಿತಮಾಡತಕ್ಕವನೂ, ಪಕ್ಷಪಾತವಿಲ್ಲದವನೂ ಆಗಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನಿಗೆ ಸದಾಚಾರ ಸಂಪನ್ನನೂ, ಸತ್ಯಸಂಧನೂ

ಸಕಲಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಿಪುಣನೂ, ಶಿವಾಂಶಸಂಭೂತನೂ, ಮಹಾಮಹಿಮನೂ, ಆದ ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮದ ಬಸವೇಶ್ವರನೆಂಬ ಮಂತ್ರಿಯು ಇದ್ದನು. ಆತನು ಯಾವಾಗಲೂ ಗುರು—ಲಿಂಗ—ಜಂಗಮಾರ್ಚನೆಯಲ್ಲಿ ತತ್ಪರನಾಗಿದ್ದನಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ತೊಂಬತ್ತಾರುಸಾವಿರ ಗಣಾಂಗಗಳಿಗೆ ನಿತ್ಯ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸುವ ವ್ರತವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದನು; ಮತ್ತು ಆ ಮಹಾ ಪುರುಷನು ಪಂಚಪುರುಷವುಳ್ಳವನಾದ್ದರಿಂದ ಜೈನಮಂಡಳಿಯ ಯಾವ ಆಟವೂ ಆತನ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಲಿಂಗಾಯತ ಧರ್ಮದವರಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿದ್ದರು.

ಈ ಮೇರೆಗೆ ರಾಜಬಲದಿಂದ ಜೈನ ಮಂಡಳಿಯೂ, ಮಂತ್ರಿ ಬಲದಿಂದ ವೀರಶೈವ ಮಂಡಳಿಯೂ ಅತಿಶಯವಾಗಿರುವ ಕಲ್ಯಾಣ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ದೇವರ ದೇವನಾದ ಮೌನಪರಮಾತ್ಮನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯ ಕಲ್ಲ ದೇವರನ್ನು ಮಾತಾಡಿಸುತ್ತ ಅನೇಕ ಮಹಿಮೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತ ಸದ್ಭಕ್ತರನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುತ್ತ ವಿಕಾರಸ್ವರೂಪನ್ನು ಧರಿಸಿ ಬಂದನು. ಆ ಮಹಾತ್ಮನು ಒಂದು ಪಾದಕ್ಕೆ ಲಿಂಗವನ್ನೂ, ಮತ್ತೊಂದು ಪಾದಕ್ಕೆ ಯಜ್ಞೋಪವೀತವನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಕರಿಯ ಕೋರಿಯ ಅಂಗಿಯನ್ನು ತೊಟ್ಟಿದ್ದನು. ಅದೇ ಜಾತಿಯ ಲುಂಗಿಯನ್ನು ಉಟ್ಟಿದ್ದನು. ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಟೊಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದನು. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಚಪ್ಪಗೊಡಲಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದನು.

ಆ ಮಾಯಗಾರನ ವಿಚಿತ್ರ ರೂಪವನ್ನು ಯಾರಿಂದ ವರ್ಣಿಸುವದಾದೀತು? ತೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಗಿಯು ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಮಳೆ ಸುರಿಯುವ ಹಾಗೆ ಅಜ್ಞೆ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು; ಉಟ್ಟಿರುವ ಲುಂಗಿಯು ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಹುಳಗಳ ಬಾಧೆ ಯಾಗದಂತೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿ ಕಾಪಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿರುವ ಕೊಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಗಳು ಅಡಗಿ ಹೋಗಿದ್ದವು. ಇದಲ್ಲದೆ ಆ ಕೊಡಲಿಯು ಶಿಷ್ಯ ಜನರ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿತ್ತು; ದುಷ್ಟ ಜನರ ಹುಟ್ಟು ಬೇರನ್ನು ಕಡಿದು ಹಾಕುತ್ತಿತ್ತು.

ಹೀಗೆ ಮಾಯಾರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಮೌನೇಶನು ಕಲ್ಯಾಣಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ರಾಜಬೀದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬಿಜ್ಜಳರಾಜನ ಅರಮನೆಯ ಸಮೀ

ಪಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಬಿಜ್ಜಳೇಂದ್ರನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರತ್ನಖಚಿತವಾದ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದನು. ಬಸವೇಶ್ವರನು ಮಹಾರಾಜನ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಡಿಖಚಿತವಾದ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದನು. ಸೇನಾಪತಿ ಮುಂತಾದ ಪುಮುಖರು ತಮ್ಮ-ತಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು; ಮತ್ತು ಶಿವನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ದೇವರೆಂದು ಹೇಳುವ ಗಣಸ್ತೋಮವು ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಜಿನ್ನನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ದೇವರೆಂದು ಹೇಳುವ ಜೈನ ಮಂಡಳಿಯೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಂಡಿಸಿತ್ತು. ಜೈನ ಭಕ್ತರು ಬಿಜ್ಜಳೇಂದ್ರನನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಶಿವಭಕ್ತರು ಬಸವೇಶ್ವರನನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಶಿವ ಮತ್ತು ಜಿನ್ನದೇವರ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ವಾದ-ವಿವಾದಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದವು. ಶೈವಪಂಡಿತರು ವೇದಾಗಮಗಳ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಶಿವನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠನೆಂದು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಜೈನ ಪಂಡಿತರು ಜಿನ್ನನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠನೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಾಧಾರಗಳ ಮೇಲಿಂದ ನಿಶ್ಚಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಹಾತ್ಮರ ಮುಂದೆ ಎಂಥ ಪಂಡಿತರ ಆಟ ಸಾಗುವದು? ದ್ವಿತೀಯ ಶಂಭುವಾದ ಬಸವೇಶ್ವರನ ಮುಂದೆ ಜೈನ ಪಂಡಿತರ ಆಟ ನಡೆಯದೆ, ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಮುಖಭಂಗ ತರು ಮಾತ್ರ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹೀಗಿರುವ ಮಹಾಸಭೆಯ ಮಹಾದ್ವಾರದ ಮುಂದೆ ಮಹಾಮಹಿಮನಾದ ಮಾನದೇವನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ವಿಕಾರರೂಪಿಂಥ ಒಂದು ನಿಲ್ಲಲು, ದ್ವಾರ ಪಾಲಕನು ಆತನನ್ನು ಕಂಡು:—ಎನಯ್ಯಾ, ನೀನು ಯಾರು? ನಿನ್ನ ಊರಾವದು? ಇಲ್ಲಿಗೆ ಯಾತಕ್ಕೇ ಬಂದೆ? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಆ ಮಾತಿಗೆ ಮಾನಪರಮಾತ್ಮನು—ದ್ವಾರ ರ ರಕ್ಷಕ ನೇ, ನಾನು ಯಾರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕೇ? ನನಗೆ ಆಕಾಶವೇ ಮನೆಯು, ಪಂಚಾಕ್ಷರೀ ಮಂತ್ರವೇ ಗದ್ದಿಗೆಯು. ಮೂರು ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನನಗೆ ಬಂಧು-ಬಾಂಧವರು ಯಾರೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಇರುವೆನು. ಇಂಥ ಅನಾಥನಾದ ನಾನು ಬಸವೇಶ್ವರನ ಉದಾರ ಗುಣಗಳನ್ನೂ ಬಿಜ್ಜಳೇಂದ್ರ ಮಹಾರಾಜನ ಸತ್ವ ಗುಣಗಳನ್ನೂ ಕೇಳಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ರಕ್ಷಣವು ಡನ್ನಾಗಿ ಆಗುವದೆಂಬ ಆಶೆಯಿಂದ ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ಅವ

ರಾದರೂ ಪರದೇಶಿಯಾದ ನನ್ನನ್ನು ಕಣ್ಣೆರೆದು ನೋಡುವರೋ ಇಲವೋ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು? ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳುವ ಮೌನಪರಮಾತ್ಮನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವ ಶೈವ ಮಂಡಲಿಯೂ, ಜೈನ ಮಂಡಲಿಯೂ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಆತನ ಆಕ್ರಮವನ್ನು ನೋಡಿ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೋಪಗೊಂಡರಲ್ಲದೆ ಈ ದುರಾಚಾರಿಯನ್ನೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹಲ್ಲು ಕಡಿಯಹತ್ತಿದರು.

ಅವರಲ್ಲಿ ಜಂಗಮ ಸಮೂಹವು—ಎಲೈ ದುಷ್ಟನೇ, ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ವನ್ನು ಹೃದಯದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಲೋಕಸಮ್ಮತವಾದದ್ದು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಾದದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಭ್ರಷ್ಟನಾದ ನಿನ್ನ ಮುಖ ವನ್ನು ನೋಡುವದು ಪಾಪಕರವಲ್ಲವೇ? ಎಂದು ಪಾದದಲ್ಲಿರುವ ಲಿಂಗ ವನ್ನು ಹರಿಯುವಂತೆ ಹಿಡಿದೆಳೆದರು.

ಜೈನಸಮೂಹವು—ಮೂರ್ಖನೇ, ಮನುಷ್ಯರ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿ ಸುಜ್ಞಾನವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಯಜ್ಞೋಪವೀತವನ್ನು ಪಾದದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನೀನು ಎಷ್ಟು ದುರಹಂಕಾರಿ ಇರುವೆ? ಎಂದು ಜನಿ ವಾರವನ್ನು ಹಿಡಿದೆಳೆದರು.

ಹೀಗೆ ಎಳೆದಾಕ್ಷಣವೇ ಮೂರು ಲೋಕಗಳೂ ನಡುಗಿದವು; ಇದಲ್ಲದೆ ಜಂಗಮಸಮೂಹದ ಮತ್ತು ಜೈನ ಸಮೂಹದ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕತ್ತಲುಗೂಡಿ ಸಿದಂತಾಗಿ ಏನೂ ಕಾಣದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಆಗ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಭರಿತರಾಗಿ:—ಅಹಾ! ಈತನು ಲಿಂಗಧಾರಿಯಾದ ಜಂಗಮನೂ ಅಲ್ಲ; ಯಜ್ಞೋಪವೀತವನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೂ ಅಲ್ಲ! ಈತನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಏಪರೀತವಾಗಿರುವ ಹಾಗಿದೆ ಕಾರಣ ಈ ಮಹಿಮನು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರಮೇಶ್ವರನೇ ಆಗಿರ ಬಹುದು; ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕಾಣದಂತಾದವು. ಅಕಟಾ! ನಾವು ಯಾಕಾದರೂ ಈ ಮಹಾಪುರುಷನ ಗೊಡವೆಗೆ ಹೋದೆವು? ನಮ್ಮ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಎಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು? ಎಂದು ಗೋಳಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಿಂಹಾ ಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಬಿಜ್ಜಳೇಂದ್ರನಿಗೂ ಸಹ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕತ್ತಲುಗೂಡಿಸಿ ದಂತಾಗಿ ಇದೇನು ವಿಚಿತ್ರವೆಂದು ಬೆರಗಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದನು.

ಸದ್ಗುರುವಿನ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯು ಸದ್ಭಕ್ತರಿಗಲ್ಲದೆ ಇತರರಿಗೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕು? ಎಲ್ಲರೂ ಹೀಗೆ ಗೋಳಾಡುತ್ತಿರುವದನ್ನು ಸದ್ಗುಣನಿಧಿಯಾದ ಬಸವೇಶ್ವರನು ಕಂಡು, ಈತನು ಪರಬ್ರಹ್ಮನಾದ ಮೌನಗುರುವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬೇಗನೆ ಮೇಲೆಕ್ಕೆದ್ದು ಒಂದು ಗುರುಚರಣಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ:—‘ಗುರುನಾಥಾ, ನೀನು ಈ ನರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಬಂದೆ? ಲೋಕೋದ್ಧಾರದ ಸಲುವಾಗಿ ನೀನು ಅವತರಿಸಿ ಶಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಹೀಗೆ ಮಾಯಾರೂಪಿನಿಂದ ಬಂದರೆ ನಿನ್ನ ಘನಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಅರಿಯುವದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ದಯವಿಟ್ಟು ಇವರೆಲ್ಲರ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ ಭಕ್ತೋದ್ಧಾರಕನೆಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಮೆರೆಯಿಸು’ ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು.

ಮೌನಪರಮಾತ್ಮನು ಬಸವೇಶ್ವರನ ಭಕ್ತಿ-ಭಾವಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ ತಾನು ಧರಿಸಿದ ಏಕಾರೂಪವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಮೌನರೂಪಿನಿಂದ ಪ್ರಕಟನಾಗಿ:—ಭಕ್ತಶ್ರೇಷ್ಠನೇ, ಇವರ ಅಪರಾಧವನ್ನು ನಾನೇಕೆ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು? ಲೋಕಪೂಜ್ಯವಾದ ನಿನ್ನ ಸತ್ವಗುಣವೇ ಕ್ಷಮಿಸುವದು’ ಎಂದು ಅನ್ನಲು, ಅಕ್ಷಣವೇ ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣುಗಳು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಕಾಣಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದವು. ಆಗ ಜಂಗಮ ಸಮೂಹವೂ, ಜೈನ ಸಮೂಹವೂ ಮೌನದೇವನ ಪಾದಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ:—ಪ್ರಭುವೇ, ನಿನ್ನ ಮಾಯಾ ನಟನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಅಜ್ಞರಾದ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ರಾಜನೂ ಸಹ ಎದ್ದು ಬಂದು, ಗುರುಪಾದಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು:—ದೇವಾಧಿದೇವಾ, ಈ ಸೇವಕನಿಗೆ ನೀನು ದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ವಂಶವು ಪವಿತ್ರವಾಯಿತಲ್ಲ! ನಾನು ಪರಮ ಧನ್ಯನಾಗಿ ಹೋದೆನು, ಎಂದು ದೈನ್ಯಭಾವದಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಂಡನು.

ಬಸವೇಶ್ವರನು ಶ್ರೀ ಮೌನಗುರುವಿನ ಕೈಹಿಡಿದು ಕರೆದೊಯ್ದು ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿ ಪಾದಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಕೃತಾರ್ಥನಾದನು. ಮೌನಗುರುವು ಗಣಸಮೂಹವನ್ನು ಕುರಿತು:—ಜಂಗಮ ಸಮೂಹವೇ, ಲಿಂಗ ಲಿಂಗವೆಂದು ಬಡಿದಾಡುತ್ತಿರುವ ನಿಮಗೆ ಆ ಮಹಾಲಿಂಗದ ಐಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳಿರಿ. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಶಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸೂರ್ಯ-ಚಂದ್ರರೂ, ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವ ನಕ್ಷತ್ರಗಳೂ, ಸುರಿಯು

ತ್ತಿರುವ ಮಳೆಯೂ, ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಧಾನ್ಯಗಳೂ, ಬೀಸುತ್ತಿರುವ ಗಾಳಿಯೂ, ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಗ್ನಿಯೂ, ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ನದಿಗಳೂ, ನಿರ್ಮಲವಾದ ಆಕಾಶವೂ, ಸರ್ವಕ್ಕೂ ಆಧಾರಭೂತವಾದ ಭೂಮಿಯೂ ಸಚರಾಚರ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಲಿಂಗ ಸ್ವರೂಪವೇ ಆಗಿರುವವು. ಲಿಂಗವೆಂಬ ವಸ್ತುವು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವದು. ಲಿಂಗವಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಳವು ಎಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದರೂ ಸಿಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

ಹೀಗಿರುವ ಆದಿಲಿಂಗದ ಮೂಲಸ್ವರೂಪವು ನಿರಾಕಾರವೂ, ನಿರ್ಗುಣವೂ, ನಿರಾಮಯವೂ, ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪವೂ, ಸ್ವಯಂಪ್ರಕಾಶವೂ, ನಿತ್ಯ ನಂದವೂ, ವೇದಾಗಮಗಳಿಗೆ ಅಗೋಚರವೂ ಆಗಿರುವದು. ಆ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೆಂತಲೂ, ಪರಬ್ರಹ್ಮವೆಂತಲೂ, ಆತ್ಮನೆಂತಲೂ, ಪರಮಾತ್ಮನೆಂತಲೂ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು. ಅಂಥ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ವಸ್ತುವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವದಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಾಗ್ಯೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಹಾಗಿಲ್ಲ; ಆವು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರುದ್ಧವಾದಿಗಳಾಗುವವು. ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರವು ಬ್ರಹ್ಮವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಶಾಸ್ತ್ರವು ಅದನ್ನು ಅನೈರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿರುವದು ವೇದಗಳೂ ಸಹ ನೇತಿ ನೇತಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವವು. ಯೋಗಿಗಳ ಸಂಘವೂ ಸಹ ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಸ್ತಬ್ಧವಾಗಿ ಹೋದವು. ವೇದಾಂತಿಗಳ ಅದ್ವೈತವಾದದ ಮಾತುಗಳೂ ಸಹ ನಾಚಿಕೋದವು. ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಅಂತರಂಗ ಬಹಿರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಮದರ್ಶನವುಳ್ಳವರಾಗುವದೇ ಅನುಭವದ ಗುರುತಾಗಿದೆ.

ಆದುಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಜ್ಞಾನಿಗಳು—‘ಸರ್ವಮೇಕಮಿದಂ ಶಾಂತಂ ಆದಿಮಧ್ಯಾಂತ ವರ್ಜಿತಂ|| ಭಾವಾಭಾವವಿನಿರ್ಮುಕ್ತಮಿತಿಮತ್ವಾ ಸುಖೀ ಭವ’|| ಅಂದರೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮನೆಂಬ ವಸ್ತುವು ಆದ್ವಿತೀಯವಾಗಿಯೂ, ರಾಗ-ದ್ವೇಷ ರಹಿತವಾಗಿಯೂ, ಆದಿ-ಮಧ್ಯ-ಅಂತ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲದ್ದಾಗಿಯೂ, ಜನನ-ಮರಣ ರಹಿತವಾಗಿಯೂ ಇರುವದು. ಹೀಗೆ ತಿಳಿದವನು ಮಾತ್ರ ಸುಖಸ್ವರೂಪನಾಗುವನು.

ಮತ್ತು ‘ಯಥಾವಿಶುದ್ಧ ಆಕಾಶೇ ಸಹಸೈವಾಭ್ರಮಂಡಲಂ|| ಭೂತ್ವಾ ವಿಲೀಯತೇ ತದ್ವದಾತ್ಮನೈಜೇಶಿಲಂಜಗತ್’|| ನಿರ್ಮಲವಾದ ಆಕಾಶ

ದಲ್ಲಿ ನೋಡಗಳ ಸಮೂಹವು ತೋರಿ ಕ್ಷಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಅಡಗುತ್ತಿರ ವವೋ ಹಾಗೆ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಈ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲವೂ ಉಂಟಾಗಿ ಪುನಃ ನಾಶ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವದು ಅಂದಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ಪರಮಾತ್ಮನಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗಿ ಪುನಃ ನಾಶಹೊಂದುತ್ತಿರುವದು. ಅಂದಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ಪರಮಾತ್ಮನಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ-ಕನಿಷ್ಠಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು?

ಇದಲ್ಲದೆ—ತಂತುಮಾತ್ರಂಭವತ್ಯೇವ ಪಟೋಽಪುದ್ವದ್ವಿಚಾರತಃ| ಅತ್ಮಾ ತನ್ಮಾತ್ರ ಮೇವೇದಂ ತದ್ವದ್ವಿಶ್ವಂವಿಚಾರತಃ'

ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಮೈಮೇಲಿರುವ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಿ ದರೆ ಅದು ನೂಲೇ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುವದೋ, ಅದರಂತೆ ತೋರುತ್ತಿ ರುವ ಸಕಲ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಎಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗುವದು. ಜಂಗಮ ಸಮೂಹವೇ, ಅಕಳುಗಳು ನಾನಾ ಬಣ್ಣದವು ಗಳಿದ್ದರೂ, ಅವುಗಳ ಹೇರವು ಹೇಗೆ ಒಂದೇ ಬಣ್ಣದ್ದಿರುವದೋ? ಅಭರಣ ಗಳು ಅನೇಕ ಹೆಸರಿನವುಗಳಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳ ಬಂಗಾರವು ಹೇಗೆ ಒಂದೇ ಹೆಸರಿನದಿರುವದೋ? ಅದರಂತೆ ಸಚರಾಚರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪರಮಾ ತ್ಮನು ಒಬ್ಬನೇ ಆಗಿರುವನು.

ಹೀಗಿರುವ ಪರಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿ ಕುಲವನ್ನೆಣಿಸುವದು ಕುಹಕತನವಲ್ಲವೇ? ಅಕಟಾ! ನರಶರೀರವು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸುಂದರವಾಗಿರುವದೇ ಹೊರ್ದು ಒಳಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಎನೂ ಹುರುಳಿರುವದಿಲ್ಲ. ಎಲುವಿನ ಪಂಜರದಿಂದಲೂ ನರಗಳ ಸಮೂಹದಿಂದಲೂ, ರಕ್ತ-ಮಾಂಸ-ಮೇದಸ್ಸುಗಳೆಂಬಲೂ, ಮಲ ಮೂತ್ರಗಳ ಹೊಲಸಿನಿಂದಲೂ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವದು. ಇಂಥ ಅಸಹ್ಯ ಕರವಾದ ಈ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕುಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು? ನನ್ನ ಕುಲ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಅನ್ನುವವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಧರ್ಮಗಳೂ, ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳೂ, ಬೇನೆ-ಬೇಸರಗಳೂ, ಬಾಲ್ಯ-ಯೌವನ-ವೃದ್ಧಾಪ್ಯಗಳೂ, ಜಾಗ್ರತ-ಸ್ವಪ್ನ-ಸುಪ್ತಿಗಳೂ, ಹಸಿವೆ-ನೀರಡಿಕೆಗಳೂ, ಜನನ-ಮರಣಗಳೂ, ಸುಖ-ದುಃಖಗಳೂ ಒಂದೇ ವಿಧವಾಗಿರುವವು. ಅಂದಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು? ತೋರುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲವೂ ಪರಮಾತ್ಮಸ್ವರೂಪವೇ ಎಂದು ತಿಳಿದಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಯು ಎಂದಿಗೂ

ಭೇದವನ್ನೆಣಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಇದು ಜೀವನ್ಮುಕ್ತರ ಲಕ್ಷಣವು ಇದಾದರೂ ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದಲ್ಲ! ಯಾಕಂದರೆ ಬಾಯಿಂದ ಜೇ ಕಾದಷ್ಟು ಮಾತಾಡ ಬಹುದು; ಅಡಿದಂತೆ ನಡೆದು ತೋರಿಸುವದು ಮಾತ್ರ ಬಹು ಕಠಿಣವಾಗಿರುವದು. ಜೀವನ್ಮುಕ್ತಿಗೆ ತತ್ವಮುಖ ವಾಕ್ಯವೇ ಮೂಲ ಕಾರಣವು.

ಆದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಸಾಧನ ಚತುಷ್ಟಯ ಸಂಪನ್ನನಾಗಿ ಸದ್ಗುರುವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಭಕ್ತಿ ಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ಸೇವಿಸಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ಮೇಲೆ ಅಷ್ಟಾಂಗ ಯೋಗಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತ ಪ್ರಾಣಾ ಯಾಮವನ್ನು ತಿಳಿದು ರೇಚಕ-ಪೂರಕ-ಕುಂಭಕಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಚಕ್ರಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಭೇದಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತ ಸುಷುಮ್ನೆಯನ್ನು ಒಡೆದು ದ್ವಿದಳದ ಮೇಲೆ ಸೇರುವನು. ಅನಂತರ ಗುರುಕರುಣದಿಂದ ಹಠಮಾರ್ಗ ವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ರಾಜಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಬಾಹ್ಯವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮರೆದು ಪರಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನುಟ್ಟು ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವನು.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಯೋಗೀಶ್ವರನಿಗೆ ಜೀವತ್ವವು ನಾಶವಾಗಿ ಕಾಮಾದಿ ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗಗಳು ಲಯಹೊಂದಿ, ಅಷ್ಟಮದಗಳು ಸುಟ್ಟುಹೋಗಿ ಸರ್ವಜ್ಞ ಸಾಕ್ಷಿಸ್ವರೂಪನಾಗಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವನು; ಮತ್ತು ಆ ಯೋಗಿ ವರ್ಯನು ಸರ್ವವನ್ನು ಅಳಿದು, ಸುಖ-ದುಃಖಗಳ ಭ್ರಾಂತಿಯು ಹೋಗಿ ಬಾಹ್ಯಾಂತರಗಳನ್ನು ಮರೆತು, ವಾಸನೆಗಳು ನಾಶವಾಗಿ ಜೀವತ್ವವನ್ನು ಕಳೆದು ಬ್ರಹ್ಮವೇ ತಾನಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ದೇಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಖಂಡ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕೂಡುವನು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಆ ಯೋಗೀಶ್ವರನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಕೂಡಿದ ಹಾಗೆಯೂ, ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಬೆರೆತ ಹಾಗೆಯೂ, ಸಕ್ಕರೆ ಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆಯು ಕೂಡಿದಂತೆಯೂ ಪರಮಾತ್ಮನಾದ ಯೋಗಿಯು ಪರಿ ಪೂರ್ಣವಾದ ಪರಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಹೊಂದುವನು. ಇದಕ್ಕೆ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತಿಯೆಂತಲೂ, ಏಕೈವಂತಲೂ, ಕೈವಲ್ಯವೆಂತಲೂ ಅನ್ನುತ್ತಿರುವರು. ಸದ್ಗುರುವು ದೊರೆಯದ ವಿನಾಃ ಇದು ಲಭಿಸಲಾರದು. ಇದೇ ಮಹಾಲಿಂಗದ ನಿರ್ಗುಣ ಸ್ವರೂಪವು. ಇನ್ನು ಸಗುಣ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳಿರಿ:

ಮೇಲೆ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ನಿರಾಕಾರನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಆಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಹಸ್ರ ಮುಖವುಳ್ಳವನೆಂತಲೂ, ಪಂಚಮುಖವುಳ್ಳವನೆಂತಲೂ,

ಏಕ ಮುಖವುಳ್ಳವನೆಂತಲೂ, ವಿಶ್ವಕರ್ಮನೆಂತಲೂ, ಶಿವನೆಂತಲೂ, ವಿಷ್ಣುವೆಂತಲೂ, ಜಿನ್ನನೆಂತಲೂ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಸಿಕೊಂಡನು: ಮತ್ತು ಆ ಪರಮಾತ್ಮನು ಲೀಲಾಮಾತ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಪೃಥ್ವಿ-ಅಹ್ — ತೇಜ--ವಾಯು—ಆಕಾಶಗಳೆಂಬ ಪಂಚಭೂತಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ಅನಂತರ ಅನೇಕ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದನು. ಆತನ ಸಗುಣ ಸ್ವರೂಪವು ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವದು. ಆತನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವ ಎಂಬತ್ತಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯಪ್ರಾಣಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸುಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕರುಣಿಸಿರುವನು.

ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಮನುಷ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ವುಣ್ಯ-ವಾಪಗಳನ್ನೂ, ಲಾಭ-ನಷ್ಟಗಳನ್ನೂ, ಸುಖ-ದುಃಖಗಳನ್ನೂ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯಗಳನ್ನೂ, ಜ್ಞಾನ-ಅಜ್ಞಾನಗಳನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಪರಮಾತ್ಮನ ಸೃಷ್ಟಿಯು ವಿಚಿತ್ರವಾದದ್ದು. ಬರಬರುತ್ತ ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿಯು ವಿಚಾರಶೀಲರು ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಲೋಕದ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಧರ್ಮಗಳು ದೇವರಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗಿರುವವೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿರುವವು, ಆದರೂ ತಿಳಿದು ನೋಡಿದರೆ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳ ಮೂಲಸ್ವರೂಪವು ಒಂದೇ ಆಗಿರುವದು. ಇದನ್ನರಿಯದೆ ಕೆಲವರು ಒಂದು ಧರ್ಮವನ್ನು ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕೆಲವರು ಮತ್ತೊಂದು ಧರ್ಮವನ್ನು ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಕೇಳುವರು. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ-ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಧಾನವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು.

ಯಾರು ಹೇಗೆ ಹೇಳಿದರೂ ಅವುಗಳೊಳಗಿನ ಒಳ್ಳೇರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕು; ವಾಪಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು; ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು; ಸುಳ್ಳನ್ನು ಹೇಳಬಾರದು; ಪರೋಪಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು; ಪ್ರಾಣಿ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬಿವೇ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಮಾತ್ರ ಒಂದೇ ಆಗಿರುವದು. ಹೀಗೆ ಧರ್ಮಕರ್ತೃಗಳ ಉದ್ದೇಶವು ಒಂದೇ ವಿಧವಾಗಿದ್ದರೂ ಪೂರ್ಣ ವಿಚಾರದಿಂದ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲದ

ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವು ಹೆಚ್ಚಿನದು; ನಮ್ಮ ಜಾತಿಯು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದು, ಎಂಬ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಇಲ್ಲದ್ದೊಂದು ಗೊಂದಲವನ್ನೆ ಬ್ಬಿಸಿ ಧರ್ಮಕರ್ತೃಗಳಾದ ಮಹಾಪುರುಷರಿಗೆ ಅಪಕೀರ್ತಿಯನ್ನೇ ತರುವರು. ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗಗಳು ಹೇಗಿರುವವೋ ಹಾಗೆ ಧರ್ಮಕರ್ತೃಗಳಾದರೂ ಮೋಕ್ಷಹೊಂದಲಿಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿರುವರು. ಅವುಗಳೆಲ್ಲೊಂದಾದ ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮವೇ ನಿಮ್ಮ ಮೂಲ ಧರ್ಮವಾಗಿರುವದು. ಆದರಲ್ಲಾದರೂ ಅನೇಕ ಭೇದಗಳುಂಟು. ಅವರೊಳಗಿನ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳಿರಿ.

ವೀರಶೈವನಾದವನು ಸಮಸ್ತ ಶೈವರಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾಗಿ, ಇತರ ಶೈವರಂತೆ ಬಹು ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ಅಲ್ಪ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯದೆ, ಅಲ್ಪ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಅನಂತ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವವನಾಗಿ, ಶಿವದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಮೇಲೆ ಸ್ನಾನ-ಭೋಜನ-ನಿದ್ರಾ-ಜಾಗರಣ-ಮಲಮೂತ್ರವಿವರ್ಜನ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಅಶುಚಿಭಾವನೆಯನ್ನು ತೊರೆದು, ಸದಾ ಲಿಂಗಾಂಗಾನುಬಂಧಿಯಾಗಿಯೂ, ಲಿಂಗೋಪಖೇದಿಯಾಗಿಯೂ, ತನ್ನ ಇಷ್ಟಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಆನಾಹನ ವಿವರ್ಜನಾದಿ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡದವನಾಗಿ, ಶ್ರಿಕಾಲ ಲಿಂಗಾರ್ಚನಾಪಕ್ತನಾಗಿ, ಆ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವು ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಕಳೆದು ಹೋದರೆ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗವಲ್ಲದೆ ಬೇರೊಂದು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಿಲ್ಲದಾತನಾಗಿ, ಗುರು ನಿಂದೆ, ಶಿವ ನಿಂದೆ, ಶಿವ ಕಥಾ ನಿಂದೆ, ಶೈವನಿಂದೆ, ಪ್ರಮಥ ನಿಂದೆ, ಜಂಗಮ ನಿಂದೆ, ಶಿವಪಾದೋದಕ ನಿಂದೆ, ಶಿವಲಿಂಗ ನಿಂದೆ, ಶಿವಧರ್ಮ ನಿಂದೆ, ಭಕ್ತಧಾರಣ ನಿಂದೆ, ಶಿವಾಗಮ, ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರ, ಶಿವಾಚಾರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯ ನಿಂದೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಸೈರಿಸದಾತನಾಗಿ, ಅವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕಿವಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ನುಡಿದ ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಶೀಳುವಾತನಾಗಿ, ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಲಾಂಛನವಿಲ್ಲದ ಭವಿ ಗಳೊಡನೆ ಏಕಾಸನ, ಶಯನ, ಯಾನ, ಸಹವಾಸ, ಸಂಭಾಷಣ, ಸಂಭೋ ಜನ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಲ್ಲದಾತನಾಗಿ, ಭಕ್ತಧಾರಿಗಳಾದವರ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಅಂತಃಕರಣವುಳ್ಳಾತನಾಗಿ, ಶೈವ ಚಿಹ್ನೆವೇ ಇಲ್ಲದ ಪಾಸಿಷ್ಠರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಲಿಚ್ಛಿಯುಳ್ಳಾತನಾಗಿ, ಶಿವಧರ್ಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಷುಗ ತನ್ನ ತನು ಮನ ಧನ

ಗಳನ್ನು ಸೂರೆಗೊಡುವಾತನಾಗಿ, ಅನ್ಯತ, ಅಸ್ಥಿರವಾಕ್ಯ, ವಂಚನೆ, ಪಂಕ್ತಿ ಭೇದ, ಉದಾಸೀನತೆ, ನಿರ್ದಯ ನೆಂಬ ಆರು ದೋಷಗಳಿಂದ ಆರು ತರದ ಭವಿಷ್ಯಗದಾತನಾಗಿ, ವೀರಶೈವ ಮಹೇಶ್ವರರನ್ನು ಕಂಡಾಕ್ಷಣವೇ ಮೇಲೆ ಕ್ಷೇಳುವದು, ಅವರಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಹೋಗುವದು, ಅವರನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ತಿರುಗಿ ಬರುವದು, ಪ್ರಿಯ ವಚನಗಳನ್ನು ಆಡುವದು, ಗದ್ದುಗೆಯನ್ನಿಕ್ಕಿ ಕೂಡಿಸುವದು, ಅನ್ನೋದಕಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುವದು ಎಂಬ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಸೋಪಾನಗಳಾದ ಸಪ್ತಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದವನಾಗಿ, ಶಿವಧರ್ಮ ವಿರುದ್ಧ ವಾದುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ವರ್ಜಿಸಿದವನಾಗಿ, ಜಾತಸೂತಕ, ಜನನಸೂತಕ, ಪ್ರೇತ ಸೂತಕ, ಉಚ್ಚಿಷ್ಟಸೂತಕ, ಪ್ರಜಾಸೂತಕವೆಂಬ ಪಂಚ ಸೂತಕಗಳನ್ನು ಅಳಿದವನಾಗಿ ಲಿಂಗಾಚಾರ, ಸದಾಚಾರ, ಭಕ್ತ್ಯಾಚಾರ, ಶಿವಾಚಾರ, ಗಣಾಚಾರಗಳೆಂಬ ಪಂಚಾಚಾರ ನಿಷ್ಠನಾಗಿ, ದಾಸತ್ವ, ವೀರದಾಸತ್ವ, ಭೃತ್ಯತ್ವ, ವೀರ ಭೃತ್ಯತ್ವ, ಸಮಯಾಚಾರತ್ವ, ಸಕಲಾವಸ್ಥಾತ್ವಗಳೆಂಬ ಷಡ್ವಿಧ ಸಜ್ಜನತ್ವ ಯುಕ್ತನಾಗಿ, ದೇಶ-ಕಾಲ ಕಲ್ಪಿತ ಲೌಕಿಕಾಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ಸ್ವತಂತ್ರತೀರನಾಗಿ, ಶಿವಾತ್ಮರ್ಗ ಭೇದ ಭ್ರಾಂತಿದೋರದಾತನಾಗಿ, ಜೀವ ಲಿಂಗವನ್ನು ಶಿವಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯಗೊಳಿಸಿ ಮೆರೆಯುವಾತನಾಗಿ, ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮಗಳಿಂದ ಕೃತ-ಕೃತ್ಯನಾಗಿ, ಲಿಂಗಾಂಗ ಗಂಗಾಸಂಗಾಪ್ತ್ಯತ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಭಯವರ್ಜಿತನಾಗಿ, ಸರ್ವಶಕ್ತ, ಶಿವೋಪಾಶ್ರಯ ಬಲದಿಂದ ಅಗಟಿನಾಘಟಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನುಳ್ಳ ಧೈರ್ಯಸಂಪನ್ನನಾಗಿ, ಹರ್ಷ-ವಿಷಾದಗಳಿಗಿರಗದಾತನಾಗಿ, ಶಾಂಭವ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ರಮಿಸುವ ಶೈವನ ಪುನರಿಂದತತ್ಸಂಜ್ಞೆಯುಳ್ಳಾತನಾಗಿ, ಜಗತ್ಪ್ರಾಜ್ಞನಾಗಿರುವಾತನೇ ವೀರ ಶೈವನೆನಿಸುವನು.

ಜಂಗಮ ಸಮೂಹವೇ, ಲಿಂಗಧಾರಿಯಾದ ವೀರಶೈವನು ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆದದ್ದಾದರೆ ನಿತ್ಯ ಸುಖವಾದ ನಿಜಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದುವನು. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವೈರ್ಥವಾಗಿ ಲಿಂಗವನ್ನು ಧರಿಸಿ, ನಾನು ವೀರಶೈವನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೆ ಅನಾಚಾರದಿಂದ ನಡೆದದ್ದಾದರೆ ದುರ್ಗತಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಸದ್ಗತಿಯು ಎಂದಿಗೂ ದೊರೆಯಲಾರದು. ಇರಲಿ.

ಇನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಧರ್ಮದ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವೆನು, ಕೇಳಿರಿ. ಇದನ್ನು ಜೈನ ಸಮೂಹವು ಮಾತ್ರ ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷ್ಯಗೊಟ್ಟು ಕೇಳಬೇಕು. ಯಾಕಂದರೆ, ಲಿಂಗಧಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭೇದಗಳಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳ ಮೂಲ ತತ್ವವು ಮಾತ್ರ ಒಂದೇ ವಿಧವಾಗಿ ಹೇಗಿರುವದೋ, ಅದರಂತೆ ಯಜ್ಞೋಪವಿತಧಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭೇದಗಳಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳೊಳಗಿನ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶವು ಒಂದೇ ಆಗಿರುವದು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅದನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ವಿವರಿಸುವೆನು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾದವನು ತಾನು ಜನಿಸಿದ ಎಂಟನೇ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಉಪನಯನ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಶಿಖಾ ಯಜ್ಞೋಪವಿತ-ಕಟಿಸೂತ್ರ-ಕಾಪೀನ-ಶುಭ್ರ ವಸ್ತ್ರ-ಭಸ್ಮ-ರುದ್ರಾಕ್ಷ ಇವುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದವನಾಗಿ, ಏಕಕಾಲಸ್ನಾನ-ಉದಯಾಸ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ ಇವುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಮಾಡುತ್ತ, ಇಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹವುಳ್ಳವನಾಗಿ, ಕಾಮ ಕ್ರೋಧಗಳನ್ನು ವರ್ಜಿಸಿ ಗುರುಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸೇರಿ, ಭಕ್ತಿಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ಸೇವಿಸಿ, ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ, ಗುರುದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಅವರ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮ-ಕಶ್ಯಪ-ಮನು ಮುಂತಾದ ಬ್ರಹ್ಮಮುನಿಗಳ ಮತದಂತೆ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಪಿತೃಪುಣ್ಯದಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಸದ್ಗುರುವಿನ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ವ್ರತಸಮಾವರ್ತನ ಸ್ನಾತಕಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು ಸೇರಿ ಮಾತಾ-ಪಿತೃಗಳ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮೀರದಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತ ಅವರ ಅಪ್ಪಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಸುಲಕ್ಷಣವುಳ್ಳ ಕನ್ನೆಯನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗಿ, ಗೃಹಸ್ಥನಾಗಿ ಸ್ನಾನ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ ದೇವತಾರ್ಚನೆ ಮೊದಲಾದ ನಿಯತಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ, ಗರ್ಭಾಧಾನ-ಸೀಮಂತ ಜಾತಕರ್ಮ ಮೊದಲಾದ ನೈಮಿತ್ತಿಕ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ ವಿಧ್ಯುಕ್ತ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಆಚರಿಸುತ್ತ, ದೇವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿ, ಯಾವಾಗಲೂ ಶಾಂತಚಿತ್ತನಾಗಿ ಸದ್ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತ, ದುಷ್ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಮನವೆಳಸದೇ ಸಜ್ಜಾನವುಳ್ಳವನಾಗಿ, ಪ್ರಾಣಿಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನೋಡದೆ, ಕಿವಿಗಳಿಂದ ಕೇಳದೆ, ಪರಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಮಾನರೆಂತಲೂ, ಪರದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಮಣ್ಣಿನ ಹೆಂಟಿಗೆ ಸಮಾನವೆಂತಲೂ,

ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಯಸದೆ, ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುತ್ತ ತನ್ನ ಇಷ್ಟದೈವತವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ, ಅಶಾರಹಿತನಾಗಿರುತ್ತ ಅಂತ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸತಿ-ಸುತರ ಮೇಲಣ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿಯೇ ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು, ಈ ನಶ್ವರವಾದ ದೇಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಶಾಶ್ವತವಾದ ಮೋಕ್ಷಸುಖವನ್ನು ಹೊಂದುವನು.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತನೇ ನಿಜವಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಯಜ್ಞೋಪವೀತವನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಬಾಯಿಂದ ನಾನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಅನಾಚಾರದಿಂದ ನಡೆದರೆ ಅಂಥವನಿಗೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ದುರ್ಗತಿಯೇ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದು ಆದಕಾರಣ ಲಿಂಗಧಾರಿಗಳಾದ ಜಂಗಮ ಸಮೂಹವೂ, ಯಜ್ಞೋಪವೀತಧಾರಿಗಳಾದ ನೀವೂಭಿನ್ನ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಬ್ಬ ಪರಮಾತ್ಮನಿಂದಲೇ ಉಂಟಾದವರೆಂಬ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ವಹಿಸಿ, ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತ ನಿಮ್ಮ, ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ಮೀರದೆ ಆಚರಿಸುತ್ತ ಈ ಮಹಾಪುರುಷನಾದ ಬಸವೇಶ್ವರನ ಸದ್ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಮೀರದ ಹಾಗೆ ನಡೆದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಿಮಗೆ ಮೋಕ್ಷ ಸುಖವು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದು, ಎಂದುಹೇಳಲು.

ಜಂಗಮ ಸಮೂಹವೂ, ಜೈನ ಸಮೂಹವೂ ಮತ್ತು ಬಸವೇಶ್ವರನೂ ಸಹ ಮೌನಗುರುವಿನ ಸದ್ಬೋಧೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ಪರಮಾನಂದ ಭರಿತರಾಗಿ ಆತನ ಚರಣಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿರಲು, ಶ್ರೀ ಮೌನಪರಮಾತ್ಮನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅತೀರ್ವಾದ ಮಾಡುತ್ತ ಅಂತರ್ಧಾನ ಹೊಂದಿದನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಶ್ರೀ ಮಾನಗುರು ಪರಬ್ರಹ್ಮಣಃ ನಮಃ!

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ||

ಹದಿನೈದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

— ವರವೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ್ಯ ತೋರಿಸಿದ್ದು; ಮತ್ತು

ತಿಂಥಿಣಿಯಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾದದ್ದು. —

ಶ್ರೀ ಮಾನಪರಮಾತ್ಮನು ಅನೇಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ಭಕ್ತ ಜನರನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುತ್ತ ವರವೀಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಆತನ ಸಂಗಡ ಶಿಷ್ಯರ ಸಮುದಾಯವು ವಿಶೇಷವಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ದಿನ ಶ್ರೀ ಮಾನ ದೇವನು ವರವಿಯ ಬಹಿರ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಲ್ಲನ್ನು ಬಲಗಾಲಿನಿಂದ ಎಡವಿದನು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಶಿಷ್ಯರೆಲ್ಲರೂ 'ಗುರುನಾಥಾ, ನೀನು ಸಚ್ಚಿದಾನಂದನೂ, ನಿರ್ಮಲನೂ, ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯನೂ, ಸುಜ್ಞಾನ ಸ್ವರೂಪನೂ, ಪರಮಾತ್ಮನೂ ಆಗಿರುವೆ; ಅಂಥ ನೀನು ಈ ಕಲ್ಲನ್ನೇಕೆ ಎಡವಿದೆ? ಬೆರಳು ನೋವಾಯಿತೇ? ಹೇಗೆ? ನಿನ್ನ ಮಾಯಾ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಯಾರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವು! ದಯವಿಟ್ಟು ನೀನು ಎಡವಿದ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಸಂಶಯವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸು' ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

ಮಾನಪರಮಾತ್ಮನು:— ಶಿಷ್ಯವೃಂದವೇ, ಈ ಭೂಮಿಯು ಪುಣ್ಯ ಪ್ರದವಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ, ನಾನು ಎಡವಿದ ಈ ಶಿಲೆಯು ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯ ಲಿಂಗವಾಗಿ ತ್ರಿಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವದು. ಇದನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದವರ ಅಭಿಷ್ಠಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗುವವು. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವದೇನು! ಈ ಶಿಲೆಯೇ ನಾನಿರುವೆನು ಈ ಪುಣ್ಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತೋರುವ ಕಲ್ಲೆಲ್ಲ ದೇವರು, ಹರಿಯುವ ನೀರೆಲ್ಲ ಘನತೀರ್ಥವು, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಡೆದನು.

ಜಗದ್ಗುರುವಿನ ಅಮೃತವಾಣಿಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಶಿಲೆಯು ಲಿಂಗಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಭಕ್ತಜನರಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡಹತ್ತಿತು. ಆಗ ಮಾನದೇವನು ವಿಜಾಪುರದ ಬಾದಶಹನ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟನಾಗಿ:-

‘ಬಾದಶಹನೇ, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನೀನು ಏನಾದರೊಂದು ಸೇವೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿಯಮಿಸೆಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಅದುಕಾರಣ ಈಗ ನಿನಗೊಂದು ಸೇವೆಯನ್ನು ನಿಯಮಿಸುವೆನು; ಅದೇನೆಂದರೆ:—ನಾನು ವರವೀ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಸ್ತರೂಪನಾಗಿ ನೆಲೆಸಿರುತ್ತೇನೆ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಗುಡಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸು; ಅಂದರೆ ನಿನ್ನ ಸೇವೆಯು ನನಗೆ ಮುಟ್ಟಿದಂತಾಗುವದು, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆದ್ಯಶ್ಯನಾದನು.

ಬಾದಶಹನು ಮೌನಸ್ವಾಮಿಯ ಪ್ರಿಯಶಿಷ್ಯನಾದ್ದರಿಂದ ಗುರುವಾಕ್ಯದಂತೆ ವರವೀ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭವ್ಯವಾದ ಗುಡಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಜನರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಮಾಡಿದನು.

ಆಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾನೇಶ್ವರನು ಎಡವಿದ ಉಪ್ಪವಲಿಂಗವು ಭೂ... ವೃಷ್ಟದ ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಗುಡಿಯ ಕೆಳಭಾಗವನ್ನು ವಿಶೇಷ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪೇ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಪಾಯಾದ ಕಟ್ಟಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಸಂಜೆಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಲು, ಮರುದಿನವ ಕಟ್ಟಿಕೃತರು ಬರುವದರೊಳಗಾಗಿ ಪೂರ್ವದಷ್ಟೇ ಲಿಂಗವು ಮೇಲೆ ತೋರು ವಂಥದಾಗಿತ್ತು. ಪುನಃ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಯನ್ನೇರಿಸಿ ಹೋಗಲು, ಮರುದಿನ ಮತ್ತೂ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಬಾದಶಹನ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ಗುಡಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದ ಪ್ರಮುಖ ಜನರು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಭರಿತರಾಗಿ ಆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಬಾದಶಹನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಬಾದಶಹನು ಪರಮಾನಂದವುಳ್ಳವನಾಗಿ:—, ಆ ಮೌನಗುರುವಿನ ಅನುಗ್ರಹವು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗಾಗುವದೋ ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೂ ಪ್ರತಿ ದಿನವ ಹಿಂದೊಂದು ಥರವನ್ನು ಏರಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗಿ; ಅನುಗ್ರಹ ಕಟ್ಟಾಗುತ್ತಲೇ ಕಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬಂದು ಮಾಡಿ, ಮೇಲ್ಭಾಗವನ್ನು ರಚಿಸಿರಿ, ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತನು. ಅದರಂತೆ ಗುಡಿಯನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿಯೂ, ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿಯೂ, ಗುಮ್ಮಟಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಕಮಾನುಗಳಿಂದ ಅಚ್ಚಳಿಯದಂತೆ ಭದ್ರವಾಗಿ ರಚಿಸಿರುವರು. ಅದು ಈಗ್ಯಾ ಇರುತ್ತದೆ.. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನೇಶ್ವರನ ದೇವಾಲಯವೆಂತಲೂ, ಮಠವೆಂತಲೂ ಅನ್ನುತ್ತಿರುವರು. ಅದ

ರೊಳಗಿರುವ ಉದ್ಭವಲಿಂಗವೇ ಆ ವರವೀಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಧಿದೇವತೆಯು. ಪುತಿವರುಷ ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸದ ಕಡೇಸೋಮಾರದ ದಿನಸ ರಥೋತ್ಸವವು ಒಳ್ಳೇ ವೈಭವದಿಂದ ಜರುಗುವದು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ವಿಶ್ವಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮಾಜವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬರುವರು. ಈ ದೇವಾಲಯವು. ವರವೀ ಗ್ರಾಮದ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವದು. ಆ ಉದ್ಭವಲಿಂಗವನ್ನು ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಕೊಂಡವರ ಪಾಪ ಸಮೂಹವು ನಾಶವಾಗುವದೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ವಾಚಕ ವೃಂದವು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇರಲಿ

ಮತ್ತೊಂದು ದಿನ ಶ್ರೀ ಮೌನಜೀವನು ವರವೀ ಗ್ರಾಮದ ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳದ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧುವಿನ ವೇಷದಿಂದ ಒಂದು ಬಂಡೆ ಗಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದನು. ಆ ಮಹಾತ್ಮನು ಅಲ್ಲಿರುವ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಲೀಲೆಯಿಂದ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಬತ್ತಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅದರಲ್ಲಿ ತಂಬಾಕವನ್ನು ತುಂಬಿ ಬೆಂಕಿಯಿಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದನು. ಆ ಜಗಜ್ಜಾಲಕನ ಆಟವು ಯಾರಿಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕು? ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಬಂದು ಬಂದು ನೋಡಿ ಇವನಾರೋ ಒಬ್ಬ ಸಾಧು ಪುರುಷನಿರಬಹುದೆಂದು ತರ್ಕಿಸಿ, ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಸದ್ಗುರುವಾದರೂ ಅವರೊಬ್ಬರನ್ನೂ ಮಾತಾಡಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಾಧ್ವಿಯು ನೀರನ್ನೊಯ್ಯುವದರ ಸಲುವಾಗಿ ಕೊಡವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬಂದಳು. ಆಗ ಆ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಇದ್ದದರಿಂದ ಒರತೆಯಲ್ಲಿ ಬಸಿದು ಬರುವ ಅಲ್ಪ-ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರನ್ನು ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನ ವರೆಗೆ ಪರಟೆಯಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಕೂಡಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರಂತೆ ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಕೊಡವನ್ನು ತುಂಬಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಒರೆತೆಯ ಹತ್ತರ ಕುಳಿತಳು.

ಆಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಮೌನಸ್ವಾಮಿಯು:—ತಾಯೋ, ನನಗೆ ತಂಬಾಕ ಸೇದುವ ಇಚ್ಛೆಯು ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿರುವೆನು; ಬೆಂಕಿ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿರುತ್ತೇನೆ. ದಯಮಾಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ತಂದು ಕೊಡು. ಊರೇನೂ ದೂರವಿಲ್ಲ, ತೀರ ಸಮಾಪದಲ್ಲಿದೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಆ ಮಾತಿಗೆ ಆ ಸುದತಿಯು:—ಸ್ವಾಮಿ! ನಿನ್ನ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಲು ನನಗೆ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ; ಯಾಕಂದರೆ ನಾನು ಅತ್ತೆಯ ಮನೆಯ ಸೊಸೆಯಿರುವೆನು. ಇದಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಅವಳಿ-ಜವಳಿ ಮಕ್ಕಳು ತೊಟ್ಟಿಲದಲ್ಲಿ ಕೀಸರ-ಬಾಸರ ಹಿಡಿಸಿವೆ. ಅತ್ತೆಯವರು ಅಂಬಲಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ಸಂಜೆಗೆ ನುಚ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಣ್ಣೆಯಿತ್ತು ಹೋಗಿರುವರು. ಮನೆಯಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲರೂ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಕದವನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿ ಬಂದಿರುವೆನು. ತೀವ್ರ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ, ಎಂದು ಕೊಡವನ್ನು ತುಂಬಲುಪಕ್ರಮಿಸಿದಳು.

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸದ್ಗುರುವರನು:—‘ತಂಗೀ, ದೇವರು ನಿನಗೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಸಂಪತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿರಲು, ನೀನು ಹೀಗೆ ನಿರ್ದಯ ಮಾಡಬಹುದೇ? ನೀನು ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ತರಲಿಕ್ಕೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗು; ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿನ್ನ ಕೊಡವನ್ನು ತುಂಬುವೆನು; ಮತ್ತು ಮನೆಯವರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದ ಅತಂಕವೂ ಬಾರದಂತೆ ಮಾಡುವೆನು. ಬೇಗನೆ ಹೋಗು. ದೇವರು ನಿನಗೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡುವನು” ಎಂದು ನುಡಿದನು.

ಆ ಮಾತಿಗೆ ಕೋಮಲ ಹೃದಯಳಾದ ಆ ಬಾಲ ಯುವತಿಯು ಸಾಧುಗಳ ಮಾತನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದಳು ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ಪುತ್ರಾತ್ಮರ ವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ತರಲಿಕ್ಕೆ ಮನೆಗೆ ಹೋದಳು.

ಇತ್ತ ಶ್ರೀ ಮಾನವರ ಸಾತ್ಮನು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಕಠಾರಿಯಿಂದ ತಾನು ಕುಳಿತಿರುವ ಬಂಡೆಗಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ತಿವಿಯಲು, ಅಲ್ಲಿ ಜಲಪ್ರವಾಹವು ಹೊರಟಿತು. ಅದನ್ನು ಒಂದು ಕೊಡ ಮುಳುಗಿಸಿ ತುಂಬುವಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಮಾಡಿದನು ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆ ಪತಿವ್ರತೆಯು ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಸ್ವಾಮಿಯ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಳು.

ಸಾಧುಗಳು ಆ ಸ್ತ್ರೀಯಳ ಸದ್ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ:—“ಅಮ್ಮಾ, ನಿನಗೆ ದೇವರು ಕ್ಷೇಮವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲಿ” ಎಂದು ಅಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿ:—‘ಮಗಳೇ, ಈ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು; ನೀನು ಎಂದಿನಂತೆ ಅಂಬಲವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಈ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನುಚ್ಚನ್ನು ಸುರುವಿ ಹಾಗೇ ಒಲೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟರೆ ಮಧುರವಾದ ಅನ್ನ

ವಾಗುವದು. ಇದರಂತೆ ಪ್ರತಿದಿವಸ ಈ ತೀರ್ಥದ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆಮೊಯ್ದು ನಿನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಿದ್ಧಿಸಿಕೋ' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಆಗ ಆ ಸ್ತ್ರೀಯಳು ಪುನಃ ಗುರುಪಾದಾರವಿಂದಗಳಿಗೆರಗಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸಾಧುಗಳು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು, ಅದನ್ನು ಭೋಜನ ಮಾಡಿದ ಅವರ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲರೂ:—ಇಂದಿನ ಅಡಿಗೆಯು ಬಹು ರುಚಿಯಾಗಿದೆ; ಅಂಬಿಲದ ಪ್ರಮಾಣವು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿದೆ. ಇಂತಹ ನುಚ್ಚುನ್ನು ನಾವು ಎಂದೂ ಉಂಡಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಭರಿತರಾಗಿ ಆ ಸ್ತ್ರೀಯಳನ್ನು ಕುರಿತು:—

ಇಂದಿನ ದಿವಸ ಈ ಜೋಳದ ಬೋನವು ಇಷ್ಟು ರುಚಿಯಾಗುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ನಿಜ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳೆಂದು ಕೇಳಿದರು.

ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಸುದತಿಯು ಆನಂದಭರಿತಳಾಗಿ:—ಒಬ್ಬ ಸಾಧುಗಳ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಜೋಳದ ಬೋನದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮಧುರತ್ವವು ಬಂದಿರುವದೆಂದು ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ವಿವರಿಸಿದಳು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲರೂ ಹರ್ಷಾತಿಶಯದಿಂದ ಆಕೆಯನ್ನು ಹೊಗಳಿ, ನಿನ್ನ ಪುಣ್ಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪವಿತ್ರ ತೀರ್ಥವು ಉಂಟಾಯಿತು. ಆ ಮಹಿಮನ ಕೀರ್ತಿಯು ದಿಗಂತರದಲ್ಲಿ ಪಸರಿಸಿತು. ನಿನ್ನ ಹೆಸರು ಸ್ಥಿರಸ್ಥಾಯಿಯಾಯಿತು, ಎಂದು ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಹೊಗಳಿ ಆ ತೀರ್ಥದ ಹತ್ತರ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಆಮ್ಲ ತೀರ್ಥವೆಂದು ಕರೆದರು. ಆ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಆ ಹೆಸರು ಈಗ್ಯಾ ಇರುತ್ತದೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ದಿನ ಶ್ರೀ ಮೌನೇಶ್ವರನು ವರವೀ ಗ್ರಾಮದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳದ ತಟಾಕದಲ್ಲಿ ಕುರುವನ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಕುರಿಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸುತ್ತ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಸುಮಾರಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದ್ದನು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕರೀ ಕಲ್ಲಿನ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಹಾಸು ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ತನ್ನ ವೇಣುಗಾನವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದನು. ಆ ಇಂಪಾದ ಕೊಳಲಿನ ಸುಸ್ವರಕ್ಕೆ ಆ ಕುರಿಗಳೆಲ್ಲ ಓಡಿ ಬಂದು ಆ ಬಂಡೆಗಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನಗುರುವನ ಮುಖದ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತುಕೊಂಡವು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರಮೇಶ್ವರನೇ ಗಾಯಕನಾದ ಮೇಲೆ ಆತನ ಗಾಯನದ ಮೋಹಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕದವರಾರು?

ಆ ಇಂಪಾದ ಮಸ್ತರವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ವರವೇವುರದ ಜನರು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಭರಿತರಾಗಿ:—“ಅಹಾ! ಇವನಾವನೋ! ಕುರುಬನು ಹೊಸಬನಂತೆ ಕಾಣುವನು. ಇಂಥ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಕೊಳಲನ್ನು ದುವವರನ್ನು ನಾವು ಇದುವರೆಗೂ ನೋಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ-ಜೊಗಸೆಗಳ ಪರಿಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ, ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಲೀನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಈ ಮಸ್ತರವು ಎಷ್ಟು ಮಧುರವಾಗಿದೆ? ಎಂದು ಓಡಿ ಬಂದು ಆ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನ ಸುತ್ತಲೂ ನೆರೆಯುವಂಥ ವರಾದರು.

ಜನಸಂದಣಿಯು ಕೂಡಿದ ಹಾಗೆ ಆ ಮಹಾಮಹಿಮನಾದ ಮಾನವೇವನು ವೇಣುಗಾನವನ್ನು ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಇಂಪಾಗಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದನು. ಜನಮೂಹದ ಕಣ್ಣು-ಮನಸ್ಸುಗಳು ಆ ಮಹಿಮಾ ಪುರುಷನ ಮುಖ ಕಮಲದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಕಲನವಾಗಿದ್ದವು. ಒಬ್ಬರಿಗಾದರೂ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯಾಗಲೊಲ್ಲದು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆನಂದವೇ ಆನಂದ!

ಆಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆ ಮಾಯಗಾರನು: ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆಲೆ ಗಾಬರಿಯಾದವನಂತೆ ನಟಿಸಿ, ಭಯಾನಕ ಸ್ವರದಿಂದ—‘ಹಾಯ್ ಹಾಯ್! ನನ್ನ ಕಾಲುಗಳು ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗಬೇಳುವಂತೆ ಈ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಹತ್ತಿವೆ. ಮುಂದೇನು ಗತಿ! ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಶಕ್ತಿ ಸಾಲದು; ದಯಮಾಡಿ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ಈ ಕಲ್ಲಿನೊಳಗಿಂದ ಕಡೆಗೆ ತೆಗೆದು ಈ ಸಂಕಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಪುಣ್ಯಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಿರಿ’ ಎಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗಿದನು.

ಆಗ ಎಲ್ಲರೂ ಆತನ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳ ಕಡೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಡಲು, ಆತನ ಎರಡೂ ಪಾದಗಳು ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಬಂಡೆಗಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದವು. ಆತನ ಕುರಿಯ ಹಿಂಡಿನ ಗತಿಯಾದರೂ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದನ್ನು ನೋಡಿದವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು:—ಅಹಾ! ಇದೇ ನಾಶ್ವರ್ಯವು!! ಪಾಪ-ಪಾಪ! ಈ ಬಡಪ್ರಾಣಿಯು ಎಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿ ಇದ್ದನು? ಈ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಇವನನ್ನು ಪಾರುಮಾಡುವದು ಹೇಗೆ? ಎಂದು ಮರುಗಹತ್ತಿದ್ದರು.

ಕೆಲವರು:—ಇಂಥ ಬಂಡೆಗಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಆತನ ಕಾಲುಗಳು ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಂತೆ ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ಇದು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ನಡೆಯುವ ಏಷಯ

ಗಳಲ

ಮೌನೇಶ್ವರ ವಿಜಯ.

ವಾಗಿದೆ. ಇದು ದೇವರ ಮಾಯೆಯಿಂದಾಗಿದೆಯೇ; ಹೊರ್ತು ಅನ್ಯಥಾ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು:—ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಇಂಥ ಪ್ರಸಂಗವು ಎಂದಿಗೂ ಘಟಿಸದು. ಅದುಕಾರಣ ಈತನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲ! ಕುರುಬನ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರಮೇಶ್ವರನೇ ಈತನಹುದು, ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಕೆಲವರು ವೇಷಧಾರಿಯಾದ ಮೌನೇಶ್ವರನನ್ನು ಕುರಿತು:—ಮಹಿಮಾ ಪುರುಷನೇ, ಈ ಘೋರ ಸಂಕಟದಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಪಾರುಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಯಾರಿಗೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಪರಮಾತ್ಮನೇ, ನಿನ್ನ ವಿಪತ್ತನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು, ಎಂದು ವಿನಯದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜನಸಮೂಹವು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿರಲು, ಮೌನಪರಮಾತ್ಮನು ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆಲೆ ಕೆಸರೊಳಗಿಂದ ಕಾಲನ್ನು ಕೀಳುವ ಹಾಗೆ ಪಾದದ್ವಯಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟು, ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಕೋಲನ್ನು ಬೀಸುತ್ತ ಹುಶ್ಯ ಹಶ್ಯ ಎಂದು ಕುರಿಗಳನ್ನು ಬೆದರಿಸಿದನು. ಕೂಡಲೆ ಯಾವತ್ತೂ ಕುರಿಯ ಹಿಂಡು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಬೇರೊಂದು ಕಡೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವಂಥವಾದವು.

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಪುರಜನರೆಲ್ಲರೂ ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಈತನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಇರುವನೆಂದು ಆತನ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಿಗೆರೆಗಿ:—ಮಹಾತ್ಮಾ, ನೀನು ಕುರಬನಲ್ಲ! ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರ ನಿರುವೆ; ಕಾರಣ ನಿನ್ನ ನಿಜ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಧನ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡು, ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು.

ಆಗ ಸದ್ಗುರುನಾಥನು ಕುರುಬವೇಷವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಮೌನರೂಪಿ ನಿಂದ ಪ್ರಕಟನಾಗಿ:—ಭಕ್ತವೃಂದವೇ, ಈ ಬಂಡೆಗಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿರುವ ನನ್ನ ಪಾದಗಳನ್ನೂ, ಕುರಿಯ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನೂ ಪೂಜಿಸಿದವರ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗುವವು; ಆದಕಾರಣ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪೂಜಿಸಿ

ಎಂದು ಹೇಳಲು, ಎಲ್ಲ ಜನರು ಪುನಃ ಗುರುಚರಣಗಳಿಗೆ ಶಿರಬಾಗಿ ಆತನಿಂದ ಆಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ಹೊಂದಿ ತಮ್ಮ-ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿದರು.

ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ಶ್ರೀ ಮೌನದೇವನ ಪಾದಗಳೂ, ಕುರಿಯ ಹೆಜ್ಜೆಗಳೂ ಅಚ್ಚಳಿಯದೆ ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಎದ್ದಿ ತೆಗೆದಂತೆ ಕರೀ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವವು. ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಯಾತ್ರಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಮೌನಗುರುವಿನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೊಗಳುತ್ತಿರುವರು; ಮತ್ತು ಜನರಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಕತ್ವವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಪದಪದ್ಮಗಳ ಕುರುಹು ಒಳ್ಳೇ ಬಲವಾದ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಾಗಿವೆ. ಇರಲಿ.

ಈ ಮೇರೆಗೆ ವರವೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಮೌನದೇವನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಾವಿನಹಾಕೆಂಬ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಂಶಸಂಭೂತನಾದ ಕಲ್ಪಯ್ಯನೆಂಬ ಶರಣನಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡಿದನು. ಆತನು ಮೌನಗುರುವಿನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಮಹಾಮಹಿಮನಾಗಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರಲು ಆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಬಹು ಜನರನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಕೊಂದಿದ್ದ ಒಂದು ಭಯಂಕರವಾದ ಕೃಷ್ಣಸರ್ಪವು ಒಂದು ದಿನ ಕಲ್ಪಯ್ಯನನ್ನು ಕಡಿಮೆ ತಾನೇ ಸತ್ತ ಹೋಯಿತು! ಇದಲ್ಲದೆ ಅದೇ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ವೈಷ್ಣವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೂ ಕಲ್ಪಯ್ಯನಿಗೂ ಮತಸಂಬಂಧವಾಗಿ ವಾದನಡೆದು ಅದರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಯ್ಯನು ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಶ್ವಾನದ ಬಾಯಿಂದ ಚತುರ್ವೇದಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಸಿ ಜಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದನು.

ಹೀಗೆ ಕಲ್ಪಯ್ಯನನ್ನು ಮಹಿಮಾ ಪುರುಷನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಮೌನದೇವನು ಬಾಗೇವಾಡೀ ತಾಲೂಕು ಉಕ್ಕಲಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿರುವ ವಿಶ್ವಬ್ರಾಹ್ಮಣವಂಶದ ಗುರುನಾಥಾಚಾರ್ಯ, ತುಳಜಾಭವಾನಿ ಎಂಬ ದಂಪತಿಗಳು ಸಂತಾನದ ಸಲುವಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರುವದನ್ನು ತಿಳಿದು ಅವರಿಗೆ ಪುತ್ರ ಸಂತಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಆ ಪುತ್ರನಿಗೆ ಮೇಘರಾಜೇಂದ್ರನೆಂಬ ನಾಮಕರಣವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಆ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ:—ಈ ನಿಮ್ಮ ಮಗನು ಮಹಾಮಹಿಮನಾಗುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಗುರುವಾಕ್ಯದಂತೆ ಮುಂದೆ ಆ ಮೇಘರಾಜೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮಿಯು ಕುರಡರಿಗೆ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ, ಕಿವುಡರಿಗೆ ಕಿವಿಗಳನ್ನೂ, ಬಡವರಿಗೆ ವಸ್ತ್ರವನ್ನೂ,

ಬಂಜೆಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದನಲ್ಲದೆ, ಮಳೆಯಾಗದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಭಕ್ತಜನರ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಮಳೆಯನ್ನು ಸುರಿಸಿ ಅವರ ಇಷ್ಟವನ್ನು ನಿವಾರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೌನಪರಮಾತ್ಮನು 'ದೋತ್ರಗಾವಿ' ಎಂಬ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿರುವ ಪಂಚಾನನವಂಶದ ವೀರಣ್ಣಯ್ಯನೆಂಬ ಭಕ್ತನಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡಿ, ಆತನನ್ನು ಘನಮಹಿಮನೆಂದು ಹೇಳಿಸಿ ಅನಂತರ 'ಪಾಲ್ಕುರಿಕೆ' ಎಂಬ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ವಯಮಾಡಿಸಿ, ಕರವೀರಪ್ಪನೆಂಬ ಭಕ್ತನಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಉದ್ಧರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮಲಯಗಿರಿ ದಾಸಪ್ಪನೆಂಬ ಭಕ್ತನಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಆತನಿಂದ ಅನೇಕ ಮಹಿಮೆಗಳನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿಸಿ, ಅದರಂತೆ ಬೀಜದ ಬಾಬಯ್ಯ, ನಾಗಾಭಕ್ತ ಮುಂತಾದ ಭಕ್ತಸಮುದಾಯವನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿ, ದಿಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದನು.

ಆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಬೇಡರ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಪಿಡ್ಡನಾಯಕನೆಂಬ ತಳವಾರ ನಿರಲು. ಆತನು ಪ್ರತಿದಿವಸ ಮೌನಗುರುವಿನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಒಂದು ದಿನ ಮೌನಪರಮಾತ್ಮನು ಪಿಡ್ಡನಾಯಕನಿಗೆ ದರ್ಶನಕೊಟ್ಟು ಆತನ ಭಕ್ತಿ-ಭಾವಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ:--ಭಕ್ತನೇ, ನೀನು ಈ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಅರಸನಾಗು, ಎಂದು ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡಿದನು. ಗುರುವಾಕ್ಯದಂತೆ ತುಸ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಪಿಡ್ಡನಾಯಕನು ಆ ಪಟ್ಟಣದ ಅರಸನಾದನು. ಮೌನ ಪರಮಾತ್ಮನು ಪುನಃ ಆತನಿಗೆ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಲು, ಪಿಡ್ಡನಾಯಕನು ಗುರುಚರಣಗಳಿಗೆ ಶಿರಬಾಗಿ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿರಿಸಿ ಪಾದ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ:—ಸ್ವಾಮಿ, ತಮ್ಮ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಕೃತಾರ್ಥನಾಗಿರುವೆನು; ಆದರೆ ಚರಣಾಸ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದೇನಂದರೆ, ನನಗೆ ಪರರಾಜರ ಭಯವಿಲ್ಲದಂತೆ ಗುರುವಿನ ಅಮೃತಹಸ್ತದಿಂದ ಏನಾದರೊಂದು ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು.

ಆಗ ಮೌನಪರಮಾತ್ಮನು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಕೊಡಲಿಯನ್ನು ಆತನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು:—'ಭಕ್ತನೇ, ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಈ ಕೊಡಲಿಯು ನಿನಗೆ ಬಹು ದಿವಸ ಈ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನೇರಿ ರಾಜ್ಯವಾಳುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಲಿ; ಮತ್ತು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿನಗೆ ಜಯವನ್ನೂ, ನಿನ್ನ ವೈರಿಗಳಿಗೆ

ಅಪಜಯವನ್ನೂ ಕೊಡಲಿ. ಪುತ್ರ-ಮಿತ್ರಾದಿ ಸಕಲ ಸಂಪತ್ತನ್ನೂ ಕೊಡಲಿ. ರಾಜನೆ, ಇಂಥ ಫಲದಾಯಕವಾದ ಈ ಕೊಡಲಿಯೇ ನೀನು ದಾನ-ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಅನ್ಯಾಯ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದರೆ ನಿನ್ನ ವಂಶವನ್ನು ಕಡಿದುಹಾಕಿ, ಹಾನಿಗೊನ್ನು ಮಾಡಲಿ.' ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಶಿಷ್ಯಸಮುದಾಯ ದೊಡನೆ ತಿಂಥಿಣಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿರುವ ಗಣಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡನು.

ಅಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಗಣಸಮೂಹವು ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದು ಸಮಗುನಾಥನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಲು, ಶ್ರೀ ಮಾನವೇನನು ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಸಂಗಡವಿರುವ ಶಿಷ್ಯಸಮೂಹವನ್ನು ಕುರಿತು:—ಭಕ್ತವೃಂದವೇ, ನಾನು ಈ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿ ಇಂದಿಗೆ ೨೦೦ ವರ್ಷಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾದವು. ಇನ್ನು ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಈ ಅವತಾರವನ್ನು ಸಮಾಪ್ತಿಗೊಳಿಸುವೆನು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೆಲವು ಹಿತವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳಿರಿ. ನಾನು ಅವಾಸ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿರುವೆನೋ ಅವೆಲ್ಲ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಳಗಳಾಗಿರುವವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಗೋನಾಲ, ಲಿಂಗನಭಂಡಿ, ವರವಿ, ತಿಂಥಿಣಿ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳು ತೀರ ಫಲಪ್ರದಗಳಾಗಿರುವವು; ಆದ್ದರಿಂದ ಆಯಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಮೂರ್ತಿಮಂತವಾಗಿ ವಾಸಿಸುವೆನು ಯಾರಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಜರಗುವ ರಘೋತ್ಸವಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದು ನನ್ನ ದರ್ಶನ ತಕೊಂಡದ್ದಾದರೆ ಅವರ ತಾಪಸಮೂಹವು ನಾಶವಾಗುವದಲ್ಲದೆ, ಅವರ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗುವವು; ಮತ್ತು ನಾನು ಇದುವರೆಗೂ ತೋರಿಸಿದ ಮಹಿಮೆಗಳನ್ನು ಅವರೆ ನಾನು ಅವತರಿಸಿದಂದಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಅವತಾರ ಸಮಾಪ್ತಿಯಾಗುವ ವರೆಗೂ ಇರುವ ನನ್ನ ಚರಿತ್ರವನ್ನು ಭಕ್ತಿ ಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ಬರೆಯುವವರಿಗೂ, ಹೇಳುವವರಿಗೂ, ಕೇಳುವವರಿಗೂ, ಹೇಳಿಸುವವರಿಗೂ ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸತಿ-ಸುತ-ಧನ-ಕನಕ-ವಸ್ತು-ವಾಹನ ಮುಂತಾದ ಸಕಲ ಸಂಪತ್ತನ್ನೂ, ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷ ಸುಖವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ರಕ್ಷಿಸುವೆನು. ಭಕ್ತ ಜನರಿಗೆ ಈ ನನ್ನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಉಪಸೇಶ ಮಾಡಿ ಕೃತಾರ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರಿ. ಇದು ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿರಲಿ. ನಿಮಗೆ ಭೂಲೋಕದ

